

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ
ОПШТИНЕ
НОВА ВАРОШ

РОК ЗА РЕКЛАМАЦИЈУ 10 ДАНА

БРОЈ 5-2. НОВА ВАРОШ, 24. МАРТ 2025. ГОДИНЕ

На основу чл. 15. и 38. Закона о планском систему Републике Србије („Службени гласник РС”, број 30/18) и члана 41. Закона о запошљавању („Сл.гласник РС“, бр.36/2009, 88/2010, 38/2015, 113/2017, 113/2017-др.закон и 49/2021) и чл. 40. Статута општине Нова Варош ("Службени лист општине Нова Варош", бр. 4/20019, 4/2020 и 17/2024) , Скупштина општине на седници одржаној 21.03.2025. године, донела је

О Д Л У К У

О Изменама Локалног програма запошљавања за 2024-2026 годину општине Нова Варош

Члан 1.

У Локалном програму запошљавања за 2024-2026. годину усвојен 29.04.2024.године (Закључак о усвајању бр.06-33/1/2024-02) општине Нова Варош („Службени лист општине Нова Варош”, број 6-2/2024), Одељак 9.1 став 3 мења се тако што уместо:

„Средства за samozapošljavanje у 2024. години одобравају се незапосленом лицу у виду субвенције, у једнократном износу од **300.000,00** динара по кориснику, односно **330.000,00** динара у случају samozapošljavanja особа са инвалидитетом, ради оснивања радње, задруге, или другог облика предузетништва, као и за оснивање привредног друштва уколико оснивач заснива у њему радни однос, у делатностима дефинисаним у складу са потребама локалног економског развоја у локалном планском документу у области запошљавања“ треба да стоји:

„Средства за samozapošljavanje у 2025. и 2026. години одобравају се незапосленом лицу у виду субвенције, у једнократном износу од **380.000,00** динара по кориснику, односно **420.000,00** динара у случају samozapošljavanja особа са инвалидитетом, ради оснивања радње, задруге, или другог облика предузетништва, као и за оснивање привредног друштва уколико оснивач заснива у њему радни однос, у делатностима дефинисаним у складу са потребама локалног економског развоја у локалном планском документу у области запошљавања“

Члан 2.

Одељак 9.4 став 3 тачка 1 мења се тако што уместо:

„Током трајања мере стручне праксе, НСЗ:

1. ангажованим лицима на име новчане помоћи и трошкова превоза исплаћује средства у укупном износу од:

- **30.000,00** динара за лица са средњим образовањем (6 месеци)
- **35.000,00** динара са вишим и високим образовањем (9 и 12 месеци)“ треба да стоји :

„Током трајања мере стручне праксе, НСЗ:

1. ангажованим лицима на име новчане помоћи и трошкова превоза исплаћује средства у укупном износу од:

- **35.000,00** динара за лица са средњим образовањем (6 месеци)
- **40.000,00** динара са вишим и високим образовањем (9 и 12 месеци)“

Члан 3.

Одељак 11 табела: Подршка самозапошљавању-суфинансирање мења се тако што уместо:

Вредност програма самозапошљавања и извори финансирања, 2024-2026. год.

2024. год.						
Категорија лица	Износ субвенције по лицу	Број лица	Потребна средства	Планирани извори финансирања (РСД) и %		
				ЈЛС	РС	Остали
Сва незапослена лица, при чему приоритет имају: Млади до 30 година, вишкови запослених, Роми, особе са инвалидитетом, жене, дугорочно незапослени.	300.000,00	7	2.100.000,00	1.050.000,00 (50%)	1.050.000,00 (50%)	0
УКУПНО:		7	2.100.000,00	1.050.000,00	1.050.000,00	0
2025. год.						
Категорија лица	Износ субвенције по лицу	Број лица	Потребна средства	Планирани извори финансирања (РСД) и %		
				ЈЛС	РС	Остали

Сва незапослена лица, при чему приоритет имају: Млади до 30 година, вишкови запослених, Роми, особе са инвалидитетом, жене, дугорочно незапослени.	300.000,00	8	2.400.000,00	1.200.000,00 (50%)	1.200.000,00 (50%)	0
УКУПНО:		8	2.400.000,00	1.200.000,00	1.200.000,00	0

2026. год.						
Категорија лица	Износ субвенције по лицу	Број лица	Потребна средства	Планирани извори финансирања (РСД) и %		
				ЈЛС	РС	Остали
Сва незапослена лица, при чему приоритет имају: Млади до 30 година, вишкови запослених, Роми, особе са инвалидитетом, жене, дугорочно незапослени.	300.000,00	10	3.000.000,00	1.500.000,00 (50,%)	1.500.000,00 (50%)	0
УКУПНО:		10	3.000.000,00	1.500.000,00	1.500.000,00	0

треба да стоји:

Вредност програма самозапошљавања и извори финансирања, 2024-2026. год.

2024. год.						
Категорија лица	Износ субвенције по лицу	Број лица	Потребна средства	Планирани извори финансирања (РСД) и %		
				ЈЛС	РС	Остали
Сва незапослена лица, при чему приоритет имају: Млади до 30 година, вишкови запослених, Роми, особе са инвалидитетом, жене, дугорочно незапослени.	300.000,00	7	2.100.000,00	1.050.000,00 (50%)	1.050.000,00 (50%)	0
УКУПНО:		7	2.100.000,00	1.050.000,00	1.050.000,00	0
2025. год.						
Категорија лица	Износ субвенције по лицу	Број лица	Потребна средства	Планирани извори финансирања (РСД) и %		
				ЈЛС	РС	Остали

Сва незапослена лица, при чему приоритет имају: Млади до 30 година, вишкови запослених, Роми, особе са инвалидитетом, жене, дугорочно незапослени.	380.000,00	10	3.800.000,00	1.900.000,00 (50%)	1.900.000,00 (50%)	0
УКУПНО:		10	3.800.000,00	1.900.000,00	1.900.000,00	0

2026. год.						
Категорија лица	Износ субвенције по лицу	Број лица	Потребна средства	Планирани извори финансирања (РСД) и %		
				ЈЛС	РС	Остали
Сва незапослена лица, при чему приоритет имају: Млади до 30 година, вишкови запослених, Роми, особе са инвалидитетом, жене, дугорочно незапослени.	380.000,00	10	3.800.000,00	1.900.000,00 (50%)	1.900.000,00 (50%)	0
УКУПНО:		10	3.800.000,00	1.900.000,00	1.900.000,00	0

Члан 4.

Одељак 11 табела: Стручна пракса –техничка подршка мења се тако што уместо:

Вредност програма стручне праксе и извори финансирања, од 2024-2026. год.

2024. год.						
Категорија лица	Износ по лицу	Број лица	Потребна средства	Планирани извори финансирања у РСД		
				ЈЛС	РС	Остали
Лица са ССС	192.000,00 (новчана помоћ лицу 30.000,00*6месеци + осигурање за случај повреде на раду и професионалне болести 2.000,00*6месеци)	1	192.000,00	2.450.000,00	0	0
Лица са ВШСС	333.000,00 (новчана помоћ лицу 35.000,00*9месеци + осигурање за случај повреде на раду и професионалне болести 2.000,00*9месеци)	3	999.000,00			
Лица са ВСС	444.000,00 (новчана помоћ лицу 35.000,00*12месеци + осигурање за случај повреде на раду и професионалне болести 2.000,00*12месеци)	2	888.000,00			
УКУПНО:		6	2.079.000,00	2.450.000,00	0	0
2025. год.						
Категорија лица	Износ по лицу	Број лица	Потребна средства	Планирани извори финансирања у РСД		
				ЈЛС	РС	Остали
Лица са ССС	192.000,00 (новчана помоћ лицу 30.000,00*6месеци + осигурање за случај	1	192.000,00			

	повреде на раду и професионалне болести 2.000,00*6месеци)					
Лица са ВШСС	333.000,00 (новчана помоћ лицу 35.000,00*9месеци + осигурање за случај повреде на раду и професионалне болести 2.000,00*9месеци)	3	999.000,00	3.000.000,00	0	0
Лица са ВСС	444.000,00 (новчана помоћ лицу 35.000,00*12месеци + осигурање за случај повреде на раду и професионалне болести 2.000,00*12месеци)	3	1.332.000,00			
УКУПНО:		7	2.856.000,00	3.000.000,00	0	0
2026. год.						
Категорија лица	Износ по лицу	Број лица	Потребна средства	Планирани извори финансирања у РСД		
				ЈЛС	РС	Остали
Лица са ССС	192.000,00 (новчана помоћ лицу 30.000,00*6месеци + осигурање за случај повреде на раду и професионалне болести 2.000,00*6месеци)	1	192.000,00			
Лица са ВШСС	333.000,00 (новчана помоћ лицу 35.000,00*9месеци + осигурање за случај повреде на раду и професионалне болести 2.000,00*9месеци)	3	999.000,00	3.000.000,00	0	0
Лица са ВСС	444.000,00 (новчана помоћ лицу 35.000,00*12месеци + осигурање за случај повреде на раду и професионалне болести 2.000,00*12месеци)	4	1.776.000,00			
УКУПНО:		8	2.967.000,00	3.000.000,00	0	0

Треба да стоји:

Вредност програма стручне праксе и извори финансирања, од 2024-2026. год.

2024. год.						
Категорија лица	Износ по лицу	Број лица	Потребна средства	Планирани извори финансирања у РСД		
				ЈЛС	РС	Остали
Лица са ССС	192.000,00 (новчана помоћ лицу 30.000,00*6месеци + осигурање за случај повреде на раду и професионалне болести 2.000,00*6месеци)	1	192.000,00	2.450.000,00	0	0
Лица са ВШСС	333.000,00 (новчана помоћ лицу 35.000,00*9месеци + осигурање за случај повреде на раду и професионалне болести 2.000,00*9месеци)	3	999.000,00			
Лица са ВСС	444.000,00 (новчана помоћ лицу 35.000,00*12месеци + осигурање за случај повреде на раду и професионалне болести 2.000,00*12месеци)	2	888.000,00			
УКУПНО:		6	2.079.000,00	2.450.000,00	0	0
2025. год.						
Категорија лица	Износ по лицу	Број лица	Потребна средства	Планирани извори финансирања у РСД		
				ЈЛС	РС	Остали
Лица са ССС	225.000,00 (новчана помоћ лицу 35.000,00*6месеци + осигурање за случај)	1	225.000,00			

	повреде на раду и професионалне болести 2.500,00*6месеци)					
Лица са ВШСС	382.500,00 (новчана помоћ лицу 40.000,00*9месеци + осигурање за случај повреде на раду и професионалне болести 2.500,00*9месеци)	3	1.147.500,00	3.000.000,00	0	0
Лица са ВСС	510.000,00 (новчана помоћ лицу 40.000,00*12месеци + осигурање за случај повреде на раду и професионалне болести 2.500,00*12месеци)	3	1.530.000,00			
УКУПНО:		7	2.902.000,00			
2026. год.						
Категорија лица	Износ по лицу	Број лица	Потребна средства	Планирани извори финансирања у РСД		
				ЈЛС	РС	Остали
Лица са ССС	225.000,00 (новчана помоћ лицу 35.000,00*6месеци + осигурање за случај повреде на раду и професионалне болести 2.500,00*6месеци)	2	450.000,00			

Лица са ВШСС	382.500,00 (новчана помоћ лицу 40.000,00*9месеци + осигурање за случај повреде на раду и професионалне болести 2.500,00*9месеци)	4	1.530.000,00	3.000.000,00	0	0
Лица са ВСС	510.000,00 (новчана помоћ лицу 40.000,00*12месеци + осигурање за случај повреде на раду и професионалне болести 2.500,00*12месеци)	2	1.020.000,00			
УКУПНО:		8	3.000.000,00	3.000.000,00	0	0

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ НОВА ВАРОШ

Број: 001096036 2025 06356 001 000 060 107 од 21.03.2025.године

ПРЕДСЕДНИК
Скупштине општине
Радосав Васиљевић

На основу члана 100. став 3. Закона о заштити животне средине („Сл. гласник РС“, број 135/04, 36/09, 36/09 -други закон, 72/09 - др.закон, 43/11- Одлука УС, 14/16, 76/18 и 95/18 -др.закон и 94/2024- др.закон), члана 40. Статута општине Нова Варош („Сл.гласник општине Нова Варош“, број 4/2019, 4/2020 и 17/2024), члана 32. Закона о локалној самоуправи („Сл гласник РС“, број 129/2007, 83/2014 -др.закон, 101/2016 –др.закон и 47/2018 и 111/2021 - др.закон) и Одлуке о оснивању буџетског фонда за заштиту животне средине општине Нова Варош („Сл.гласник општине Нова Варош“ број 9/09), а по прибављеној сагласности Министарства заштите животне средине бр. 000745881 2025 14850 007 011 400 043 04 002 од 04.03.2025 године, Скупштина општине Нова Варош на седници одржаној дана 21.03.2025.године усваја

**ПРОГРАМ КОРИШЋЕЊА СРЕДСТАВА БУЏЕТСКОГ ФОНДА ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
ОПШТИНЕ НОВА ВАРОШ ЗА 2025.ГОДИНЕ**

	Програмска активност	Сагласност министарства заштите животне средине на предлог програма (датум издавања и број сагласности)	Детаљан опис активности	Циљ активности	Надлежни за спровођење програмске активности	Финансијска средства потребна за реализацију предвиђене активности	Извор средстава финансирања	Износ одобрених средстава за ову активност у претходној години
Контрола и заштита ваздуха и сузбијање инхалационих алергена								
Управљање отпадом								
1.	Санација и уклањање дивљих депонија		На основу пријављених локација дивљих депонија од стране	Санација и ремедијација дивљих депонија	ЈП „3 септембар“ и општина Нова	2.000.000,00	Буџет општине Нова Варош	700.000,00

			<p>грађана и лоцирања истих од стране комуналне инспекције на територији општине и сеоских месних заједница извршиће се чишћење и уређење наведених локација, а у циљу уређења деградираних простора. Детектовано је 10 дивљих депонија.</p>		Варош			
2.	Услуге чишћења плутајућег отпада са ланчанице на реци Лим		<p>За реализацију ове активности склопиће се уговор са овлашћеном фирмом за уклањање накопљеног отпада на ланчаници. Активности имају позитиван и директан утицај на животну средину. Речна преграда штити екосистем реке, флору и фауну, спречава процес ослобађања штетних материја и гасова у ваздух. Преграда за сакупљање отпада је од висококвалитетног нерђајућег челика и самим тим поставком се апсолутно не утиче</p>	<p>Допринос заштити и унапређењу животне средине и природних ресурса општина Нова Варош, Пријепоље и Прибој кроз уклањање отпада и заштиту реке Лим.</p>	Општина Нова Варош	1.000.000,00	Буџет општине Нова Варош	1.000.000,00

			на животну средину, тј. нема угрожености по флору и фауну					
	Активност							
Контрола и управљање отпадним водама								
	Активност							
Контрола и заштита површинских и подземних вода								
	Активност							
Контрола и заштита природе, биодиверзитет, јавне зелене површине								
	Активност							
Мере адаптације на климатске промене								
	Активност							
Контрола и заштита земљишта								
	Активност							
Контрола и заштита од буке								
	Активност							
Контрола и заштита од нејонизујућег зрачења								
	Активност							
Информисање, едукација, промоција и популаризација заштите животне средине								
3.	Суфинансирање програма и пројеката који доприносе јачању свести о потреби заштите животне средине.		Расписивање конкурса за расподелу буџетских средстава за финансирање и суфинансирање програма и пројеката удружења грађана која делују у области заштите животне средине. Додела финансијских средстава за пружање подршке цивилном	Популаризација, подстицање, усмеравање и јачање свести о заштити животне средине.	Одељење за привреду и ЛЕР	500.000,00	Буџет општине Нова Варош	500.000,00

			<p>сектору, чији фокус су пројектне активности усмерене на унапређење животне средине..</p> <p>Тематске области су:</p> <p>заштита природних вредности; промоција зелене економије</p> <p>заштита земљишта;</p> <p>заштита вода; садни материјал; управљање отпадом, прилагођавање и ублажавање климатских промена итд.</p>					
Остало								

СКУПШТИНА ОПТШИНЕ НОВА ВАРООШ

Број:001096036 2025 06356 001 000 060 107 од 21.03.2025 године

ПРЕДСЕДНИК
Скупштине општине

Радосав Васиљевић

**СРЕДЊОРОЧНИ ПЛАН
ОПШТИНЕ НОВА ВАРОШ
ОД 2025. ДО 2027. ГОДИНЕ**

Општина Нова Варош, 2025. година

Садржај:

1	Увод.....	17
2	Основне информације о обвезнику средњорочног планирања	17
2.1	Основни подаци.....	17
2.2	Организациона структура Општине Нова Варош	20
2.3	Преглед систематизованих радних места.....	21
2.4	Списак докумената развојног планирања и докумената јавних политика	28
2.5	Списак међународних споразума, протокола, меморандума, уговора, записника и других међународно правних аката	28
3	Табеларни приказ мера и активности	30
3.1	Развојни правац: ОДРЖИВИ ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ.....	30
3.2	Развојни правац: ПОДСТИЦАЈНО ОКРУЖЕЊЕ ЗА МЛАДЕ И ПОРОДИЦЕ СА ДЕЦОМ	34
3.3	Развојни правац: ЗДРАВА И ОЧУВАНА ЖИВОТНА СРЕДИНА.....	38
4	Прилог 1: Образложење нових мера и активности (које се први пут операционализују средњорочним планом)	51
5	Прилог 3: Средњорочни оквир расхода обвезника средњорочног планирања по програмској класификацији и мерама и активностима из средњорочног плана.....	52
6	Прилог 4: Ризици и предуслови за спровођење и остварење жељених резултата мера.....	55
7	Списак скраћеница	58

1 Увод

*Закон о планском систему Републике Србије*¹ прописује обавезу израде и доношења средњорочног плана, поред осталих, и за јединице локалне самоуправе (члан 26. наведеног Закона). Истим чланом је уведена обавеза израде и објављивања средњорочног плана у току текуће године на интернет страници општине Нова Варош.

Средњорочни план општине Нова Варош од 2025. до 2027. године је израђен у складу са *Уредбом о методологији за израду средњорочних планова*². То је други средњорочни план који је Општина Нова Варош израдила до сада. Први СРП израђен је уз подршку Програма „Повећање кредибилитета планирања, програмског буџетирања и контроле извршења јавних расхода на локалном нивоу у Србији – EU Exchange 6“. Програм EU Exchange 6 финансирала је Европска унија у оквиру националног Програма ИПА 2019 и спроводен је у режиму директног управљања, што значи да је Делегација ЕУ у Србији имала најзначајнија управљачка овлашћења. Кључне ресорно надлежне институције на националном нивоу биле су Министарство финансија и Републички секретаријат за јавне политике, уз Министарство државне управе и локалне самоуправе и Министарство за европске интеграције. Као и у претходним фазама, Стална конференција градова и општина – Савез градова и општина Србије (СКГО) имала је улогу имплементационог партнера и непосредне одговорности у погледу реализације планираних програмских активности.

У складу са важећом регулативом и обавезама ЈЛС у погледу средњорочног планирања, израђен је и Извештај за 2024.годину о спровођењу Средњорочног плана општине Нова Варош за период 2024-2026. година.

Други Средњорочни план развоја општине Нова Варош донет је на основу ревизије првог плана уз усаглашавање са Одлуком о буџету Општине Нова Варош за 2025.годину.

Овај план је одобрен и усвојен од стране Скупштина општине Нова Варош на седници одржаној ..... 2025. године.

2 Основне информације о обвезнику средњорочног планирања

2.1 Основни подаци³

Назив органа:	Општина Нова Варош
Седиште органа:	Карађорђева, 31320 Нова Варош
Телефон:	+381 (0) 63 1172166
Факс:	/
Матични број:	07239017

¹ "Службени гласник РС", број 30/2018.

² "Службени гласник РС", број 8/2019.

³ Извор: Информатор о раду Општине Нова Варош.

ПИБ:	101067624
Рачун:	840-37640-19, Управа за трезор
Електронска адреса:	opstina@novavaros.rs
Веб сајт:	http://www.novavaros.rs

Информатор о раду се објављује у електронској верзији на интернет презентацији општине <http://www.novavaros.rs>, односно може се преузети са веб адресе Информатора (линк: <https://informatior.poverenik.rs/informator?org=ekJGSc6wZkAKcuP96>). Последње ажурирање извршено је 09.01.2025. године. За тачност и потпуност података које садржи информатор одговорна је Ружа Матовић, Начелница Општинске управе Нова Варош.

Надлежности општине Нова Варош

Надлежности, овлашћења и обавезе локалне самоуправе и њених органа (органа општине) прописани су *Законом о локалној самоуправи* (у даљем тексту Закон)⁴, и другим законским актима. Општина врши послове из своје надлежности утврђене Уставом и законом, као и послове из оквира права и дужности Републике који су јој законом поверени.

На основу члана 11. и члана 32. тачка 1) Закона о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Србије“, број 129/07, 83/14 - др. закон, 101/16 – др. закон и 47/2018) и члана 40. тачка 1.) Статута општине Нова Варош („Службени лист општине Нова Варош“, број 10/2008, 9/2012, 16/2015), Скупштина општине Нова Варош, на седници одржаној 14.03.2019. године, по прибављеном позитивном мишљењу Министарства за државну управу и локалну самоуправу, донела је Статут општине Нова Варош.

Општина преко својих органа у складу са Уставом и Законом:

- 1) доноси статут, буџет и завршни рачун, просторни и урбанистички план и план развоја Општине, као и стратешке планове и програме локалног економског развоја;
- 2) уређује и обезбеђује обављање и развој комуналних делатности, локални превоз, коришћење грађевинског земљишта и пословног простора;
- 3) стара се о изградњи, реконструкцији, одржавању и коришћењу некатегорисаних и општинских путева, као и улица и других јавних објеката од општинског значаја;
- 4) стара се о задовољавању потреба грађана у области просвете (предшколско васпитање и образовање и основно и средње образовање и васпитање), научноистраживачке и иновационе делатности, културе, здравствене и социјалне заштите, дечије заштите, спорта и физичке културе;
- 5) обезбеђује остваривање посебних потреба особа са инвалидитетом и заштиту права осетљивих група;
- 6) стара се о развоју и унапређењу туризма, занатства, угоститељства и трговине;

---

⁴ „Службени гласник РС“, бр. 129/2007, 83/2014 - др. закон, 101/2016 - др. закон и 47/2018.

- 7) доноси и реализује програме за подстицање локалног економског развоја, предузима активности за одржавање постојећих и привлачење нових инвестиција и унапређује опште услове пословања;
- 8) стара се о заштити животне средине, заштити од елементарних и других непогода, заштити културних добара од значаја за Општину;
- 9) стара се о заштити, уређењу и коришћењу пољопривредног земљишта и спроводи политику руралног развоја;
- 10) стара се о остваривању, заштити и унапређењу људских и мањинских права, родној равноправности, као и о јавном информисању у Општини;
- 11) образује и уређује организацију и рад органа, организација и служби за потребе Општине, организује службу правне помоћи грађанима и уређује организацију и рад мировних већа;
- 12) утврђује симболе Општине и њихову употребу;
- 13) управља општинском имовином и утврђује стопе изворних прихода, као и висину локалних такси;
- 14) прописује прекршаје за повреде општинских прописа;
- 15) обавља и друге послове од локалног значаја одређене законом, као и послове од непосредног интереса за грађане, у складу са Уставом, законом и овим статутом.

Послови из надлежности општина утврђени Уставом и Законом, ближе су одређени Јединственим пописом послова јединица локалне самоуправе који обезбеђује министарство надлежно за локалну самоуправу у складу са законом (Министарство државне управе и локалне самоуправе).

Јединствени попис послова на локалном нивоу власти⁵ садржи изворне и поверене послове у одређеним областима, и служи идентификацији надлежности локалне управе, ефикаснијој примени прописа, а у коначном, као аналитички и плански алат, и функционалној расподели послова између различитих нивоа власти. Поред наведеног јединствени попис послова садржи, тачан законски опис посла, правни основ (потпун назив закона и број члана закона којим је посао утврђен), као и надлежни орган који тај посао обавља.

Јединствени попис послова обухвата следеће области: финансије, грађевинарство и инфраструктура, просторно планирање, јавно информисање, јавни превоз, комунална делатност, култура, наука и технолошки развој, одбрана, ванредне ситуације, тајност података, образовање, омладина, општа управа, пољопривреда, привреда и регионални развој, радни односи, запошљавање, борачка питања, рударство и геолошка истраживања, саобраћај, локална самоуправа, лични статус грађана, лична стања грађана, вођење матичних књига и изборна права, социјална заштита, спорт, становање, трговина, туризам и угоститељство, телекомуникације, ветерина, здравство, заштита животне средине, енергетика, инспекцијски надзор управне инспекције. Јединствени попис послова ажуриран је закључно са септембром 2019. године.

---

⁵ <http://mduls.gov.rs/wp-content/uploads/Copy-of-Jedinstveni-popis-poslova.pdf?script=lat>

2.2 Организациона структура Општине Нова Варош

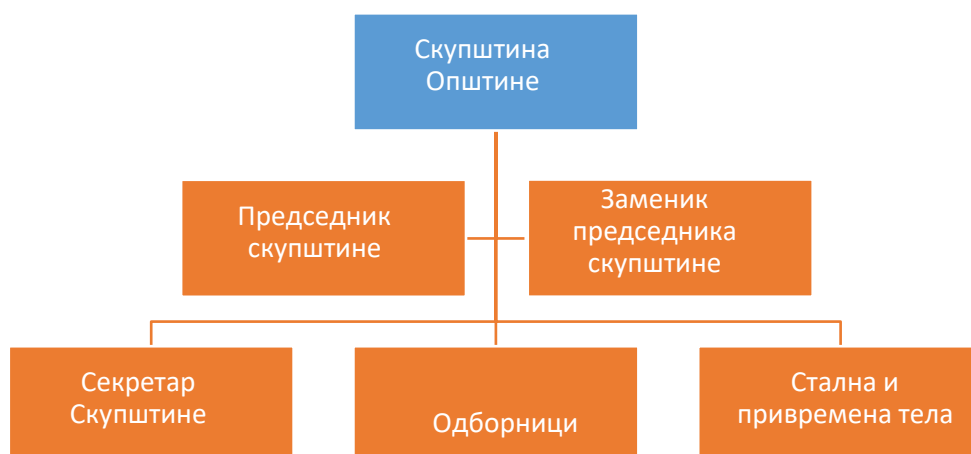
Послове из надлежности Општине Нова Варош обављају следећи органи:

- Скупштина Општине
- Председник Општине
- Општинско веће
- Управа Општине

Послове Општине врше органи Општине у оквиру своје надлежности утврђене законом и Статутом Општине.

Скупштина Општине је највиши орган Општине који врши основне надлежности локалне власти утврђене Уставом, Законом и Статутом. Организациона структура Скупштине Општине Нова Варош дата је у следећем дијаграму.

Дијаграм 1: Организациона структура Скупштине Општине Нова Варош

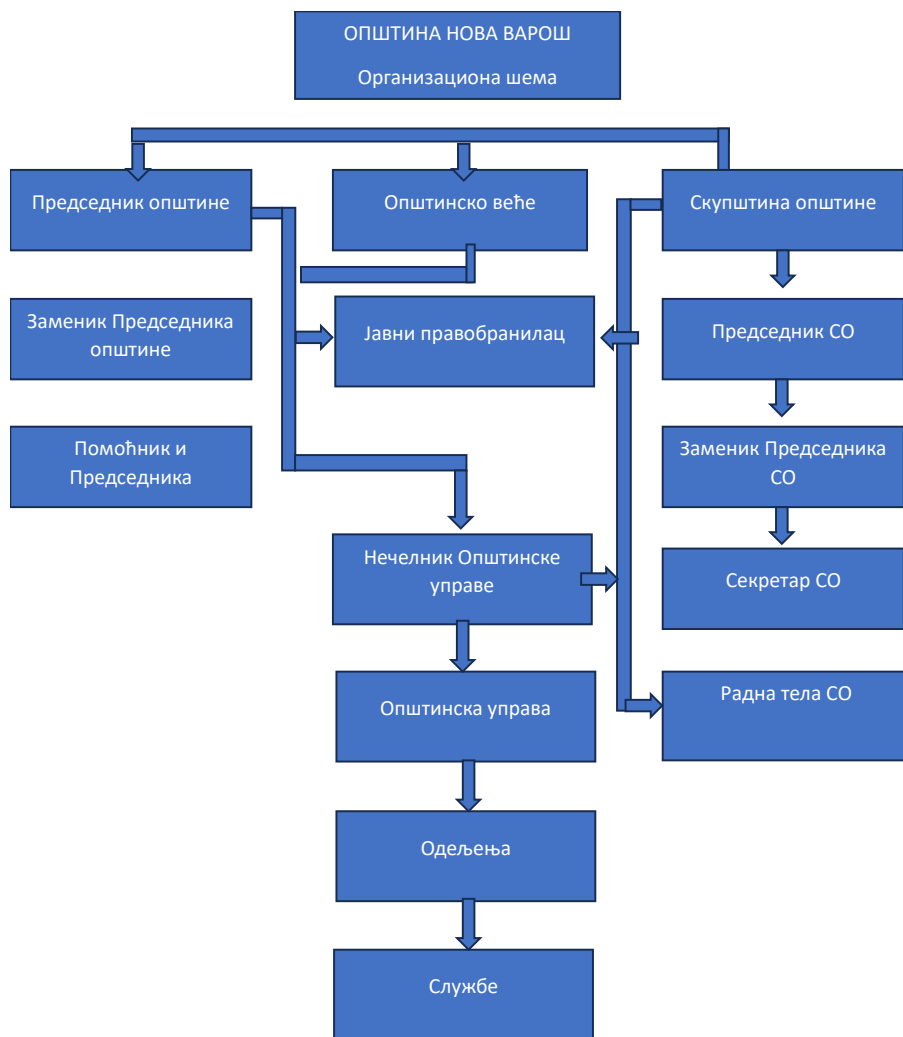
Извршни органи Општине су председник Општине и Општинско веће.

Председник Општине је извршни орган Општине и бира га Скупштина општине на четири године из реда одборника Скупштине општине. Председник општине има заменика који га замењује у случају његовог одсуства, или спречености да обавља дужност. Председнику општине и заменику председника општине избором на ове функције престаје мандат одборника у Скупштини општине. Председник општине и заменик председника општине на сталном су раду у Општини.

Општинско веће чине председник Општине, заменик председника Општине, као и 7 (седам) чланова Општинског већа. Председник Општине је председник Општинског већа. Заменик председника Општине је члан Општинског већа по функцији. Чланове Општинског већа бира скупштина Општине, на период од четири године, тајним гласањем, већином од укупног броја одборника. Кандидате за чланове Општинског већа предлаже кандидат за председника Општине. Када одлучује о избору председника Општине, Скупштина општине истовремено и обједињено одлучује о избору заменика председника Општине и чланова Општинског већа.

Управне послове у оквиру права и дужности Општине и одређене стручне и административно-техничке послове за потребе Скупштине општине, председника општине и Општинског већа, врши Општинска управа Општине. Организациона структура Општинске управе Општине Нова Варош дата је у следећем дијаграму.

Дијаграм 2: Организациона структура Општинске управе Општине Нова Варош⁶

У Општинској управи се као посебна организациона јединица образује: Кабинет председника Општине.

2.3 Преглед систематизованих радних места

Правилником о организацији и систематизацији радних места у Општинској управи, Општинском правобранилаштву, стручним службама и посебним организацијама Општине

⁶ Радна тела СО чине: Административни одбор, Комисија за статутарна питања, Мандатно – имунитетска комисија, Комисија за урбанизам, грађевинско земљиште, стамбено комуналне делатности и заштиту животне средине, Комисија за економски развој, Комисија за избор и именовање и Комисија за родну равноправност.

Нова Варош⁷ (у даљем тексту: *Правилник*) систематизована су радна места која су наведена у следећој табели.

Табела 1: Систематизација радних места у *Правилнику*

Овим *Правилником* систематизована су следећа радна места:

Функционери – изабрана и постављена лица	1 функционер	
Службеник на положају – I група	1 радно место	1 службеник

Службеници-извршиоци	Број радних места	Број службеника
Самостални саветник	7	7
Саветник	23	26
Млађи саветник		
Сарадник	8	8
Млађи сарадник		
Виши референт	12	15
Референт		
Млађи референт		
Укупно:	50 радних места	57 службеника
Намештеници	Број радних места	Број намештеника
Прва врста радних места		
Друга врста радних места		
Трећа врста радних места		
Четврта врста радних места	1	1
Пета врста радних места	1	1
Укупно:	2 радно место	2 намештеника

Члан 5.

Укупан број систематизованих радних места у обједињеном *Правилнику* је: 53 и то:

⁷ *Правилник* о организацији и систематизацији радних места у Општинској управи, Општинском правобранилаштву Општине Нова Варош од 29.08.2022.године.

1. Укупан број систематизованих радних места у управи Општине је 50 за 57 извршилаца и то:

-1 радно место службеник на положају – 1 извршилац

-50 радних места службеника – 57 извршилаца

-2 радна места намештеника – 2 извршиоца

2. Укупан број систематизованих радних места у кабинету председника Општине је:

-1 помоћник

3. Укупан број систематизованих радних места у правобранилаштву Општине је:

-1 функционер

Правилник садржи радна места на положајима, извршилачка радна места и радна места на којима раде намештеници.

Табела 2: Попуњеност систематизованих радних места

Р. бр.	Назив радног места	Систематизовано	Попуњено	Ангажовање директно од ЈЛС	Неодређено	Одређено	Уговор о ППП	Уговор о делу	Др. врсте уговора (преко Агенције)
ПОСЕБНА ОРГАНИЗАЦИОНА ЈЕДИНИЦА – КАБИНЕТ ПРЕДСЕДНИКА ОПШТИНЕ									
1.	Помоћник председника општине за инвестиције, комуналне делатности, привреду и економски развој	1	1	1		1			
Управа Општине									
3.	Начелник Општинске управе, звање: положај у I групи	1	1	1		1			
Одељење за имовинско правне и послове управљања имовином									
4.	Послови руководиоца Одељења, звање: самостални саветник	1	/	/	/				
5.	Имовинско - правни послови, звање: саветник	2	/						
6.	Имовинско - правни послови управљања имовином, звање: сарадник	1	1	1	1				
7.	Референт за административно – техничке послове, звање: Виши референт	1	1	1	1				

Р. бр.	Назив радног места	Систематизовано	Попуњено	Ангажовање директно од ЈЛС	Неодређено	Одређено	Уговор о ППП	Уговор о делу	Др. врсте уговора (преко Агенције)
Одељење за просторно планирање, стамбене послове, урбанизма и грађевинарства									
8	Послови руководиоца, звање: самостални саветник	1	1	1	1				
9.	Послови издавања грађевинских дозвола у обједињеној процедури и стамбени послови, звање: Саветник	1	1	1	1				
10.	Послови урбанизма, звање: Саветник	1	1	1	1				
11.	Послови легализације и озакоњења објеката, звање: Саветник	1	1	1	1		1		
Одељење за послове инспекције									
12.	Послови руководиоца Одељења за послове инспекције, звање: Самостални саветник	1	/						
13.	Послови комуналне инспекције; послови еколошке инспекције и послови издавања дозвола за експлоатацију одређених природних ресурса звање: Сарадник	1	1	1	1				
14.	Послови саобраћајне инспекције и послови у области такси – превоза, звање: Виши референт	1	1	1	1				
15.	Послови просветне инспекције, послови заштите животне средине и послови интерресорне комисије, звање: Саветник	1	1	1	1				
16.	Послови грађевинске инспекције, звање: Саветник	1	/						
Одељење за финансије, буџет и послове локалне пореске администрације (ЛПА)									
17.	Послови руководиоца Одељења, звање: самостални саветник	1	1	1	1				
18.	Послови на припреми и извршењу буџета, звање: Саветник	1	1	1	1				
19.	Шеф рачуноводства, звање:	1	1	1	1				

Р. бр.	Назив радног места	Систематизовано	Попуњено	Ангажовање директно од ЈЛС	Неодређено	Одређено	Уговор о ППП	Уговор о делу	Др. врсте уговора (преко Агенције)
	Саветник								
20.	Послови буџетског рачуноводства и извештавања, звање: сарадник	1	1	1	1				
21.	Послови контроле расхода Одељења за инвестиције и јавне набавке општине Нова Варош, звање: Саветник	1	1	1	1				
22.	Материјално-финансијски послови Дома културе, Библиотеке и послови процене вредности имовине, звање:Сарадник	1	1	1	1				
23.	Послови из области рачуноводства Туристичке организације, звање: Саветник	1	1	1	1				
24.	Послови из области рачуноводства Туристичке организације и послови поступања по захтеву за слободан приступ информацијама од јавног значаја ,звање: Саветник	1	1	1	1				
25.	Материјално-финансијски послови Туристичке организације, звање: виши референт	2	2	2	2				
26.	Послови књиговође аналитичара и послови процене вредности имовине, звање: Сарадник	1	1	1	1				
27.	Шеф локалне пореске администрације, звање: Саветник	1	1	1	1				
28.	Послови пореске контроле - порески контролор, звање: сарадник	1	1	1	1				
29.	Послови техничке припреме података за пореску контролу, послови пореског извршитеља и послови из области приватног предузетништва, привреде и статистике, звање: Виши референт	1	1	1	1				
30.	Послови – порески инспектор, послови саветника за заштиту права пацијената и послови у	1	1	1	1				

Р. бр.	Назив радног места	Систематизовано	Попуњено	Ангажовање директно од ЈЛС	Неодређено	Одређено	Уговор о ППП	Уговор о делу	Др. врсте уговора (преко Агенције)
	области друштвене бриге за јавно здравље, звање: Саветник								
Одељење за послове управе, органа општине и друштвене делатности									
31.	Послови руководиоца Одељења, звање: Самостални саветник	1	1	1	1				
32.	Послови пружања информација и ПТТ услуга у Услужном центру, звање: Виши референт	1	1	1	1				
33.	Послови писарнице, доставе и архивирања, звање: референт	3	3	3	3				
34.	Послови администрације мреже и послови ажурирања бирачког списка, звање: сарадник	1	1	1	1				
35.	Послови администратора комуникација, звање: Виши референт	1	1	1	1				
36.	Дактилографски послови, звање: намештеник- пета врста радних места	2	2	2	2				
37.	Послови из области грађанских стања и радних односа, звање: Виши референт	1	/						
38.	Послови матичара, звање: самостални саветник	1	1	1	1				
39.	Послови заменика матичара, звање: Виши референт	1	1	1	1				
40.	Послови везани за заштиту од пожара, ванредне ситуације и послови планирања одбране, звање: сарадник	1	1	1	1				
41.	Послови утврђивања права у области друштвене бриге о деци, звање: саветник	1	1	1	1				
42.	Послови пријема поднесака и давање информација из области друштвене бриге о деци – ликвидатора, звање: виши	1	1	1	1				

Р. бр.	Назив радног места	Систематизовано	Попуњено	Ангажовање директно од ЈЛС	Неодређено	Одређено	Уговор о ППП	Уговор о делу	Др. врсте уговора (преко Агенције)
	референт								
43.	Послови на инфо-пулту, звање: Виши референт	1	1	1	1				
44.	Послови секретарице, звање: Виши референт	1	1	1	1				
45.	Нормативно правни послови за потребе Општинског већа и борацко инвалидске заштите, звање: Саветник	1	/						
Одељењу за привреду и локални економски развој (ЛЕР)									
46.	Послови руководиоца Одељења, звање: саветник	1	1	1	1				
47.	Послови из области пољопривреде, руралног развоја и водопривреде, звање: саветник	3	3	3	3				
48.	Послови из области привреде и локалног економског развоја: саветник	1	1	1	1				
Одељење за инвестиције и јавне набавке									
49.	Послови руководиоца Одељења, звање: Самостални саветник	1	/	/					
50.	Послови инжењера за инвестиције и одржавање јавних објеката, звање: саветник	1	1	1	1				
51.	Послови инжењера за инвестиције у комуналној инфраструктури, звање: Саветник	1	1	1	1				
52.	Послови референта за јавне набавке и пружање правне помоћи, звање: Саветник	2	1	1	1				
53.	Књиговодствени послови: Виши референт	1	1	1	1				
Правобранилаштво Општине									
54.	Општински правобранилац: Звање функционер	1	1	1		1			
УКУПНО		61	52	52	50	3	1		

2.4 Списак докумената развојног планирања и докумената јавних политика

У општини Нова Варош важећа су следећа планска документа:

- **Документа развојног планирања**
  - План развоја општине Нова Варош за период 2022-2029.
- **Документа јавних политика**
  - Локални акциони план за унапређење родне равноправности у општини Нова Варош 2022 - 2025.
  - Локални Програм запошљавања општине Нова Варош 2024-2026.

2.5 Списак међународних споразума, протокола, меморандума, уговора, записника и других међународно правних аката

Општина Нова Варош нема потписаних међународних споразума, протокола, меморандума, уговора, записника и других међународно - правних аката који се закључују ради извршавања међународних споразума и докумената која се израђују у процесу ЕУ интеграција.

3 Табеларни приказ мера и активности

3.1 Развојни правац: ОДРЖИВИ ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ

Посебни циљ 1.1.: Усаглашене и примењен политике одрживог туризма који ствара радна места и промовише природне вредности, локалну културу и производе							
Плански документ из кој је циљ преузет: План развоја општине Нова Варош 2022 – 2029.							
Организациона јединица одговорна за спровођење (координисање спровођења) посебног циља: Одељење за привреду, локални економски развој (ЛЕР) и Канцеларију за младе							
Буџетски програм који преузима посебан циљ (шифра и назив): 1502 Развој туризма							
Показатељ(и) на нивоу посебног циља	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност у 2025. години	Циљана вредност у 2026. години	Циљана вредност у 2027. години
Приходи од боравишне таксе (у 000 дин)	РСД	Извештај ЈЛС	4.000	2024	4.500	5.000	5.500
Приходи од туризма Напомена: (јавне приходе од туризма, поред боравишне таксе чине ренте продајних места, као и карте за коришћење туристичких атракција којима управља ТО) (у 000 дин)	РСД	Извештај ЈЛС	390	2024	1.000	2.000	3.000
Број уређених туристичких локација у оквиру заштићених подручја	Локација	Извештај ЈЛС	0	2024	0	1	2

Мера 1.1.1: Даљи развој приоритетних туристичких производа дестинације Златар и стварање услова за изградњу недостајућих капацитета у туризму						
Плански документ из кој је мера преузета: План развоја општине Нова Варош 2022 – 2029.						
Организациона јединица одговорна за спровођење (координисање спровођења) мере:	Извор финансирања	Шифра програма, програмске активности или пројекта у оквиру кој се обезбеђују средства	Укупна процењена финансијска средства по изворима финансирања у 000 дин.			
			2025.	2026.	2027.	

Одељење за послове инвестиција и јавне набавке		Приходи из буџета ЈЛС	1502-5009, 1502-5024		19.000		
		Буџет РС			57.000	100.000	
		Министарство туризма и омладине			22.500		
Показатељ(и) на нивоу мере	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност у 2025. години	Циљана вредност у 2026. години	Циљана вредност у 2027. години
Број туристичких производа/атракција од којих општина остварује приходе	Број	Извештај ТО	1	2024	1	2	3
Број продаваца локалних производа	Број	Извештај ТО	4	2024	15	15	19

Назив активности:	Организациона јединица која спроводи активност	Рок за завршетак активности (квартал и година)	Извор финансирања	Шифра програма, програмске активности или пројекта	Укупна процењена финансијска средства по изворима у 000 дин.		
					2025.	2026.	2027.
1.1.1.1. Изградња Туристичко-визиторског центра Растоке	Одељење за послове инвестиција и јавне набавке	II 2026	Буџет РС	1502-5024	10.000	100.000	/
1.1.1.2 Реконструкција пешачке стазе Златник-линијски парк, фаза I	Одељење за послове инвестиција и јавне набавке	III 2025	МТО	1502-5043	20.000	/	/
			Приходи из буџета ЈЛС		6.000		

1.1.1.3. Изградња линијског парка Златар, фаза II <i>*Пројекат није планиран иницијалним буџетом за 2025., али се очекује да ће средства бити обезбеђена из Буџета РС, те ће се ребалансом буџета планирати финансирање у 2025., уз учешће од 20% из буџета ЈЛС</i>	Одељење за послове инвестиција и јавне набавке	II 2025	Буџет РС	1502-5043	20.000	/	/
			Приходи из буџета ЈЛС		6.000	/	/
1.1.1.4. Изградња и опремање центра туристичке зоне Златар <i>*До краја 2025.годинепредвиђено је 15 сувенирница</i>	Одељење за послове инвестиција и јавне набавке	II 2025	Приходи из буџета ЈЛС	1502-5009	4.000	/	/
1.1.1.5. Гондола на Златару <i>*Пројекат није планиран иницијалним буџетом за 2025., али се очекује да ће средства бити обезбеђена из Буџета РС за 2026. и 2027. годину</i>	Одељење за просторно планирање, стамбене послове, урбанизма и грађевинарства	2027	Буџет РС	/			
1.1.1.6 Клизалиште <i>*Пројекат није планиран иницијалним буџетом за 2025., али се очекује да ће средства бити обезбеђена из Буџета РС за 2026. и 2027. годину</i>	Одељење за послове инвестиција и јавне набавке	IV 2025	Буџет РС	/	27.000	/	/
			Приходи из буџета ЈЛС		3.000		
1.1.1.7 Опремање туристичког инфоцентра	ТОЗ	III 2025	Министарство туризма	/	2.500	/	/

Мера 1.1.2.: Усаглашавање планске документације развоја туризма са заштитом животне средине

Плански документ из кој је мера преузета: План развоја општине Нова Варош 2022 – 2029.

Организациона јединица одговорна за спровођење (координисање спровођења) мере:		Извор финансирања	Шифра програма, програмске активности или пројекта у оквиру кој се обезбеђују средства		Укупна процењена финансијска средства по изворима финансирања у 000 дин.		
					2025.	2026.	2027.
Одељење за просторно планирање, стамбене послове, урбанизам и грађевинарство		Приходи из буџета ЈЛС	1101		9.000	4.000	4.000
Показатељ(и) на нивоу мере	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност у 2025. години	Циљана вредност у 2026. години	Циљана вредност у 2027. години
Број израђених ПДР-ова	Број	Одлуке Скупштине општине Нова Варош	0	2024	0	1	2

Назив активности:	Организациона јединица која спроводи активност	Рок за завршетак активности (квартал и година)	Извор финансирања	Шифра програма, програмске активности или	Укупна процењена финансијска средства по изворима у 000 дин.		
					2025.	2026.	2027.

				пројекта			
1.1.2.1 Израда планова детаљне регулације на циљаним атрактивним локацијама у оквиру заштићених подручја (Растоке, Шиповик, Кокин Брод, Радоиња)	Одељење за просторно планирање, стамбене послове, урбанизам и грађевинарство	IV 2026	Буџет РС	1101-0001	3.000	3.000	3.000
			Приходи из буџета ЈЛС		1.000	1.000	1.000
1.2.1.2 ПДР Бистрица - каменолом	Одељење за просторно планирање, стамбене послове, урбанизам и грађевинарство	IV 2026	Приходи из буџета ЈЛС	1101-0001	2.500	/	/
1.2.1.3 ПДР Бистрица – пословна зона	Одељење за просторно планирање, стамбене послове, урбанизам и грађевинарство	IV 2026	Приходи из буџета ЈЛС	1101-0001	2.500	/	/

3.2 Развојни правац: ПОДСТИЦАЈНО ОКРУЖЕЊЕ ЗА МЛАДЕ И ПОРОДИЦЕ СА ДЕЦОМ

Посебни циљ 2.1: Средње стручно образовање усклађено са потребама привреде и младих							
Плански документ из кој је циљ преузет: План развоја општине Нова Варош 2022 – 2029.							
Организациона јединица одговорна за спровођење (координисање спровођења) посебног циља: Одељење за привреду и ЛЕР							
Буџетски програм који преузима посебан циљ (шифра и назив): 2004 Средње образовање							
Показатељ(и) на нивоу посебног циља	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност у 2025. години	Циљана вредност у 2026. години	Циљана вредност у 2027. години

Процент свршених ученика основних школа у Новој Вароши који су уписали средњу школу у Новој Вароши у посматраној школској години	%	Извештај школске управе	60	2023	60	60	80
--	---	-------------------------	----	------	----	----	----

Мера 2.1.1: Унапређење техничких услова у Средњој школи							
Плански документ из кој је мера преузета: План развоја општине Нова Варош 2022 – 2029.							
Организациона јединица одговорна за спровођење (координисање спровођења) мере:		Извор финансирања	Шифра програма, програмске активности или пројекта у оквиру кој се обезбеђују средства		Укупна процењена финансијска средства по изворима финансирања у 000 дин.		
					2025.	2026.	2027.
Одељење за послове инвестиција и јавне набавке		Буџет РС	*Мера ће се финансирати директно из Буџета РС		/	25.000	75.000
Показатељ(и) на нивоу мере	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност у 2025. години	Циљана вредност у 2026. години	Циљана вредност у 2027. години
Процент завршетка радова	%	Извештај комисије за технички преглед	0	2024	0	25	100

Назив активности:	Организациона јединица која спроводи активност	Рок за завршетак активности (квартал и година)	Извор финансирања	Шифра програма, програмске активности или пројекта	Укупна процењена финансијска средства по изворима у 000 дин.		
					2025.	2026.	2027.

2.1.1.1 Извођење радова на реконструкцији зграде Средње школе – Гимназија *Пројекат се финансира директно из Буџета РС	Одељење за послове инвестиција и јавне набавке	2025	Буџет РС	/	/	25.000	75.000
---	--	------	----------	---	---	--------	--------

Посебни циљ 2.2: Повећан број деце и младих који учествују у креирању и конзумирању културних садржаја							
Плански документ из ког је циљ преузет: План развоја општине Нова Варош 2022 – 2029.							
Организациона јединица одговорна за спровођење (координисање спровођења) посебног циља: Одељење за привреду и ЛЕР							
Буџетски програм који преузима посебан циљ (шифра и назив): 1201 Развој културе и информисања							
Показатељ(и) на нивоу посебног циља	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност у 2025. години	Циљана вредност у 2026. години	Циљана вредност у 2027. години
Процент обухвата деце и младих	%	Извештај Дома културе	250	2024	300	320	350

Мера 2.2.1: Унапређење услова и инфраструктуре у култури

Плански документ из кој је мера преузета: План развоја општине Нова Варош 2022 – 2029.							
Организациона јединица одговорна за спровођење (координисање спровођења) мере:		Извор финансирања	Шифра програма, програмске активности или пројекта у оквиру кој се обезбеђују средства		Укупна процењена финансијска средства по изворима финансирања у 000 дин.		
					2025.	2026.	2027.
Одељење за привреду и ЛЕР		Буџет Министарства културе	1201-5045		16.000	/	/
Показатељ(и) на нивоу мере	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност у 2025. години	Циљана вредност у 2026. години	Циљана вредност у 2027. години
Процент извршене дигитализације биоскопа Дома културе	%	Извештај Дома културе	0	2024	100	/	/

Назив активности:	Организациона јединица која спроводи активност	Рок за завршетак активности (квартал и година)	Извор финансирања	Шифра програма, програмске активности или пројекта	Укупна процењена финансијска средства по изворима у 000 дин.		
					2025.	2026.	2027.
2.2.1.1 Дигитализација биоскопа Дома културе „Јован Томић“	Одељење за привреду и ЛЕР	III 2025	Министарство културе	1201-5045	12.000	/	/
2.2.1.2 Санација гардеробе и ходника	Одељење за привреду и ЛЕР	III 2025	Министарство културе	1201-5045	4.000	/	/

3. Развојни правац: ЗДРАВА И ОЧУВАНА ЖИВОТНА СРЕДИНА

Посебни циљ 3.1: Доступна бактериолошки и хемијски исправна пијаћа вода у систему којим се ефикасно управља							
Плански документ из кој је циљ преузет: План развоја општине Нова Варош 2022 – 2029.							
Организациона јединица одговорна за спровођење (координисање спровођења) посебног циља: Одељење за привреду и ЛЕР							
Буџетски програм који преузима посебан циљ (шифра и назив): 1102 Комуналне делатности							
Показатељ(и) на нивоу посебног циља	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност у 2025. години	Циљана вредност у 2026. години	Циљана вредност у 2027. години
Удео домаћинства прикључен на водоводну мрежу	%	РСЗ	55	2021	55	60	65

Мера 3.1.1: Изградња и реконструкција водоводне мреже							
Плански документ из кој је мера преузета: План развоја општине Нова Варош 2022 – 2029.							
Организациона јединица одговорна за спровођење (координисање спровођења) мере:	Извор финансирања	Шифра програма, програмске активности или пројекта у оквиру кој се обезбеђују средства	Укупна процењена финансијска средства по изворима финансирања у 000 дин.				
			2025.	2026.	2027.		
Одељење за послове инвестиција и јавне набавке	Приходи из буџета ЈЛС	1102-0008, 1102-5030	62.000	15.000	20.000		
Показатељ(и) на нивоу мере	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност у 2025. години	Циљана вредност у 2026. години	Циљана вредност у 2027. години
Дужина реконструисане водоводне мреже	km	Извештај комисије за технички преглед	0,5	2024	2	3	4
Број нових прикључака	Број	Извештај ЈКП	23	2024	50	60	70
Дужина новоизграђене водоводне мреже	km	Извештај комисије за технички преглед	4	2024	10	30	30

Назив активности:	Организациона јединица која спроводи активност	Рок за завршетак активности (квартал и година)	Извор финансирања	Шифра програма, програмске активности или пројекта	Укупна процењена финансијска средства по изворима у 000 дин.		
					2025.	2026.	2027.
3.1.1.1 Замена азбестних цеви на градском водоводу	Одељење за послове инвестиција и јавне набавке	2026	Приходи из буџета ЈЛС		50.000	/	/
3.1.1.2 Реконструкција водоводне мреже у сеоским месним заједницама	Одељење за послове инвестиција и јавне набавке	2026	Приходи из буџета ЈЛС	1102-0008	10.000	15.000	20.000
3.1.1.3 Проширење водоводне мреже у селу Бурађа	Одељење за послове инвестиција и јавне набавке	2026	Приходи из буџета ЈЛС	1102-0008	2.000	/	/

Мера 3.1.2: Повећање капацитета водоводне мреже укључивањем нових изворишта							
Плански документ из кој је мера преузета: План развоја општине Нова Варош 2022 – 2029.							
Организациона јединица одговорна за спровођење (координисање спровођења) мере:		Извор финансирања	Шифра програма, програмске активности или пројекта у оквиру кој се обезбеђују средства		Укупна процењена финансијска средства по изворима финансирања у 000 дин.		
					2025.	2026.	2027.
Одељење за послове инвестиција и јавне набавке		Министарство пољопривреде шумарства и водопривреде	1102-5002		32.000	126.000	120.000
		Приходи из буџета ЈЛС	1102-0008		61.000		
Показатељ(и) на нивоу мере	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност у 2025. години	Циљана вредност у 2026. години	Циљана вредност у 2027. години
Дужина новоизграђеног водовода	км	Извештај комисије за технички преглед	20	2024	10	30	30
Процент завршетка ПТД	%	Извештај ЈЛС	10	2024	100	/	/

Назив активности:	Организациона јединица која спроводи активност	Рок за завршетак активности (квартал и година)	Извор финансирања	Шифра програма, програмске активности или пројекта	Укупна процењена финансијска средства по изворима у 000 дин.		
					2025.	2026.	2027.
3.1.2.1 Изградња водовода у Божетићима фаза 1	Одељење за послове инвестиција и јавне набавке	IV 2026	Министарство пољопривреде шумарства и водопривреде	1102-5002	30.000	26.000	20.000
			Приходи из буџета ЈЛС		46.000		
3.1.2.2 Изградња трафостанице у Божетићина	Одељење за послове инвестиција и јавне набавке	III 2025	Приходи из буџета ЈЛС	1101-5039	10.000	/	/
3.1.2.3 Израда ПТД Система водоснабдевања са изворишта Ћурчића врело фаза 2	Одељење за послове инвестиција и јавне набавке	II 2025	Приходи из буџета ЈЛС	1102-0008	5.000	/	/
3.1.2.4 Израда Система водоснабдевања са изворишта Ћурчића врело фаза 2	Одељење за послове инвестиција и јавне набавке	IV 2027	Буџет РС			100.000	100.000

Посебни циљ 3.2: Повећан квалитет површинских вода на подручју општине

Плански документ из ког је циљ преузет: План развоја општине Нова Варош 2022 - 2029.

Организациона јединица одговорна за спровођење (координисање спровођења) посебног циља: Одељење за послове инвестиција и јавне набавке

Буџетски програм који преузима посебан циљ (шифра и назив): 0401 Заштита животне средине

Показатељ(и) на нивоу посебног циља	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност у 2025. години	Циљана вредност у 2026. години	Циљана вредност у 2027. години
Класа квалитета варошке реке после улива	Класа	ЈКП	III - IV	2022	III - IV	III - IV	II

Мера 3.2.1: Изградња система за пречишћавање отпадних вода							
Плански документ из ког је мера преузета: План развоја општине Нова Варош 2022 - 2029.							
Организациона јединица одговорна за спровођење (координисање спровођења) мере:		Извор финансирања	Шифра програма, програмске активности или пројекта у оквиру ког се обезбеђују средства		Укупна процењена финансијска средства по изворима финансирања у 000 дин.		
					2025.	2026.	2027.
Одељење за послове инвестиција и јавне набавке		Буџет РС	*Мера ће се финансирати директно из Буџет РС		6.000	132.000	480.000
Показатељ(и) на нивоу мере	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност у 2025. години	Циљана вредност у 2026. години	Циљана вредност у 2027. години
Процент прерађених у односу на укупно испуштене отпадне воде у градској зони и центру Златара	%	Извештај ЈП за комуналне делатности	0	2024	0	0	100

Назив активности:	Организациона јединица која спроводи активност	Рок за завршетак активности (квартал и година)	Извор финансирања	Шифра програма, програмске активности или пројекта	Укупна процењена финансијска средства по изворима у 000 дин.		
					2025.	2026.	2027.
3.2.1.1 Израда ПЗИ и изградња система за прераду отпадних вода *Пројекат ће се финансирати директно из Буџета РС	Одељење за послове инвестиција и јавне набавке	IV 2027	Буџет РС		/	120.000	480.000
3.2.1.2 Изградња канализације Вионик	Одељење за послове инвестиција и јавне набавке	III 2025	Министарство заштите животне средине		6.000	/	/
3.2.1.3 Изградња канализације Златар	Одељење за послове инвестиција и јавне набавке	III 2026	Министарство заштите животне средине		/	12.000	/

Посебни циљ 3.3: Унапређена урбана и саобраћајна инфраструктура							
Плански документ из кој је циљ преузет: утврђен Средњорочним планом							
Организациона јединица одговорна за спровођење (координисање спровођења) посебног циља: Одељење за послове инвестиција и јавне набавке							
Буџетски програм који преузима посебан циљ (шифра и назив): 0701 Организација саобраћаја и саобраћајна инфраструктура							
Показатељ(и) на нивоу посебног циља	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност у 2025. години	Циљана вредност у 2026. години	Циљана вредност у 2027. години
Дужина санираних саобраћајница од укупне дужине саобраћајне мреже која захтева санацију и/или реконструкцију у урбаном подручју	km	Извештај ЈЛС	0,4	2024	0,4	/	/
Површина санираних јавних површина од укупних јавних површина које захтевају санацију и/или реконструкцију у урбаном подручју	m ²	Извештај ЈЛС	0	2024	/	300	600

Мера 3.3.1: Изградња и реконструкција саобраћајне инфраструктуре					
Плански документ из кој је мера преузета: утврђена Средњорочним планом					
Организациона јединица одговорна за спровођење (координисање спровођења) мере:	Извор финансирања	Шифра програма, програмске активности или пројекта у оквиру кој се обезбеђују средства	Укупна процењена финансијска средства по изворима финансирања у 000 дин.		
			2025.	2026.	2027.
Одељење за послове инвестиција и јавне набавке	Приходи из буџета ЈЛС	0701-5033	46.500		

		Буџет РС			23.500	30.000	70.000
Показатељ(и) на нивоу мере	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност у 2024. години	Циљана вредност у 2025. години	Циљана вредност у 2026. години
Дужина санираних и/или реконструисаних улица	km	Извештај ЈЛС	0,4	2024	0,4	/	/

Назив активности:	Организациона јединица која спроводи активност	Рок за завршетак активности (квартал и година)	Извор финансирања	Шифра програма, програмске активности или пројекта	Укупна процењена финансијска средства по изворима у 000 дин.		
					2025.	2026.	2027.
3.3.1.1 Реконструкција градских улица – Солунских бораца и Карађорђева <i>*За пројекат нису обезбеђена средства у буџету за 2024., али се очекују средства из буџета РС у 2025., 2026 год</i>	Одељење за послове инвестиција и јавне набавке	2026	Буџет РС	0701-0002	/	30.000	70.000
3.3.1.2 Реконструкција улице Поточило	Одељење за послове инвестиција и јавне набавке	IV 2025	Буџет РС	0701-5046	23.500	/	/
			Приходи из буџета ЈЛС	0701-5046	6.000	/	/
3.3.1.3 Реконструкција улице Вранешки пут	Одељење за послове инвестиција и јавне набавке	IV 2025	Приходи из буџета ЈЛС	0701-5033	16.000	/	/

3.3.1.4 Реконструкција Ђачке улице	Одељење за послове инвестиција и јавне набавке	IV 2025	Приходи из буџета ЈЛС	0701-5047	16.000	/	/
3.3.1.5 Реконструкција улице Ослободилаца (поред пиџерије „Bonna Fides“)	Одељење за послове инвестиција и јавне набавке	IV 2025	Приходи из буџета ЈЛС	/	5.000	/	/
3.3.1.6 реконструкција улице око градске пијаце	Одељење за послове инвестиција и јавне набавке	IV 2025	Приходи из буџета ЈЛС		3.500	/	/

Мера 3.3.2: Изградња и реконструкција јавних површина						
Плански документ из кој је мера преузета: утврђена Средњорочним планом						
Организациона јединица одговорна за спровођење (координисање спровођења) мере:	Извор финансирања	Шифра програма, програмске активности или пројекта у оквиру кој се обезбеђују средства	Укупна процењена финансијска средства по изворима финансирања у 000 дин.			
			2025.	2026.	2027.	
Одељење за привреду и ЛЕР	Министарство привреде	1101-5004	80.000	25.000	/	

Показатељ(и) на нивоу мере	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност у 2025. години	Циљана вредност у 2026. години	Циљана вредност у 2027. години
Површина санираних и/или реконструисаних јавних површина	m ²	Извештај ЈЛС	0	2024	/	300	600

Назив активности:	Организациона јединица која спроводи активност	Рок за завршетак активности (квартал и година)	Извор финансирања	Шифра програма, програмске активности или пројекта	Укупна процењена финансијска средства по изворима у 000 дин.		
					2025.	2026.	2027.
3.3.2.1 Градимо заједно градски трг-2 фаза Изградња Трга фаза 2 са објектима, приступним стазама и партерним уређењем	Одељење за послове инвестиција и јавне набавке	IV 2026	Буџет РС	1101-5004	80.000	/	/
3.3.2.2 Уређење платоа око Дома културе	Одељење за послове инвестиција и јавне набавке	IV 2026	Буџет РС	1101-5032	/	25.000	/

Посебни циљ 3.4: Унапређен систем енергетског менаџмента на подручју општине

Плански документ из кој је циљ преузет: План развоја општине Нова Варош 2022 – 2029.

Организациона јединица одговорна за спровођење (координисање спровођења) посебног циља: Одељење за привреду и ЛЕР							
Буџетски програм који преузима посебан циљ (шифра и назив): 0501 Енергетска ефикасност и обновљиви извори енергије							
Показатељ(и) на нивоу посебног циља	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност у 2025. години	Циљана вредност у 2026. години	Циљана вредност у 2027. години
Укупна потрошња примарне енергије у систему енергетског менаџмента	MWh	Извештај енергетског менаџера	7.356	2024	7.400	7.500	8.000
Учешће обновљивих извора енергије у укупној потрошњи финалне енергије	MWh	Извештај енергетског менаџера	776	2024	2.000	2.000	6.400
Удео топлотне енергије произведене у котларницама ДГ које користе ОИЕ	%	Извештај енергетског менаџера	11	2024	27	27	80

Мера 3.4.1: Повећање коришћења обновљивих извора енергије у систему даљинског грејања							
Плански документ из кој је мера преузета: План развоја општине Нова Варош 2022 – 2029.							
Организациона јединица одговорна за спровођење (координисање спровођења) мере:		Извор финансирања	Шифра програма, програмске активности или пројекта у оквиру кој се обезбеђују средства		Укупна процењена финансијска средства по изворима финансирања у 000 дин.		
					2025.	2026.	2027.
Показатељ(и) на нивоу мере	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност у 2025. години	Циљана вредност у 2026. години	Циљана вредност у 2027. години
Одељење за послове инвестиција и јавне набавке		Министарство за јавна улагања	*Мера ће се финансирати директно из Буџет РС		31.686		
Удео обновљивих извора у укупно произведеној топлотној енергији *Показатељ ће ући у употребу након изградње котларнице на биомасу.	%	Извештај Енергија Златар / Извештај удружења топлана Србије	11	2024	27	27	80

Назив активности:	Организациона јединица која спроводи активност	Рок за завршетак активности (квартал и година)	Извор финансирања	Шифра програма, програмске активности или пројекта	Укупна процењена финансијска средства по изворима у 000 дин.		
					2025.	2026.	2027.
3.4.1.1 Изградња котларница на биомасу ОШ „Живко Љујић“ *Пројекат ће се финансирати директно из Буџета РС	Одељење за послове инвестиција и јавне набавке	III 2025	Министарство за јавна улагања		31.686		

Мера 3.4.2: Унапређење енергетске ефикасности објеката							
Плански документ из кој је мера преузета: План развоја општине Нова Варош 2022 – 2029.							
Организациона јединица одговорна за спровођење (координисање спровођења) мере:		Извор финансирања	Шифра програма, програмске активности или пројекта у оквиру кој се обезбеђују средства		Укупна процењена финансијска средства по изворима финансирања у 000 дин.		
					2025.	2026.	2027.
Одељење за привреду и ЛЕР		Приходи из буџета ЈЛС	0501-0001		2.000		
		Министарство рударства и енергетике					
Показатељ(и) на нивоу мере	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност у 2025. години	Циљана вредност у 2026. години	Циљана вредност у 2027. години
Уштеде финалне енергије	Број објеката	Елаборат енергетске ефикасности / сертификата о енергетским својствима зграда (енергетски пасош)	1	2024	1	2	2

Назив активности:	Организациона јединица која спроводи активност	Рок за завршетак активности (квартал и година)	Извор финансирања	Шифра програма, програмске активности или пројекта	Укупна процењена финансијска средства по изворима у 000 дин.		
					2025.	2026.	2027.
3.4.2.1 Израда ПТД за Енергетску санацију старе ОШ „Живко Љујић“	Одељење за послове инвестиција и јавне набавке	IV 2025	Приходи из буџета ЈЛС	0501-0001	1	0	0
3.4.2.2 Извођење радова на Енергетској санацији вртића <i>*Пројекат није планиран иницијалним буџетом за 2025., али се очекује да ће средства бити обезбеђена из Буџета РС, те ће се ребалансом буџета планирати финансирање у 2025.</i>	Одељење за послове инвестиција и јавне набавке	IV 2025	Министарство рударства и енергетике	/			

4 Прилог 1: Образложење нових мера и активности (које се први пут операционализују средњорочним планом)

Ознака мере или активности	Назив мере или активности	Опис (образложење) мере или активности (разлог увођења, шта обухвата и ако има још нешто релевантно)
Мера 3.3.1:	Изградња и реконструкција саобраћајне инфраструктуре	<p>С обзиром да је стање улица у урбаној зони општине Нова Варош прилично лоше, јавља се потреба за реконструкцијом. Стога је планирано да се у наредном трогодишњем периоду спроведу следеће активности:</p> <p>3.3.1.1 Реконструкција градских улица – Солунских бораца и Карађорђева</p> <p>3.3.1.1 Реконструкција улице Поточило</p> <p>3.3.1.2 Реконструкција улице Вранешки пут</p> <p>3.3.1.3 Реконструкција Ђачке улице</p> <p>3.3.1.4 Реконструкција дела Улице ослободилаца</p> <p>3.3.1.5 Реконструкција улице око градске пијаце</p>
Мера 3.3.2:	Изградња и реконструкција јавних површина	<p>Имајућу у виду да је стање јавних површина у урбаној зони општине Нова Варош незадовољавајуће, те грађани немају адекватна места за окупљање, потребно је извршити реконструкцију. У наредном, трогодишњем, периоду је планирано спровођење следећих активности:</p> <p>3.3.2.1 Градимо заједно градски трг-2 фаза Изградња Трга фаза 2 са објектима, приступним стазама и партерним уређењем</p> <p>3.3.2.2 Уређење платоа око Дома културе</p>

5 Прилог 3: Средњорочни оквир расхода обвезника средњорочног планирања по програмској класификацији и мерама и активностима из средњорочног плана

Шифра ПР, ПА, ПЈ	Назив програма, програмске активности или пројекта	Назив и ознака мере и активности из СП	Пројекција средстава по изворима у 000 дин.					
			У 2025. години		У 2026. години		У 2027. години	
			Извор 01, 07	Остали извори	Извор 01, 07	Остали извори	Извор 01, 07	Остали извори
1101	Програм 1: Становање, урбанизам и просторно планирање	Укупно за програм:	89.000		4.000		4.000	
1101-0001	Просторно и урбанистичко планирање	Мера 1.1.2.: Усаглашавање планске документације развоја туризма са заштитом животне средине	9.000		4.000		4.000	
1101-5004	Градимо заједно градски трг-2 фаза	Активност 3.3.2.1 Градимо заједно градски трг-2 фаза Изградња Трга фаза 2 са објектима, приступним стазама и партерним уређењем	80.000					
1101-5032	Уређење платоа око Дома културе	Активност 3.3.2.2 Уређење платоа око Дома културе			25.000			
1102	Програм 2: Комуналне делатности	Укупно за програм:	102.000	46.000	15.000		20.000	
1102-0008	Здрава и очувана животна средина	Активност 3.1.1.1 Замена азбестних цеви на градском водоводу	50.000					

Шифра ПР, ПА, ПЈ	Назив програма, програмске активности или пројекта	Назив и ознака мере и активности из СП	Пројекција средстава по изворима у 000 дин.					
			У 2025. години		У 2026. години		У 2027. години	
			Извор 01, 07	Остали извори	Извор 01, 07	Остали извори	Извор 01, 07	Остали извори
		Активност 3.1.1.2 Реконструкција водоводне мреже у сеоским месним заједницама	10.000		15.000		20.000	
		Активност 3.1.2.2 Израда трафостаницеу Божетићима	10.000					
1102- 5002	Изградња водовода у Божетићима фаза 1	Активност 3.1.2.1 Изградња водовода у Божетићима фаза 1	30.000	46.000				
1102- 5030	Изградња водовода у Бурађи	Активност 3.1.1.3 Проширење водоводне мреже у селу Бурађа	2.000					
1502	Програм 4: Развој туризма	Укупно за програм:	14.000		100.000			
1502- 5009	Изградња и опремање центра туристичке зоне Златар	Активност 1.1.1.4 Изградња и опремање центра туристичке зоне Златар	4.000					
1502- 5024	Изградња Туристичко- визиторског центра Растоке	Активност 1.1.1.1. Изградња Туристичко-визиторског центра Растоке	10.000		100.000			
0701	Програм 7: Организација саобраћаја и саобраћајна инфраструктура	Укупно за програм:	16.000					

Шифра ПР, ПА, ПЈ	Назив програма, програмске активности или пројекта	Назив и ознака мере и активности из СП	Пројекција средстава по изворима у 000 дин.					
			У 2025. години		У 2026. години		У 2027. години	
			Извор 01, 07	Остали извори	Извор 01, 07	Остали извори	Извор 01, 07	Остали извори
0701- 5033	Реконструкција улице Вранешки пут	Активност 3.3.1.3 Реконструкција улице Вранешки пут	16.000					

6 Прилог 5: Ризици и предуслови за спровођење и остварење жељених резултата мера

Ознака мере или активности	Назив мере или активности	Кратак опис ризика/предуслова за спровођење и остварење жељених резултата сваке од мера
1.1.1.2	Изградња линијског парка Златар	Предуслов за реализацију пројеката јесте претходно обезбеђење извора финансирања од стране Министарства туризма и омладине
1.1.1.3	Изградња и опремање центра туристичке зоне Златар	Предуслов за реализацију пројеката јесте претходно обезбеђење извора финансирања од стране Министарства туризма и омладине
1.1.1.4	Израда ПТД за гондолу на Златару	Предуслов за реализацију пројеката јесте претходно обезбеђење извора финансирања из буџета Владе РС
2.1.1.2	Извођење радова на реконструкцији зграде Средње школе – Гимназија	Пројекат ће у потпуности реализовати Средња школа Нова Варош
3.3.1.1	Израда ПЗИ и изградња система за прераду отпадних вода	Предуслов за реализацију пројеката јесте претходно обезбеђење извора финансирања од стране Министарства заштите животне средине
3.4.1.1	Реконструкција градских улица – Солунских бораца И Карађорђева	Предуслов за реализацију пројеката јесте претходно обезбеђење извора финансирања од стране Министарства грађевине, саобраћаја и инфраструктуре
3.4.1.2	Реконструкција улице Поточило	Предуслов за реализацију пројеката јесте претходно обезбеђење решених имовинских односа
3.5.2.2	Извођење радова на Енергетској санацији вртића	Предуслов за реализацију пројеката јесте претходно обезбеђење извора финансирања од стране Министарства рударства и енергетике

7 Списак скраћеница

ЈЛС	Јединица локалне самоуправе
РС	Република Србија
ЕУ	Европска унија
СКГО	Стална конференција градова и општина
ПА	Програмска активност
ПЈ	Пројекат
НСЗ	Национална служба за запошљавање
ППП	Привремени и повремени послови
ЦСР	Центар за социјални рад
ЈКП	Јавно-комунално предузеће
ТО Нова Варош	Туристичка организација Нова Варош
Правилник	Правилником о организацији и систематизацији радних места у Општинској управи, Општинском правобранилаштву, стручним службама и посебним организацијама Општине Нова Варош

На основу члана 20. 46. и 52. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС", бр. 129/2007, 83/2014 - др. закон, 101/2016 - др. закон и 47/2018), члана 25. 42 и 53. Закона о планском систему Републике Србије („Службени гласник РС“, бр. 30/2018), члана 40. и члана 68. Статута општине Нова Варош („Службени лист Општине Нова Варош“, бр. 4/2019, 4/2020 и 17/2024), Скупштина Општине Нова Варош на седници одржаној дана 21.03.2025, доноси

ОДЛУКУ

о усвајању Средњорочног плана развоја општине Нова Варош за период 2025-2027.година

1.УСВАЈА СЕ Средњорочни план развоја општине Нова Варош за период 2025-2027.година.

2.Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана доношења и објавиће се у „Службеном листу општине Нова Варош“.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ НОВА ВАРОШ

Број: 001096036 2025 06356 001 000 060 107 од 21.03.2025.године

ПРЕДСЕДНИК

Скупштине општине

Радосав Васиљевић

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА ПЕРИОД 2025-2027. ГОДИНЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ И РЕАЛИЗАЦИЈУ ЛОКАЛНОГ ПЛАНА УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ ОПШТИНЕ НОВА ВАРОШ ЗА ПЕРИОД 2025-2033.ГОДИНЕ (у даљем тексту АПНВ)

У овом документу користе се следеће скраћенице:

- Акциони план за период 2022 – 2024. године за спровођење Програма управљања отпадом у Републици Србији за период 2022 - 2031. године АПРС
- Јединице локалне самоуправе ЈЛС
- Локални акциони план општине Нова Варош 2025-2028. године за спровођење и реализацију Локалног плана управљања отпадом општине Нова Варош за период 2025 - 2033. године ЛАПНВ
- Локални план управљања отпадом општине Нова Варош за период 2025 - 2033. године ЛПУОНВ
- Министарство заштите животне средине МЗЖС
- Министарство грађевине саобраћаја и инфраструктуре МГСИ
- Међуопштински координациони тим МКТ
- Нови трошак НТ
- Програм управљања отпадом у Републици Србији за период 2022 – 2031. ПУОРС
- Редован трошак РТ
- Република Србија РС
- Регионална санитарна депонија Бањица РСДБ

У овом документу под новим приходима се подразумевају:

- продужена одговорност произвођача,
- загађивач плаћа,
- локалне и националне субвенције на отварање нових радних места,
- приходи од казни,
- финансијска подршка локалној заједници од стране МЗЖС,
- донације,
- уштеда на трошковима депоновања,
- уштеда на транспорту мешаног отпада за депоновање,
- продаја секундарних сировина,
- продаја обновљивог горива,
- нови ефикаснији тарифни систем наплате комуналне услуге,
- наплата услуга на „трансфер станици“ на локацији Бањица,
- наплата услуге депоновања отпада на Регионалној санитарној депонији Бањица
- ефикаснији систем наплате комуналне услуге.

ЛАПНВ за спровођење и реализацију ЛПУОНВ је документ јавне политике који се усваја ради операционализације и остваривања општег и посебних циљева предвиђених у ЛПУОНВ.

ЛПУОНВ као и ЛАПНВ је израђен у складу са Законом о планском систему Републике Србије, Законом о управљању отпадом, Програмом управљања отпадом у Републици Србији и пратећим подзаконским актима (уредбе, правилници, одлуке).

За остваривање општег циља ПУОРС утврђени су следећи посебни циљеви:

Посебан циљ 1: Унапређен систем управљања комуналним отпадом кроз повећану стопу рециклаже, смањено одлагање биоразградивог отпада на депоније и смањено одлагање отпада на несанитарне депоније. За остварење овог посебног циља потребно је остварити следеће:

- повећање стопе рециклаже комуналног отпада на укупних 25% по маси до 2026. године и 35% до 2030. године;
- повећање стопе припреме за поновну употребу и рециклажу комуналног отпада на минимално 55% по тежини до краја 2026. године и минимално 60% по тежини до краја 2031. године
- смањење одлагања биоразградивог отпада на депоније до 2029. године, на 75% укупне количине биоразградивог отпада створеног 2008. године
- до краја 2029. године успостављено одвојено сакупљање за папир, метал, пластику, стакло и текстил
- повећање стопе рециклаже биоотпада на 20% до 2026. године и 40% до 2030. године;
- повећање стопе рециклаже папира и картона на 25% до 2026. године и 35% до 2030. године;
- смањење одлагања отпада на несанитарне депоније на 0% до 2033. године.

Посебан циљ 2: Успостављен систем одрживог управљања опасним и индустријским отпадом

Посебан циљ 3: Повећана стопа сакупљања, поновне употребе и рециклаже посебних токова отпада и ефикасније коришћење ресурса

Посебан циљ 4. Ојачан капацитет институција у области управљања отпадом и усклађена регулатива са прописима ЕУ

„**Нова Варош-Зелени град**“, представља визију коју су замислили руководство општине Нова Варош и представници заинтересованих страна укључених у процес планирања, а која треба да буде идеја водилца за остварење локалног плана управљања отпадом.

Визија је проистекла из анализе постојећег стања, потреба и потенцијала у области управљања отпадом у општини Нова Варош и тежи минимизацији утицаја отпада на животну средину. Ову визију могуће је остварити ако се доследно буду примењивала начела која се заснивају на смањењу притиска на животну средину и обезбеђењу квалитетнијег живота грађана и грађанки уз јасну и одрживу развојну перспективу и изградњу подстицајног окружења за успостављање модела циркуларне економије, узимајући у обзир потребе свих грађана и грађанки, а посебно вишеструко рањивих категорија становништва (жене, деца, млади, особе са инвалидитетом,

националне мањине и др.) на територији општине Нова Варош. За разумевање овог документа треба имати у виду следеће специфичности општине Нова Варош, посебно са аспекта периода на који се односи:

- Општина је у четвртој групи по степену развијености према националним стандардима;
- Пад индустријске производње и пораст туристичких активности;
- Константан пад наталитета од 1980. године;
- На територији општине Нова Варош (као најмање општине у дефинисаном региону) се гради регионални центар за управљање отпадом;
- Изградња регионалних капацитета за управљање отпадом је у току под стручном, техничком и финансијском подршком МЗЖС;
- Не постоји детаљан међуопштински споразум који треба јасно да дефинише права и обавезе свих општина учесница (Нова Варош, Прибој, Пријепоље, Сјеница);
- Не постоји важећи Регионални план управљања отпадом са којим би био усаглашен Локални план управљања отпадом општине Нова Варош у даљем тексту ЛПУОНВ;
- Изграђен рециклажни центар тренутно није у функцији због проблема сувласништва на локацији.

Сагласно визији и наведеним специфичностима, утврђени су општи и посебни циљеви управљања отпадом, развијене мере, инструменти и активности које су неопходне за њихово остварење. Поједине мере и активности су приказане варијантно и њихово спровођење ће бити одложено управо због горе наведених неусаглашености. Из тих разлога, а и због самог географског положаја општине Нова Варош, тежиште локалног акционог плана и ЛПУОНВ у целини је на оним мерама и активностима које у овом моменту не зависе од горе наведених неусаглашености, као и припреми реализације осталих неопходних мера и активности док се не створе услови за реализацију. У првом реду овде се ради о биотретману био отпада што локална заједница може самостално, уз иницијалну подршку МЗЖС, покрене и реализује.

Према члановима 13 и 14 Закона о управљању отпадом и у складу са ПУОРС, радна група за израду плана поставила је циљеве које треба остварити у погледу смањења количине отпада за депоновање. Акциони план детаљно разрађује мере и активности за плански период 2025 – 2027, уз спецификацију мера и главних активности након 2027, како би корисници овог документа имали на једном месту везу између ова два периода, као основ за израду акционог плана за наредни период .

Напомена: Мере и активности наведене у ЛАПНВ са роковима реализације су везане за важећи буџетски програм АПРС као могући елемент за буџетско програмирање намењено за подршку локалним плановима за наредни период.

Општи циљ у управљању отпадом у општини Нова Варош је да се на целој територији општине Нова Варош успостави сталан процес кружења употребљаваних материјала, не допуштајући да постану отпад. Као предуслови постизања овог циља произашли су следећи посебни циљеви:

Посебан циљ 1. Смањена количина свих врста отпада који се одвозе на депонију, развојем система одвајања и третмана свих врста отпада у складу са ЕУ начелима, националним законодавством и националним циљевима.

Посебан циљ 2. Елиминисани нелегални токови отпада, успостављањем процеса сакупљања отпада на сеоском делу општине Нова Варош

Посебан циљ 3. Смањење загађења животне средине, затварањем постојеће легалне депоније, чишћењем дивљих депонија, санацијом, рекултивацијом и ремедијацијом загађеног простора.

Посебан циљ 4. Обезбеђени одговарајући људски, технички и финансијски капацитети ЈП и општинске управе, као и одговарајуће локалне одлуке у делу заштите и унапређења животне средине и комуналних делатности.

Посебан циљ 5. Успостављена одговарајућа међуопштинска сарадња и координиран заједнички рад општина Сјеница, Нова Варош, Пријепоље и Прибој на пословима управљања отпадом.

Посебан циљ 6. Развијене одговарајуће навике и мотивисаност грађанства, као услов унапређења процеса управљања отпадом.

Остварење визије, достизање општег и посебних циљева подразумева да се на територији општине Нова Варош успоставе процеси у којима ће учествовати све заинтересоване стране.

Грађанство Нове Вароши: Под појмом грађанство се подразумевају сви заинтересовани чланови циљане заједнице (сеоске, градске, локалне, регионалне, лица у пролазу - транзиту,...) у најширем смислу, значи: грађанке и грађани на селу и у граду, деца, особе са инвалидитетом, националне мањине, сиромашни, остале запостављене и маргинализоване групе, итд:

- Врши на месту настанка (где је то изводљиво) коначан третман биоотпада – компостирање, исхрана животиња, огрев – грање);
- Правилно одваја компоненте комуналног отпада на месту настанка, према усвојеној концепцији, и предаје га на одговорност ЈП 3. Септембар;
- Одваја отпад за који су предвиђени посебни токови и предаје га овлашћеним оператерима (листа оператера са дозволама);
- Одваја посебно опасан отпад и предаје га овлашћеним оператерима (листа оператера са дозволама);
- Обезбеђује неометано преузимање одвојених врста отпада;
- Редовно испуњава финансијске обавезе према ЈП 3 Септембар и РСДБ.

Посебно, без законски утврђене обавезе, али у складу са начелом „Хијерархија управљања отпадом“, грађанство може значајно допринети смањењу количине отпада:

- Рационалном куповином и рационалним односом према материјалима и предметима учествује у превенцији настанка отпада;
- Одвајањем на месту настанка (материјала и предмета) који се могу поново употребити и прослеђивањем истих овлашћеним оператерима (Женски центар Ужице, Удружење особа са инвалидитетом Ужице, ЈП 3 Септембар, РСДБ,) итд.

Напомена: Ово је велики потенцијал и захтева од одговорних институција друштва стално, систематско ангажовање у смислу едукације, промоције, а посебно стимулације.

ЈП 3.Септембар:

- Прикупља, на месту настанака, одвојене или мешане, фракције комуналног отпада и транспортује их на локацију депоније;
- Прикупља, претходно одвојене фракције отпада, у центрима за сакупљање отпада (укључујући и мобилно постројење) и предаје их у РСДБ на даљи третман;
- Чисти дивље депоније а отпад са њих одвози на локацију депоније;
- Прикупља отпад са јавних површина и одвози на локацију депоније;
- Прикупља и транспортује остале врсте отпада у складу са својим капацитетима и овлашћењима – дозволом;
- Унапређује комуникацију са свим учесницима у производњи и управљању отпадом (информисање, едукација, рекламације);
- Прати нова решења у управљању отпадом и унапређује технологију и организацију;
- Ради на сталној едукацији и побољшању услова рада и безбедности запослених, уважавајући принципе родне равноправности;
- Заједно са надлежним органима општине Нова варош и МЗЖС учествује у изградњи нове теренске инфраструктуре (центри за сакупљање отпада);
- Занавља и одржава теренску опрему за сакупљање и транспорт отпада;
- Брине о санитарном стању теренске опреме и терена на којима сакупља отпад (прихватне посуде и транспортна средства);
- Посебно брине о безбедности људи и заштити животне средине у зонама сакупљања, транспорта и третмана отпада;

РСДБ у складу са законом, основачким актом, расположивим материјалним, финансијским и кадровским капацитетима преузима следеће обавезе;

- Учествује у изградњи РСДБ
- Организује пријем отпада кога довозе ЈП 3.Септембар и друга правна и физичка лица са територије општине Нова варош;
- Врши завршну селекцију сувог комуналног отпада на, предмете и материјале за поновну употребу, секундарне сировине, секундарно гориво и на опасне и неопасне фракције које се према тренутно расположивим технологијама не могу рециклирати нити термички обрадити;
- Дистрибуира одвојене фракције отпада овлашћеним оператерима;
- Депонује инертизован неопасан отпад;
- Иницира унапређује комуникацију са свим учесницима у производњи и управљању отпадом;
- Прати нова решења у управљању отпадом и унапређује технологију и организацију;
- Занавља и одржава постојеће објекте и опрему на локацији Бањица;
- Ради на сталној едукацији и побољшању услова рада запослених, уважавајући принципе родне равноправности;
- Брине о санитарном и еколошком статусу депоније Бањица и околине (тело депоније, постројење за третман депонијских вода, емисије депонијских гасова, разношење отпада ван тела депоније – птице, глодари, ветар и тд);
- Води документ о кретању отпада у складу са законом;
- Испуњава обавезе према осталим основачима (занављање, одржавање транспортне опреме, транспорт и третман отпада из осталих ЈЛС.

Посебно ЈП 3. Септембар или РСДБ;

- Учествује и припреми изградње постројења за биотретман биоотпада на локацији Бањица;
- Учествује у припреми за изградњу постројења за третман кабастог отпада; - носилац активности МЗЖС;
- Учествује у припреми за изградњу постројења за третман отпада од грађења и рушења; - носилац активности МЗЖС;

Општина Нова Варош преко својих надлежних органа и јединица управе;

- Иницира и учествује у изградњи нове комуналне инфраструктуре у ЈП 3.Септембар и РСДБ;
- Учествује у припреми, са општинама Прибој и Нова Варош, пројекта затварања деопоније на локацији Друглићи, санације, рекултивације и ремедијације загађеног простора;
- Доноси и обезбеђује инструменте спровођења „Одлуке о управљању отпадом општине Нова Варош“, која ће прецизно дефинисати обавезе и потребе свих учесника;
- Утврђује тарифни систем за наплату услуге изношења, транспорта и депоновања отпада;

- Иницира и унапређује комуникацију са свим учесницима у производњи и управљању отпадом (информисање, едукација), посебно комуникација са осталим оснивачима РСДБ;
- Дефинише социјалне групе за ослобађање од обавезе плаћања услуге (потпуно или делимично);
- Обезбеђује средства компензације потребна за одрживост претходног става;
- Утврђује годишње планове за реализацију дела средстава „Буџетског фонда за заштиту животне средине“ за подршку пројектима управљања отпадом;
- Обезбеђује део финансијских средстава за изградњу нове комуналне инфраструктуре;
- Финансира управљање отпадом са јавних површина;
- Учествоје у обезбеђењу екстерних средстава (национални и међународни ново).

МУП Нова Варош, учествује у утврђивању услова за постављање комуналне опреме и утврђивању транспортних рута отпада.

Локалне јавне установе (образовање, култура, брига о деци – предшколске установе, социјална заштита, информисање и тд.), се неформално укључују, пре свега у делу едукације и промоције.

Здравствене, апотекарске, ветринарске, фитофармацеутске установе испуњавају обавезе у складу са законом.

Привреда у најширем смислу (ЈП, приватни сектор, посебно индустрија, пољопривреда, прерада пољопривредних производа, туризам, грађевинарство, саобраћај и тд. испуњавају обавезе у складу са законом и Одлуком о управљању отпадом Општине Нова Варош.

За разумевање овог документа треба имати у виду следеће специфичности општине Нова Варош, посебно са аспекта периода на који се односи:

- Општина је у четвртој групи по степену развијености према националним стандардима;
- Константан пад natalитета на територији општине Нова Варош од 1980 године;
- На територији општине Нова Варош се гради РСДБ, што подразумева допремање веће количине отпада са стране, него што се производи на локалу;
- Међуопштинским споразумом оснивача РСДБ није уведена обавеза (таксе за депоновање);
- Не постоји важећи Регионални план управљања отпадом са којим би био усаглашен ЛПУОНВ, израда је у припреми;

Сагласно визији, општим и посебним циљевима, расподели одговорности као и наведеним локалним специфичностима развијене су мере, инструменти и активности које су неопходне за њихово остварење. Тежиште акционог плана и ЛПУОНВ у целини је на оним

мерама и активностима које у овом моменту не зависе од концепције будућег регионалног плана. У првом реду овде се ради о следећем:

- Чишћење дивљих депонија;
- Биотретман биоотпада на месту настанка што општина Нова Варош може да, самостално уз иницијалну подршку МЗЖС, покрене и реализује;
- Управљање кабастином отпадом;
- Управљање отпадом од грађења и рушења,

Општи циљ: Успостављен сталан процес кружења употребљаваних материјала, не допуштајући да они постану отпад.						
Институција одговорна за праћење и контролу остварења реализације циља: Скупштина општине Нова Варош преко формиране скупштинске радне групе за надзор за реализацију ПУОНВ. Председник општине Нова Варош ће формирати радни тим за реализацију ПУОНВ						
Показатељи ефеката	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљна вредност у последњој години Акционог плана (2028.)	Циљна вредност у последњој години ЛПУО (2033.)
Број дивљих депонија на територији општине Нова Варош	Број	Извештај ЈП „3. септембар”	Без података	2024	10>	0
Процент комуналног отпада који се депонује, у односу на укупну количину произведеног отпада на територији општине Нова Варош који сакупља ЈП „3. септембар“	%	Извештај ЈП „3. септембар”	100	2024.	90	40

Број домаћинстава у градском и приградском делу општине, која третирају био отпад на месту настанка	Број	Извештај ЈП „3. септембар”	0	2024	300	2500
Степен третмана био отпада на месту настанка на селу	%	Извештај ЈП „3. септембар”	Без података	2024	>85	>97

ПОСЕБАН ЦИЉ 1. Смањена количина свих врста отпада који се одвозе на депонију

РАЗРАДА

Мера 1.1. Развој поступка и успостављање оперативе за третман отпада биљног порекла на месту настанка.

Мера 1.2. Развој поступка и успостављање оперативе за третман отпада биљног порекла на општинској компостани

Мера 1.3. Развој поступка и успостављање оперативе за третман отпада животињског порекла

Мера 1.4. Развој поступка за сакупљање и третман јестивих уља и масти.

Мера 1.5. Развој поступка за сакупљање и третман отпадног муља насталог у процесу пречишћавања употребљаваних вода на територији општине Нова Варош.

Мера 1.6. Развој поступка и успостављање оперативе за сепарацију кабастог отпада

Мера 1.7. Развој поступка и успостављање оперативе за сепарацију амбалажног отпада

Мера 1.8. Развој поступка и успостављена оператива за сепарацију отпада од електричних и електронских производа.

Мера 1.9. Развој поступка за сакупљање и третман грађевинског отпада (отпад од грађења и рушења).

Мера 1.10. Збрињавање одбачених аутомобила након завршетка експлоатације аутомобила са свим припадајућим деловима и материјалима.

Мера 1.11. Збрињавање ауто делова и материјала који се одбацују током експлоатације аутомобила приликом сервисирања (гуме, рабљено уље, одбачени акумулатори укључујући и електролит, антифриз, лежајеви, споне, кочиони дискови, ламела, отпад приликом фарбања половних аутомобила, ауто пластика, ауто - тапети...).

Мера 1.12. Развој поступка и успостављање оперативе за сепарацију текстилног отпада (одећа обућа, постељине, завесе, теписи, санитарне крпе, пешкири...).

ПРОРС 6.1.4. страна 78 - 79

Циљана вредност је смањење одлагања биоразградивог отпада на депоније до 2028. године, на 75% укупне количине биоразградивог отпада створеног 2008. године, а коначни циљ је на 50% до краја 2032. године и на 35% до краја 2039. године. Иако ће комплетна инфраструктура за преусмеравање биоразградивог отпада бити изграђена до 2037. године, очекује се да ће постојати значајан период прилагођавања за рад ових система према потребним стандардима. Смањење одлагања на депоније на највише 10% укупне количине комуналног отпада до краја 2049. године, биће осигурано економским мерама за спречавање и смањење генерисања отпада, високим степеном примарне 79 сепарације и третмана отпада, кућним компостирањем и стабилизацијом преостале фракције биоразградивог отпада.

МЕРА 1.3: АПРС

УСПОСТАВЉАЊЕ ОДВОЈЕНОГ САКУПЉАЊА БИОРАЗГРАДИВОГ ОТПАДА РАДИ СМАЊЕЊА ЊЕГОВОГ ОДЛАГАЊА НА ДЕПОНИЈЕ

(За ову меру у целини није предвиђен програмски буџет)

Мера 1.1.

Развој поступка и успостављање оперативе за третман отпада биљног порекла на месту настанка.

Институција одговорна за спровођење и реализацију мере: Општина Нова Варош (Скупштина и Управа преко радних тела), ЈП 3 септембар

Период спровођења: 2025-2028.

Показатељ резултата	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљна вредност 2025.	Циљна вредност 2026.	Циљна вредност 2027.	Циљна вредност 2033.
Број домаћистава која третирају био отпад на месту настанка	Број	Извештај ЈП „3. септембар”	0	2024.	100	500	900	2500
Назив активности	Орган који спроводи	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Веза са програмским буџетом	Укупно процењена финансијска средства у 000 динара			
					У 2025.	У 2026.	У 2027.	У 2028.
1.1.1. Анализа постојећег стања (број индивидуалних објеката становања и других објеката који поседују дворишта која продукују вишак биљне масе и имају услове за постављање компостера у свом дворишту. – школе, предшколске установе... , процена	Радни тим за реализацију ЛУОНВ	2.квартал 2025	Редовни приходи ЈП 3. Септембар		РП	0	0	0

количина, морфологија)								
1.1.2. Усвајање модела, или више могућих модела компостирања.	Скупштина општине Нова Варош (одлука)	4. квартал 2025	Редовни приходи буџета општине Нова Варош		РТ	0	0	0
1.1.3. Реализација „пилот пројекта“ (избор, постављање компостера и едукација до 100 домаћинстава)	ЈП 3. Септембар	1.квартал 2026.	Редовни приходи ЈП 3. Септембар		РТ	240,00	0	0
1.1.4. Обезбеђење кућних компостера (400 комада годишње у периоду од 6 година).	Општина Нова Варош МЗЖС	2027 – 2032	Приходи буџета општине Нова Варош МЗЖС	Програмски буџет РС (2025 – 2027)?	0	0	1.200,00	1.200,00
1.1.5. Разрада детаљног плана теренских активности, (редослед поделе компостера, едукација грађанства, надзор над поцесом...).	ЈП 3.Септембар	2.квартал 2025	Редовни приходи Средства ЈП 3. Септембар		Буџет ЈП	0	0	0

1.1.6. Припрема промотивно едукативних материјала и приручника за компостирање.	ЈП 3 Септембар	Стална активност од 2025 до краја планског периода	Приходи буџета општине Нова Варош за заштиту животне средине		30,00	30,00	30,00	30,00
1.1.7. Кампања (дистрибуција промотивно едукативних материјала, обука грађанства за контролу процеса компостирања	ЈП 3 Септембар	2025 -2033	Нови приходи ЈП 3. Септембар описано у одељку 4.1.		Дефинисано у оквиру МЕРЕ 4.1.	Дефинисано у оквиру МЕРЕ 4.1.	Дефинисано у оквиру МЕРЕ 4.1.	Дефинисано у оквиру МЕРЕ 4.1.
1.1.8. Надзор над процесом и резултатима кампање, корективне акције и мере.	Скупштински тим за надзор над реализацијом ПУОНВ	2025 - 2033	Редовни приходи буџета општине Нова варош	Буџет општине Нова варош	РП	РП	РП	РП

МЕРА 1.3: АПРС

УСПОСТАВЉАЊЕ ОДВОЈЕНОГ САКУПЉАЊА БИОРАЗГРАДИВОГ ОТПАДА РАДИ СМАЊЕЊА ЊЕГОВОГ ОДЛАГАЊА НА ДЕПОНИЈЕ

(За ову меру у целини није предвиђен програмски буџет)

Мера 1.2.

Развој поступка и успостављање оперативе за третман отпада биљног порекла на централној компостани.

Институција одговорна за спровођење и реализацију мере: Општинска управа општине Нова Варош , ЈП 3 септембар

Период спровођења: 2025-2028.

Показатељ резултата	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљна вредност 2026	Циљна вредност 2027	Циљна вредност 2028	Циљна вредност 2033.
Количина отпада који се третира на централној компостани	Број	Извештај ЈП „3. септембар”	0	2025.	100	100	100	1000
Статус пројекта	Статус локације компостане, спремност планско пројектне документације	Општинска управа општине Нова Варош	Неопредељена локација	2024	Изабрана локација, пилот компостана оперативна	Изабран обрађивач студије оправданости	Комплетирана студија оправданости, почетак израде планско пројектне документације за изградњу централне компостане	Централна компостна у режиму редовног рада
Назив активности	Орган који спроводи	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Веза са програмским буџетом	Укупно процењена финансијска средства у 000 динара			
					У 2025.	У 2026.	У 2027.	У 2028.
1.2.1. Анализа	ЈП 3 Септембр	2 квартал 2025	Редовни приходи ЈП 3.		РТ	0	0	0

постојећег стања (број колективних објеката становања са бројем станова и других објеката који продукују вишак биљне масе која се не може третирати на месту настанка – школе, предшколске установе, привреда... , процена количина, морфологија)			Септембар					
1.2.2. Избор локације (Сметлиште Друглићи, Бањица, АМС Нова варош), или нека друга локација	Скупштина општине Нова Варош	2. квартал 2025	Редовни приходи буџета општине Нова Варош		РТ	РТ	0	0
1.2.3. Израда детаљне студије оправданости	МЗЖС	2027	МЗЖС	Пројектно финансирање (програмски буџет 2027 -)	0	0	0	1.300,00

1.2.4. Формирање привремене „пилот“ компостане годишњег капацитета до 100 тона мокрог и кабастог зеленог отпада на локацији Друглићи за поребе израде студије изводљивости	ЈП 3. Септембар	2026	Редовни приходи ЈП 3 Септембар		РТ	РТ	РТ	РТ
1.2.5. Избор зона колективног становања за издвајање мокрог отпада рад „пилот компостане и едукације грађанства за издвајање мокрог отпада.	ЈП 3. Септембар	2025	Редовни приходи ЈП 3. Септембар		РТ	РТ	0	0
1.2.6. Израда одговарајућих	МЗЖС	4.квартал 2027	МЗЖС	Пројектно финасирање, Програмски	0	0	0	500,00

биланаса (материјали, финасије, карактеризација компоста)..				буџет 2027 -				
1.2.7. Избор технологије компостирања.	МЗЖС	2027	МЗЖС	Редовни приходи	0	0	0	РТ
1.2.8. Едукација грађанства за одвајање биоотпада биљног порекла на месту настанка	ЈП 3 Септембар	2025 – 2033	Нови приходи ЈП 3 Септембар описано у одељку 4.1.	НТ	Дефинисано у оквиру МЕРЕ 4.1.	Дефинисано у оквиру МЕРЕ 4.1.	Дефинисано у оквиру МЕРЕ 4.1.	Дефинисано у оквиру МЕРЕ 4.1.
1.2.9. Припрема планско пројектне документације локације за изградњу компостане (могућа локација постојеће депоније „Друглићи“ са могућношћу коришћења добијеног компоста за рекултивацију простора	МЗЖС	од 2028	МЗЖС	Пројектно финансирање, програмски буџет 2028-	0	0	0	0

постојеће депоније, Бањица, АМС).								
1.1.10. Куповина технологије и опреме за компостирање	МЗЖС	2028	МЗЖС	Пројекто финансирање, програмски буџет 2028 -	0	0	0	0
1.2.11. Изградња компостане	МЗЖС	2029	МЗЖС	Пројектно финансирање, програмски буџет 2028 -	0	0	0	0
1.2.12. Пробни рад	ЈП 3 Септемар или РСД Бањица	2030 - 2031	Нови приходи ЈП 3. Септембар или РСД Бањица		0	0	0	0
1.2.13. Надзор над процесом, анализа и категоризација добијеног компоста. Надзор над применом	Општина Нова Варош	2030 - 2031	Редовни приходи Општине Нова Варош		0	0	0	0

компоста (плодност, евентулани штетни утицаји на окружење...)								
1.2.14. Корективне мере и активности	Општина Нова Варош	2031 -	Редовни приходи буџета општине Нова варош		0	0	0	0

Мера 1.3.

Развој поступка и успостављање оперативе за третман споредних производа животињског порекла

(За ову меру у целини није предвиђен програмски буџет)

Институција одговорна за спровођење и реализацију мере: Општина Нова Варош, Управа за ветерину

Период спровођења: 2025-2028.

Показатељ резултата	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљна вредност 2025	Циљна вредност 2026	Циљна вредност 2027	Циљна вредност 2033.
Количина отпада употребљена за исхрану животиња	Тона на годишњем нивоу	Извештај ЈП	0	2024.	Без процене	Без процене	Без процене	Без процене
Назив активности	Орган који спроводи	Рок за завршетак	Извор финансирања	Већа са програмским	Укупно процењена финансијска средства у 000 динара			

		активности		буџетом	У 2025.	У 2026.	У 2027.	У 2028.
1.3.1. Анализа постојећег стања (процена количина, морфологије, дисперзија)	Ветеринарска инспекција	2025	Редовни приходи Управе за ветерину		РТ	РТ	0	0
1.3.2. Куповина мобилне хладњаче за привремени прихват и одвоз на места за исхрану лешинара и осталих месождера у националном парку „Увац“	Управа за Ватерину	2026	Приходи управе за ветерину,	Пројектно финансирање	0	0	600,00	0
1.3.3. Избор и утврђивање локација за хранилишта и мрциништа	Ветеринарска инспекција	2026	Приходи управе за ветерину		0	0	РТ	0
1.3.4. Уређење хранилишта	Општина Нова Варош	2026	Приходи буџета општине		0	0	РТ	0

и мрциништа			Нова варош					
1.3.5. Утврђивање локације за сточно гробље (јаму гробницу ради нешкодљивог уклањања лешева животиња) у случају појаве заразних (епизодичних) болести	Ветринарска инспекција	4.квартал 2025	Приходи управе за ветерину		0	0	0	0
1.3.6. Информисање грађанства о новом концепту збрињавања отпада анималног порекла и о њиховим могућностима и улози.	ЈП 3 Септембар	Стална активност од 2025 до краја планског периода	Редовни приходи општине Нова Варош	Буџет општине Нова Варош за заштиту Животне средине	РП	РП	РП	РП
1.3.7. Надзор над процесом (санитарни, ветеринарски, еколошки...)	Ветеринарски инспектор, санитарни инспектор, инспектор заштите животне средине	2025 -2033	Редовни приходи установа носиоца активности	Буџети надлежних министарсава	РП	РП	РП	РП.

1.3.8. Корективне мере	Општина Нова Варош	2025 - 2033	Редовни приходи буџета општине Нова Варош	Буџет општине Нова Варош	РП	РП	РП	РП
---------------------------	-----------------------	-------------	--	-----------------------------	----	----	----	----

Мера 1.4.

Развој поступка за сакупљање и третман јестивих уља и масти

(За ову меру у целини није предвиђен програмски буџет)

Институција одговорна за спровођење и реализацију мере: Општина Нова Варош (Скупштина и Управа преко радних тела), ЈП 3 септембар

Период спровођења: 2025-2028.

Показатељ резултата	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљна вредност 2025	Циљна вредност 2026	Циљна вредност 2027	Циљна вредност 2033.
Произвођачи ове врсте отпада стављени под контролу	Број евидентираних угоститељских објеката са легалним опступком управљања отпадним уљима	Извештај Инспекције	Непозната	2024.	Без процене	Без процене	Без процене	Без процене

Назив активности	Орган који спроводи	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Веза са програмским буџетом	Укупно процењена финансијска средства у 000 динара			
					У 2025.	У 2026.	У 2027.	У 2028.
1.4.1. Анализа постојећег стања (број ресторана који по броју obroка имају законску обавезу сакупљања отпадног јестивог уља и масти).	Општинска инспекција	2025	Редовни приходи општине Нова Варош		РТ	0	0	0
1.4.2. Испитати сврсисходност и изводљивост употребе отпадних уља као хране за заштићене животињске врсте у националном парку Увац?	Радни тим за реализацију ПУОНВ, Национални парк Увац,	2027	Редовни приходи буџета општине Нова Варош		0	0	РТ	0
1.4.3. Надзор над процесом (контрола рада ресторана и ажурирање промена)	Општинска инспекција	2027 -	Редовни приходи буџета општине Нова Варош	Буџет пштине Нова Варош	РТ	РТ	РТ	РТ

1.4.4. Корективне мере...	Скупштински тим за надзор над реализацијом ПУОНВ	2027	Редовни приходи општине Нова Варош	Буџет општине Нова Варош за заштиту животне средине	РТ	РТ	РТ	РТ
------------------------------	--	------	------------------------------------	---	----	----	----	----

Мера 1.5.

Развој поступка за сакупљање и третман отпадног муља насталог у процесу пречишћавања употребљаваних вода на територији општине Нова Варош.

(За ову меру у целини није предвиђен програмски буџет)

Институција одговорна за спровођење и реализацију мере: Општина Нова Варош (Скупштина и Управа преко радних тела), ЈП 3 септембар

Период спровођења: 2025-2028.

Показатељ резултата	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљна вредност 2025	Циљна вредност 2026	Циљна вредност 2027	Циљна вредност 2028.
Утврђени биланси потребни за прорачун количина Муља	Квантитативни и квалитативни параметри у складу са националним прописима за употребљаване воде	Извештај овлашћене стручне институције	Непозната	2024.	Без процене	Без процене	Без процене	Без процене
Назив активности	Орган који спроводи	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Веза са програмским буџетом	Укупно процењена финансијска средства у 000 динара			
					У 2025.	У 2026.	У 2027.	У 2028.

<p>1.5.1.</p> <p>Анализа постојећег стања (канализација атмосферских вода, употребљаваних индустријских и санитарних вода, количине, биолошко оптерећење, хемијско оптерећење, механичко оптерећење, токсикологија...) .</p>	<p>Радна група за реализацију ПУОНВ</p>	<p>2025</p>	<p>Редовни приходи општине Нова Варош</p>		<p>РТ</p>	<p>0</p>	<p>0</p>	<p>0</p>
<p>1.5.2.</p> <p>Остале активности следе након изградње постројења за пречишћавање отпадних вода на теритрији општине Нова Варош</p>	<p>Радна група за реализацију ПУОНВ</p>	<p>2026</p>	<p>Редовни приходи буџета општине Нова Варош</p>		<p>0</p>	<p>0</p>	<p>РТ</p>	<p>0</p>

МЕРА 1.2: АПРС

УНАПРЕЂЕЊЕ СИСТЕМА ЗА ОДВОЈЕНО САКУПЉАЊЕ И РЕЦИКЛАЖУ КОМУНАЛНОГ ОТПАДА

(МЗЖС, П0407 ПР4002, МЗЖС, П0406 ПР7069)

Мера 1.6.								
Развој поступка и успостављање оперативе за сепарацију кабастог отпада								
Институција одговорна за спровођење и реализацију мере: Општина Нова Варош (Скупштина и Управа преко радних тела), ЈП 3 септембар								
Период спровођења: 2025-2028.								
Показатељ резултата	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљна вредност 2025	Циљна вредност 2026	Циљна вредност 2027	Циљна вредност 2033.
Степен готовости мере	Планско пројектна документација	Извештај ЈП	0	2024	Без процене	Без процене	Спремна документација	Оперативан систем за прикупљање кабастог отпада
Назив активности	Орган који спроводи	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Веза са програмским буџетом	Укупно процењена финансијска средства у 000 динара			
					У 2025.	У 2026.	У 2027	У 2028.
1.6.1. Анализа постојећег стања (морфологија, концепт, обим, ефикасност, стање тржишта секундарних сировина и секундарног горива, локални оператери, национални	ЈП 3.Септембар	2025	Редовни приходи ЈП 3. Септембар		РТ	0	0	0

оператери)								
1.6.2. Избор системског оператера кабастог отпада за подршку	ЈП 3 Септембар	2026	Редовни приходи ЈП 3.Септембар		0	РТ	0	0
1.6.3. Избор локације за изградњу општинског „центра за сакупљење отпада. Алтернативно; Реактивирање и доградња постојећег центра за завршну селекцију отпада?	Скупштина Општине Нова Варош	2025	Редовни приходи ЈП 3.Септембар		0	РТ	0	0
1.6.4. Припрема планско пројектне документације за изградњу општинског „Центра за	Надлежне службе општинске управе Нова Варош	2026 -2027	Приходи буџета општине Нова Варош, МЗЖС	Пројектно финансирање, програмски буџет 2026 ....?	0	0	1.000,00	0

сакупљање отпада“.								
1.6.5. Изградња „Центра за сакупљање отпада (приступна саобраћајница, плато са одговарајућим боксовима, радионица за демонтажу кабастог отпада, утоварно истоварна рампа, контејнери за прихват појединих компоненти...)	ЈП 3. Септембар	2027- 2029	Приходи буџета МЗЖС	Пројектно финансирање, програмски буџет 2026 ....?	0	0	0	Предмер и предрачун пројекта
1.6.6. Припрема промотивно едукативних материјала	ЈП 3 Септембар	2028 -2033	Нови приходи ЈП 3.Септембар		0	0	0	0
1.6.7. Кампања прикупљања, пробни рад центра...		2028 – 2033 периода	Нови приходи ЈП 3. Септембар		0	0	0	0

1.6.8. Надзор над процесом и резултатима кампање (анкете грађана, количине и квалитет селектованих фракција, подршка од стране одговорне индустрије, реализација продаје секундарних сировина...)	Скупштински тим за надзор над реализацијом ПУОНВ	2029 – 2033	Редовни приходи буџета општине Нова Варош		0	0	0	0
1.6.9. Корективне мере	Радни тим за реализацију ПУОНВ	2029 -2033	У зависности од предложених мера					

МЕРА 1.2: АПРС

УНАПРЕЂЕЊЕ СИСТЕМА ЗА ОДВОЈЕНО САКУПЉАЊЕ И РЕЦИКЛАЖУ КОМУНАЛНОГ ОТПАДА

(МЗЖС, П0407 ПР4002, МЗЖС, П0406 ПР7069)

Мера 1.7.

Развој поступка и успостављање оперативе за сепарацију амбалажног отпада отпада (80%)

Институција одговорна за спровођење и реализацију мере: Општина Нова Варош (Скупштина и Управа преко радних тела), ЈП 3 септембар

Период спровођења: 2025-2028.								
Показатељ резултата	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљна вредност 2026	Циљна вредност 2027	Циљна вредност 2028	Циљна вредност 2033.
Количина издвојеног амбалажног отпада	Тона на годишњем нивоу	Документ о кретању отпада	0	2025.	0	0	50	400 (30Кг./становнику годишње)
Назив активности	Орган који спроводи	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Веза са програмским буџетом	Укупно процењена финансијска средства у 000 динара			
					У 2025.	У 2026.	У 2027	У 2028.
1.7.1. Анализа постојећег стања (концепт, обим, ефикасност, стање тржишта секундарних сировина и секундарног горива, локални оператери, национални оператери)	Радна група за реализацију ПУОНВ	2025	Редовни приходи буџета општине Нова Варош и ЈП 3. Септембар		РТ	0	0	0
1.7.2. Избор системског оператера амбалажног отпада за подршку	ЈП 3. Септембар	2025	Редовни приходи ЈП 3. Септембар		0	РП	0	0

1.7.3. Усвајање модела за наставак процеса примарне и завршне селекције	Радна група за реализацију ПУОНВ	2025	Редовни приходи буџета општине Нова Варош и ЈП 3.Септембар		РТ	0	0	0
1.7.4. Разрада детаљног плана теренских активности (сакупљање и транспорт)	ЈП 3.Септембар	2026	Редовни приходи ЈП 3. Септембар		0	0	РТ	0
1.7.5. Реактивирање постојећег центра за завршну селекцију отпада!	Скупштина општине Нова Варош	2026	Редовни приходи буџета општине Нова Варош		0	0	РТ	0
1.7.6. Припрема промотивно едукативних материјала	ЈП 3 Септембар	2026	Нови приходи ЈП 3. Септембар		РП	РП	50,00	50,00

1.7.7. Кампања (дистрибуција промотивно едукативних материјала, средства рада...)	ЈП 3. Септембар	2027 -2033	Нови приходи ЈП 3 Септембар, Изабрани оператер система		0	0	0	РТ.
1.7.8. Надзор над процесом и резултатима кампање (анкете грађана, количине и квалитет селектованих фракција, подршка одговорне индустрије, реализација продаје секундарних сировина...)	Скупштинска радна група за надзор над реализацијом ПУОНВ	2027 – 2033	Редовни приходи буџета општине Нова варош		0	0	0	РТ
1.7.9 Корективне мере	Радна група за реализацију ПУОНВ	2028 -2033	Редовни приходи буџета општине Нова Варош		0	0	0	0

МЕРА 3.2: АПРС

УНАПРЕЂЕЊЕ МРЕЖЕ САКУПЉАЊА ПОСЕБНИХ ТОКОВА ОТПАДА

(МЗЖС, П0407 ПР4002, МГСИ, ПР5047)

Мера 1.8.

Развој поступка и успостављена оператива за сепарацију отпада од електричних и електронских производа.

Институција одговорна за спровођење и реализацију мере: Општина Нова Варош (Скупштина и Управа преко радних тела)

Период спровођења: 2025-2028.

Показатељ резултата	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљна вредност 2025	Циљна вредност 2026	Циљна вредност 2027	Циљна вредност 2028.
Капацитет оператера за управљање електро отпадом на територији општине Нова Варош	Тона на годишњем нивоу	Извештај оператера, документ о кретању отпада	Непозната	2024.	Без процене	Без процене	Без процене	Без процене
Назив активности	Орган који спроводи	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Веза са програмским буџетом	Укупно процењена финансијска средства у 000 динара			
					У 2025.	У 2026.	У 2027	У 2028.
1.8.1. Дефинисање локацијских услова, издавање дозвола за прикупљање и складиштење.	Надлежна локална урбанистичка служба	Стална активност	Редовни приходи буџета општине Нова Варош		РТ	РТ	РТ	РТ
1.8.2. Дефинисање локацијских услова, издавање дозвола за прикупљање и складиштење.	Надлежна локална урбанистичка служба	Стална активност	Редовни приходи општине Нова Варош		РТ	РТ	РТ	РТ

1.8.3. Дефинисање локацијских услова, издавање дозвола за третман	Надлежни државни орган	Стална активност	Приходи буџета МЗЖС		РТ	РТ	РТ	РТ
1.8.4. Надзор над операцијама третмана и транспорта отпада	Надлежна републичка инспекција	Стална активност	Редовни приходи буџета општине Нова Варош		РТ	РТ	РТ	РТ
1.8.5. Издавање дозволе заинтерсованим овлашћеним оператерима за прикупљање и складиштење	Надлежна општинска инспекција	Стална активност	Редовни приходи буџета општине Нова Варош		РТ	РТ	РТ	РТ

МЕРА 3.2: АПРС

УНАПРЕЂЕЊЕ МРЕЖЕ САКУПЉАЊА ПОСЕБНИХ ТОКОВА ОТПАДА

(МЗЖС, П0407 ПР4002, МГСИ, ПР5047)

Мера 1.9.								
Развој поступка за сакупљање и третман грађевинског отпада (отпад од грађења и рушења).								
Институција одговорна за спровођење и реализацију мере: Општина Нова Варош (Скупштина и Управа преко радних тела), ЈП 3 септембар								
Период спровођења: 2025-2028.								
Показатељ резултата	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљна вредност 2025	Циљна вредност 2026	Циљна вредност 2027	Циљна вредност 2033.
Количина и морфологија издвојеног грађевинског отпада	Тона на годишњем нивоу	Извештај ЈП	0	2024.	0	0	0	Без процене у овом тренутку
Назив активности	Орган који спроводи	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Веза са програмским буџетом	Укупно процењена финансијска средства у 000 динара			
					У 2025.	У 2026.	У 2027.	У 2028.
1.9.1. Анализа постојећег стања (концепт, обим, ефикасност, процена количина и	Радна група за реализацију ПУОНВ	2025	Редовни приходи буџета општине Нова Варош		РП	РП	0	0

морфологија)								
1.9.2. Усвајање модела сакупљања отпада у складу са УРЕДБОМ о начину и поступку управљања отпадом од грађења и рушења "Службени гласник РС", бр. 93 од 27. октобра 2023, 94 од 30. октобра 2023. Испитати сврсисходност мобилног постројења за сакупљање отпада од грађења и рушења?	Радна група за реализацију ПУОНВ	2025	Редовни приходи општине Нова Варош		РТ	РТ	0	0
1.9.3. Избор локације за сакупљање и коначан третман (приступна саобраћајница, простор за депоновање неметала, боксови за одвајање метала и органских материјала...).	Скупштина општине Нова Варош	2025	Редовни приходи буџета општине Нова Варош		РТ	РТ	0	0

1.9.4. Припрема локације за сакупљање и коначан третман (припрема планско пројектне документације - плато за депоновање нематала, плато за одвајање метала од материјала органског порекла, дефинисање опреме, радне оперативе...).	Радна група за реализацију ПУОНВ	2026	Нови приходи буџета општине Нова Варош		0	0	1.000,00	0
1.9.5. Уређење локације за сакупљање и коначан третман (израда приступне саобраћајнице, уређење платоа за одвојено сакупљање материјала за рециклажу и спаљивање).	ЈП 3. Септембар	2027 - 2028	МЗЖС	Пројектно финасирање	0	0	0	Пројектни предмер и предрачун
1.9.6. Набавка опреме (АБ контејнери за одвојени прихват метала и материјала органског порекла...)	ЈП 3 Септембар	2027 - 2028	Приходи буџета МЗЖС	Пројектно финансирање	0	0	0	Пројектни предмер и предрачун

1.9.7. Разрада детаљног плана теренских активности (сакупљање и транспорт).	ЈП 3.Септембар	2027	Редовни приходи ЈП 3. Септембар		0	0	0	РТ
1.9.8. Припрема промотивно едукативних материјала	ЈП 3. Септембар	2027 - 2033	Приходи буџета за заштиту животне средине општине Нова Варош	Пројектно финансирање	0	0	0	50,00
1.9.9. Кампања (дистрибуција промотивно едукативних материјала, ..)	ЈП 3. Септембар	2027 - 2033	Редовни приходи ЈП 3. Септембар		0	0	0	РТ

1.9.10. Одлагање инертих компонети и одвајање неинертних компонети и упућивање овлашћеним оператерима)	ЈП 3. Септембар	2028 -	Редовни приходи ЈП 3.Септембар		0	0	0	0
1.9.11. Уградња видео надзора над локацијом, процесом прикуљања и резултатима	ЈП 3. Септембар	2028	Редовни приходи ЈП 3.Септембар		0	0	0	0
1.9.12. Корективне мере...	Радна група за надзор над реализацијом ПУОНВ	2029 - 2033	У зависности од типа мере		0	0	0	0

МЕРА 3.2: АПРС

УНАПРЕЂЕЊЕ МРЕЖЕ САКУПЉАЊА ПОСЕБНИХ ТОКОВА ОТПАДА

(МЗЖС, П0407 ПР4002, МГСИ, ПР5047)

Мера 2.10.

Збрињавање одбачених аутомобила након завршетка експлоатације аутомобила са свим припадајућим деловима и материјалима.

Институција одговорна за спровођење и реализацију мере: Општина Нова Варош (Управа преко радних тела), ЈП 3 септембар

Период спровођења: 2025-2028.

Показатељ резултата	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљна вредност 2025	Циљна вредност 2026	Циљна вредност 2027	Циљна вредност 2033.
Капацитет оператера отпадних аутомобила на територији Општине Нова варош	Број оператера	Извештај надлежне општинске службе	0	2024.	Без процене	Без процене	Без процене	Без процене
Назив активности	Орган који спроводи	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Веза са програмским буџетом	Укупно процењена финансијска средства у 000 динара			
					У 2025.	У 2026.	У 2027.	У 2028.
1.10.1. Анализа постојећег стања (број аутомобила, теретних возила, грађевинске и пољопривредне покретне механизације, листа аутомеханичарских, лимарских и вулканизерских радионица, стање ове врсте отпада на терену – дивље депоније).	Радна група за реализацију ПУОНВ	2025	Редовни приходи општинског буџета Општине Нова Варош		РТ	0	0	0

1.10.2.	JKП 3. Септембар	2026	Редовни приходи ЈП 3. Септембар		0	РТ	0	0
Повезати се са оператерима из већих градских центара. Испитати модел ЈПП(издавање простора у закуп...).								
1.10.3.	Радна група за реализацију ПУОНВ	2026	Приходи Буџета општине Нова Варош	Пројектно финансирање	0	0	100,00	0
Утврдити сврсисходност увођења ове врсте отпада под локалну контролу – студија оправданости								
1.10.4.	Радна група за реализацију ПУОНВ	2026	Редовни приходи буџета општине Нова Варош		0	0	РТ	0
Ако се утврди сврсисходност, развити детаљан акциони план								

МЕРА 3.2: АПРС

УНАПРЕЂЕЊЕ МРЕЖЕ САКУПЉАЊА ПОСЕБНИХ ТОКОВА ОТПАДА

(МЗЖС, П0407 ПР4002, МГСИ, ПР5047)

Мера 1.11.

Збрињавање ауто делова и материјала који се одбацију током експлоатације аутомобила приликом сревисирања (гуме, рабљено уље, одбачени акумулатори укључујући и електролит, антифриз, лежајеви, споне, кочиони дискови, ламела, отпад приликом фарбања половних аутомобила, ауто пластика, ауто - тапети...).								
Институција одговорна за спровођење и реализацију мере: Општина Нова Варош (Управа преко радних тела), ЈП 3 септембар								
Период спровођења: 2025-2028.								
Показатељ резултата	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљна вредност 2025	Циљна вредност 2026	Циљна вредност 2027	Циљна вредност 2033.
Капацитет радионица за сервисирање аутомобила на територији Општине Нова варош	Број радионица	Извештај надлежне општинске службе	0	2024.	Без процене	Без процене	Без процене	Без процене
Назив активности	Орган који спроводи	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Веза са програмским буџетом	Укупно процењена финансијска средства у 000 динара			
					У 2025.	У 2026.	У 2027.	У 2028.
1.11.1. Анализа постојећег стања (број аутомобила, теретних возила, грађевинске и пољопривредне покретне механизације, листа аутомеханичарских, лимарских и вулканизерских радионица, стање ове врсте отпада на терену- дивље	Радна група за реализацију ПУОНВ	2025	Редовни приходи општинског буџета Општине Нова Варош		РТ	0	0	0

депоније).								
1.11.2. Утврдити сврсисходност увођења ове врсте отпада под локалну контролу – студија оправданости	Радна група за реализацију ПУОНВ	2026	Приходи Буџета општине Нова Варош	Пројектно финансирање	0	0	100,00	0
1.11.3. Ако се утврди сврсисходност, развити детаљан акциони план	Радна група за реализацију ПУОНВ	2026	Редовни приходи буџета општине Нова Варош		0	0	РТ	0

МЕРА 1.2: АПРС

УНАПРЕЂЕЊЕ СИСТЕМА ЗА ОДВОЈЕНО САКУПЉАЊЕ И РЕЦИКЛАЖУ КОМУНАЛНОГ ОТПАДА

(За ову меру није предвиђено програмско буџетирање)

Мера 1.12.

Развој поступка и успостављање оперативе за сепарацију текстилног отпада (одећа обућа, постељине, завесе, теписи, санитарне крпе, пешкири...).

Институција одговорна за спровођење и реализацију мере: Општина Нова Варош (Скупштина и Управа преко радних тела), ЈП 3 септембар								
Период спровођења: 2025-2028.								
Показатељ резултата	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљна вредност 2025	Циљна вредност 2026	Циљна вредност 2027	Циљна вредност 2033.
Информације о стању и потребама општине у делу сакупљања текстилног отпада	Студија изводљивости	Надлежна служба оптинске управе		2024.			Израђен документ	Без процене
Назив активности	Орган који спроводи	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Веза са програмским буџетом	Укупно процењена финансијска средства у 000 динара			
					У 2025.	У 2026.	У 2027.	У 2028.
1.12.1. Анализа постојећег стања (обим и морфологија, ефикасност, стање тржишта текстилног отпада, локални оператери, национални оператери)	Радна група за реализацију ПУОНВ	2027	Редовни приходи буџета општине Нова Варош		0	0	РП	0
1.12.2. Успостављање комуникације и сарадње са оператерима у окружењу	Радна група за реализацију ПУОНВ	2027	Редовни приходи буџета општине Нова Варош		0	0	РП	0

1.12.3. Израда студије оправданости за увођење посебног тока за текстилни отпад	Радна група за реализацију ПУОНВ	2027	Приходи МЗЖС	Пројектно финансирање, Програмски буџет 2026 -?	0	0	0	300,00
---	---	------	-----------------	--	---	---	---	--------

МЕРА 1.1 АПРС
ПРОШИРЕЊЕ ОБУХВАТА САКУПЉАЊА НА 100%
(МЗЖС, П0406 ПР5003, МГСИ, ПР5047)

Посебан циљ 2. Елиминисани негативни утицаји отпада на сеоском подручју

РАЗРАДА

Мера 2.1. Третман биоотпада биљног порекла технологијом компостирања на месту настанка или употребом за исхрану домаћих животиња

Мера 2.2. Третман животињског отпада исхраном кућних љубимаца или дивљих животиња које се налазе у режиму заштићене или ловне дивљачи.

Мера 2.3. Примена прописаног поступка за сакупљање и третман јестивих уља и масти

Мера 2.4. Прикупљање суве фракције комуналног отпада са сеоског дела општине Нова Варош.

Мера 2.5. Одвојено прикупљање, третман и поновно коришћење кабастог отпада

Мера 2.6. Одвојено сакупљање електро отпада (електрични и електронски отпад, укључујући батерије и сијалице) (опасан комунални отпад)

Мера 2.7. Одвојено прикупљање, третман и поновно коришћење грађевинског отпада (отпад од грађења и рушења)

Мера 2.8. Одвојено прикупљање и третман отпадних аутомобила и отпадне пољопривредне механизације

Мера 2.9. Одвојено прикупљање и третман амбалаже од пестицида и осталих агрохемикалија

Мера 2.10.

Развој поступка за сакупљање отпада на транзитној саобраћајници Београд – Јужни Јадран

Мера 2.11. Одвојено прикупљање, третман и поновна употреба текстилног отпада (одећа, обућа, постељине, завесе, теписи, санитарне крпе, пешкири...)

МЕРА 1.3: АПРС

УСПОСТАВЉАЊЕ ОДВОЈЕНОГ САКУПЉАЊА БИОРАЗГРАДИВОГ ОТПАДА РАДИ СМАЊЕЊА ЊЕГОВОГ ОДЛАГАЊА НА ДЕПОНИЈЕ

(За ову меру у целини није предвиђен програмски буџет)

Мера 2.1.								
Третман биоотпада биљног порекла технологијом компостирања на месту настанка или употребом за исхрану домаћих животиња								
Институција одговорна за спровођење и реализацију мере: Општина Нова Варош (Скупштина и управа преко радних тела), ЈП 3 септембар								
Период спровођења: 2025-2028.								
Показатељ резултата	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљна вредност 2026	Циљна вредност 2027	Циљна вредност 2028	Циљна вредност 2033.
Садржај биомасе у фракцији „сувог отпада“ са села и на дивљим депонијама	%	Извештај ЈП	Без података у овом тренутку	2024.	10>	8>	4>	2>
Назив активности	Орган који спроводи	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Веза са програмским буџетом	Укупно процењена финансијска средства у 000 динара			
					У 2025.	У 2026.	У 2027.	У 2028.
2.1.1. Анализа постојећег стања (количине и морфологија отпада)	Радна група за реализацију ПУОНВ	2025.	Редовни приходи ЈП 3. Септембар		РТ	0	0	0
2.1.2.	Радна група за	2025.	Редовни приходи		РТ	0	0	0

Израда катастра свих пет категорија произвођача отпада на селу (користити резултате претходног пописа)	реализацију ПУОНВ		буџета општине Нова Варош					
2.1.3. Израда комуникационог плана (промоција, едукација, оперативна комуникација између заинтересованих страна)	Радна група за реализацију ПУОНВ	2025.	Редовни приходи Буџета општине Нова Варош		РТ	0	0	0
2.1.4. Израда плана надзора над процесом	Радна група за реализацију ПУОНВ	2025.	Редовни приходи буџета општине Нова варош		РТ	0	0	0
2.1.5. Анализа потреба ЈП 3 Септембар, и надлежних јединица градске управе(људски, технички, финасијски и правно регулаторни капацитети)	ЈП 3.Септембар	2025.	Редовни приходи ЈП 3. Септембар		РТ	0	0	0

2.1.6. Анализа потреба и капацитета осталих заинтересованих страна	Радна група за реализацију ПУОНВ	2025.	Редовни приходи општине Нова Варош		РТ	0	0	0
2.1.7. Обезбеђење потребних људских капацитета у ЈП 3. Септембар и надлежним јединицама локалне управе у складу са усвојеним комуникационим планом	ЈП 3. Септембар	2025.	Нови приходи ЈП 3. Септембар		Дефинисано у оквиру МЕРЕ 4.1.	Дефинисано у оквиру МЕРЕ 4.1.	Дефинисано у оквиру МЕРЕ 4.1.	Дефинисано у оквиру МЕРЕ 4.1.
2.1.8. Обезбеђење средстава комуникације и припрема кампање у складу са усвојеним динамичким планом (теренски аутомобил, електронска средства, инфо табле на рециклажним острвима...)	ЈП 3. Септембар	2025.	Нови приходи ЈП 3. Септембар	Пројектно финансирање, донација...	0	Мера 4.1.	0	0
2.1.9.	ЈП 3.	2025 -	Редовни		РТ	РТ	РТ	РТ

Стална промотивно едукативна кампања (инфо табле, кампања од врата до врата...)	Септембар		приходи ЈП					
2.1.10. Надзор над процесом и резултатима кампање	Скупштинска радна група за надзор над реализацијом ПУОНВ	2025 -	Редовни приходи буџета општине Нова Варош		0	РТ	РТ	РТ
2.1.11. Корективне мере	Радна група за реализацију ПУОНВ	2026 -	Редовни приходи буџета општине Нова Варош		0	0	РТ	РТ

МЕРА 1.3: АПРС

УСПОСТАВЉАЊЕ ОДВОЈЕНОГ САКУПЉАЊА БИОРАЗГРАДИВОГ ОТПАДА РАДИ СМАЊЕЊА ЊЕГОВОГ ОДЛАГАЊА НА ДЕПОНИЈЕ

(За ову меру у целини није предвиђен програмски буџет)

Мера 2.2.

Третман животињског отпада исхраном кућних љубимаца или дивљих животиња које се налазе у режиму заштићене или ловне дивљачи.

Институција одговорна за спровођење и реализацију мере: Општина Нова Варош (Скупштина и управа преко радних тела), ЈП 3 септембар

Период спровођења: 2025-2028.

Показатељ резултата	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљна вредност 2026	Циљна вредност 2027	Циљна вредност 2028	Циљна вредност 2033.
Садржај отпада животињског порекла у „сувој фракцији отпада“ и на дивљим депонијама	%	Извештај ЈП	Без података у овом тренутку	2024..	3>	2>	1>	Трагови (случајна грешка)
Назив активности	Орган који спроводи	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Веза са програмским буџетом	Укупно процењена финансијска средства у 000 динара			
					У 2025.	У 2026.	У 2027.	У 2028.
Ова мера ће се спроводити кроз исте активности специфициране у оквиру мере 2.1. (исти учесници, исти терен, иста средства, исти термин). Разликују се само инструкције које ће едукатори делити грађанству сеоског дела општине Нова Варош	ЈП 3 Септембр	2025 -	Редовни приходи ЈП 3. Септембар	Буџет ЈП	РТ	РТ	РТ	РТ

Мера 2.3.

Примена прописаног поступка за сакупљање и третман јестивих уља и масти

Институција одговорна за спровођење и реализацију мере: Општина Нова Варош (Скупштина и Управа преко радних тела), ЈП 3 септембар

Период спровођења: 2025-2028.

Показатељ резултата	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљна вредност 2026	Циљна вредност 2027	Циљна вредност 2028	Циљна вредност 2033.
Произвођачи ове врсте отпада стављени под контролу	Број евидентираних угоститељских објеката са легалним поступком управљања отпадним уљима	Извештај Инспекције	Непозната	2024.	Без процене	Без процене	Без процене	Без процене
Назив активности	Орган који спроводи	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Веза са програмским буџетом	Укупно процењена финансијска средства у 000 динара			
					У 2025.	У 2026.	У 2027.	У 2028.
1.3.1. Анализа постојећег стања (број ресторана који по броју obroка имају законску обавезу сакупљања отпадног јестивог уља	Општинска инспекција	2025	Редовни приходи општине Нова Варош		РТ	0	0	0

и масти).								
1.3.2. Испитати сврсисходност и изводљивост употребе отпадних уља као хране за заштићене животињске врсте у националном парку Увац?	Радна група за реализацију ПУОНВ, Национални парк Увац,	2026	Редовни приходи буџета општине Нова Варош		0	0	РТ	0
1.3.3. Надзор над процесом (контрола рада ресторана и ажурирање промена)	Општинска инспекција	2026 -	Редовни приходи буџета општине Нова Варош		РТ	РТ	РТ	РТ
1.3.4. Корективне мере...	Општина Нова Варош	2026	Редовни приходи општине Нова Варош		РТ	РТ	РТ	РТ

МЕРА 1.2: АПРС

УНАПРЕЂЕЊЕ СИСТЕМА ЗА ОДВОЈЕНО САКУПЉАЊЕ И РЕЦИКЛАЖУ КОМУНАЛНОГ ОТПАДА

(МЗЖС, П0407 ПР4002, МЗЖС, П0406 ПР7069)

Мера 2.4.

Прикупљање суве фракције комуналног отпада са сеоског дела општине Нова Варош.

Институција одговорна за спровођење и реализацију мере: Општина Нова Варош (Скупштина и Управа преко радних тела), ЈП 3 септембар

Период спровођења: 2025-2028.

Показатељ резултата	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљна вредност 2025	Циљна вредност 2026	Циљна вредност 2027	Циљна вредност 2033.
Количина сувог отпада	Тона на годишњем нивоу	Извештај ЈП 3.Септембар	Непозната	2024.	Без процене	Без процене	Без процене	Без процене
чистоћа сувог отпада	%	Извештај ЈП 3.Септембар	Непозната	2024	85	90	95	98
Назив активности	Орган који спроводи	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Веза са програмским буџетом	Укупно процењена финансијска средства у 000 динара			
					У 2025.	У 2026.	У 2027.	У 2028.
2.4.1. Анализа постојећег стања (количине и морфологија отпада, анализа терена са посебним освртом на	Радна група за реализацију ПУОНВ	2025	Редовни приходи буџета општине Нова Варош		РТ	0	0	0

могућност постављања заједничких контејнера.)								
2.4.2. Израда катастра свих пет категорија произвођача отпада на селу (користити резултате претходног пописа).	ЈП 3. Септембар	2025	Редовни приходи буџета општине Нова Варош		РТ	0	0	0
2.4.3. Израда комуникационог плана (промоција, едукација, оперативна комуникација између заинтересованих страна).	ЈП 3. Септембар	2025	Редовни приходи буџета општине Нова Варош		РТ	0	0	0
2.4.4. Дефинисање распореда места за сакупљање сувог отпада на селу - рецикалажна острва (школе, раскрснице, гробља, привредни	ЈП 3. Септембар	2025	Редовни приходи буџета општине Нова Варош		РТ	0	0	0

објекти, приступачне постојеће дивље депоније...)								
2.4.5. Анализа потреба ЈП 3. Септембар, и надлежних јединица градске управе и осталих заинтересованих страна (људски, технички, финансијски и правно регулаторни капацитети)	Радна група за реализацију ПУОНВ	2025	Редовни приходи буџета општине Нова Варош		0	РТ	0	0
2.4.6. Обезбеђење потребних људских капацитета у ЈП у складу са усвојеним динамичким планом	ЈП 3. Септембар	2025- 2027	Нови приходи ЈП 3. Септембар		Мера 4.1.	Мера 4.1.	Мера 4.1.	Мера 4.1.
2.4.7. Обезбеђење потребних техничких средстава у ЈП 3.Септембар у складу са усвојеним динамичким планом (рециклажна острва, транспортна средства)	ЈП 3. Септембар	2026 – 2028	Нови приходи ЈП	Пројектно финансирање, (МЗЖС, П0407 ПР4002, МЗЖС, П0406 ПР7069)	0	0	Мера 4.1.	Мера 4.1.

2.4.8. Обезбеђење средстава комуникације и припрема кампање у складу са усвојеним динамичким планом (теренски аутомобил, електронска средства, инфо табле на рециклажним острвима...)	ЈП 3. Септембар	2025 - 2028	Нови Приходи	Пројектно финансирање, (МЗЖС, П0407 ПР4002, МЗЖС, П0406 ПР7069)	0	Мера 4.1.	Мера 4.1.	Мера 4.1.
2.4.9. Промотивно едукативна кампања	Радна група за реализацију ПУОНВ	2025- 2033	Буџет општине Нова Варош за заштиту животне средине	Пројектно финансирање, (МЗЖС, П0407 ПР4002, МЗЖС, П0406 ПР7069)	РТ	РТ	РТ	РТ
2.4.10. Развој теренских активности (дистрибуција теренских средстава, прикупљање и транспорт сувог отпада са терена до центра за завршну	ЈП 3.Септембар	2025 - 2028	Нови приходи ЈП 3. Септембар		0	НТ	НТ	НТ

селекцију у складу са планираном динамиком								
2.4.11. Надзор над процесом и резултатима кампање (анкете грађана, количине и квалитет селектованих фракција, подршка од стране одговорне индустрије, реализација продаје секундарних сировина...)	Скупштинска радна група за надзор над реализацијом ПУОНВ	2026 - 2033	Редовни приходи буџета општине Нова Варош		0	0	РТ	РТ
2.4.11. Корективне мере	Радна група за реализацију ПУОНВ	2026 - 2033	Редовни приходи буџета општине Нова Варош		0	0	РТ	РТ

МЕРА 1.2: АПРС

УНАПРЕЂЕЊЕ СИСТЕМА ЗА ОДВОЈЕНО САКУПЉАЊЕ И РЕЦИКЛАЖУ КОМУНАЛНОГ ОТПАДА

(МЗЖС, П0407 ПР4002, МЗЖС, П0406 ПР7069)

Мера 2.5.

Одвојено прикупљање, третман и поновно коришћење кабастог отпада

Институција одговорна за спровођење и реализацију мере: Општина Нова Варош (Скупштина и Управа преко радних тела), ЈП 3 септембар

Период спровођења: 2025-2028.

Показатељ резултата	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљна вредност 2025	Циљна вредност 2026	Циљна вредност 2027	Циљна вредност 2033.
Количина сакупљеног и третираног кабастог отпада	Тона на годишњем нивоу	Извештај ЈП	0	2024.	Без процене	Без процене	Без процене	Без процене
Назив активности	Орган који спроводи	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Веза са програмским буџетом	Укупно процењена финансијска средства у 000 динара			
					У 2025.	У 2026.	У 2027.	У 2028.
2.5.1. Анализа постојећег стања (морфологија, концепт, обим, ефикасност, стање тржишта секундарних сировина и секундарног горива, локални оператери, национални оператери)	Радна група за реализацију ПУОНВ	2025	Редовни приходи буџета општине Нова Варош		РТ	0	0	0
2.5.2. Избор локација на којима ће се	Радна група за реализацију	2025	Редовни приходи буџета		0	РТ	0	0

сакупљати кабасти отпад	ПУОНВ		општине Нова варош					
2.5.3. Израда комуникационог плана (промоција, едукација, оперативна комуникација између заинтересованих страна).	ЈП 3. Септембар	2025	Редовни приходи ЈП 3.Септембар		0	РТ	0	0
2.5.4. Обезбеђење средстава комуникације и припрема кампање у складу са усвојеним динамичким планом (теренски аутомобил, електронска средства, инфо табле на Рециклажним острвима...)	ЈП 3. Септембар	2025 -2026	Приходи буџета општине Нова варош, МЗЖС	Пројектно финансирање, (МЗЖС, П0407 ПР4002, МЗЖС, П0406 ПР7069)	0	0	Мера 4.1.	0

2.5.5. Обезбеђење одговарајућих транспортних средстава за одвоз кабастог отпада са Рециклажних острва до Центра за сакупљање отпада	ЈП 3. Септембар	2026	Редовни приходи буџета општине Нова варош, МЗЖС	Пројектно финансирање, (МЗЖС, П0407 ПР4002, МЗЖС, П0406 ПР7069)	0	РТ	0	0
2.5.6. Сталана промотивно едукативна кампања (инфо табле, кампања од врата до врата,...)	ЈП 3 Септембар	2025 - 2033	Буџет општине Нова Варош за заштиту животне средине	Пројектно финансирање, (МЗЖС, П0407 ПР4002, МЗЖС, П0406 ПР7069)	0	РТ	РТ	РТ
2.5. 7. Надзор над реализацијом	Скупштинска радна група за надзор над реализацијом ПУОЛ	2026 - 2033	Редовни приходи буџета општине Нова Варош, МЗЖС		0	0	РТ	РТ
2.5.8. Корективне мере	Радна група за реализацију ПУОНВ	2027 - 2034	У зависности од предложених мера	У зависности од предложених мера	0	0	0	РТ

МЕРА 3.2: АПРС

УНАПРЕЂЕЊЕ МРЕЖЕ САКУПЉАЊА ПОСЕБНИХ ТОКОВА ОТПАДА

(МЗЖС, П0407 ПР4002, МГСИ, ПР5047)

Мера 2.6.								
Одвојено сакупљање електро отпада (електрични и електронски отпад, укључујући батерије и сијалице) (опасан комунални отпад)								
Институција одговорна за спровођење и реализацију мере: Општина Нова Варош (Скупштина и Управа преко радних тела)								
Период спровођења: 2025-2028.								
Показатељ резултата	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљна вредност 2025	Циљна вредност 2026	Циљна вредност 2027	Циљна вредност 2033.
Количина електро отпада у сувој фракцији оппада	Килограма на годишњем нивоу	Извештај ЈП	Непозната	2024.	Без процене	Без процене	Без процене	Без процене
Назив активности	Орган који спроводи	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Веза са програмским буџетом	Укупно процењена финансијска средства у 000 динара			
					У 2025.	У 2026.	У 2027.	У 2028.
Инфраструктура за сакупљање у складу са мером 1.8. Еукативна кампања грађанства на сеоском	Надлежне локлане и државне инспекције	Стална активност	Редовни приходи буџета општине Нова Варош и надлежног		РП	РП	РП	РП

делу општине идентична као у претходним мерама овог циља			министарства					
---	--	--	--------------	--	--	--	--	--

МЕРА 3.2: АПРС
УНАПРЕЂЕЊЕ МРЕЖЕ САКУПЉАЊА ПОСЕБНИХ ТОКОВА ОТПАДА
(МЗЖС, ПО407 ПР4002, МГСИ, ПР5047)

Мера 2.7.								
Одвојено прикупљање, третман и поновно коришћење грађевинског отпада (отпад од грађења и рушења)								
Институција одговорна за спровођење и реализацију мере: Општина Нова Варош (Скупштина и Управа преко радних тела) ЈП 3. Септембар								
Период спровођења: 2025-2028.								
Показатељ резултата	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљна вредност 2025	Циљна вредност 2026	Циљна вредност 2027	Циљна вредност 2033.
Количина легално сакупљеног и третираног отпада	Тона на годишњем нивоу	Извештај ЈП	Непозната	2024.	Без процене	Без процене	Без процене	Без процене

Количина отпада на дивљим депонијама	Тона на годишњем нивоу	Извештаји надлежних инспекција	Непозната	2024	Без процене	Без процене	Без процене	Без процене
Назив активности	Орган који спроводи	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Веза са програмским буџетом	Укупно процењена финансијска средства у 000 динара			
					У 2025.	У 2026.	У 2027.	У 2028.
<p>2.7.1.</p> <p>Усвајање модела сакупљања отпада у складу са УРЕДБОМ о начину и поступку управљања отпадом од грађења и рушења</p> <p>"Службени гласник РС", бр. 93 од 27. октобра 2023, 94 од 30. октобра 2023.</p> <p>Испитати сврсисходност мобилног постројења за сакупљање отпада од грађења и рушења?</p>	Скупштина општине Нова Варош	2025	Редовни приходи буџета општине Нова Варош		РТ	0	0	0
2.7.2. Изградња инфраструктуре описана у мери 1.9.	ЈП 3. Септембар	2027 -2028	Буџет општине Нова Варош, МЗЖС	Пројектно финансирање, Програмски буџет 2027 - ?	0	0	Предмер дат пројектом (1.9.5, 1.9.6)	Предмер дат пројектом (1.9.5, 1.9.6)

2.7.3. Инфраструктура за сакупљање у складу са мером 1.9.								
2.7.4. Едукативна кампања грађанства на сеоском делу општине идентична као у претходним мерама овог циља								

МЕРА 3.2: АПРС

УНАПРЕЂЕЊЕ МРЕЖЕ САКУПЉАЊА ПОСЕБНИХ ТОКОВА ОТПАДА

(МЗЖС, П0407 ПР4002, МГСИ, ПР5047)

Мера 2.8.								
Збрињавање одбачених аутомобила након завршетка експлоатације аутомобила са свим припадајућим деловима и материјалима.								
Институција одговорна за спровођење и реализацију мере: Општина Нова Варош (Управа преко радних тела), ЈП 3 септембар								
Период спровођења: 2025-2028.								
Показатељ резултата	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљна вредност 2025	Циљна вредност 2026	Циљна вредност 2027	Циљна вредност 2033.
Капацитет оператера отпадним	Број	Извештај надлежне	0	2024.	Без	Без	Без	Без процене

аутомобилима на територији општине Нова варош	оператера	општинске службе			процене	процене	процене	
Назив активности	Орган који спроводи	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Веза са програмским буџетом	Укупно процењена финансијска средства у 000 динара			
					У 2025.	У 2026.	У 2027.	У 2028.
Активности и матрица одговорности са роковима идентичне као у мери 1.10.					РТ	0	0	0

МЕРА 3.2: АПРС

УНАПРЕЂЕЊЕ МРЕЖЕ САКУПЉАЊА ПОСЕБНИХ ТОКОВА ОТПАДА

(МЗЖС, П0407 ПР4002, МГСИ, ПР5047)

Мера 2.9.								
Одвојено прикупљање и третман неопасне амбалаже, амбалаже од пестицида и осталих агрохемикалија								
Институција одговорна за спровођење и реализацију мере: Општина Нова Варош (Скупштина и Управа преко радних тела), ЈП 3 септембар								
Период спровођења: 2025-2028.								
Показатељ резултата	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљна вредност 2025	Циљна вредност 2026	Циљна вредност 2027	Циљна вредност у 2033.
Количина издвојеног амбалажног отпада и	Тона на годишњем	Документ о кретању	0	2024.	0	0	Без процене	Без процене у овом

амбалажног отпада од агрохемикалија	нивоу	отпада						моменту
Назив активности	Орган који спроводи	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Веза са програмским буџетом	Укупно процењена финансијска средства у 000 динара			
					У 2025.	У 2026.	У 2027.	У 2028.
2.9.1. Акциони план за управљање амбалажним неопасним отпадом из домаћинства идентичан је као у мери 1.7. (матрица одговорности и рокови и средства)								
2.9.2. Анализа стања амбалажног отпада од пестицида и осталих агрохемикалија	Пољопривредна станица, Пољопривредна инспекција, Ветеринарска Станица, Ветеринарска инспекција Пољопривредне и ветринарске апотеке	2025	Редовни приходи учесника		0	РТ	0	0

<p>2.9.3. Анализа заинтересованих страна</p>	<p>Пољопривредна станица, Пољопривредна инспекција, Ветеринарска Станица, Ветеринарска инспекција Пољопривредне и ветринарске апотеке</p>	<p>2025</p>	<p>Редовни приходи учесника</p>		<p>РТ</p>	<p>0</p>	<p>0</p>	<p>0</p>
<p>2.9.4. Израда концепта прикупљања и третмана ове групе отпада</p>	<p>Радна група за реализацију ПУОНВ Пољопривредна станица, Пољопривредна инспекција, Ветеринарска Станица, Ветеринарска инспекција Пољопривредне и ветринарске апотеке</p>	<p>2026</p>	<p>Редовни приходи учесника</p>		<p>0</p>	<p>0</p>	<p>РП</p>	<p>0</p>

Мера 2.10.

Развој поступка за сакупљање отпада на транзитним саобраћајницама: Београд – Јужни Јадран, Пријепоље - Прибој, Нова Варош – Сјеница, Кокин Брод – Прибој (преко Прибојске Бање)

Институција одговорна за спровођење и реализацију мере: Општина Нова Варош (Управа преко радних тела), ЈП 3 септембар

Период спровођења: 2025-2028.

Показатељ резултата	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљна вредност 2025	Циљна вредност 2026	Циљна вредност 2027	Циљна вредност у последњој години ПУОНВ 2033.
Капацитет за прикупљање отпада	Број локација на којима су поствљени контејнери	Извештај ЈП 3. Септембар	Без података	2024.	Без процене	Без процене	Без процене	Без процене
Количина баченог отпада поред саобраћајница	Тона на годишњем ниву	Извештај надлежне инспекције	Без података	2024	Без процене	Без процене	Без процене	Без процене
Назив активности	Орган који спроводи	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Веза са програмским буџетом	Укупно процењена финансијска средства у 000 динара			
					У 2025.	У 2026.	У 2027.	У 2028.

2.10.1 Утврђивање безбедних локација на делу трасе пута Београд – Јужни Јадран и на траси пута Кокин Брод – Прибој, преко Прибојске Бање	Комисија за безбедност саобраћајна републике Србије	2025	Редовни приходи општинског буџета Општине Нова Варош		РТ	0	0	0
2.10.2. Постављање контејнера прихватне запремине (5 – 8)m ³ , са одговарајућим порукама путницима на одређеним местима, уз одговарајуће упозоравајуће ознаке за учеснике/це у саобраћају	ЈП Путеви Србије	2025	Приходи ЈП Путеви Србије	Пројектно финансирање	0	Предмер пројекта	0	0
2.10.3. Обезбеђење надоргадње на постојећи аутосмеђар са три осовине, за пражњење контејнера прихватне запремине(5 – 8)m ³	ЈП 3. Септембар	2025	ПриходиЈП Путеви Србије	Пројектно финансирање	0	Мера 4.3.	0	0

2.10.4. Обезбеђење потребних финансијских средстава за оперативне трошкове	ЈП Путеви Србије	2025 - 2034	Приходи ЈП Путеви Србије		0	НТ	НТ	РТ
2.10.5. Надзор	Саобраћана инспекција	2025 - 2034	Министарство унутрашњих послова		0	РТ	РТ	РТ
2.10.6. Корективне мере	Комисија за безбедност саобраћаја Републике Србије	2026 - 2034	У зависности од типа мере		0	Без процене	Без процене	Без процене

Мера 2.11.

Одвојено прикупљање, третман и поновна употреба текстилног отпада (одећа, обућа, постељине, завесе, теписи, санитарне крпе, пешкири...)

Институција одговорна за спровођење и реализацију мере: Општина Нова Варош (Скупштина и Управа преко радних тела), ЈП 3 септембар

Период спровођења: 2025-2028.								
Показатељ резултата	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљна вредност 2025	Циљна вредност 2026	Циљна вредност 2027	Циљна вредност у последњој години ПУОНВ 2033.
Информације о стању и потребама општине у делу сакупљања текстилног отпада	Студија изводљивости	Надлежна служба оптинске управе		2024.			Израђен документ	Без процене
Назив активности	Орган који спроводи	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Веза са програмским буџетом	Укупно процењена финансијска средства у 000 динара			
					У 2025.	У 2026.	У 2027.	У 2028.
Ова група активности је у склопу активности у оквиру мере 1.12. (допуна подацима и проценама ситуације на селу								

МЕРА 1.1. АПРС

ПРОШИРЕЊЕ ОБУХВАТА САКУПЉАЊА НА 100%

(МЗЖС, П0406 ПР5003, МГСИ, ПР5047)

МЕРА 1.6. АПРС

ЗАТВАРАЊЕ И САНАЦИЈА ПОСТОЈЕЋИХ НЕСАНИТАРНИХ ДЕПОНИЈА КОМУНАЛНОГ ОТПАДА

ПОСЕБАН ЦИЉ 3.

Затварање и ремедијација несанитарних и дивљих депонија

РАЗРАДА

Мера 3.1. Затварање депоније на локацији Друглићи - Дубоки Поток за пријем отпада, успостављање процеса рекултивације и ремедијације простора са циљем обнављања стабилне билошке активности простора.

Мера 3.2. Обезбеђење услова за легалан довоз отпада на локацијама на којима је то оправдано и изводљиво.

Мера.3. Чишћење простора и обезбеђење мера спречавања поновног довоза отпада на локације дивљих депонија на којима није оправдано и изводљиво постављање контејнера за легалан пријем отпада.

Мера 3.1.

Затварање депоније на локацији Друглићи - Дубоки Поток за пријем отпада, успостављање процеса рекултивације и ремедијације

простора са циљем обнављања стабилне билошке активности простора.

Институција одговорна за спровођење и реализацију мере: Општина Прибој (Општине Нова Варош општина Пријепоље),

Период спровођења: 2025-2028.

Показатељ резултата		Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљна вредност 2025	Циљна вредност 2026	Циљна вредност 2027	Циљна вредност 2033.
Извршене почетне припреме	Пресек стања на депонији/ степен готовости планова	Извештај општине Прибој	Нема бројчани израз	2024.	Нема бројчани израз	Нема бројчани израз	Нема бројчани израз	Извршене све припреме, за почетак рекултивације и започет процес рекултивације
Назив активности	Орган који спроводи	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Вежа са програмским буџетом	Укупно процењена финансијска средства у 000 динара			
					У 2025.	У 2026.	У 2027.	У 2028.
3.1.1. Мониторинг стања количина отпада на депонији Друглићи, параметара процеса у телу депонијње, процедурне воде, емисије у ваздух, земљиште	Општина Прибој	2026 - 2027	Приходи буџета одговорних општина, МЗЖС	Пројектно финансирање МЗЖС, П0406 ПА0004 (након 2026...)	0	0	Предмер пројекта	Предмер пројекта
3.1.2.	Општина	2027	Приходи буџета	Пројектно	0	0	0	Предмер

Израда плана затварања депоније Друглићи који ће садржати мере обезбеђења простора од довоза отпада и мере мониторинга над телом депоније и окружењем.	Прибој		одговорних општина, МЗЖС	финансирање, П0406 ПА0004 (након 2027...)				пројекта
3.1.3. Израда плана детаљне регулације простора током и након процеса сукцесије (одређивање нове намене простора).	Општина Прибој	2028	Приходи одговорних општина МЗЖС	Пројектно финансирање, П0406 ПА0004 (након 2027...)	0	0	0	0
3.1.4. Израда плана санације, рекултивације и ремедијације простора загађеног отпадом.	Општина прибој	2028	Приходи буџета одговорних општина МЗЖС		0	0	0	0
3.1.5. Затварање депоније Друглићи за пријем отпада свих врста.	Надлежни орган Републике Србије	2030	Редовни приходи МЗЖС		0	0	0	0

3.1.6. Санација, рекултивација и ремедијација простора затворене депоније Друглићи у складу са опредељеном наменом.	Општина Прибој	2030 - 2040	Приходи одговорних општина	Пројектно финансирање	0	0	0	0
3.1.7. Надзор над процесом сукцесије	Општина Прибој	2030 - 2050	Приходи одговорних општина	Пројектно финансирање	0	0	0	0
3.1.8. Корективне мере	Општина Прибој	2031 - 2050	Приходи одговорних општина	Пројектно финансирање	0	0	0	0

Мера 3.2.

Обезбеђење услова за легалан довоз отпада на локацијама на којима је то оправдано и изводљиво.

Институција одговорна за спровођење и реализацију мере: Општинска управа општине Нова Варош , ЈП 3 септембар

Период спровођења: 2025-2028.								
Показатељ резултата	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљна вредност 2025	Циљна вредност 2026	Циљна вредност 2027	Циљна вредност 2033.
Количина отпада који се редовно одвози са легализованих локација	Тона на годишњем нивоу	Извештај ЈП	0	2024.	Без процене	Без процене	Без процене	Без процене
Назив активности	Орган који спроводи	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Веза са програмским буџетом	Укупно процењена финансијска средства у 000 динара			
					У 2025.	У 2026.	У 2027.	У 2028.
3.2.1. Израда катастра свих дивљих депонија на територији општине Нова Варош (приступачност локације, позадина са које се пуни депонија, динамика пуњења, морфологија отпада...).	Надлежна инспекција општине Нова Варош	2025	Редовни приходи буџета општине Нова Варош		РТ	0	0	0
3.2.2.	ЈП 3.	2025	Редовни		РТ	0	0	0

Избор локација дивљих депонија на којима је сврсисходно и изводљиво постављање одговарајућих контејнера за прикупљање отпада.	Септембар		приходи ЈП 3. Септембар					
3.2.3. Чишћење дивљих депонија	ЈП 3. Септембар	2025	Буџет за заштиту животне средине општине Нова Варош	Пројектно финансирање	0	У зависности од броја дивљих депонија, локације и количине отпада	0	0

<p>3.2.4.</p> <p>Постављање одговарајућих контејнера на локацији уклоњене дивље депоније (припрема локације за постављање контејнера (обележавање простора, порука грађанству...))</p>	<p>ЈП 3. Септембар</p>	<p>2025</p>	<p>Приходи буџета за заштиту животне средине општине Нова Варош</p>	<p>Пројектно финансирање</p>	<p>0</p>	<p>У зависности од броја дивљих депонија, локације и количине отпада</p>	<p>0</p>	<p>0</p>
<p>3.2.5.</p> <p>Увођење локације у план редовног одвоза отпада (динамика одвоза, увођење трошкова у редовни план расхода, обезбеђење додатних финансијских</p>	<p>ЈП 3. Септембар</p>	<p>2025</p>	<p>Нови приходи ЈП 3. Септембар</p>		<p>0</p>	<p>НТ</p>	<p>НТ</p>	<p>НТ</p>

средстава...)								
3.2.6. Надзор над локацијом	Надлежна инспекцијска служба	2025 - 2033	Редовни приходи буџета општине Нова Варош		0	РТ	РТ	РТ
3.2.7. Корективне мере	ЈП 3. Септембар	2026 - 2033	Редовни приходи ЈП 3. Септембар		0	0	РТ	РТ

Мера 3.3.

Чишћење простора и обезбеђење мера спречавања поновног довоза отпада на локације дивљих депонија на којима није оправдано и изводљиво постављање контејнера за легалан пријем отпада.

Институција одговорна за спровођење и реализацију мере: Општинска управа општине Нова Варош , ЈП 3 септембар

Период спровођења: 2025-2028.

Показатељ резултата	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљна вредност 2025	Циљна вредност 2026	Циљна вредност 2027	Циљна вредност 2033.
---------------------	---------------	---------------	------------------	--------------	---------------------	---------------------	---------------------	----------------------

Тренд пада количине отпада	Број дивљих депонија, Количина отпада на годишњем нивоу	Извештај надлежне инспекције и ЈП 3.Септембар	Без података у овом моменту	2024.	Без процене	Без процене	Без процене	Без процене
Назив активности	Орган који спроводи	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Веза са програмским буџетом	Укупно процењена финансијска средства у 000 динара			
					У 2025.	У 2026.	У 2027.	У 2028.
3.3.1. Израда катастра свих дивљих депонија на територији општине Нова Варош (приступачност локације, позадина са које се пуни депонија, динамика пуњења, морфологија отпада...).	Надлежна инспекција општине Нова Варош	2025.	Редовни приходи буџета општине Нова Варош		РТ	0	0	0
3.3.2. Избор локација дивљих депонија на којима није сврсисходно и	ЈП 3. Септембар	2025	Редовни приходи ЈП 3. Септембар		РТ	0	0	0

изводљиво постављање одговарајућих контејнера за прикупљање отпада.								
3.3.3. Чишћење дивљих депонија уз појачан инспекцијски надзор	ЈП 3. Септембар	2025	Буџет за заштиту животне средине општине Нова Варош	Пројектно финансирање	0	У зависности од броја дивљих депонија, локације и количине отпада	0	0
3.3.4. У случају да на траси предметне локације постоји погодна локација, наставак активности је истоветан као код мере 3.2. (активности 3.2.4. – 3.2.7.)								

МЕРА 1.5. АПРС

**УВОЂЕЊЕ ЕКОНОМСКИХ ИНСТРУМЕНАТА ЗА ПОДСТИЦАЈ ПРОМЕНА У СЕКТОРУ УПРАВЉАЊА КОМУНАЛНИМ ОТПАДОМ
(МЗЖС, П0407 ПА0003)**

МЕРА 4.1.

**НАСТАВАК УСКЛАЂИВАЊА ПРАВНОГ ОКВИРА СА ПРАВНИМ ТЕКОВИНАМА ЕУ
(Спроводи се у оквиру редовних активности)**

ПОСЕБАН ЦИЉ 4.

**Успостављен одржив систем управљања отпадом захваљујући унапређеним капацитетима комуналног
предузећа и локалне самоуправе који ће омогућити грађанству да правилно поступа са отпадом**

РАЗРАДА

Мера 4.1. Обезбеђење одговарајућег броја запослених одговарајуће квалификације у складу са захтевима усвојене концепције одвојеног прикупљања и транспорта свих врста отпада специфицирних у оквиру циљева 1, 2 и 3.

Мера 4.2. Реактивирање постојећег или изградња новог центра за сакупљање отпада.

Мера 4.3. Обезбеђење сталне набавке и одржавања одговарајуће опреме за сакупљање и транспорт у складу са потребама и динамиком амортизације.

Мера 4.4. Обезбеђење финансијске стабилности ЈП (тарифни систем, унутрашњи капацитети, остали извори финансија).

Мера 4.5. Израђена и оперативна општинска одлука о управљању отпадом општине Нова Варош.

Мера 4.1.

Обезбеђење одговарајућег броја запослених одговарајуће квалификације у складу са захтевима усвојене концепције одвојеног прикупљања и транспорта свих врста отпада специфицирних у оквиру циљева 1, 2 и 3.

Институција одговорна за спровођење и реализацију мере: Општина Нова Варош (Скупштина и Управа преко радних тела), ЈП 3 септембар

Период спровођења: 2025-2028.

Показатељ резултата	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљна вредност 2025	Циљна вредност 2026	Циљна вредност 2027	Циљна вредност 2033.
Компетирана стручна и теренска оператива	Број нново запослених	Извештај ЈП	22	2024.	23	26	30	30
Назив активности	Орган који спроводи	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Веза са програмским буџетом	Укупно процењена финансијска средства у 000 динара			
					У 2025.	У 2026.	У 2027.	У 2028.
4.1.1. Доношење одлуке Скупштине Општине за	Скупштина Општине Нова варош	2025	Редовни приходи буџета		РТ	0	0	0

допуну организације ЈП и израду нове систематизације радних места у складу са потребама реализације ПУОНВ			општине Нова Варош					
4.1.2. Обезбеђење дозволе надлежног државног органа за отварање и попуњавање нових радних места	ЈП 3. Септембар	2025	Редовни приходи ЈП 3. Септембар		РТ	0	0	0
4.1.3. Обезбеђење иницијалних средстава за покретање процеса одвојеног прикупљања и тремана комуналниг отпада (два технолога) пријем и обука)	Скупштина Општине Нова Варош МЗЖС	2025 - 2026.	Буџет општине Нова Варош за заштиту Животне средине МЗЖС	Пројектно финансирање, (МЗЖС, П0407 ПА0003)	3.600,00	3.600,00	0	0
4.1.4. Одобрење сталних средстава за финансирање додатних радних места	Скупштина општине Нова Варош (доношење новог тарифног тарифни	2026	Приходи Редовног буџета општине Нова варош		РТ	0	0	0

	система)							
4.1.4. Пријем и обука стално запослених за послове организације сепарације и третмана појединих врста отпада у складу са планираним активностима у оквиру циља 1. Два технолога/технолошкиње (један за управљање биоактивним отпадом и један за управљање осталим врстама отпада) 2. Шест нових теренских радника/ца за селективно прикупљање отпада	ЈП 3. Септембар	2025 – 2026	Нови приходи ЈП 3. Септембар (нови тарифни систем)		0	7.200,00	10.800,00	10.800,00
4.1.5. Надзор над процесом и резултатима реорганизације ЈП (анкете грађанства, количине и квалитет селектованих фракција, подршка од стране одговорне индустрије,	Радна група за надзор над реализацијом ПУОНВ	2026 – 2033	Редовни приходи буџета општине Нова Варош		0	0	РТ	РТ

реализација продаје секундарних сировина...)								
4.1.6. Корективне мере	Радна група за реализацију ПУОНВ	2025 -2033	Редовни приходи буџета општине Нова Варош		0	0	РТ	РТ

Мера 4.2.

Мера 4.2. Реактивирање постојећег или изградња новог центра за сакупљање отпада.

Институција одговорна за спровођење и реализацију мере: Општина Нова Варош (Скупштина и Управа преко радних тела), ЈП 3 септембар

Период спровођења: 2025-2028.

Показатељ резултата	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљна вредност 2025	Циљна вредност 2026	Циљна вредност 2027	Циљна вредност 2033.
Оперативнист центра- количине издвојених секундарних сировина и секундарног горива	Тона на годишњем нивоу	Извештај ЈП (документ о кретању отпада)	0	2024.	0	0	50	800
Назив активности	Орган који спроводи	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Веза са програмским буџетом	Укупно процењена финансијска средства у 000 динара			
					У 2025.	У 2026.	У 2027.	У 2028.

4.2.1. Варијанта А, одлука о реорганизацији простора у постојећем центру за сакупљање отпада	Скупштина Општине Нова варош	2025	Редовни приходи буџета општине Нова Варош		РТ	0	0	0
4.2.2. Варијанта Б, Одлука Скупштине општине Нова Варош о изградњи новог центра за сакупљање отпада	Скупштина општине Нова Варош	2025	Редовни приходи буџета општине Нова варош		РТ	0	0	0
4.2.3. Избор и обезбеђење локације у власништву општине Нова Варош	Скупштина Општине Нова Варош МЗЖС	2025.	Редовни приходи буџета општине Нова Варош		РТ		0	0
4.2.4. Припрема планско пројектне документације	Радни тим за реализацију ПУОНВ	2025	Приходи буџета општине Нова варош, МЗЖС	Пројектно финансирање, (МЗЖС, П0407 ПА0003)	0	2.000,00	0	0

4.2.4. Обезбеђење извора финансирања	Руководство општине Нова Варош	2026	Редовни приходи буџета општине Нова Варош		0	РТ	РТ	0
4.2.5. Изградња центра за сакупљање отпада	ЈП 3. Септембар	2027	Приходи буџета општине Нова Варош, МЗЖС	Пројектно финансирање, (МЗЖС, П0407 ПА0003)	0	0	Предмер пројекта	Предмер пројекта
4.2.6. Операционализација центра (пријем, пробни рад,...)	ЈП 3. Септембар	2027	Нови приходи ЈП 3. Септембар		0	0	0	НТ
4.2.7. Надзор над процесом и резултатима (анкете грађанства, количине и квалитет селектованих фракција, подршка од стране одговорне индустрије, реализација продаје секундарних сировина...)	Скупштински тим за надзор над реализацијом ПУОНВ	2028 -2033	Редовни приходи буџета општине Нова Варош		0	0	0	0

4.2.8. Корективне мере	Радни тим за реализацију ПУОНВ	2028 – 2033	Редовни приходи Буџета општине Нова Варош		0	0	0	0

Мера 4.3.

Обезбеђење сталне набавке и одржавања одговарајуће опреме за сакупљање и транспорт у складу са потребама и динамиком амортизације.

Институција одговорна за спровођење и реализацију мере: Општина Нова Варош (Скупштина и Управа преко радних тела), ЈП 3 септембар

Период спровођења: 2025-2028.

Показатељ резултата	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљна вредност 2025	Циљна вредност 2026	Циљна вредност 2027	Циљна вредност 2033.
Одговарајућа опремљеност ЈП 3. Септембар	Опрема	Извештај ЈП		2024.	Адекватна опрема	Адекватна опрема	Адекватна опрема	Адекватна опрема
Назив активности	Орган који	Рок за	Извор	Веза са	Укупно процењена финансијска средства у 000			

	спроводи	завршетак активности	финансирања	програмским буџетом	динара			
					У 2025.	У 2026.	У 2027.	У 2028.
4.3.1. Набавка аутосмеђара прихватне запремине 16м ³ (терет на три осововине+надоградња за контејнере 5м ³)	ЈП 3. Септембар	2026	Инвестициони фонд ЈП 3. Септембар, приходи буџета општине Нова Варош	Сопствена средства и дотација општине	0	19.000,00	0	0
4.3.2. Набавка аутосмеђара 8м ³	ЈП 3. Септембар	2025	Инвестициони фонд ЈП 3. Септембар, приходи буџета општине Нова Варош	Сопствена средства и дотација општине	0	9.000,00	0	0
4.3.3. Набавка аутосмеђара (ауто подизач)	ЈП 3. Септембар	2025	Инвестициони фонд ЈП 3. Септембар, приходи буџета општине Нова Варош	Сопствена средства и дотација општине	13.000,00	0	0	0
4.3.4. Набавка теренског аутомобила за потребе едукације грађанства, обилазак теренске опреме, дивљих депонија,	ЈП 3. Септембар	2025	Инвестициони фонд ЈП 3. Септембар, приходи буџета општине Нова	Сопствена средства и дотација општине, пројектно финансирање,...	0	2.000,00	0	0

контрола рада тернских радника,...			Варош					
4.3.5. Набавка одговарајућих контејнера за прихват примарно разврстаног отпада у оквиру рециклажних острва (амбалажа, текстил, опасан кућни отпад), 25 комада годишње.	ЈП 3. Септембар	2025 - 2033	Инвестициони фонд ЈП 3. Септембар, приходи буџета општине Нова Варош	Сопствена средства и дотација општине	750,00	750,00	750,00	750,00
4.3.6. Контејнер прихватне запремине (5 – 8)м ³ (5 комада годишње)	ЈП 3. Септембар	2025 - 2033	Инвестициони фонд ЈП 3. Септембар, приходи буџета општине Нова Варош	Сопствена средства ЈП и дотација општине	500,00	500,00	500,00	500,00
4.3.7. Контејнер прихватне запремине 1,1м ³ (30 комада годишње)	ЈП 3 Септембар	2025 - 2033	Инвестициони фонд ЈП 3. Септембар, приходи буџета општине Нова Варош	Сопствена средства ЈП и дотација општине	900,00	900,00	900,00	900,00

4.3.8. Контејнер прихватне запремине 0,25м³ (25 комада годишње)	ЈП 3. Септембар	2025 -2033	Инвестициони фонд ЈП 3. Септембар, приходи буџета општине Нова Варош	Сопствена средства ЈП и дотација општине	100,00	100,00	100,00	100,00
4.3.9. АБ контејнер прихватне запремине 32м³ за прихват завршно селектованих фракција отпада високе густине (стакло, гуме, тврда пастика, метал,...) 10 комада укупно Динамички 2 годишње (број фракција)	ЈП 3. Септембар	2026 - 2030	Инвестициони фонд ЈП 3. Септембар, приходи буџета општине Нова Варош	Сопствена средства ЈП и дотација општине	0	0	1.000,00	1.000,00

Мера 4.4.

Обезбеђење финансијске стабилности ЈП (тарифни систем, унутрашњи капацитети, остали извори финансија).

Институција одговорна за спровођење и реализацију мере: Општина Нова Варош (Скупштина и Управа преко радних тела), ЈП 3 септембар

Период спровођења: 2025-2028.

Показатељ резултата	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљна вредност	Циљна вредност	Циљна вредност	Циљна вредност
---------------------	---------------	---------------	------------------	--------------	----------------	----------------	----------------	----------------

					2025	2026	2027	2033.
Финасијска стабилност ЈП уз обезбеђење свих потреба за квалитетно пружање услуге	Позитиван финасијски резултат током планског периода	Годишњи извештају о пословању	Без губитака	2023.	Без губитака	Без губитака	Без губитака	Без губитака
Назив активности	Орган који спроводи	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Веза са програмским буџетом	Укупно процењена финансијска средства у 000 динара			
					У 2025.	У 2026.	У 2027.	У 2028.
А) Израда новог тарифног система	Радна група за реализацију ПУОНВ	2026	Редовни приходи учесника у процесу		РТ	РТ	РТ	0
4.4.1.а Одлука Скупштине општине Нова Варош о приступању изради новог тарифног система (формирање радне групе)	Скупштина општине Нова Варош	2025	Редовни приходи буџета општине Нова Варош		РТ	0	0	0
4.4.2.а Анализа постојећег система, слабости и могућности унапређења (аспект интереса ЈП, социоекономски	ЈП 3. Септембар	2025	Редовни приходи ЈП 3. Септембар		РТ	0	0	0

аспект...)								
4.4.3.a Израда новог тарифног система	Радна група за реализацију ПУОНВ	2025	Редовни приходи буџета општине Нова Варош		0	РТ	0	0
4.4.4.a Усвајање новог тарифног система, прелазни период,...	Скупштина општине Нова Варош	2026	Редовни приходи буџета општине Нова Варош		0	0	РТ	0
4.4.5.a Надзор над процесом и резултатима (анкете грађанства, ефикасност наплативости, финансијски резултати ЈП, количине и квалитет селектованих фракција, подршка од стране одговорне индустрије, реализација продаје секундарних сировина...)	Скупштинска група за надзор над реализацијом ПУОНВ	2026 - 2033	Редовни приходи буџета општине Нова Варош		0	0	РТ	РТ
4.4.6.a	Радна група за	2027 - 2033	Редовни приходи		0	0	0	РТ

Корективне мере	реализацију ПУОНВ		буџета општине Нова Варош					
Б								
Активности на повећању ефикасности пословања, наплате услуге, проширење извора средстава,...	ЈП 3. Септембар	2025 - 2033	Нови приходи ЈП 3. Септембар		НТ	НТ	НТ	НТ
4.4.1.6 Продаја сакупљених секундарних сировина, секундарног горива, предмета за поновну употребу...	ЈП 3. Септембар	2025 - 2033	Нови приходи ЈП 3. Септембар		НТ	НТ	НТ	НТ
4.4.2.6 Активирање извора „ продужена одговорност произвођача “	ЈП 3. Септембар, РСДБ	2025 - 2033	Нови приходи ЈП 3. Септембар, РСДБ		НТ	НТ	НТ	НТ

4.4.3.6 Активирање извора „загађивач плаћа“, посебно депоније комуналног и свих других врста отпада.	МЗЖС	2025 - 2033	Редовни приходи МЗЖС		РТ	РТ	РТ	РТ
4.4.4.6 Рад на изради пројеката (донатори, виши нивои власти...)	ЈП 3. Септембар, Канцеларија за ЛЕР општине Нова Варош	2025 - 2033	Редовни приходи учесника у активности		РТ	РТ	РТ	РТ

Мера 4.5.

Израђена и оперативна општинска одлука о управљању отпадом општине Нова Варош.

Институција одговорна за спровођење и реализацију мере: Општина Нова Варош (Скупштина и Управа преко радних тела), ЈП 3 септембар								
Период спровођења: 2025-2028.								
Показатељ резултата	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљна вредност 2025	Циљна вредност 2026	Циљна вредност 2027	Циљна вредност 2033.
Утврђене потребе и обавезе свих заинтересованих страна	Оперативан документ	Службени лист општине Нова Варош		2024.				
Назив активности	Орган који спроводи	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Вежа са програмским буџетом	Укупно процењена финансијска средства у 000 динара			
					У 2025.	У 2026.	У 2027.	У 2028.
5.5.1. Решење о изради документа- Одлука о управљању отпадом општине Нова Варош	Општинско Веће општине Нова Варош	2025	Редовни приходи буџета општине Нова Варош		РТ	0	0	0
5.5.3. Анализа свих заинтересованих страна	Радна група за реализацију ПУОНВ	2025 - 2026	Редовни приходи буџета општине Нова Варош		РТ	РТ	0	0
5.5.4. Израда документа у складу са ПУОНВ,	Радна група за реализацију ПУОНВ	2025	Редовни приходи буџета општине Нова		0	РТ	0	0

			Варош					
5.5.5. Доношње документа од стране СО и одређивање прелазног периода и прелазних одредби (2028)	Скупштина општине Нова Варош	2025	Редовни приходи буџета општине Нова Варош		0	РТ	0	0
5.5.6. Надзор над ефектима новог општинског акта	Скупштинска рада група за надзор над реализацијом ПУОНВ	2026 - 2033	Редовни приходи буџета општине Нова Варош		0	0	РТ	0
5.5.7. Корективне мере	Радна група за реализацију ПУОНВ	2027 - 2033	Редовни приходи буџета општине Нова Варош		0	0	0	РТ

МЕРА 1.4. АПРС

УСПОСТАВЉАЊЕ НОВИХ РЕГИОНАЛНИХ ЦЕНТРА СА САНИТАРНИМ ДЕПОНИЈАМА

(МЗЖС, П0407 ПР4001 МЗЖС, П0406 ПА0005 МЗЖС, П0407 ПР4002 МГСИ, П0702 ПР5070 МГСИ, ПР5047)

ПОСЕБАН ЦИЉ 5.

Успостављена одговарајућа међуопштинска сарадња и координиран заједнички рад општина Сјеница, Нова Варош, Пријепоље и Прибој на пословима управљања отпадом

РАЗРАДА

Мера 5.1. Изградња трансфер станице на локацији Бањица.

Мера 5.2. Изградња регионалне депоније на локацији Бањица (депонија, центар за завршну селекцију, компостана, постројење за третман процедурних вода) - фаза 3.

Мера 5.3. Успостављање заједничког надзора и контроле над материјалним, финансијским и правним токовима отпада у оквиру надлежности РСДБ.

Мера 5.1.

Изградња трансфер станице на локацији Бањица.

Институција одговорна за спровођење и реализацију мере: МЗЖС, оснивачи РСДБ								
Период спровођења: 2025-2028								
Показатељ резултата	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљна вредност 2025	Циљна вредност 2026	Циљна вредност 2027	Циљна вредност у 2033.
Трансфер станица изграђена и оперативна	Количина отпада донезеног на трансфер станицу	Извештај РСДБ	0	2024.		26	30	30
Назив активности	Орган који спроводи	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Веза са програмским буџетом	Укупно процењена финансијска средства у 000 динара			
					У 2025.	У 2026.	У 2027.	У 2028.
5.1.1. Комплетирање планско пројектне документације за приступну саобраћајницу од трансфер станице до изграђеног укључења на магистрални пут Пријеполје-Прибој	МЗЖС	2025	МЗЖС Оснивачи РСДБ	Пројектно финансирање, МЕРА 1.4. АПРС	НТ	0	0	0
5.1.2 Изградња приступне саобраћајнице од трансфер станице до изграђеног укључења на магистрални пут	МЗЖС	2025	МЗЖС Оснивачи РСДБ	Пројектно финансирање, МЕРА 1.4. АПРС	0	Предмер пројекта	0	0

Пријеполје Прибој								
5.1.3. Довод електричне енергије до трансфер станице (предвиђен подземни 10KV вод са тафостаницом на локацији трансфер станице.	МЗЖС	2025	МЗЖС Оснивачи РСДБ	Пројектно финансирање, МЕРА 1.4. АПРС	0	Предмер пројекта	0	0
5.1.4. Формирање радне јединице за пријем отпада из општина Пријеполје, Сјеница, Прибој и Нова Варош и отпремање пресованог отпада на локације за коначана третман.	РСДБ	2026	Нови Приходи РСДБ		0	НТ	НТ	НТ
5.1.5. Пробни рад	Опратива РСДБ	2026	Нови приходи РСДБ		0	0	НТ	НТ
5.1.6. Надзор над радом и ефектима	Скупштина оснивача РСДБ	2026	Нови Приходи РСДБ		0	0	НТ	НТ

5.1.7. Корективне мере	Скупштина оснивача	2027	Нови Приходи РСДБ		0	0	0	НТ
------------------------	--------------------	------	-------------------	--	---	---	---	----

Мера 5.2.

Изградња регионалане санитарне депоније на локацији Бањица (депонија, центар за завршну селекцију, компостана, постројење за третман процедурних вода) - фаза 3.

Институција одговорна за спровођење и реализацију мере: МЗЖС, оснивачи РСДБ ЈП 3 септембар

Период спровођења: 2025-2028.

Показатељ резултата	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљна вредност 2025	Циљна вредност 2026	Циљна вредност 2027	Циљна вредност 2033.
Оперативнист РСДБ	Тона на годишњем нивоу (смањење учешћа количине отпада за депоновање)	Извештај ЈП (документ о кретању отпада)	0	2024.	0	0	0	28000 тона отпада у систему РСДБ
Назив активности	Орган који спроводи	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Веза са програмским буџетом	Укупно процењена финансијска средства у 000 динара			
					У 2025.	У 2026.	У 2027.	У 2028.

5.2.1. Припрема планско – пројектне документације	МЗЖС	2025	МЗЖС Оснивачи РСДБ	Пројектно финансирање, МЕРА 1.4. АПРС	0	Предмер – главни пројекат	0	0
5.2.2. Изградња тела депоније (касете, заштитна фолија...)	МЗЖС	2027	МЗЖС Оснивачи РСДБ	Пројектно финансирање, МЕРА 1.4. АПРС	0	0	0	2027
5.2.3. Изградња центра за завршну селекцију	МЗЖС	2028	МЗЖС Оснивачи РСДБ	Пројектно финансирање, МЕРА 1.4. АПРС	0	0	0	0
5.2.4. Изградња система за прикуљање и третман процедурних вода	МЗЖС	2028	МЗЖС Оснивачи РСДБ	Пројектно финансирање, МЕРА 1.4. АПРС	0	0	0	0
5.2.5. Изградња регионалне компостане (локација Бањица или Друглићи – Дубоки Поток)	МЗЖС	До 2033	МЗЖС Оснивачи РСДБ	Пројектно финансирање, МЕРА 1.4. АПРС	0	0	0	0
5.2.6. Формирање радне јединице за пријем и	Скупштина оснивача РСДБ	2029	Нови приходи РСДБ		0	0	0	0

третман отпада из општина Пријепоље, Сјеница, Прибој и Нова Варош. (завршна селекција, биотретман, депоновање, отпрема поједних фракција на локације за завршни третман)								
5.2.7. Пробни рад	Оператива РСДБ		Нови приходи РСДБ		0	0	0	0
5.2.8. Преиспитивање и корективне мере	Скупштина РСДБ		Редовни приходи оснивача		0	0	0	0

Мера 5.3.

Успостављање заједничког надзора и контроле над материјалним, финансијским и правним токовима отпада у оквиру надлежности РСДБ.

Институција одговорна за спровођење и реализацију мере: МЗЖС оснивачи, РСДБ

Период спровођења: 2025-2028.

Показатељ резултата	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљна вредност	Циљна вредност	Циљна вредност	Циљна вредност
---------------------	---------------	---------------	------------------	--------------	----------------	----------------	----------------	----------------

					2025	2026	2027	ПУОНВ 2033.
Успостављена одговарајућа међуопштинска сарадња	Број одржаних састанка	Акт о формирању МКТ, извештаји са састанака		2024.				
Назив активности	Орган који спроводи	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Веза са програмским буџетом	Укупно процењена финансијска средства у 000 динара			
					У 2025.	У 2026.	У 2027.	У 2028.
5.3.1. Формирање међуопштинскиг координационог тима (МКТ) за надзор и контролу свих процеса у оквиру трансфер станице и регионалне санитарне депоније Бањица.	Скупштина оснивача РСДБ	2026	Редовни приходи оснивача		РТ	0	0	0
5.3.2. Дефинисање техничких и финансијских услова за пријем и треман свих врста отпада на трансфер станицу, а касније на регионалну санитарну депонију Бањица.	Скупштина оснивача РСДБ	2026	Редовни приходи оснивача		РТ	0	0	0

5.2.3. Уговорене обавезе општина Сјеница, Пријепоље, Прибој и Нова Варош на основу принципа „загађивач плаћа“ – такса за депоновање	Скупштина оснивача РСДБ	2028	Редовни приходи оснивача		0	0	0	0
5.3.4. Отворена посебна наменска буџетска линија у оквиру буџета општине Нова Варош за прикупљање средстава по принципу „загађивач плаћа“.	Скупштина општине Нова Варош	2028	Нови приходи буџета општине Нова Варош		0	0	0	0
5.3.5. Израђен план ангажовања прикупљених средстава по принципу „загађивач плаћа“. (намена - заштита и унапређење животне средине општине Нова Варош, развој технологија за смањење количине отпада за депоновање).	Скупштина општине Нова Варош	2029	Нови приходи буџета општине Нова Варош		0	0	0	0
5.3.6. Преиспитивање и корективне мере	Скупштина оснивача РСДБ	2030- 2033	Редовни приходи оснивача РСДБ		0	0	0	0

МЕРА 1.7. АПРС

СПРОВОЂЕЊЕ ИНФОРМАТИВНЕ КАМПАЊЕ О СИСТЕМУ УПРАВЉАЊА КОМУНАЛНИМ ОТПАДОМ НАМЕЊЕНЕ ГРАЂАНИМА

Ова мера АПРС нема везу са програмским буџетом.

ПОСЕБАН ЦИЉ 6.

Развијене одговарајуће навике и мотивисаност грађана, као услов унапређења процеса управљања отпадом.

РАЗРАДА

Мера 6.1. Успостављање одговарајућих комуникационих канала са циљем опште информисаности и повећања функционалног знања свих заинтересованих страна.

Мера 6.2 Успостављање сталног процеса едукације грађанства.

Мера 6.3. Развој одговарајућих мотивационих инструмената (оперативна стимулативно казнена политика).

--

Мера 6.1.

Успостављање одговарајућих комуникационих канала са циљем опште информисаности и повећања функционалног знања свих заинтересованих страна.

Институција одговорна за спровођење и реализацију мере: ЈП 3 септембар

Период спровођења: 2025-2028.

Показатељ резултата	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљна вредност 2025	Циљна вредност 2026	Циљна вредност 2027	Циљна вредност у 2033.
Интензитет комуникације	Број посета сајту ЈП 3. Септембар	Извештај РСДБ	Без података	2024.	Без процене	Без процене	Без процене	Без процене
Назив активности	Орган који спроводи	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Веза са програмским буџетом	Укупно процењена финансијска средства у 000 динара			
					У 2025.	У 2026.	У 2027.	У 2028.

<p>6.1.1. Надоградња постојећих сајтова, (популарни садржаји, актуелне информације, дискусије...) - страница која говори о томе; Шта и зашто урадити или не урадити?</p>	<p>ЈП 3. Септембар</p>	<p>2025</p>	<p>Редовни приходи ЈП 3. Септембар</p>		<p>РТ</p>	<p>РТ</p>	<p>РТ</p>	<p>РТ</p>
<p>6.1.2. Обрада и анализа дискусија, утицај на процес, повратне информације...</p>	<p>ЈП 3. Септембар</p>	<p>2025</p>	<p>Редовни приходи ЈП 3. Септембар</p>		<p>РТ</p>	<p>РТ</p>	<p>РТ</p>	<p>РТ</p>
<p>6.1.3. Емитовање, ширење инструкција за грађанство у најширем смислу (обавештење о локацијама за доношење појединих врста отпада, инструкције за селекцију, компостирање, одговори на питања грађанства: Ко, где и како да нешто уради?)</p>	<p>ЈП 3. Септембар</p>	<p>2025</p>	<p>Редовни приходи ЈП 3. Септембар</p>		<p>РТ</p>	<p>РТ</p>	<p>РТ</p>	<p>РТ</p>

Мера 6.2.

Успостављање сталног процеса едукације грађанства.

Институција одговорна за спровођење и реализацију мере: Општина Нова Варош (Скупштина и Управа преко радних тела), ЈП 3 септембар

Период спровођења: 2025-2028.

Показатељ резултата	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљна вредност 2025	Циљна вредност 2026	Циљна вредност 2027	Циљна вредност 2028.
Обим едукације	Број реализованих радионица, број учесника, број посета грађанству	Извештај ЈП	0	2024.	Без процене	Без процене	Без процене	Без процене
Назив активности	Орган који спроводи	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Већа са програмским буџетом	Укупно процењена финансијска средства у 000 динара			
					У 2025.	У 2026.	У 2027.	У 2028.
6.2.1. Систематизовање и пуна радног места „Стручни сарадник/ца за едукацију свих учесника/ца у процесу управљања	Скупштина општине Нова Варош, ЈП 3. Септембар	2025	Нови приходи општине Нова Варош (специфицирано у мери 4.1.)		4.1.	4.1.	4.1.	4.1.

отпадом“. (општинска служба у општинској управи). – ово треба договорити?								
6.2.2. Израда еко едукативних програма радионица: -за предшколску установу, -за основно образовне установе, -за средње образовне установе, -за запослене у општинској управи и ЈП, -за НВО и средства јавног информисања, -грађанство (метода од врата до врата)	Радна група за реализацију ПУОНВ	2025 – 2033	Нови приходи ЈП 3. Септембар, Приходи буџета општине Нова Варош за заштиту животне средине, МЗЖС		0	НТ	НТ	НТ
6.2.3. Израда оперативног плана реализације	ЈП 3. Септембар	2025	Редовни приходи ЈП 3. Септембар		0	НТ	НТ	НТ

сталних ЕКО радионица								
6.2.4. Реализација и евалуација радионица	ЈП 3. Септембар	2025 – 2033	Нови приходи ЈП 3. Септембар, Приходи буџета општине Нова Варош за заштиту животне средине, МЗЖС		0	НТ	НТ	НТ
6.2.5. Корективне мере	Радна група за реализацију ПУОНВ	2026 - 2033	У зависности од изабраних мера		0	0		

Мера 6.3.

Развој одговарајућих мотивационих инструмената (оперативна стимулативно казнена политика).

Институција одговорна за спровођење и реализацију мере: Општина Нова Варош (Скупштина и Управа преко радних тела)

Период спровођења: 2025-2028.

Показатељ резултата	Јединица	Извор провере	Почетна	Базна година	Циљна вредност	Циљна вредност	Циљна вредност	Циљна вредност
---------------------	----------	---------------	---------	--------------	----------------	----------------	----------------	----------------

	мере		вредност		2025	2026	2027	2033.
Наменска линија за подршку стимулативних мера	РСД	Годишњи финансијски извештаји буџета општине		2024.				
Назив активности	Орган који спроводи	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Веза са програмским буџетом	Укупно процењена финансијска средства у 000 динара			
					У 2025.	У 2026.	У 2027.	У 2028.
6.3.1. Дефинисање потреба обавеза и одговорности свих заинтересованих страна у складу са планираним резултатима у оквиру претходно постављених циљева.	Радна група за Реализацију ПУОНВ	2025	Редовни приходи буџета Општине Нова варош		РТ	0	0	0
6.3.2. Утврђивање сталне наменске линије у буџету општине Нова Варош за подршку стимулативних мера.	Скупштина општине Нова Варош	2027	Нови приходи у буџету општине Нова Варош		0	0	0	НТ
6.3.3. Утврђивање	Скупштина општине	2027	Нови приходи у буџету општине Нова		0	0	0	НТ

инструментата ефикасне наплате казни, са циљем повећања дисциплине и јачања наменске линије за подршку стимулативних мера.	Нова Варош		Варош					
6.3.4. Упознавање свих заинтересованих страна са мерама стимулативно – казнене политике.	Скупштина општине Нова Варош	2027	Редовни приходи буџета општине Нова Варош		0	0	0	РТ
6.3.5. Мониторинг	Скупштина општине Нова Варош	2028 - 2033	Редовни приходи општине Нова Варош		0	0	0	0
6.3.6. Корективне мере	Скупштина општине Нова Варош	2028 - 2033	У зависности од предложених мера		0	0	0	0

Нова Варош, 2024.

**ЛОКАЛНИ ПЛАН УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ ОПШТИНЕ
НОВА ВАРОШ 2025 - 2033**

Нова Варош 2024

„Побољшајмо свакодневни живот грађанству Нове Вароши”

Отпад је, поред отпадних вода, једно од најважнијих еколошких питања у општини Нова Варош. Желимо да грађанима/кама побољшамо свакодневни живот и пружимо им модел доброг управљања отпадом.

Наш приступ управљању отпадом је да смањимо количину насталог отпада, олакшамо одвајање отпада на извору, да би смо промовисали рециклирање и истражили друге могућности одлагања.

Негативан утицај отпада можемо смањити само уколико отпад посматрамо као ресурс, а његов ток као кружење у циклусу.

У протеклом периоду уложили смо доста труда и средстава у овој области. Уз помоћ Министарства заштите животне средине Републике Србије, чистили смо дивље депоније. Изградили смо трансфер станицу. Очекујемо изградњу регионалне депоније на локацији Бањица. Свесни смо и надолазећих нових количина отпада из три суседне општине.

Пред нама су постављени амбициозни циљеви за успостављање одрживог система управљања отпадом. Потребно је да сви заједно допринесемо њиховој реализацији. Штитећи нашу животну средину, чувамо и наше здравље.“

Бранко Бјелић

Председник општине Нова Варош

САДРЖАЈ

1. УВОД.....	180
--------------	-----

2.	ПРОЦЕС ИЗРАДЕ ПЛАНА УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ ОПШТИНЕ НОВА ВАРОШ	183
3.	ВАЖНЕ СКРАЋЕНИЦЕ, ДЕФИНИЦИЈЕ И ПОЈАШЊЕЊА.....	185
4.	ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ ЛПУОНВ	190
4.1.	НАЧЕЛА УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ	190
4.2.	МЕЂУНАРОДНИ СТАНДАРДИ, ЕУ ДИРЕКТИВЕ	196
4.3.	НАЦИОНАЛНО ЗАКОНОДАВСТВО РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ	197
4.3.1.	Закони	198
4.3.2.	Уредбе Владе Републике Србије	200
4.3.3.	Правилници Министарства заштите животне средине	201
4.4.	ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР	202
4.5.	ВЕЗА СА ДРУГИМ ДОКУМЕНТИМА	204
4.6.	КРАТАК ОСВРТ НА ПРЕТХОДНИ ПЛАНСКИ ДОКУМЕНТ (ЕКС-ПОСТ АНАЛИЗА)	204
5.	ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ОПШТИНИ НОВА ВАРОШ.....	213
5.1.	ПРИРОДНИ ЧИНИОЦИ	213
5.1.1.	Географски положај	214
5.1.2.	Геологија	215
5.1.3.	Хидрологија	216
5.1.4.	Клима	218
5.1.5.	Биодиверзитет	218
5.1.6.	Заштићена природна добра	219
5.1.7.	Земљиште	222
5.2.	ДРУШТВЕНИ ЧИНИОЦИ	223
5.2.1.	Становништво и насеља	223
5.2.2.	Привредна кретања	224
5.2.3.	Енергетика и инфраструктура	226
5.2.4.	Друштвене делатности	229
6.	ОЦЕНА СТАЊА ОТПАДА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ НОВА ВАРОШ	231
6.1.	РАСПОЛОЖИВИ ПОДАЦИ И ПРОЦЕНЕ О КРЕТАЊУ ОТПАДА	231
6.2.	ПРОЈЕКЦИЈА КОЛИЧИНА И МОРФОЛОГИЈЕ ОТПАДА ЗА НАРЕДНИ ПЕРИОД	233
6.2.1.	Пројекција количина отпада	233
6.2.2.	Пројекција морфологије отпада	234
7.	АНАЛИЗА ЗАИНТЕРЕСОВАНИХ СТРАНА, ОДГОВОРНОСТИ, КАПАЦИТЕТИ.....	235
7.1.	ДРЖАВНИ НИВО	236
7.2.	РЕГИОНАЛНИ НИВО	241

7.3. ЛОКАЛНИ НИВО	244
7.4. ИСПИТИВАЊЕ ЗАДОВОЉСТВА КОРИСНИКА И КОРИСНИЦА КОМУНАЛНИХ УСЛУГА	254
8. ВИЗИЈА ЗАЈЕДНИЦЕ	261
8.1. ОПШТИ ЦИЉ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ	261
8.1.1. ПОСЕБАН ЦИЉ 1.	261
8.1.2. ПОСЕБАН ЦИЉ 2.	263
8.1.3. ПОСЕБАН ЦИЉ 3.	266
8.1.4. ПОСЕБАН ЦИЉ 4.	266
8.1.5. ПОСЕБАН ЦИЉ 5.	267
8.1.6. ПОСЕБАН ЦИЉ 6.	267
9. ПРОГРАМ УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ НОВА ВАРОШ	268
9.1. ПРОГРАМ САКУПЉАЊА ОТПАДА ИЗ ДОМАЋИНСТВА	268
9.1.1. Основе програма сакупљања отпада из домаћинства	269
9.1.2. Поступак (Г) Третман отпада на градском и приградском пределу општине	272
9.1.3. Поступак (С) Управљање отпадом из домаћинства на сеоском пределу општине.	274
9.2. ПРОГРАМ САКУПЉАЊА ОПАСНОГ ОТПАДА ИЗ ДОМАЋИНСТВА	275
9.3. ПРОГРАМ САКУПЉАЊА КОМЕРЦИЈАЛНОГ ОТПАДА	277
9.4. ПРОГРАМ УПРАВЉАЊА ИНДУСТРИЈСКИМ ОТПАДОМ	277
9.5. ПРЕДЛОГ ЗА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ И РЕЦИКЛАЖУ КОМПОНЕНАТА КОМУНАЛНОГ ОТПАДА	278
9.6. ПРОГРАМ СМАЊЕЊА КОЛИЧИНА БИОРАЗГРАДИВОГ ОТПАДА	279
9.7. ПРОГРАМ СМАЊЕЊА АМБАЛАЖНОГ ОТПАДА У КОМУНАЛНИМ ОТПАДУ	283
9.8. ПРОГРАМ УПРАВЉАЊА ПОСЕБНИМ ТОКОВИМА ОТПАДА	285
9.8.1. Програм управљања истрошеним батеријама и акумулаторима	285
9.8.2. Отпад од електричних и електронских производа	285
9.8.3. Отпад од флуоресцентних цеви које садрже живу	286
9.8.4. Програм управљања амбалажним отпадом је о	286
9.8.5. Отпад из производње титан диоксида	286
9.8.6. РСВ и РСТ отпад	286
9.8.7. Отпадна уља	286
9.8.8. Управљање отпадним гумама	287
9.8.9. Отпадна возила	287
9.8.10. Отпад од грађења и рушења	287

9.8.11.	Отпадни азбест	288
9.8.12.	ПОПс отпад	289
9.8.13.	Отпадна жива и живина једињења	289
9.8.14.	Фармацеутски отпад	289
9.8.15.	Медицински отпад	289
9.8.16.	Споредни производи животињског порекла	290
9.9.	ПРОГРАМ РАЗВИЈАЊА ЈАВНЕ СВЕСТИ О УПРАВЉАЊУ ОТПАДОМ	290
9.10.	МЕРЕ СПРЕЧАВАЊА КРЕТАЊА ОТПАДА (КОЈИ НИЈЕ ОБУХВАЋЕН ПЛАНОМ) И МЕРЕ ЗА ПОСТУПАЊЕ ОТПАДОМ КОЈИ НАСТАЈЕ У ВАНРЕДНИМ СИТУАЦИЈАМА	292
9.11.	МЕРЕ САНАЦИЈЕ НЕУРЕЂЕНИХ ДЕПОНИЈА	293
9.12.	МОНИТОРИНГ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И МЕРЕ САНАЦИЈЕ ЗАТВОРЕНЕ ДЕПОНИЈЕ НА РЕЦИ ЛИМ	294
9.13.	МОГУЋНОСТИ УНАПРЕЂЕЊА САРАДЊЕ ИЗМЕЂУ ОПШТИНЕ НОВА ВАРОШ И РСДБ	294
9.14.	КООРДИНАЦИЈА И НАДЗОР РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПЛАНИРАНИХ АКТИВНОСТИ	295
10.	ПРЕДУСЛОВИ И УСЛОВИ ОДРЖИВОСТИ ПЛАНА УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ ОПШТИНЕ НОВА ВАРОШ.....	296
10.1.	ПРАВНО РЕГУЛАТОРНИ ПРЕДУСЛОВИ И УСЛОВИ ОДРЖИВОСТИ	296
10.1.1.	Међуопштинска регулатива	296
10.1.2.	Локална регулатива	296
10.2.	ТЕХНИЧКО ТЕХНОЛОШКИ ПРЕДУСЛОВИ И УСЛОВИ ОДРЖИВОСТИ	297
10.3.	СОЦИО ЕКОНОМСКИ ПРЕДУСЛОВИ И УСЛОВИ ОДРЖИВОСТИ	299
11.	ПРЕГЛЕД ОГРАНИЧАВАЈУЋИХ ФАКТОРА.....	303
12.	ЗАКЉУЧАК.....	305
13.	ИЗВОРИ ПОДАТАКА.....	306
14.	ПРИЛОЗИ.....	306

1. УВОД

Правни основ за израду документа Локални план управљања отпадом општине Нова Варош 2025-2033. (у даљем тексту: ЛПУОНВ), представља Закон о управљању отпадом ("Сл. гласник РС", бр. 36/2009, 88/2010, 14/2016, 95/2018-др. закон и 35/2023). Чланом 20. Закона о управљању отпадом прописано је:

„Јединица локалне самоуправе:

- 1) доноси локални план управљања отпадом, обезбеђује услове и стара се о његовом спровођењу;
- 2) уређује, обезбеђује, организује и спроводи управљање комуналним, односно инертним и неопасним отпадом на својој територији, у складу са законом;
- 3) уређује поступак наплате услуга у области управљања комуналним, односно инертним и неопасним отпадом, у складу са законом;
- 4) издаје дозволе, одобрења и друге акте у складу са овим законом, води евиденцију и податке доставља министарству;
- 5) на захтев министарства или надлежног органа аутономне покрајине даје мишљење у поступку издавања дозвола у складу са овим законом;
- 6) врши надзор и контролу мера поступања са отпадом у складу са овим законом;
- 7) врши и друге послове утврђене законом.

Јединица локалне самоуправе својим актом одређује органе и службе надлежне за обављање послова из става 1. овог члана.

Послови из става 1. овог члана који се односе на инертни и неопасни отпад, као и послови из тачке 4) и 6) обављају се као поверени послови.“

Чланом 21. Закона о управљању отпадом прописано је заједничко управљање отпадом јединица локалне самоуправе, односно како следи:

„Две или више јединица локалне самоуправе заједнички обезбеђују и спроводе управљање отпадом, под условима и на начин утврђеним законом, Програмом и споразумом скупштина јединица локалне самоуправе.

Споразумом из става 1. овог члана скупштине јединица локалне самоуправе уређују нарочито: међусобна права и обавезе у обезбеђивању услова за обављање делатности и рад постројења за управљање отпадом на подручјима тих јединица локалне самоуправе, права и обавезе комуналног предузећа, односно другог правног или физичког лица у обављању те делатности, начин доношења одлука у случају несагласности јединица локалне самоуправе о појединим питањима везаним за делатности управљања отпадом, као и друга питања од значаја за организацију и спровођење управљања отпадом.

У случају да две или више јединица локалне самоуправе не обезбеде и не спроводе управљање отпадом под условима и на начин утврђен у ставу 1. овог члана, одлуку о заједничком обезбеђивању и спровођењу управљања отпадом на територији тих јединица локалних самоуправа, на предлог министарства, односно надлежног органа аутономне покрајине, доноси Влада.“

Отпад је, поред отпадних вода, једно од најважнијих еколошких питања за општину Нова Варош. Обезбедити здраву и чисту животну средину је стратешки задатак које је на путу развоја поставило руководство општине Нова Варош. Одговорним понашањем према отпаду локална заједница ствара боље услове за живот свих грађана и грађанки али и за развој туризма, као важне гране привреде овог краја.

У протеклом периоду уложено је много труда да се унапреди систем управљања отпадом. Уз помоћ Министарства заштите животне средине Републике Србије, очишћене су дивље депоније, изграђена је трансфер станица и завршава се изградња регионалне депоније на локацији Бањица. Међутим, најављене количине отпада које би требало да се довозе из три суседне општине и то Пријепоља, Прибоја и Сјенице, представљају велики изазов у решавању проблема са отпадом.

Пред општином Нова Варош су постављени амбициозни циљеви за успостављање одрживог локалног система управљања отпадом, у складу са Националним програмом управљања отпадом.

Планом развоја општине Нова Варош 2022-2029. године, дефинисан је развојни правац: здрава и очувана животна средина, а у оквиру тога, као један од приоритетних циљева дефинисано је успостављање система управљања комуналним отпадом на нивоу општине, са задатком: до 2030. године значајно смањити производњу отпада кроз превенцију, редукуцију, рециклирање и поновно коришћење.

Поред одабира најбоље технологије за правилно поступање са отпадом, активно учешће свих становника и становница Нове Вароши у целом процесу, допринеће смањењу негативног утицаја на животну средину. Посебна пажња биће стављена на информисање и укључивање вишеструко рањивих категорија, као што су жене, деца, млади, особе са инвалидитетом, жене са села, припадници националних мањина и сл.

Ово подразумева промену парадигме од „отпада“ до „употребљаваних, али и даље употребљивих материјала и предмета“ или од „проблема“ ка „изазову и шанси“. Осим тога досадашња релација „корисник услуге“ - „даваоц услуге“ ће добити ширу димензију „партнери у управљању токовима материјала“. Нова парадигма захтева потпуно нови приступ процесу и захтева потпуну реформу постојећег система у следећим компонентама:

- правно регулаторни оквир општине Нова Варош са одговарајућом стимулативно казненом политиком и инструментима,
- јачање међуопштинске сарадње у оквиру Регионалне санитарне депоније Бањица (у даљем тексту: РСДБ),
- јачање кадровских и финансијских капацитета ЈП “З. Септембар”,
- активан приступ овлашћеним оператерима посебних токова отпада,
- увођење нових технолошких поступака третмана отпада од места настанка до коначног третмана,
- активно укључивање свих произвођача отпада, укључујући туристе и пролазнике.

Све ово има за претпоставку јачање комуникације између свих заинтересованих страна кроз константно информисање, едукацију и промоцију достигнутих циљева, постигнутих резултата и реализације активности. Основни циљ израде Плана управљања отпадом општине Нова Варош је добијање водича кроз процес интегрисаног управљања отпадом. То подразумева стављање под контролу свих токова или процеса: правно регулаторни, социо - економски и материјални токови.

Правно регулаторни токови ће се, у складу са међународном и националном регулативом, прописати посебним локалним актом који ће регулисати, права и обавезе свих заинтересованих страна укључујући и стимулативно казнену политику са мерама и инструментима спровођења. Кључни елементи правно регулаторног оквира су: ЕУ директиве о отпаду, Закон о заштити животне средине, Закон о управљању отпадом, Закон о амбалажи и амбалажном отпаду, Програм управљања отпадом у Републици Србији (у даљем тексту: ПУОРС), Закон о државној управи и локалној самоуправи, АКЦИОНИ ПЛАН за период 2022-2024. године за спровођење ПУОРС за период 2022-2031. године. Закон о планском систему Републике Србије регулише правила израде планских докумената. Остали релевантни прописи дати су у поглављу 4. овог документа.

Социоекономски део дефинише обим и изворе финансијских средстава потребних за неометано кретање материјала, узимајући у обзир економски потенцијал локалне заједнице у целини и појединачно. У овом делу назначене су и обавезе одговорне

привреде позициониране ван општине Нова Варош чији производи у општини Нова Варош након обављања своје основне функције, постају отпад на терету локалне заједнице. Такође, назначене су и обавезе институција са националног нивоа у оним сегментима где локална заједница нема обавезе ни овлашћења, или не располаже одговарајућим средствима. Посебан аспект је регионална димензија општине Нова Варош, на чијој се територији налази локација будуће Регионалне санитарне депоније Бањица. Овај план се у посебном поглављу бави анализом социоекономских параметара, посебно са аспекта стимулације процеса који су у функцији смањења количине отпада који се депонује. У једној пројектованој варијанти финансијске одрживости процеса, депонија је описана као загађивач у складу са начелом „загађивач плаћа“.

Материјални токови отпада су описани у поглављима 8 и 9. овог документа - визија заједнице и програм управљања отпадом, а детаљно специфицирани у посебном документу „Локални акциони план за период 2025-2027. године за спровођење и реализацију Локалног плана управљања отпадом општине Нова Варош за период 2025-2033. године (у даљем тексту: ЛАПНВ). Локални план управљања отпадом општине Нова Варош види депонију и депоновање отпада као највећи изазов. У том смислу предвиђен је предепонијски третман свих врста отпада у надлежности општине Нова Варош. То, у корену, захтева унапређење концепта рада ЈП “3. Септембар”: нова организација рада, нови технолошки поступци, нова радна места, нову опрема и објекти. Концепција и динамика процеса је постављена на принципима:

- оптималан однос уложених средстава и постигнутих ефеката,
- јасна и прихватљива улога свих учесника у процесу,
- отворена комуникација, покретач свих процеса (информација, едукација, промоција),
- директна стимулација свих процеса који воде смањењу обима депоновања.

ЛПУОНВ је резултат заједничког рада представника локалне самоуправе и комуналног предузећа, шведских и националних експерата. Посвећеност чланова радне групе за израду плана уз учешће свих заинтересованих страна, обећава успешну реализацију свих активности наведених у Плану.

2. ПРОЦЕС ИЗРАДЕ ПЛАНА УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ ОПШТИНЕ НОВА ВАРОШ

Методологија израде плана је заснована на „партиципативном принципу“ - учесника. Са једне стране, у процесу планирања је заинтересована јавност, а са друге релевантни

стручњаци са локалног, националног и међународног нивоа. Заинтересована јавност су све заинтересоване стране укључене од почетка процеса (анкета грађана и грађанки - анализа резултата у прилогу). Следи приказ кључних активности у процесу израде ЛПУОНВ, који чине саставни део овог документа:

- Успостављена и уговорена сарадња на изради Плана управљања отпадом општине Нова Варош,
- Донета Одлука скупштине општине Нова Варош о изради плана, број 06-28/16/2023-02 од 30.03.2023.године,
- Формирана Радна група за израду нацрта Плана решењем председника општине Нова Варош бр. 352-12/2023 - 01,
- Урађена је анализа реализације претходног плана „ЕХ -post“ анализа,
- Урађена је анализа тренутне ситуације у управљању отпадом на територији општине Нова Варош,
- Извршено је испитивање задовољства корисника и корисница услуге ЈП “3. Септембар”,
- Урађена је анализа постојећег тарифног система за наплату комуналних услуга са предлогом могућих побољшања, ,
- Обављене су стручне консултације, Радна група за израду Плана, представник регионалног предузећа за управљање отпадом општина Нова Варош, Прибој, Пријеполје и Сјеница, тима националних и међународних стручних консултаната,
- Обављена је презентација и усаглашен нацрт: циљева, резултата, индикатора, мера и активности са проширеном радном групом за израду Плана,
- Након усаглашавања, израђен је нацрт документа Локални план управљања отпадом општине Нова Варош за поступак јавног увида и јавне расправе,
- Израђен је нацрт Акционог плана управљања отпадом општине Нова Варош за период 2025-2027.

Методологија примене планираних мера и реализације активности

Потребно је формирати радни тим за реализацију Плана управљања отпадом општине Нова Варош (решење председника Општине). Најбоље је да се, у оквиру радног тима, решењем одреде одговорни носиоци за сваку групу активности у оквиру шест постављених посебних циљева.

Методологија надзора

У оквиру Одлуке о доношењу ЛПУОНВ, потребно је именовати Скупштински тим за надзор реализације и достизања циљева Плана управљања отпадом Општине Нова Варош.

Корективне мере

На крају сваке године, а по потреби и чешће, напред наведени радни тимови заједнички предлажу корективне мере у складу са извршеном анализом реализације мера и активности и уоченим потребама.

3. ВАЖНЕ СКРАЋЕНИЦЕ, ДЕФИНИЦИЈЕ И ПОЈАШЊЕЊА

- *амбалажни отпад* јесте свака амбалажа или амбалажни материјал који не може да се искористи у првобитне сврхе, изузев остатака насталих у процесу производње;
- *анаеробна дигестија* јесте процес у којем се биоразградиви материјал разграђује у одсуству кисеоника;
- *АПРС* јесте акциони план за период 2022-2024. године за спровођење Програма управљања отпадом у Републици Србији за период 2022-2031. године;
- *био отпад* јесте биоразградиви отпад из башти, паркова, од хране, кухињски отпад из домаћинства, ресторана, угоститељства и малопродајних објеката и сличан отпад из производње прехранбених производа и производа намењених исхрани животиња и производњи хране за животиње;
- *власник отпада* јесте произвођач отпада, лице које учествује у промету отпада као непосредни или посредни држалац отпада или правно лице, предузетник или физичко лице које поседује отпад;
- *грађанство* представљају сви заинтересовани чланови циљане заједнице (сеоске, градске, локалне, регионалне, лица у пролазу - транзиту,...) у најширем смислу, значи: грађанке и грађани на селу и у граду, деца, особе са инвалидитетом, националне мањине, сиромашни, остале запостављене и маргинализоване групе;
- *депонија* јесте место за коначно санитарно одлагање отпада на површини или испод површине земље укључујући: интерна места за одлагање (депонија где произвођач одлаже сопствени отпад на месту настанка);
- *дивља депонија* јесте место, јавна површина, на којој се налазе неконтролисано одложене различите врсте отпада и које не испуњава услове утврђене прописом којим се уређује одлагање отпада на депоније;
- *дозвола за управљање отпадом* јесте решење надлежног органа којим се правном лицу или предузетнику одобрава обављање делатности управљања отпадом и утврђују услови поступања са отпадом на начин који обезбеђује најмањи ризик по здравље људи и животну средину;
- *електро отпад*, јесте електрични и електронски отпад;
- *индивидуални тип становања* јесте становање у објектима који имају један или два стана са одвојеним припадајућим двориштима са зеленом површином;

- *индустријски отпад* јесте отпад из било које индустрије или са локације на којој се налази индустрија, осим јаловине и пратећих минералних сировина из рудника и каменолома;
- *инертни отпад* јесте отпад који није подложен било којим физичким, хемијским или биолошким променама, не раствара се, не сагорева или на други начин физички или хемијски реагује, није биолошки разградив или не утиче неповољно на друге материје са којима долази у контакт на начин који може да доведе до повећања загађења животне средине или угрози здравље људи, а укупно излуживање и садржај загађујућих материја у отпаду и екотоксичност излужених материја не смеју бити значајни, а посебно не смеју да угрожавају квалитет површинских и/или подземних вода;
- *ЈЛС јесте* јединица локалне самоуправе;
- *комерцијални отпад* јесте отпад који настаје у предузећима, установама и другим институцијама које се у целини или делимично баве трговином, услугама, канцеларијским пословима, спортом, рекреацијом или забавом, осим отпада из домаћинства и индустријског отпада;
- *колективни тип становања* јесте становање у објекту који има више од једног стана, а станари немају одвојена дворишта са припадајућом зеленом површином;
- *компостирање* јесте третман биоразградивог отпада под дејством микроорганизама, у циљу стварања компоста, у присуству кисеоника и под контролисаним условима;
- *комунални отпад* јесте одвојено сакупљени отпад из домаћинства, укључујући папир, картон, стакло, метал, пластику, биоотпад, дрво, текстил, амбалажу, отпадну електричну и електронску опрему, отпадне батерије и акумулаторе, кабасти отпад и мешани комунални отпад и/или одвојено сакупљени отпад из других извора, ако је тај отпад сличан по природи и саставу отпаду из домаћинства, али не укључује отпад из производње, пољопривреде, шумарства, рибарства и аквакултуре, отпадна возила и отпад од грађења и рушења;
- *ЛАПНВ* јесте Локални акциони план за период 2025-2027. године за спровођење и реализацију локалног плана управљања отпадом општине Нова Варош за период 2025-2033. године;
- *ЛПУОНВ* јесте Локални план управљања отпадом општине Нова Варош за период 2025-2033.;
- *ЛРГ* јесте локална радна група
- *медицински отпад* јесте отпад који настаје из објеката у којима се обавља здравствена заштита људи или животиња и/или са других места у којима се пружају здравствене и друге услуге (из дијагностике, експерименталног рада, лабораторија, чишћења, одржавања и дезинфекције простора и опреме), а обухвата неопасан и опасан медицински отпад;
- *МЗЖС* јесте Министарство заштите животне средине

- *МГСИ* јесте Министарство грађевине, саобраћаја и инфраструктуре
- *МКТ* јесте Међуопштински координациони тим
- *НТ* јесте Нови трошак
- *неопасан отпад* јесте отпад који нема карактеристике опасног отпада;
- *несанитарна депонија-сметлиште* јесте место где јединице локалне самоуправе одлажу отпад у полуконтролисаним условима, којим управља јавно комунално предузеће и које има одређену инфраструктуру (ограду, капију, булдожер), а тело депоније није изграђено у складу са прописом којим се уређује одлагање отпада на депоније (нема водонепропусни слој, дренажни систем за одвођење отпадних вода и др.);
- *одвојено сакупљање* јесте сакупљање отпада при чему се различите врсте сакупљеног отпада чувају одвојено по врсти и природи тако да се олакша њихов посебан третман;
- *одлагање отпада* јесте било која операција која није поновно искоришћење отпада, чак и када та операција има за секундарну последицу настајање супстанце или енергије (D листа);
- *отпад* јесте свака материја или предмет који држалац одбацује, намерава или је неопходно да одбаци;
- *опасан отпад* јесте отпад који по свом пореклу, саставу или концентрацији опасних материја може проузроковати опасност по животну средину и здравље људи и има најмање једну од опасних карактеристика утврђених посебним прописима, укључујући и амбалажу у коју је опасан отпад био или јесте упакован;
- *оператер* јесте свако правно лице или предузетник које, у складу са прописима, управља постројењем или га контролише или је овлашћен за доношење економских одлука у области техничког функционисања постројења и на чије име се издаје дозвола за управљање отпадом;
- *отпад биљног порекла* јесте баштенски зелени отпад који настаје на градском и сеоском подручју на приватним и јавним зеленим површинама и отпад од хране и припремања хране у свим типовима домаћинства и ресторанима,
- *отпадни муљ* јесте муљ настао у постројењима за пречишћавање комуналних и индустријских отпадних вода и у другим сличним уређајима за пречишћавање отпадних вода;
- *отпад животињског порекла* јесте физиолошки животињски отпад, отпад од уинутих животиња, кланични отпад и отпад од прераде меса;
- *отпад од грађења и рушења* јесте отпад који настаје извођењем грађевинских и других радова на изградњи и рушењу објеката, адаптацијама, реновирању, реконструисању стамбених, индустријских и других објеката, одржавању и замени инфраструктурних објеката, као и ископима за стамбену, индустријску и путну инфраструктуру;

- *ПУОРС* јесте Програм управљања отпадом у Републици Србији за период 2022-2031.
- *поновно искоришћење отпада* јесте свака операција чији је главни резултат употреба отпада у корисне сврхе када отпад замењује друге материјале које би иначе требало употребити за ту сврху или отпад који се припрема како би испунио ту сврху, у постројењу или шире у привредним делатностима (операције из R листе отпада);
- *поновна употреба* јесте свака операција којом се омогућава поновно коришћење производа или његових делова који нису отпад, за исту сврху за коју су намењени;
- *посебни токови отпада* јесу они за чије је управљање потребно прописати посебне мере које се односе на сакупљање, транспорт, складиштење, третман, односно поновно искоришћење и одлагање (истрошене батерије и акумулатори, отпадна уља, отпадне гуме, отпад од електричних и електронских производа, отпадна возила, амбалажни отпад, отпадне флуоресцентне цеви које садрже живу, отпад из производње титан диоксида, фармацеутски и медицински отпад, РСВ и РСВ отпад, отпад од азбеста, POPS отпад, отпад од грађења и рушења, отпадни муљ, отпадна жива и живина једињења);
- *превенција* обухвата мере предузете пре него што супстанца, материјал или производ постане отпад, којима се смањују количине отпада, укључујући поновну употребу производа или продужење животног циклуса производа или штетних утицаја произведеног отпада на животну средину и здравље људи или садржај штетних супстанци у материјалима и производима;
- *припрема за поновну употребу отпада* јесу операције поновног искоришћења отпада које се односе на проверу, чишћење или поправку којима се производи или делови тих производа који су постали отпад, припремају тако да могу бити поновно употребљени, без било какве друге претходне обраде;
- *произвођач отпада* јесте свако лице чијом активношћу настаје отпад (изворни произвођач отпада) или свако лице чијом активношћу претходног третмана, мешања или другим поступцима долази до промене састава или природе отпада;
- *произвођач производа* јесте правно лице или предузетник који у оквиру своје делатности израђује, производи и продаје производ, без обзира на начин продаје, укључујући продају на даљину или увози производ у Републику Србију и ставља производ на тржиште Републике Србије;
- *ПП* јесте претходни Локални план управљања отпадом у општини Нова Варош за период 2011 - 2020.;
- *РПРБ* јесте Регионални план управљања отпадом за регију Бањица за период 2011 - 2020.;
- *регион за управљање отпадом* јесте просторна целина која обухвата више суседних јединица локалне самоуправе које, у складу са споразумом који закључују те

јединице локалне самоуправе, заједнички управљају отпадом у циљу успостављања одрживог система управљања отпадом;

- *рециклажа* јесте свака операција (R2 до R10 и R12) поновног искоришћења којом се отпад прерађује у производ, материјале или супстанце без обзира да ли се користе за првобитну или другу намену, укључујући поновну производњу органских материјала, осим поновног искоришћења у енергетске сврхе и поновне прераде у материјале који су намењени за коришћење као гориво или за прекривање депонија;
- *РТ* јесте редован трошак;
- РС јесте Република Србија;
- РСДБ јесте Регионална санитарна депонија Бањица;
- *сакупљање отпада* јесте прикупљање отпада, укључујући и разврставање и привремено складиштење код произвођача отпада за потребе транспорта до постројења за управљање отпадом;
- *секундарна сировина* јесте отпад који се може користити за рециклажу ради добијања сировине за производњу истог или другог производа (папир, картон, метал, стакло, пластика и др.);
- *СКГО* јесте Стална конференција градова и општина;
- *спаљивање отпада (инсенерација)* јесте термички третман отпада у стационарном или мобилном постројењу са или без искоришћења енергије произведене сагоревањем путем оксидације, као и осталим поступцима термичког третмана отпада, као што су пиролиза, гасификација или плазма поступак, ако се супстанце које су резултат обраде накнадно спаљују;
- *су-спаљивање (ко-инсенерација)* јесте термички третман отпада у стационарном или мобилном постројењу чија је првенствена сврха производња енергије или производа и који користи отпад као основно или додатно гориво, укључујући третман путем оксидације, као и остале поступке термичког третмана отпада као што су пиролиза, гасификација или плазма поступак, ако се супстанце које су резултат обраде накнадно спаљују;
- *трансфер станица* јесте место до којег се отпад допрема и привремено складишти ради раздвајања или претовара пре транспорта на третман односно поновно искоришћење или одлагање;
- *транспорт отпада* јесте превоз отпада ван постројења који обухвата утовар, превоз (као и претовар) и истовар отпада;
- *третман отпада* обухвата операције поновног искоришћења или одлагања, укључујући претходну припрему за поновно искоришћење или одлагање;
- *управљање отпадом* јесте спровођење прописаних мера за поступање са отпадом у оквиру сакупљања, транспорта, складиштења, третмана, односно поновног искоришћења и одлагања отпада, укључујући и надзор над тим активностима и бригу о постројењима за управљање отпадом после затварања и активности које предузима трговац и посредник;

- *фармацеутски отпад* јесу сви лекови, препарати и сировине, укључујући и њихову примарну амбалажу, као и сав прибор коришћен за њихову припрему и примену;
- *центар за сакупљање отпада* јесте место одређено одлуком општине, града, односно града Београда (у даљем тексту: јединица локалне самоуправе), на које грађани доносе отпад и кабасти отпад (намештај и бела техника, баштенски отпад, материјал погодан за рециклажу, укључујући и опасан отпад из домаћинства).

4. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ ЛПУОНВ

4.1. НАЧЕЛА УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ

Програм управљања отпадом Републике Србије,

Програм управљања отпадом Републике Србије 2022-2031. ("Службени гласник РС", број 12/2022) представља основни документ који обезбеђује услове за рационално и одрживо управљање отпадом на нивоу Републике Србије, дефинише циљеве, принципе и опције управљања отпадом, стратешке правце и приоритетне активности на њиховој имплементацији, законодавно-правним активностима и институционалном јачању одрживог система управљања отпадом. Програмом је планирана мрежа регионалних центара за управљање комуналним отпадом (укупно 26 на територији Републике Србије). Кључни принципи, дефинисани Програмом, који се морају узети у обзир приликом успостављања и реализацијелокалног плана управљања отпадом су:

Правни основ за израду ЛПУОНВ је утемељен на националним и међународним стандардима, односно на директивама ЕУ, на основу којих је израђен и Програм управљања отпадом Републике Србије 2022-2031. ("Службени гласник РС", број 12/2022)

Општи циљ је развијање одрживог система управљања отпадом у сврху очувања ресурса и смањења негативних утицаја на животну средину, здравље људи и деградацију простора. То укључује: превенцију настајања отпада, смањење количина рециклабилног отпада који се одлаже на депоније, смањење удела биоразградивог отпада у одложеном комуналном отпаду, смањење негативног утицаја одложеног отпада на животну средину, климу и људско здравље и управљање насталим отпадом по принципима циркуларне економије.

Остварени напредак у погледу остваривања општег циља Програма пратиће се кроз следеће показатеље:

1) степен комуналног отпада који се одлаже на несанитарне депоније у односу на укупну количину отпада генерисаног комуналног отпада (%);

2) степен збринутог опасног отпада (%).

Спровођење политике заштите животне средине заснива се на принципу предострожности и принципу превенције, наиме, свака активност мора бити планирана и спроведена на начин да проузрокује најмању могућу промену у животnoj средини и да представља најмањи ризик по животну средину и здравље људи, смањи оптерећење простора и потрошњу сировина и енергије у изградњи, производњи, дистрибуцији и употреби. Кључни принципи које треба узети у обзир при успостављању и спровођењу локалног плана управљања отпадом спроводе се кроз следећа начела која треба да усмеравају систем управљања отпадом у Републици Србији.

Начело одрживог развоја Овај ток отпада постаће релевантан када у Србији буду доступни капацитети за инсинерацију отпада. Начело одрживог развоја претпоставља задовољавање потреба данашње генерације без угрожавања будућих генерација и њихових потреба. Одрживим развојем настоји се на уравнотежен начин постићи економски и друштвени развој и заштита животне средине. Одрживо управљање отпадом подразумева спровођење свих потребних мера за ефикасно, рационално и одговорно коришћење ресурса, смањење количине створеног отпада, а када се стварање отпада не може избећи, руковање на начин којим се доприноси циљевима одрживог развоја, укључујући поновно увођење ресурса у циклус након рециклаже. Локални план управљања отпадом општине Нова Варош укључује и циљеве одрживог развоја Агенде 2030, а посебно циљ 12 који се односи на одговорну потрошњу и производњу обухватајући значајно смањено генерисање отпада и обезбеђене начине за добијање релевантних информација и развијања свести о одрживом развоју и здравим стиливима живота.

Начело циркуларне економије Примена принципа циркуларне економије промовише конкурентност, иновације, штити животну средину и простор, али истовремено доприноси економском расту и има потенцијал да успостави значајан број нових радних места, уз очување драгоцених и све оскуднијих природних ресурса и додавање нових вредности отпадним материјалима.

Начело предострожности Начело предострожности значи да „у случају да постоји могућност озбиљне и неповратне штете, одсуство пуне научне поузданости не буде разлог да се не предузму мере за спречавање деградације животне средине”. Свака активност мора бити планирана и изведена на такав начин да изазове најмање могуће промене животне средине. У случају потенцијалних и значајних утицаја на животну средину, требало би предузети превентивне активности, а нарочито треба подржати примену инструмената за процену утицаја на животну средину.

Начело избора најоптималније опције за животну средину Избор најоптималније опције за животну средину је систематски приступ. Процена утицаја различитих опција на животну средину омогућава одређивање опције или комбинације опција која доноси највећу корист и/или најмање штете за животну средину у целини, уз прихватљиве трошкове и профитабилност, како у дужем, тако и у краћем року. У случају сукоба између принципа близине или примене хијерархије отпада са принципом избора најоптималније опције за животну средину, предност се може дати избору најоптималније опције за животну средину.

Начело самодовољности Примена начела самодовољности подразумева успостављање интегрисане и погодне мреже постројења за поновно искоришћење и одлагање мешовитог комуналног отпада, укључујући сакупљање ове врсте отпада који створе други произвођачи отпада, узимајући у обзир најбоље доступне технике. Мрежа се формира тако да она буде довољна Републици Србији за одлагање и транспорт отпада, узимајући у обзир географске карактеристике региона и потребу за одвојеним постројењима за одређене врсте отпада. Ова мрежа треба да омогући одлагање или поновно искоришћење отпада у једном од најближих одговарајућих постројења, уз примену најприкладнијих метода и технологија у циљу обезбеђивања високог нивоа заштите животне средине и јавног здравља.

Начело близине и регионалног приступа управљању отпадом Отпад се треба третирати или одлагати што је ближе месту настанка, тј. у регији у којој је настао, како би се избегли нежељени утицаји транспорта на животну средину. Избор локације за постројење за третман и/или поновно искоришћење и/или одлагање зависи од локалних услова и околности, врсте и количине отпада, начина транспорта и одлагања, економске одрживости, као и могућег утицаја на животну средину. Регионално управљање отпадом обезбеђује се развојем и применом регионалних стратешких планова у складу са Програмом, заснованим на европском законодавству и националној политици.

Начело хијерархије управљања отпадом Хијерархија у управљању отпадом подразумева следећи редослед приоритета у пракси управљања отпадом:

Превенција: Мере које се предузимају пре него што супстанца, материјал или производ постане отпад, којима се смањује: количина отпада, укључујући поновну употребу производа или продужење животног века производа; штетни утицаји насталог отпада на животну средину и здравље људи; садржај штетних материја у материјалима;

Припрема за поновну употребу: Поступци у вези са поновном употребом отпада који укључују чишћење (нпр. старе одеће), функционално испитивање (нпр. електричних и електронских уређаја или њихових компоненти), или поправка и обнова одбачене опреме, помоћу којих се производи или компоненте производа који су постали отпад припремају за поново коришћење без било какве друге претходне обраде;

Рециклажа: Прерада отпадних материја у производе, материјале или супстанце било за изворне или друге сврхе („боца у боцу”, „метал у метал”, компостирање); – Остале операције поновног искоришћења: Употреба вредности отпада за друге корисне сврхе заменом других материјала који би се иначе користили за испуњавање одређене функције, или отпада који би био спреман да испуни ту функцију, у постројењу или широј економији (нпр. насипање материјала, рекултивација, производња енергије, друге енергетске користи или употреба хемикалија);

Одлагање: Свака операција која није поновно искоришћење отпада, чак и када се материје поново користе или када се енергија производи као секундарни ефекат такве операције (нпр. спаљивање које није намењено за производњу енергије, одлагање отпада на депоније). Међутим, хијерархија управљања отпадом није апсолутни принцип. Треба предузети мере за постизање решења која ће створити најбољи могући општи резултат за животну средину. Такође се морају узети у обзир општи принципи заштите животне средине, као што су принцип предострожности и одрживости, техничка изводљивост и економска одрживост, заштита ресурса, као и општи утицај на животну средину, здравље људи, економију и социјални аспект. У посебним случајевима можда ће бити потребно одступити од строге хијерархије како би се ускладили са другим кључним принципима. На пример, за отпад који садржи POPs (садржај POPs изнад „доње границе” како је дефинисано у смерницама Стокхолмске конвенције или релевантној регулативи), предност се даје другом третману којим се уништава или мења садржај POPs (нпр. спаљивање) у односу на рециклажу.

Начело продужене одговорности произвођача Шема продужене одговорности произвођача је програм интернационализације трошкова заштите животне средине и потрошње одређеног производа. Произвођачи производа сnose одговорност за утицај произведене робе током целог животног циклуса производа, укључујући одлагање. Произвођачи сnose највећу одговорност, јер они утичу на састав и карактеристике производа и амбалаже. Произвођач треба да се побрине за што мање стварање отпада, развој производа који се могу рециклирати и развој тржишта за поновну употребу и рециклажу њихових производа. Произвођачи или, ако то није случај, увозници и продавци могу испунити своје обавезе појединачно или заједно (укључивање у колективне оператере) у зависности од одређеног спроведеног законодавства.

Начело загађивач плаћа Да би се осигурала финансијски одржива активност у управљању отпадом, примењиваће се начело „загађивач плаћа”. Загађивачи морају сносити пуне трошкове последица својих активности. Трошкови сакупљања, третмана и одлагања отпада стога морају бити укључени у цену производа. Требало би применити принцип пуног повраћаја трошкова за услуге сакупљања и одлагања отпада, као и увођење инструмената финансијске стимулације за поновну употребу и рециклажу отпада.

Посебни циљеви као предуслови за остваривање општег циља Програма управљања отпадом у Републици Србији

Посебан циљ 1.: Унапређен систем управљања комуналним отпадом кроз повећану стопу рециклаже, смањено одлагање биоразградивог отпада на депоније и смањено одлагање отпада на несанитарне депоније. За остварење овог посебног циља потребно је остварити следеће:

- повећање стопе рециклаже комуналног отпада на укупних 25% по маси до 2025. године и 35% до 2030. године;
- повећање стопе припреме за поновну употребу и рециклажу комуналног отпада на минимално 55% по тежини до краја 2025. године и минимално 60% по тежини до краја 2030. године;
- смањење одлагања биоразградивог отпада на депоније до 2028. године, на 75% укупне количине биоразградивог отпада створеног 2008. године;
- до краја 2029. године успостављено одвојено сакупљање за папир, метал, пластику, стакло и текстил;
- повећање стопе рециклаже биоотпада на 20% до 2025. године и 40% до 2029. године;
- повећање стопе рециклаже папира и картона на 25% до 2025. године и 35% до 2029. године;
- смањење одлагања отпада на несанитарне депоније на 0% до 2034. године.

Посебан циљ 2.: Успостављен систем одрживог управљања опасним и индустријским отпадом. За остварење овог посебног циља потребно је остварити следеће:

- до краја децембра 2029. године успостављено одвојено сакупљање фракција опасног отпада које производе домаћинства;
- изградити капацитете за управљање опасним и индустријским отпадом.

Посебан циљ 3.: Повећана стопа сакупљања, поновне употребе и рециклаже посебних токова отпада и ефикасније коришћење ресурса. За остварење овог посебног циља потребно је остварити следеће:

- повећање покривености система одвојеног сакупљања амбалажног отпада на 100% до 2028. године;
- рециклирање масеног удела целокупног амбалажног отпада од 65% до 2025. и 70% до 2030. године

Посебан циљ 4.: Ојачан капацитет институција у области управљања отпадом и усклађена регулатива са прописима ЕУ. Јачање капацитета институција односи се на усклађивање правног оквира са правним тековинама ЕУ, побољшање праћења и извештавања у области управљања отпадом, јачање капацитета Агенције за заштиту животне средине и јачање капацитета инспекције за заштиту животне средине. Такође, подразумева се јачање капацитета локалних самоуправа и државне управе, као и регионалних предузећа за управљање отпадом.

7.1 4.2. МЕЂУНАРОДНИ СТАНДАРДИ, ЕУ ДИРЕКТИВЕ

- Седми акциони програм ЕУ за животну средину до 2020. (Одлука 1386/2013/EU);
- Акциони план за циркуларну економију (COM(2015) 614) Европска комисија;
- Програмом за одрживи развој до 2030. године, који је донела Генерална скупштина Уједињених нација 2015. године, а посебно његов циљ да се до 2030. године отпад од хране по становнику смањи на половину;
- Европска стратегија за пластику у циркуларној економији (COM/2018/028);
- Нови акциони план ЕУ о циркуларној економији - За чистију и конкурентнију Европу (COM/2020/98);
- Софијска декларација о Зеленој агенди за Западни Балкан из 2020. године;

ДИРЕКТИВЕ

- Директива 2008/98/ЕС Европског Парламента и Савета о отпаду - Оквирна директива о отпаду;
- Директива 2018/851 ЕУ о измени директиве 2008/98/ЕС о отпаду представља измену Оквирне директиве о отпаду у складу са раније прописаном хијерархијом управљања отпадом. Између осталих, кључни захтев које је прописала ова директива је успостављање одвојеног скупљања барем за папир, метал, пластику и стакло, а најкасније до 1. јануара 2025. године за текстил;
- Имплементациона одлука Комисије (ЕУ) 2019/1004 која утврђује правила за израчунавање, проверу и извештавање података о отпаду у складу с Директивом 2008/98/ЕС;
- Директива о депонијама 1999/31/ЕС;
- Директива ЕУ 2018/850 о изменама директиве о депонијама;
- Имплементациона одлука Комисије (ЕУ) 2019/1885 којом се утврђују правила за обрачун, верификацију и извештавање података о депонијама комуналног отпада;

- Директива 94/62/ЕС о амбалажи и амбалажном отпаду;
- Директива 94/62/ЕС о амбалажи и амбалажном отпаду Допуњена Директивом ЕУ 2018/852 из пакета циркуларне економије;
- Имплементациона одлуке Комисије ЕУ 2019/665 (правила и критеријум за обрачун достигнутих циљева);
- Директива 2000/53/ЕС о отпадним возилима;
- Директива 2006/66/ЕС о батеријама и акумулаторима и отпадним батеријама и акумулаторима;
- Директива 2012/19/ЕУ о отпадној електричној и електронској опреми;
- Директива (ЕУ) 2018/849 Европског парламента и Савета о изменама Директиве 2000/53/ЕС о отпадним возилима, Директиве 2006/66/ЕС о батеријама и акумулаторима и отпадним батеријама и акумулаторима и Директиве 2012/19/ЕУ о отпаду;
- Директива (ЕУ) 2019/904 о смањењу утицаја одређених пластичних производа на животну средину;
- Директива (ЕУ) 2019/904 о смањењу утицаја одређених пластичних производа на животну средину;
- Директива 96/59/ЕС о РСВ/РСТ замењена је у току 2009. године Уредбом (ЕЗ) бр. 596/2009;
- Уредба о дуготрајним органским загађујућим материјама ЕУ 2019/1021;
- Директива 87/217/ЕЕС о спречавању и смањењу загађења животне средине азбестом;
- Директива 2010/75/ЕУ о индустријским емисијама (претходиле су јој: Директива о интегрисаном спречавању и контроли загађивања 1996/61/ЕС, Директива о великим постројењима за сагоревање 2001/80/ЕС, Директива о спаљивању отпада 200/76/ЕС, Директива 1999/13/ЕС о постројењима у којима се користе испарљива органска једињења, Директива о отпаду из индустрије титан-диоксида 78/176/ЕЕС, СЕВЕСО Директива 2012/18/ЕУ, Директива о испарљивим органским једињењима у бојама 2004/42/ЕС и 2010/79/ЕУ);
- Директива 2009/125/ЕЗ о успостављању општег оквира за утврђивање захтева еко-дизајна за производе који утичу на потрошњу енергије;

4.3. НАЦИОНАЛНО ЗАКОНОДАВСТВО РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

7.1.1 4.3.1. Закони

Закон о планском систему Републике Србије („Службени гласник РС“, број 30/2018). Овим законом се уређује плански систем Републике Србије, односно управљање системом јавних политика и средњорочно планирање, врсте и садржина планских докумената које у складу са својим надлежностима предлажу, усвајају и спроводе сви учесници у планском систему, међусобна усклађеност планских докумената, поступак утврђивања и спровођења јавних политика и обавеза извештавања о спровођењу планских докумената, као и сходна примена обавезе спровођења анализе ефеката на прописе и на вредновање учинака тих прописа.

Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/2004, 36/2009- др. закон, 72/2009-др. закон, 43/2011-УС, 14/2016, 76/2018 и 95/2018-др. закон) предвиђа интегрисани систем заштите животне средине, укључујући акционе планове, услове и инструменте за одрживо управљање и очување природне равнотеже, интегритет, разноликост и квалитет природних вредности и услове за опстанак живих бића, спречавање, контролу, смањење и санацију свих облика загађења, промовисање и коришћење производа, процеса, технологија и праксе који имају мање штетан утицај на животну средину, примену посебних правила понашања у управљању отпадом од његовог настанка до одлагања, односно спречавање или смањење стварања отпада, поновну употребу и рециклажу, одвајање секундарних сировина и употреба отпада као горива, увоз, извоз и транзит отпада, надлежности Агенције за заштиту животне средине, обука особља за надоградњу знања и повећање свести, приступ информацијама и учешће јавности у процесу одлучивања. Поред тога, закон предвиђа правило хијерархије у управљању отпада, од стварања до коначног одлагања, укључујући спречавање, поновну употребу и рециклажу, прекогранично кретање отпада. На основу овог закона, усвојени су и подзаконски акти.

Закон о управљању отпадом („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 14/2016, 95/2018-др. закон и 35/2023.) утврђује врсте отпада и његову класификацију, планирање управљања отпадом, заинтересоване стране, обавезе и одговорности у погледу управљања отпадом, управљање посебним токовима отпада, захтеве и процедуре за издавање дозвола, прекогранично кретање отпада, извештавање, финансирање управљања отпадом, надзор и друге релевантне аспекте управљања отпадом.

Управљање отпадом састоји се од скупа активности од заједничког интереса које обухватају спровођење прописаних акционих планова који се спроводе у процесима сакупљања, транспорта, складиштења, третмана и одлагања отпада, укључујући надзор

над наведеним активностима и одговорност за постројења за управљање отпадом по њиховом затварању. На основу овог закона усвојен је низ подзаконских аката који детаљно дефинишу оквир управљања отпадом, укључујући управљање посебним токовима отпада. Поред тога, ови подзаконски акти даље усклађују национално законодавство са прописима ЕУ у овој области. У припреми су измене овог закона у циљу даљег усаглашавања са Директивама ЕУ и пакетом који се односи на циркуларну економију.

Закон о амбалажи и амбалажном отпаду („Службени гласник РС”, бр. 36/2009 и 95/2018-др. закон) утврђује захтеве у области заштите животне средине који се односе на амбалажу и које она мора да испуњава да би била стављена на тржиште; управљање амбалажом и амбалажним отпадом, извештавање о амбалажи и амбалажном отпаду, економске инструменте, као и друга релевантна питања која се односе на амбалажу и управљање амбалажним отпадом. Законом се такође уређује увезена и произведена амбалажа, тј. амбалажа стављена на тржиште, као и амбалажни отпад настао у пословним активностима на територији Републике Србије, без обзира на његово порекло и намену, и коришћени амбалажни материјал. У припреми су измене закона у циљу даљег усаглашавања са ЕУ директивом. На основу ових закона донета су одговарајућа подзаконска акта ради ближег уређивања појединих питања у области управљања отпадом утврђених законом. У припреми су измене овог закона у циљу даљег усаглашавања са Директивама ЕУ.

Доношењем Закона о управљању отпадом и Закона о амбалажи и амбалажном отпаду, постављени су услови за успостављање и развој интегрисаног система управљања отпадом у Републици Србији, у складу са стандардима релевантног законодавства ЕУ у овој области. Поред тога, управљање отпадом је директно или индиректно уређено другим прописима који обезбеђују правни оквир за заштиту животне средине и одрживи развој у Републици Србији.

Закон о комуналним делатностима („Службени гласник РС”, бр. 88/2011, 104/2016 и 95/2018) утврђује комуналне услуге и уређује опште услове и начин њиховог пружања, омогућава организовање и пружање комуналних услуга за две или више општина и/или градовима, под условима предвиђеним законом и споразумима између скупштина општина.

Закон о накнадама за коришћење јавних добара („Службени гласник РС”, бр. 95/18, 49/19, 86/2019 - усклађени дин. изн., 156/2020 - усклађени дин. изн., 15/2021 - доп. усклађени дин. изн., 15/2023 - усклађени дин. изн., 92/2023 и 120/2023 - усклађени дин.

изн.) прописује накнаду за производе који после употребе постају посебни токови отпада, а који су предмет овог програма.

Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, бр. 135/04 и 88/10) утврђује односе између политике заштите животне средине и других секторских политика које се тренутно развијају, као и развој нових планова и програма у области просторног и урбанистичког планирања или намене земљишта, пољопривреде, шумарства, рибарства, ловства, енергетике, индустрије, саобраћаја, управљања отпадом, управљања водама, телекомуникације, туризам, очување природних станишта и дивље флоре и фауне и успостављање оквира за усвајање будућих развојних пројеката. Поред тога, овај закон уређује услове, начин и поступке спровођења стратешке процене утицаја одређених планова и програма на животну средину у фазама њихове припреме и усвајања, као и садржај извештаја из стратешке процене, њеној провери и укључивању јавности, тј. учествовање у поступку процене извештаја.

Закон о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, бр. 135/04 и 36/09) прописује поступак процене потенцијално значајних утицаја одређених пројеката које спроводе јавна или приватна предузећа на животну средину, садржај студије о процени утицаја на животну средину, одговорност подносилаца захтева за дозволе или одобрења за изградњу или реконструкцију зграда, промену технологије, проширење капацитета, прекид рада и отказивање пројеката који могу имати важан утицај на животну средину, као и друге интервенције које се одвијају у природи и природном окружењу, учешће јавности у развоју или одобрењу пројекта. Процена утицаја врши се у случају пројеката из области индустрије, рударства, енергетике, саобраћаја, туризма, пољопривреде, шумарства, управљања водама, управљања отпадом и комуналних услуга, као и у случају пројеката планираних у заштићеним подручјима или заштићеном окружењу непокретног културног добра.

Законом о заштити ваздуха („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 10/13 и 26/21 – др. закон) уређује се управљање квалитетом ваздуха и утврђују мере, начин организовања и контроле спровођења заштите и унапређења квалитета ваздуха као природне вредности од заједничког интереса под посебном заштитом.

Закон о локалној самоуправи („Службени гласник РС”, бр. 129/07, 83/14, 101/16, 47/18 и 111/2021) прописује права и одговорности јединице локалне самоуправе утврђене Уставом Републике Србије, законом, другим прописом и статутом (кључне и поверене послове), могућност сарадње и удруживања јединица локалне самоуправе ради остваривања заједничких циљева, планова и развојних програма, као и других послова од заједничког интереса.

7.1.2 4.3.2. Уредбе Владе Републике Србије

- Уредба о утврђивању Плана смањења амбалажног отпада за период од 2020. до 2024. године („Сл. гласник РС”, бр. 81/2020 и 93/2023);
- Уредба о одлагању отпада на депоније („Сл. гласник РС”, бр. 92/2010);
- Уредба о плану смањења амбалажног отпада за 2025-2030. ("Службени гласник РС", бр. 81/2020 и 93/2023);
- Уредба о начину и поступку управљања отпадом од грађења и рушења: („Сл. гласник РС”, бр. 93/2023-4, 94/2023-58 (исправка));
- Уредба о производима који после употребе постају посебни токови отпада, обрасцу дневне евиденције о количини и врсти произведених и увезених производа и годишњег извештаја, начину и роковима достављања годишњег извештаја, обвезницима плаћања накнаде, критеријумима за обрачун, висину и начин обрачунавања и плаћања накнаде ("Сл. гласник РС", бр. 54/2010, 86/2011, 15/2012, 41/2013-др. правилник, 3/2014, 81/2014-др. правилник, 31/2015-др. правилник, 44/2016-др. правилник, 43/2017-др. правилник, 45/2018-др. правилник, 67/2018-др. правилник, 95/2018-др. закон и 77/2021);
- Уредба о критеријумима за избор локација инфраструктуре за управљање отпадом;
- Уредба о висини и условима за доделу подстицајних средстава („Службени гласник РС”, бр. 88/2009, 67/2010, 101/2010, 86/2011 и 35/2012.

7.1.3 4.3.3. Правилници Министарства заштите животне средине

- Правилник о условима и начину сакупљања, транспорта, складиштења и третмана отпада који се користи као секундарна сировина или за добијање енергије („Сл. гласник РС”, бр. 98/2010);
- Правилник о категоријама, испитивању и класификацији отпада („Сл. гласник РС”, бр. 56/2010, 93/2019 и 39/2021), Прилог 1. Каталог отпада;
- Правилник о третману уређаја и отпада који садржи РСВ ("Сл. гласник РС", бр. 37/2011);
- Правилник о листи електричних и електронских производа, мерама забране и ограничавања употребе електричне и електронске опреме која садрже опасне материје, методама и поступцима за збрињавање отпада од електричне и електронске опреме ("Сл. гласник РС", бр. 99/2010);
- Правилник о начину и поступцима управљања истрошеним батеријама и акумулаторима ("Службени гласник РС", бр. 86/2010);
- Правилник о начину и поступку управљања отпадним возилима (Службени гласник РС”, бр. 98/2010);

- Правилник о садржини захтева за упис у Регистар нуспроизвода и Регистар отпада који је престао да буде отпад („Службени гласник РС“, бр. 76/ 2019, 95/2022);
  - Правилник о техничким захтевима и другим посебним критеријумима за поједине врсте отпада који престају да буду отпад ("Службени гласник РС", бр.78/2019);
  - Правилник о начину и поступку управљања отпадним гумама („Службени гласник РС“, бр. 104/2009, 81/2010);
  - Правилник о начину и поступку управљања отпадним уљима („Службени гласник РС“, бр. 71/2010.);
  - Правилник о техничким и другим захтевима за пластичне кесе са адитивом за оксидациону разградњу и биоразградњу, о оцењивању усаглашености и условима које мора да испуни именовано тело („Службени гласник РС“, бр. 3/2012);
- и други прописи који произилазе из обавезе усаглашавања са прописима ЕУ.

4.4. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР

Кључну институционалну одговорност у области управљања отпадом има Министарство заштите животне средине. Министарство, у складу са Законом о министарствима обавља послове државне управе који се, између осталог, односе на: управљање отпадом, укључујући опасан отпад, осим радиоактивног отпада; одобравање прекограничног промета отпада, као и друге послове одређене законом. Министарство предлаже Влади стратегију и националне планове управљања отпадом; координира и врши послове управљања отпадом од значаја за Републику; даје сагласност на регионалне планове управљања отпадом, осим за планове на територији аутономне покрајине; издаје дозволе прописане законом; врши надзор и контролу примене мера поступања са отпадом и предузима друге мере и активности, у складу са међународним уговорима и споразумима.

Агенција за заштиту животне средине, као орган управе у саставу Министарства са својством правног лица, обавља послове државне управе који се односе на вођење и ажурирање базе података о управљању отпадом у информационом систему заштите животне средине, у складу са законом којим се уређује заштита животне средине.

На покрајинском нивоу, кључну одговорност у области заштите животне средине има Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине, на основу надлежности које су пренете на АП Војводину Законом о утврђивању надлежности АП Војводине.

Јединице локалне самоуправе имају надлежности у области комуналних делатности и одговорни су за стратешку процену планова и програма, процену утицаја пројеката на животну средину и издавање интегрисаних дозвола из своје надлежности. Управљање комуналним отпадом је брига локалне самоуправе. Према Закону о управљању отпадом, јединица локалне самоуправе: доноси локални план управљања отпадом и стара се о његовом спровођењу; спроводи управљање неопасним (што укључује комунални) и инертним отпадом на својој територији; уређује поступак наплате услуга; издаје дозволе и друге акте; врши надзор и контролу мера поступања са отпадом, као и друге послове утврђене законом.

Стручне организације за испитивање отпада обављају послове испитивања отпада за потребе класификације у прекограничном кретању отпада, третмана и одлагања отпада, као и за потребе проглашења престанка статуса отпада, у складу са опсегом делатности за које су акредитоване, и издају извештај о испитивању отпада. До 2021. године, акредитовано је девет институција са статусом стручне организације за испитивање отпада.

Остали учесници са одређеном улогом у управљању отпадом према Закону о управљању отпадом су произвођачи или увозници производа, произвођачи отпада, власници и држаоци отпада, превозници отпада, посредници/трговци и оператери постројења за управљање отпадом. Ти актери долазе из јавног и приватног сектора.

Поред институција са одређеном улогом у управљању отпадом, учешће јавног сектора (укључујући организације потрошача и поједине произвођаче отпада) веома је важно за успех у спровођењу политике управљања отпадом.

Промена понашања потрошача је пресудни фактор за подстицање иницијатива у сектору управљања отпадом, као што су превенција отпада или раздвајање на месту настанка у домаћинствима.

Такође, удружења (организације цивилног друштва) регистрована у складу са Законом о удружењима („Службени гласник РС”, бр. 51/2009, 99/2011-др. закони и 44/2018-др. закон) која се баве питањима заштите животне средине и медији, имају значајну улогу у подршци спровођењу циљева управљања отпадом, кампањама информисаности грађанства, као и директној комуникацији са грађанством.

7.2

4.5. БЕЗА СА ДРУГИМ ДОКУМЕНТИМА

-Програм управљања отпадом у Републици Србији за период 2022-2031. Програм је израђен је у складу са Законом о планском систему Републике Србије, Законом о управљању отпадом и пратећим подзаконским актима;

-Акциони план за период 2022-2024. године за спровођење Програма управљања отпадом у Републици Србији за период 2022-2031. године;

-План развоја општине Нова Варош 2022-2029.;

-Регионални план управљања отпадом за општине Пријеполје, Нова Варош, Прибој и Сјеница за период 2011-2020.;

-Локални план управљања отпадом општине Нова Варош за период 2011-2020.;

-Акциони план за период 2025-2027., за спровођење и реализацију Локалног плана за управљање отпадом Општине Нова Варош за период 2025-2033.

4.6. КРАТАК ОСВРТ НА ПРЕТХОДНИ ПЛАНСКИ ДОКУМЕНТ (ЕКС-ПОСТ АНАЛИЗА)

Општина Нова Варош је у претходном планском периоду отпочела неколико важних развојних процеса у сектору управљања отпадом:

- Реструктурирање ЈП “З. Септембар”,
- Формирање регионалног предузећа за управљање отпадом Бањица,
- Изградња инфраструктуре за селекцију отпада,
- Изградња и почетак рада рециклажног центра,
- Проширење обухвата сакупљања отпада са сеоског дела општине,
- Чишћење дивљих депонија и спречавање штетних ефеката одлагања отпада.

Кључни изазови су:

- Споро напредовање изградње регионалне санитарне депоније Бањица, рок за изградњу утврђен Регионалним планом управљања отпадом општина Пријеполје, Нова Варош, Прибој и Сјеница за период 2011-2020., је истекао. Према том документу

Регионална санитарна депонија Бањица је требало да буде спремна за прихват отпада 2013. године, а према садашњим сазнањима неће бити оперативна до 2027. године;

- Рециклажни центар, рециклаžo двориште или по тренутној терминологији „Центар за сакупљање отпада“ је у складу са истим планом изграђен, постављена је и одговарајућа сакупљачка мрежа „Рециклажна острва“-17 острва, покренута је линија за завршну селекцију, али је њен рад блокиран издавањем дела пословног простора приватној компанији;

- Удаљеност Нове Вароши од рециклера (купци издвојених секундарних сировина и секундарног горива) на националном нивоу и стални недостатак финансијских средстава ЈП “3. Септембар”;

- Према регионалном плану 2024. године би требало да буде оперативна централна компостана, али тренутне активности везане за изградњу компостане још нису покренуте. Преко пројекта „Одрживе и инклузивне услуге на локалном нивоу“, који финансира Влада Краљевине Шведске, анализирају се потребе општине Нова Варош за изградњу постројења за компостирање биоотпада;

Закључак је да је већина активности које треба да доведу до остварења седам постављених циљева започета, неке су и даље у току, већина је и даље актуелна (потребно је окончати реализацију). Избор активности није свуда потпуно усклађен са постављеним циљевима. Следи таксативни приказ постављених циљева, очекиваних резултата, планираних и реализованих активности у претходном периоду.

Циљ 1: Ојачани административни и нормативни капацитети на нивоу општине у области управљања отпадом

Очекивани резултати: Адекватан стручни кадар и донете благовремене и усаглашене са законским прописима одлуке, које ће да прате реално стање ствари на терену.

Р.бр.	Назив активности	Реализована	Није реализована	Реализација је у току	Потребно наставити	Није више актуелно
1.1.	Јачање административних капацитета у области управљања отпадом		*		*	

1.2.	Јачање капацитета инспекцијских служби и боља координација општ. и реп. инспекције				*	
1.3.	Боља комуникација између општина у региону у области управљања отпадом		*		*	
1.4.	Усклађивање локалних одлука са новом законском регулативом	*			*	

Табела 4.6.1. Циљ 1

Што се тиче ЈП “3. Септембар”, систематизацијом радних места предвиђена су сва потребна радна места али када је позиција „Радник на изношењу смећа“ у питању, на тој позицији недостаје 4 извршиоца, неквалификованог образовног профила.

Приказ актуелне систематизације радних места Радне јединице чистоћа и механизација:

радно место	степен СС	образовни профил	број извршилаца
шеф техничке докум.	ВСС VII/3	технички факултет	1
шеф оперативе	КВ III/1	средња школа	1
возач	КВ III/1	средња школа	5
аутомеханичар, рук.грађев.машина	КВ III/1	средња школа	1
радник на изношењу смећа	НК I/1	основна школа	7
радник на одржавању чистоће	НК I/1	основна школа	4
портир	НК I/1	основна школа	1

Табела 4.6.1.а. Систематизације радних места

Циљ 2: Повећана покривеност становништва услугом сакупљања, побољшана техничка и кадровска опремљеност ЈКП и афирмација јавно приватног партнерства.

Очекивани резултати: Доступна услуга прикупљања и одлагања отпада већини становништва на територији општине Нова Варош и општа добробит у очувању животне средине.

Р.б.	Назив активности	Реализована	Није реализована	Реализација је у току	И даље актуелно	Није више актуелно
2.1.	Прикупљање детаљних података о количинама и саставу отпада који настаје на територији општине Нова Варош	*			*	
2.2.	Израда плана сакупљања за проширење обухвата до 80% становништва	*				*
2.3.	Набавка посуда за сакупљање комуналног отпада	*			*	
2.4.	Одређивање локација за постављање посуда	*			*	
2.5.	Набавка потребних возила и пратеће опреме	*		*	*	
2.6.	Ревизија рута и динамике сакупљања	*				*
2.7.	Подршка укључивања приватног сектора у области сакупљања отпадом		*		?	

Табела 4.6.2. Циљ 2

- Преко пројекта CLEAN и прекограничне сарадње, 19. 7. 2013. године, инсталирана је и пуштена у погон Преса за балирање БН-25 хоризонтална, Ламелно хоризонтално коси тракасти транспортер и Перфоратор за ПЕТ као и 17 рециклажних острва са по 4 контејнера за папир, метал, стакло и пластику.

- У 2014. години, преко REPOS програма и донације јапанске амбасаде набављена смећарка од 16m³, марке IVECO, тип NEWEURO CARGO ML180E 25E6, година производње 2014., са надоградњом марке „PECOP“ Гаџин Хан, тип ФМ 16m³. Вредност смећарке је 8.800.000 дин. без ПДВ-а, односно 10.560.000 дин. са ПДВ-ом. Од остатка добијених средстава набављено 34 контејнера од 1,1m³, укупне вредности без ПДВ-а 833.000 дин.

-У 2015. години, из сопствених средстава набављен је 51 контејнер од 1,1m³, укупне вредности 1.366.800 дин. и 4 велика контејнера од 5m³ укупне вредности 128.640,00 дин.

-У 2018. години, Предузеће је из сопствених средстава набавило радну машину CATERILLAR 434 F2, укупне вредности 9.992.400 дин. са ПДВ-ом.

-У 2020. години, из сопствених средстава набављено 50 контејнера од 1,1m³, укупне вредности 1.620.000 дин. са ПДВ-ом.

-У 2021. години, од Министарства за заштиту животне средине добијено је 120 пластичних контејнера од 1,1m³.

-У 2022. години, сопственим средствима ЈП “З. Септембар”, набављен је камион кипер IVECO. Испоруку новог камиона двоосовинца (4x4), година производње 2022., су извршили заједнички "Auto MB Commerce" d.o.o. Ниш за камион и надградњу "ATRIKOD" d.d.o. Крушевац. Вредност камиона је 11.988.000 дин. са ПДВ-ом.

Циљ 3.: Развијена јавна свест грађанства и привреде о значају управљања отпадом и учешћа у одлучивању.

Очекивани резултати: Развијена свест корисника и корисница комуналних услуга о заједничкој користи за све кориснике у локалној заједници.

Р.б.	Назив активности	Реализована	Није реализована	Реализација је у току	И даље актуелно	Није више актуелно
3.1.	Развијање јавне свести о потреби правилног поступања са отпадом, посебно код деце и омладине	*			*	
3.2.	Информисање грађанства о увођењу и значају услуге сакупљања отпада			*	*	
3.3.	Спровођење програма о значају одвојеног сакупљања и рециклаже отпада		*		*	
3.4.	Успостављање канала комуникације између грађанства и општине		*	Испитивање задовољства Корисника и корисница услуга: урађено током израде овог плана (извод из анализе резултата глава 7, комплетан извештај у посебном документу)		
3.5.	Информисање грађанства о могућностима учешћа у одлучивању и доступности информација од јавног значаја				*	

Табела 4.6.3. Циљ 3

Циљ 4.: Отварање Регионалног центра за управљање отпадом, трајно уклањање дивљих депонија и рекултивисано постојеће сметлиште.

Очекивани резултати: Смањење трошкова прикупљања и одвожења отпада, заштита животне средине и коначно одлагање отпада у складу са законском регулативом.

Р.б.	Назив активности	Реализована	Није реализована	Реализација је у току	И даље актуелно	Није више актуелно
1.1.	Завршетак изградње Регионалног центра за управљање отпадом (прве фазе) и пуштање у функцију		*		*	
1.2.	Израда техничке документације за санацију сметлишта Друглићи			*	*	
1.3.	Санација сметлишта Друглићи			*	*	
1.4.	Уклањање дивљих депонија	*		*	*	

Табела 4.6.4. Циљ 4

Пројекат прве фазе затварања постелећег сметлишта је завршен, радови делимично изведени, вредност радова око 60 мил. дин. средства обезбеђена од Министарства за заштиту животне средине. У току су договори између општина Прибој, Пријеполје и Нова Варош око начина проширења тела тренутног сметлишта на локацији Друглићи. Након договора следи израда пројектне документације за другу фазу, јер радови око трансфер станице не теку по договореној динамици, а отпад из ове три општине мора негде да се одлаже. Проширењем тела депоније на локацији Друглићи, привремено се решава проблем одлагања отпада до активирања трансфер станице и санитарне депоније на локацији Бањица.

Када су дивље депоније у питању обезбеђена је подршка од МЗЖС у току 2021. године, када је уклоњено 15 депонија и 2022. године, када је уклоњено 10 дивљих депонија.

Циљ 5.: Успостављен систем одвојеног сакупљања, сепарације и рециклаже отпада.

Очекивани резултати: Смањење количине отада који се одлаже на депонији, продужетак коришћења депоније, смањење трошкова, реализација прихода од продаје рециклабилног материјала и очување животне средине.

Р.б.	Назив активности	Реализована	Није реализована	Реализација је у току	И даље актуелно	Није више актуелно
5.1.	Дефинисање локација, набавка и постављање контејнера за селективно сакупљање рециклабилног отпада - зелена острва	*			*	
5.2.	Изградња рециклажног дворишта	*			?	?
5.3.	Обезбеђење тржишта за прикупљене рециклабилне компоненте отпада	*			*	
5.4.	Успостављање система одвојеног сакупљања опасног отпада из домаћинства		*		*	

Табела 4.6.5. Циљ 5

Рециклажно двориште је опремљено и почело је са прикупљањем и раздвајањем секундарних сировина, али је на том простору инсталирана производња пелета у оквиру приватне компаније и сада не постоје услови за наставак рада. Осим тога уочен је проблем пласмана издвојених секундарних сировина због незаинтересованости рециклера (мале количине и велика удаљеност).

Циљ 6.: Развијен и имплементиран систем за финансирања управљања отпадом на локалном нивоу.

Очекивани резултати: Ефикасно управљање отпадом на нивоу локалне заједнице уз обезбеђене услове у опреми и броју и структури извршилаца.

Р.б.	Назив активности	Реализована	Није реализована	Реализација је у току	И даље актуелно	Није више актуелно
1.1.	Реструктурирање ЈП “З. Септембар” за обављање послова из својих надлежности	*			*	
1.2.	Формирање регионалног јавно-комуналног предузећа за управљање Регионалним центром за управљање отпадом	*		*	*	
1.3.	Примена принципа пуне надокнаде трошкова		*		*	
1.4.	Измене система обрачуна		*		*	

Табела 4.6.6. Циљ 6

Реструктурирање ЈП “З. Септембар” ће зависити од промењених околности у моменту стављања у погон трансфер станице, али у овом тренутку још није утврђена расподела одговорности између ЈП “З. Септембар” и новог, регионалног предузећа Бањица, те ће се у складу са тим и извршити неопходне промене.

Што се тиче тарифног система, анализа услова финансијске одрживости коју су обавили стручњаци ангажовани од стране СКГО је показала да добијена цена не покрива трошкове и да је неопходно повећање истих и више од наведене у анализи. Приликом разматрања трошкова који оптерећују услугу одвоза отпада, нису узети у обзир трошкови радне заједнице који значајно утичу на билансе. Мишљење ЈП “З. Септембар” је да је решење проблема у наплати услуге изношења смећа према

количини и врсти отпада, уместо по (m²) стамбене површине, али за сада не постоје услови за такав начин наплате.

Циљ 7.: Успостављен систем управљања посебним токовима отпада.

Очекивани резултати: Безбедно управљање опасним и посебним отпадом, како би се елиминисале могуће инцидентне ситуације са далекосежним последицама.

Р.б.	Назив активности	Реализована	Није реализована	Реализација је у току	И даље актуелно	Није више актуелно
1.1.	Обезбеђење услова (подстицајних мера) за успостављање система за управљање токовима отпада у складу са законом		*		*	
1.2.	Одређивање локација у општини за сакупљање појединих токова отпада		*		*	

Табела 4.6.7. Циљ 7

У наставку процеса наведеним у претходном документу, у складу са искуствима и уоченим слабостима из претходног планског периода, су постављени нови циљеви, предложене нове мере и развијен је детаљан акциони план са пројекцијом и извором потребних средстава (где год је било могуће). Наставиће се примена мера и даље развијати активности које су у претходном периоду давале очекиване резултате. Активности су орочене и утврђена је матрица одговорности. Осим тога урађена је кратка анализа услова изводљивости плана и анализа претпоставки, ризика, претњи.

5. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ОПШТИНИ НОВА ВАРОШ

5.1. ПРИРОДНИ ЧИНИОЦИ

5.1.1. Географски положај

Општина Нова Варош налази се у југозападном делу Србије и централном делу Златиборске области. Граничи се са општинама Сјеница, Пријепоље, Прибој, Чајетина и Ариље које припадају Златиборској области и општином Ивањица која припада Моравичкој области.

Подручје општине лежи између $43^{\circ} 20''$ и $43^{\circ} 38''$ северне географске ширине. Најсевернија тачка налази се на планини Златибор (тригонометар на 1251 метара надморске висине) и њене координате су $43^{\circ} 38''$ с.г.ш. и $19^{\circ} 46''$ и.г.д. Најјужнија тачка лежи на југоисточним обронцима планине Златар (1.169 m н.в.) и њене координате су $43^{\circ} 20''$ с.г.ш. и $19^{\circ} 51''$ и.г.д. Најисточнија тачка је на планини Јавор (1.519 m н.в.) и њене координате су $43^{\circ} 26,5''$ с.г.ш. и $20^{\circ} 4''$ и.г.д. Најзападнија тачка је на реци Лим, западно од Златарских Челица (435 m н.в.) и њене координате су $43^{\circ} 29''$ с.г.ш. и $19^{\circ} 38''$ и.г.д. Одстојање од најсеверније до најјужније тачке износи 47 km, а између најисточније и најзападније тачке 44 km.

Слика 5.1. Мапа насеља општине Нова Варош

Цео простор је смештен од Сјеничке котлине (1.200 m н.в.) са југа, одакле се пење врховима Златара (врх 1.625 m.н.в.) југозападно и спушта у долину реке Лим (435 m н.в.) западно, пењући се, затим, преко Оштрика (врх 1.263 m н.в.) северозападно пресецајући Рутошку долину (село Рутоши) и преко Орајевице (1.164 m н.в.) спушта, пресецајући реку Увац у доњем току одакле се поново пење на Златибор (тригонометар на 1251 m н.в.) и испод Чиготе, на северу, спушта се североисточно реком Љубишницом од које се даље пење преко Црног врха (1.229 m н.в.), јужном страном планине Мучањ (153 m н.в.), преко Жедне главе (1.439 m н.в.), Чемернице (1.309 m н.в.) до Јавора (1.519 m н.в.) на истоку и спушта Кладничком реком до Увачког језера (990 m н.в.) југоисточном страном преко језера, уз реку Вељушницу, поново излази на Сјеничку котлину.

Златиборска област се налази у југозападном делу Србије, простирући се од запада долином реке Дрине, која је граница Републике Србије и Босне и Херцеговине, према северу до ваљевских планина (Мачванска и Колубарска област), док се са источне стране граничи са Моравичком и Рашком области, а са јужне стране са долином реке Лим и границом са Републиком Црном Гором.

Општина Нова Варош захвата простор површине 581 km², што чини око 9,5 % територије Златиборске области (6.140 km²) и на 6. је месту по површини у области.

На територији општине Нова Варош, по попису спроведеном 2022. године, живи 13.626, становника, што је за скоро 20% мање него број становника по попису из 2002. године. На територији општине Нова Варош има 6.895 мушкараца и 6.731 жена. Од овог броја 86,6% је пунолетно становништво.⁸

Општина Нова Варош формирана је као целина са 32 насељена места и 13 месних заједница, од којих су 12 сеоске и једна градска.

5.1.2. Геологија

Територију општине Нова Варош, од истока према западу, чине три венца планина паралелно поређаних и одвојених једном висоравни (која се претвара укотлину и чини најплоднији део територије) и другом котлином која се простире низ северне падине планине Златар. Рељефом доминирају заталасане флуви- денудационе површи, котлинска проширења, планине и сужења Лима, Увца и њихових притока. Територија општине Нова Варош оивичена је планинским венцима Златара, Голије, Јавора, Чемернице, Мучња, Муртенице и Златибора. Кречњачки масив Златара, просечне висине 1.500 m, дуг је 22 km, а широк 10-12 km. Простире се између реке Лим (његових десних притока-реке Милешевке и Бистричке реке) и реке Увац и његове леве притоке реке Злошнице.

---

⁸Извор је са Аналитичког сервиса и сајта Републичког секретаријата за јавне политике Владе Републике Србије <https://rsjp.gov.rs/sr/analiticki-servis/>

Елементи који карактеришу територију са аспекта инжењерско-геолошке неповољности су:

- Нестабилност терена у погледу клижења. Оваква подручја према Инжењерско-геолошком атласу Србије заузимају крајња југозападна подручја општине. То значи да су ови терени у геолошком смислу неповољнији због присуства раседа и сеизмичких потреса, који доводе до пуцања и клижења терена. Клизишта се везују са слабо очврсле, јако испуцале и алтерисане стенске масе на стрмим падинама везане за дијабаз-ројначку формацију;
- Еродибилност је присутна у централним и крајње јужним подручјима општине Нова Варош. Због конфигурације терена (стрме и високе литице) и састава стенског материјала (испуцале, слабо очврсле и алтерисане стенске масе), ова неповољност је изразито изражена;
- Крашки процеси су врло изражени у кречњачким теренима – интензиван крас, заузимају централне, источне и североисточне терене општине. Изван издвојених зона су терени релативно повољних инжењерско-геолошких карактеристика (северозападни делови општине).

Према мапи сеизмичких региона, анализирано подручје спада у комплексне терене где су могући потреси од 6 оМКС у централним, источним, западним, јужним и северним деловима општине, укључујући подручје самог града Нове Вароши. Ово подручје је познато као сеизмички веома нестабилно. Врло чести су потреси мањег интензитета (до 4 оМКС). Југоисточни делови општине (планина Јавор и јужније од ње) су сеизмички још нестабилнији, где су процењени могући потреси до 7 оМКС.

5.1.3. Хидрологија

Окосницу хидрографске мреже општине Нова Варош чини река Увац, као највећа притока реке Лим. Увац извире испод североисточних падина планине Озрен, на око 14 km од Сјенице. Скоро сви водотокови на територији општине припадају сливу Увца, изузев мањег, северисточног дела, који припада сливу Рзава и југозападног дела који припада сливу Лима.

Увац, чија је дужина тока 115 km има карактер изразито планинске реке, усечене у кланце који су у фази веома активне ерозије. Располаже значајним енергетским потенцијалом, па су на њеном горњем и средњем току изграђене три хидроелектране са три акумулациона језера. Слив Увца има укупну површину од 1.340 km².

Слика 5.2. Увац - Златарско језеро

На територији општине Нова Варош са десне стране Увца су притоке Кладница, Вршевина, Тисовица, Марица река и Шупљица, а са леве Вељушница и Злошница.

Лим је највећа притока реке Дрине по дужини тока, величини слива, количини воде и могућностима коришћења водних снага. На њему је, као најнижа степеница система лимских ХЕ изграђена ХЕ Потпећ са акумулацијом Потпећ. Брана језера Потпећ висока је 46 m, а дуга 215 m. Језеро се налази на надморској висини од 436 m, има акумулацију од 44 милиона кубних метара воде, а од Нове Вароши је удаљено 15 km. Дужина језера је око 20 km.

Следећа степеница (прва узводно на реци Увац), на 42,8 km од ушћа у Лим, је брана Радоињског језера. Висока је 40 m и дуга 150 m, на надморској висини од 810 m. Вода из Радоињског језера спроводи се тунелом, дугим 8029 m, и кроз две цеви дугачке 1234 m, са падом од 377 m, доводи до турбина ХЕ Бистрица и отиче у Лим. Тиме је промењен природни ток реке Увац. Дужина Радоињског језера је 11 km, а запремина 8 милиона кубних метара воде. Језеро је дубоко 30 m, а широко и до 500 m.

Следећа степеница (друга узводно на реци Увац), на 54,2 km од ушћа у Лим је брана Златарског језера, висине 83 m и дужине 1264 m, на надморској висини од 888 m. Ширина језера је и до 1500 m. Укупна акумулација је 252 милиона кубних метара. Дубоко је 75 m, а дуго 24 km.

Трећа, последња степеница узводно, тик изнад Златарског језера у атару села Комарани, је брана језера Увац, висине 110 m и дужине 160 m. Језеро је дуго 20 km, дубоко 100 m, широко и до 500 m и има акумулацију од 212 милиона кубних метара

воде. Налази се на надморској висини од 985,4 m и после Власинског језера, на највећој је надморској висини у Србији.

Цео простор слива реке Увац је заштићена зона извора питке воде од значаја за целу Србију.

5.1.4. Клима

У погледу климе општину Нова Варош карактерише струјање ветра са приморја и планински карактер рељефа, тако да на подручју општине доминира умерено планинска клима са просечном годишњом температуром од 13,3 °C:

- најхладнији месец - децембар - просечна температура 6 °C - 8,5 °C;
- најтоплији месеци - јул, август - просечна температура 23,8 °C - 24,3 °C ;
- просечна годишња температура - 13,3 °C;
- највлажнији месец - децембар - просечна влажност 83,5 %;
- најсушнији месец - јул - просечна влажност 71 %;
- просечне годишње падавине- 826,5 l/m²;
- број дана преко 25 °C - 70;
- број дана са јако ниском температуром (испод нуле) - 52;
- број дана под снегом - 70 (највише у јануару);
- највише падавина - мај и новембар - просек 81,8 l/m²;
- најмање падавина - март - просек 39,0 l/m²;
- просечан број сунчаних сати - 5,4 h/дан (1951 h/год).

Падавине: Годишње количине падавина су 754 mm, док је примарни максимум падавина у мају и износи 98,3 mm а секундарни максимум у новембру 65,4 mm. Примарни минимум је у јануару (41,8 mm), док је секундарни минимум у августу и износи 54,0 mm.

Ветрови: Карактеристичан правац доминантних ветрова јесте југоисточни (174 ‰) и активан је током целе године. Велику частину имају југозападни (152‰) и североисточни ветар (148 ‰), док је ветар из јужног правца осетно најнеактивнији (44 ‰). Велику частину има и северни ветар (142 ‰). Важно је истаћи да микроклиматски фактори, често и оштро модификују правце ветрова и њихову јачину.

5.1.5. Биодиверзитет

Под појмом биодиверзитет или биолошка разноврсност подразумева се разноврсност свих живих бића, тј. разноврсност гена, врста и екосистема.

Биодиверзитет на територији општине Нова Варош је релативно очуван. Антропогени притисак се огледа у експлоатацији шума и сакупљању самониклог биља.

Ово подручје може се сврстати у средњеевропски флористички регион, односно илирски флористички подрегион. У шумској вегетацији доминирају четинари: смрека (*Picea excelsa*), јела (*Abies alba*), бели бор (*Pinus silvestris*), црни бор (*Pinus nigra*). Од лишћара присутни су: буква (*Fagus moesiaca*), храст китњак (*Quercus petraea*), цер (*Quercus cerris*), граб (*Carpinus betulus*).

На подручју Нове Вароши налази се Специјални резерват природе "Увац" чију темељну вредност представља присуство популације једне од најређих врста лешинара код нас, белоглавог супа (*Gyps fulvus*). На овом подручју занимљивих морфолошких, хидролошких и генетских обележја, са атрактивним пејзажним одликама гнезде се и срећу бројне ретке и угрожене птице грабљивице (сури орао *Aquila chrysaetos*, орао змијар *Circaetus gallicus*, сиви соко *Falco peregrinus* и др.)

Слика 5.3. Белоглави суп

Са аспекта заштите фауне риба издваја се врста *Hucho hucho* (младица), која је заштићена као природна реткост.

Од представника сисара већи број врста је од међународног значаја. Карактеристично је присуство ретких и угрожених врста као што су: рис (*Lynx lynx*), видра (*Lutra lutra*), вук (*Canis lupus*) и слепи мишеви.

5.1.6. Заштићена природна добра

Специјални резерват природе "Увац"

Специјални резерват природе "Увац" стављен је под заштиту уредбом Владе Републике Србије ("Службени гласник РС", бр. 25/06 и 110/06) и установљен за заштићено природно добро од изузетног значаја. Око резервата утврђена је заштитна зона која обухвата подручје слива реке Увац узводно од профила бране водоакумулације "Радоиња". Специјални резерват природе "Увац" се простире на територији општине

Нова Варош, површине 5.525 ха и на територији општине Сјеница, површине 2018 ха, што укупно износи 7.543 ха.

Највећу атракцију резервата представља белоглави суп. Своје станиште у резервату нашле су још 104 врсте орнитофауне, 11 врста ихитиофауне, ретке и угрожене врсте сисара и друге фауне. Резерват карактерише и 219 регистрованих таксона флоре.

Чланом 5. Уредбе о заштити утврђено је да Специјалним резерватом природе "Увац" управља и о заштитној зони стара се Друштво с ограниченом одговорношћу, Резерват "Увац" са седиштем у Новој Вароши које је основано одлуком Владе Републике Србије у децембру 2006. године ("Службени гласник РС", број 110/06).

Ваздушна бања "Златар"

Бања Златар се простире подручјем планине Златар, а сам центар Бање – Завод за превенцију, лечење и рехабилитацију кардиоваскуларних обољења налази се на надморској висини од 1230 м, на локацији званој Врхови. Од центра Нове Вароши је удаљена 4 км, од Београда 280 км а од Црногорског приморја 250 км. До Бање се долази двома значајним саобраћајницама: магистралним путем М21 Београд-Подгорица-Црногорско приморје и железничком пругом Београд- Бар до Прибоја од којег је удаљена 35 км. Попречним, асфалтним путевима, Бања је повезана са суседним општинским центрима: Прибојем, Сјеницом, Ивањицом, Пријепољем, Чајетином и Ужицем.

Слика 5.4. Златар

Уредбу о утврђивању подручја "Бања Златар" усвојила је Влада Републике Србије ("Службени гласник РС", бр. 27/05).

Парк шума "Ивље"

Површина парк шуме је 65 ha, на територији општине Нова Варош. За парк шуму је актом о проглашењу установљен режим заштите који одговара режиму заштите II степена, према важећој законској регулативи.

Споменик природе "Пећина Буковик"

Представља спелеолошки објекат дужине преко 1000 m, изузетних морфолошких и хидрографских обележја и са атрактивним елементима кристалне орнаментике. Налази се у КО Љепојевићи, општина Нова Варош.

Актом о проглашењу установљен је режим заштите који одговара режиму заштите II степена према важећој законској регулативи.

Споменик природе "Муника"

Представља репрезентативно, старо и једно од ретких стабала бора мунике на подручју Просторног плана. Налази се у селу Сеништа, општина Нова Варош и обухвата малу површину, од свега неколико ари, на којој се примењује режим заштите II степена.

Споменик природе "Црни бор-Лира"

Налази се у селу Драглица и уврштен је у III категорију споменика природе. Његова старост је око 180 година.

Парк природе „Златибор”

Представља подручје од изузетног/републичког значаја у погледу изузетне разноврсности биљног и животињског света, очуваних екосистема са пашњачком вегетацијом и боровим шумама, изузетне богате орнитофауне представљене са 220 врста птица, атрактивних и препознатљивих предеоних/пејзажних обележја. На подручју Просторног плана обухвата површину од 1310 ha, на делу КО Негбина и Сеништа, на територији општине Нова Варош.

Предео планине Златар

Обухвата простор релативно очуваног шумског комплекса прошаран пашњачко-ливадским енклавама, изузетних амбијенталних вредности и рекреативно-туристичког значаја, чији део треба да буде уређен као парк дивљачи, односно прихватилиште за

медведе, на делу КО Брдо, Дрмановићи, Радијевићи и Мишевићи на територији општине Нова Варош, оквирне површине око 2320 ha.

До стицања статуса заштићеног подручја, на наведеним подручјима планираним за заштиту примењиваће се режим коришћења простора који одговара режиму заштите III степена.

5.1.7. Земљиште

Земљиште је значајан елемент природне средине и важан природни ресурс. Територија општине Нова Варош је сиромашна земљишним потенцијалом, јер је природна средина и антропогена делатност неповољна за његово формирање и одржање. Стрми нагиби онемогућавају дуже задржавање разореног супстрата и погодују ерозији. Томе у великој мери доприносе и падавине које изазивају испирање и одношење земљишта. Најквалитетнија земљишта у општини, потиснута су формирањем насеља и водених акумулација. Ипак, на територији општине може се уочити више врста земљишта.

Планинска црница се образује на тврдим кречњацима, у највишим деловима кречњачких масива, Муртенице, Тикве, Оштрика, Китоње и Козомора и на површима Каменице и Клак-Радоиње. То су плитка земљишта и њихова производна вредност је мала.

Гајњаче се образују на иловастим речним терасама, Лима, Увца и њихових притока, на којима се развијају шуме цера и грабића.

Скелетна земљишта су заступљена у брдско-планинском простору, где су мразно разоравање или речна ерозија фактори механичког разоравања подлоге. Ова земљишта су сиромашна хранљивим материјама.

Елувијална еродирана земљишта (сирозем), формирана су на шкриљцима, доломитима и еруптивним стенама и имају највећу вредност, јер погодују развоју пољопривреде.

Колувијум настаје у подножју падина и погодан је за воћњаке.

Рендзине имају велику распрострањеност и на њима се јављају церове и букове шуме.

Ранкери се јављају на силикатним стенама и на њима је развијена шумска вегетација, бора, смрче, јеле и др.

Треба рећи да је, ионако оскудно пољопривредно земљиште општине угрожено непољопривредним делатностима, стамбеним и индустријским објектима и саобраћајницама.

У општини нема пуно пољопривредног земљишта (преовладавају шуме). У структури пољопривредног земљишта преовладавају ливаде и пашњаци који заузимају 17.142 ha,

односно 63,94 % пољопривредног земљишта. Оранице се простиру на свега 33,37 % пољопривредног земљишта.

Са изузетком МЗ Радоиња и Рутоши, земљиште је ниже бонитетне класе. Брдско-планинска конфигурација терена доприноси постојању ерозија и клизишта. Изражен је процес напуштања пољопривредног земљишта услед снажних миграција из сеоских средина. У највећој мери су напуштене пашњачке површине на удаљенијим локацијама. На овим површинама је изражен процес закоровљавања и природног „пошумљавања“. С друге стране на квалитетнијем земљишту у општини, на туристички атрактивним локацијама се врши градња на пољопривредном земљишту.

У општини нема рејонизације производње. Екстензивно сточарство је доминантно у целој општини. Устињенији поседи мање површине су присутни у Вранешима, Радоињи, Дражевићима и Бистрици. У осталим селима је посед већи и укрупњенији али је плодност земљишта ниска.

5.2. ДРУШТВЕНИ ЧИНИОЦИ

5.2.1. Становништво и насеља

Према подацима из пописа 1991. године, учешће броја становника општине Нова Варош, у укупном броју становника Златиборског округа, је 6,50 %, а према подацима из пописа 2002. године је 6,11 %. Укупан број становника у општини Нова Варош је у последњих пола века имао периоде раста (1948-1961) и опадања (1971-2002).

Приказ демографског тренда општине Нова Варош

Р.бр.	Година пописа	Број становника укупно	Град	Село	Број жена	Број мушкараца	Број домаћинстава	
							Град	Село
1	1948	20.170						
2	1961	24.770						
3	2002	19.982	10.335	9.647				
4	2011	16.638	8.795	7.843	8.367	8.271	3.028	2.875
5	2022	13.626	7.235	6.414	6.731	6.895	2.49	2.375

							5	
--	--	--	--	--	--	--	---	--

Табела 5.2.1.

Основне карактеристике становништва, огледају се у врло неповољним трендовима као што су укупна депопулација (пад броја становника), природна девастација (број умрлих становника већи је од броја живорођених), као и у негативним миграционим токовима, односно миграцијама из општине Нова Варош у друге делове Србије, најчешће урбане центре. Овакви трендови додатно продубљују неповољне промене у структурама План развоја општине Нова Варош 2022-2029 15 становништва, а најизраженије промене су у старосној структури. Званичне демографске пројекције указују на велику извесност демографске регресије. Скоро сваки четврти (3,5) становник (28%) општине старији је од 65 година, а тек сваки девети (10,9%) млађи од 15 година, према проценама у 2020. години. Доминантан број становника спада у категорију радно способног становништва (61,1%), што се може узети у обзир као значајан развојни потенцијал. Просечна старост становништва је за једну деценију порасла са 44,6 (2011.) на 48,3 године (2020.). Природно кретање становништва у периоду 2011-2020. године одликује се: падом наталитета, порастом морталитета и константним негативним природним прираштајем.

5.2.2. Привредна кретања

У општини Нова Варош осамдесетих година индустрија као привредна делатност заузимала је око 80 % националног дохотка општине, а односила се на дрвно-прерађивачку, текстилну и обућарску индустрију, које су деведесетих година, под утицајем кризе доживеле свој колапс. Према подацима пописа из 2002. године, учешће индустрије општине Нова Варош у привреди општине пало је на 43,44 % (посматрано са становишта остваривања националног дохотка).

Преглед броја привредних организација са територије општине Нова Варош

Р.бр.	Тип привредне организације	2014	2017	2019	2020
1	Привредно друштво	73	89	93	83
2	Предузетник	434	548	538	543
3	Укупно	507	637	631	626

Табела 5.2.3. Извор: канцеларија за ЛЕР Општине Нова Варош

У последњим годинама на територији општине Нова Варош Варош доминирају следеће привредне гране (подаци за 2020 годину):

- Прерађивачка индустрија 22%
- Трговина 18%
- Саобраћај 15%
- Угоститељство 10%
- Грађевинарство 9%

Преглед државних јавних предузећа са територије општине Нова Варош

	Назив предузећа
1	ЕПС - Дринско-лимске ХЕ
2	ЕДП - Погон ЕД Нова Варош
3	АД Телеком Србије - РЈ Нова Варош
4	ПТТ саобраћај Србије - јединица поштанске мреже Нова Варош
5	Србијашуме - шумска секција Нова Варош
	УКУПНО

Табела 5.2.4.

Један од највећих проблема Нове Вароши је висок степен незапослености, који је много већи од републичког просека. Већина запослених ради у локалној управи, јавним предузећима и јавним установама и код приватних предузетника. Према вршеним анализама за израду Стратегије одрживог развоја општине Нова Варош за период 2007-2011. година, у општини Нова Варош је у октобру 2005. године, било запослено 5.805 грађана, што је чинило 29,05 % од укупног становништва. Укупан број лица, која су тражила запослење је 3.136 становника, од којих се на мушкарце односи 1.464, а на жене 1.672.

Према подацима службе за запошљавање 2020. године било је незапослено 1.469 лица, што износи око 10% од укупног броја становника општине Нова Варош.

5.2.3. Енергетика и инфраструктура

Снабдевање електричном енергијом

Електроенергетски систем се суочава са бројним проблемима: незадовољавајућа поузданост напајања потрошача електричном енергијом, незадовољавајући квалитет испоручене електричне енергије, неусклађеност потреба и могућности снабдевања електричном енергијом и недовољно коришћење обновљивих извора енергије. Око 600 домаћинстава у различитим сезонама остају без снабдевања електричном енергијом. Финансирање дистрибутивних мрежа у ретко насељеним подручјима мале потрошње електричне енергије путем тарифе за коришћење дистрибутивних система није могуће. На територији локалне самоуправе, поред објеката за дистрибуцију електричне енергије, налазе се и производни капацитети - хидроелектране којима управља ПД „Дринско-Лимске хидроелектране“, д.о.о. Бајина Башта и то: ХЕ „Увац“ снаге 36 MW на реци Увац под браном језера Увац; ХЕ „Кокин Брод“ снаге 22,5 MW на реци Увац, под браном Златарског језера (Кокин Брод) и ХЕ „Бистрица“ укупне снаге 104 MW на реци Лим, на десној обали, са акумулацијом Радоиња. Стратегијом енергетике Републике Србије предвиђена је и изградња реверзибилне хидроелектране РХЕ „Бистрица“ на реци Лим, низводно од постојеће ХЕ „Бистрица“, снаге РХЕ до 680 MW. До сада је изграђено и стављено у погон 5 малих хидроелектрана: Речице (инсталисана снага 1400 KW), Црквине (960 KW), Варошка река (50 KW), Дражевићи (360 KW) и Секулић (60 KW).

Снабдевање топлотном енергијом

Предузеће „Енергија Златар НВ“ које је у власништву локалне самоуправе поседује 15 MW инсталираних капацитета у 12 котлова на 6 локација ручно регулисаних са директном предајом топлотне енергије систему, ефикасности 75% којима управља. Произведено је 7.754 MWh топлотне енергије од којих је 7.041 MWh испоручено корисницима у 2019. години, а услугу даљинског грејања користило је 715 домаћинстава (око 12%). Производни систем је предимензиониран, лошег искоришћења, ниске ефикасности и лоше регулације, заснован на План развоја општине Нова Варош 2022-2029 16 мазуту као претежном гориву и представља препреку за развој одрживе услуге даљинског грејања у општини.

Саобраћајна инфраструктура

Укупна дужина путева у општини износи 719 km, од чега у категорији савремених коловоза је 292 km, односно око 40% од укупне дужине саобраћајница. Густина путева износи 1,1km/km². Организација главних саобраћајница је орјентисана ка

магистралном путу М-21 (од Београда до Јадранског мора) захваљујући којем постоје и развијају се туристички садржаји, док су сва насељена места у општини Нова Варош повезана путном мрежом са центрима месних заједница, а потом и градом. Саставни део транспортне мреже чини и пруга Београд - Бар. За потребе општине Нова Варош, њеног грађанства и привреде, изграђена је железничка станица Бистрица која је од града удаљена 17km. Посебан изазов јесте зимско одржавање путних праваца које захтева значајне издатке имајући у виду дужину периода зимских падавина, али и одржавање путева услед оштећења које проузрокује лед.

Комунална инфраструктура

А) Водоводна и канализациона мрежа

На водоводну мрежу, укупне дужине око 160km, прикључено је 4.210 домаћинстава, односно 71,3% домаћинстава, што је ниже од просека Златиборског округа (87,2%) и просека Републике Србије (86,7%). Испоруку воде за пиће на подручју које обухвата 55% становника општине и то:

- **градски предео**

Водоводна мрежа дужине 65km се односи на Нову Варош без сеоских средина, дакле укључује Бабића Брдо и мањи део Дражевића. Резервоари од 2500m³ су предвиђени само за градски предео Нове Вароши, и укључује 315 правних лица и 3489 домаћинстава, и то 1010 у колективном становању и 2479 у кућама.

- **сеоски предео**

Испоруку воде за Дрмановиће, део Горње Бистрице, Бурађу, део Божетића и Амзиће, врши јавно предузеће „3. Септембар”. Водоводна мрежа која покрива то подручје (без осталих села) износи око 55km за 195 домаћинстава, затими село Акмачиће где има 446 домаћинстава и 13 привредних субјеката, и њима се испоручује санитарно-хигјенска вода, а дужина те водоводне мреже је преко 60 km.

Водоводни систем се снабдева водом из изворишта подземне воде и то: Гачево врело, Лакомица, Шапоњића и Црно Врело, док се повремено користе два мања изворишта за допуну система, Мукића Јама и Шопот. Ради обезбеђивања стабилности снабдевања, одвојени мањи системи су међусобно повезани цевоводом како би била омогућена допуна из једног у други систем. Присутне су велике осцилације у доступној количини воде током године, тако што се у сушном периоду током позног лета и ране јесени, издашност извора смањује на минимум. Систем је стабилан и нема значајнијих проблема по питању притисака у мрежи, с обзиром да су дефинисане висинске зоне, док губици у систему износе 35-45%. Квалитет воде из изворишта Гачево Врело и Лакомица припадају класи високо квалитетних изворских вода и у највећем делу године се могу користити за пиће након основне дезинфекције хлором. Последње

проширење водоводних система је било 2012. године када је изграђено нових 12km водоводне мреже. На подручјима на којима не постоје водоводни системи, становништво се снабдева водом из локалних изворишта и бунара.

Б) Отпадне воде

Отпадне воде које се сакупљају кроз канализацију се испуштају без пречишћавања директно у површинске водотокове. Систем за одвођење атмосферских вода не постоји. У претходних десет година није било проширења канализационе мреже. Започете су припреме за изградњу постројења за пречишћавање отпадних вода Нове Вароши и дела здравствено туристичког комплекса „Златар“.

Дужина канализационе мреже износи 36km и на њу је према подацима представљеним у DevInfo бази прикључено 4.150 домаћинстава. (Према подацима којима располаже ЈП „3. септембар“ 2.860 домаћинстава је прикључено на мрежу и додатно, око 50 домаћинстава има септичке јаме). Покривеност домаћинстава канализационом мрежом од 70,3% је виша од просека Златиборског округа (66,4%) и просека Републике Србије (63,2%).

В) Управљање отпадом

Управљање отпадом на територији општине није успостављено према прописаним стандардима. Просторни обухват општине који је покривен прикупљањем отпада износи око 75%, а покривеност домаћинстава је око 85%. Рециклира се максимално од 1-2% прикупљеног отпада, док се остала целокупна количина одлаже на несанитарну депонију. Отпад који се не сакупља завршава на дивљим депонијама и сметлиштима. Чврсти комунални отпад се редовно сакупља из домаћинстава и привредних субјеката у градском и приградским насељима, док се отпад из појединих сеоских насеља прикупља три до четири пута месечно (Дрмановићи, Акмачићи, Комарани, Божетићи, Кокин Брод, Вранеша, Радоиња, Рутоши, План развоја општине Нова Варош 2022-2029 18 Бистрица и Дражевићи). Количине генерисаног отпада се током година постепено повећавају, тако да су се годишње количине отпада са 2.500 до 3.000 тона, повећале и до 3.900 тона. Целокупна количина сакупљеног отпада се одлаже на несанитарну депонију „Дубоки поток“ у Друглићима у општини Прибој, којом наизменично управљају јавна комунална предузећа из Нове Вароши, Прибоја и Пријепоља. Рециклабилни отпад из градских насеља прикупља се од 2013. године путем 17 рециклажних острва са по 4 контејнера за различите врсте рециклабилног отпада: папир, картон, пет, најлон, и у рециклажном центру на Браношевцу се балира и предаје оператерима који се баве откупом секундарних сировина.

И поред тога што капацитет линије за сепарацију омогућава одвајање већих количина комуналног отпада за рециклажу. количина отпада који се предаје на рециклажу је веома мала услед недостатка радне снаге.

5.2.4. Друштвене делатности

Образовање

Обухват деце предшколским васпитањем и образовањем (ПВО) је релативно низак у поређењу са републичким просеком и просеком Златиборског округа. У понуди ПВО доминира класичан целодневни програм, не постоји понуда флексибилних и/или алтернативних програма сем у случају полудневног припремног предшколског програма. Више од 50% родитеља не плаћа пун износ учешћа у трошковима ПВО што је више од просека Републике Србије (40%).

У општини Нова Варош постоји 6 матичних основних школа са 12 подручних (издвојених) одељења. Само једна матична школа се налази у градском насељу док су преосталих 5 школа и сва подручна одељења у ванградским насељима. Од 12 подручних (издвојених) одељења само је једна осморазредна са укупно 10 ученика/ца старијих разреда, док су осталих 11 четвороразредне (ученици са тих простора одлазе у старије разреде у матичну школу). План развоја општине Нова Варош 2022-2029 24 Стопа завршавања основне школе за петогодишњи период износи у просеку скоро 97%, што је нешто више од просека Републике Србије (95,9%).

У Новој Вароши налази се једна средња школа која је настала спајањем Техничке школе и гимназије „Пиво Караматијевић” услед одлуке Владе Републике Србије да направи рационализацију средњих школа због недовољног броја ученика/ца. Око 400 деце похађало је ову средњу школу у 2019. години. Све већи број ученика/ца након завршене основне школе, опредељује за средњу школу у неком другом граду, тако је у 2020/2021 школској години од 156 ученика/ца који су завршили основну школу, у друге градове отишло 56 ученика/ца.

Здравствена заштита

Општина Нова Варош је за здравство издвојила 5,3 милиона РСД 2019. године. Удео ових расхода у општинском буџету је износио 0,7%, што је мање од просека издвајања за ове намене у ЈЛС у Републици Србији (1,0%). Број лекара на 1.000 становника у општини Нова Варош износио је 1,7 у 2020. години.

Социјална заштита

Удео расхода за социјалну заштиту у општинском буџету износио је 5,4% и приближно је нивоу просека издвајања за социјалну заштиту ЈЛС у Републици Србији (5-6%). У Новој Вароши су се обезбеђивале услуге помоћ у кући за старе (просечно месечно за 54 корисника/ца - 31 мушкарац и 23 жене, који су сви старији од 65 година) и саветовалиште (за 13 корисника/ца просечно месечно) током 2018. године. Средства су обезбеђена искључиво кроз наменски трансфер, а удео расхода за услуге социјалне заштите у надлежности ЈЛС износио је приближно 0,5% општинског буџета. Удео расхода за материјалну подршку у надлежности ЈЛС у општини Нова Варош износио је 1,1% у 2018. години. Највећи део укупне материјалне подршке је кроз новчана давања (88,3%) (једнократна новчана помоћ, ЈНП за набавку одеће, обуће, уџбеника, за огрев, за школски прибор и др.) и усмерен је на сиромашне. Готово три четвртине материјалне подршке додељивано је уз проверу материјалног стања. Пружалац услуге је центар за социјални рад, који у 2018. години није био лиценциран за ову делатност, али је поступак у току.

Култура

Нова Варош има скроман културни садржај. Дом културе „Јован Томић“ током више од педесет година постојања, седиште је Аматерског позоришта и Културно уметничког друштва. У оквиру овог здања постоји и ради и више секција од којих су најзначајније: Тамбурашки оркестар, школа сликања, школа гитаре, дечији и омладински драмски студио, школа страних језика. Библиотека „Јован Томић“ поседује фонд од више од 46.00 књига. На територији општине Нова Варош налази се Завичајни музеј као одељење Народног музеја Ужице.

Спорт

Спортски савез Нова Варош преко својих програма, подстиче и ствара услове за унапређење рекреације, односно бављење грађанства спортом, посебно деце и омладине. У његовом саставу функционише 20 клубова под називом Златар: фудбалски, клуб малог фудбала, атлетски, рукометни, одбојкашки, кошаркашки, стонотениски, кик-боксерски, шаховски, карате клуб, џудо клуб, планинарско-смучарско друштво и други.

Омладина

Канцеларија за младе основана је 2008. године, у циљу креирања и спровођења локалне политике за младе. До сада је преко 2.000 младих користило њихове услуге.

Канцеларија је добила награду за рад, као пример добре праксе и једна од најбољих у Србији у 2011. години.

6. ОЦЕНА СТАЊА ОТПАДА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ НОВА ВАРОШ

6.1. РАСПОЛОЖИВИ ПОДАЦИ И ПРОЦЕНЕ О КРЕТАЊУ ОТПАДА

Према званичним подацима ЈП “З. Септембар” (табела 6.1.) укупна количина отпада која се сакупља на територији општине Нова Варош је од 2012. године у порасту, упркос негативном наталитету. Ово се може објаснити повећаном туристичком активношћу, односно нарастајућим бројем туриста. Могуће је да ће у наредном периоду доћи до даљег повећања броја туриста, а тиме повећање количина отпада. У овом документу калкулише се са количином сакупљеног отпада у 2022. години, односно 4016 тона годишње. Сав тај отпад се депоније на депонији на локацији Друглићи која се налази на територији општине Прибој.

Процена количина прикупљеног отпада у претходних 12 година

година	Количина отпада (т/г)	Година	Количина отпада (т/г)
2011	2964	2017	3383
2012	2715	2018	3413
2013	2511	2019	3391
2014	2543	2020	3848
2015	2560	2021	3623
2016	2606	2022	4016

Табела 6.1.

Проширен је обухват прикупљања отпада у већини села у општини Нова Варош, осим у Јасенову, Белој Реци, Ојковици, контејнери су постављени на локације где може безбедно да приђе аутосмеђар прихватне запремине од 16m³, али ту не постоје подаци о броју домаћинстава, јер је плаћање те услуге на себе преузела Општина Нова

Варош, по тури прикупљеног и транспортованог отпада по унапред уговореној динамици.

Комунални отпад из Нове Вароши се тренутно одлаже на сметлиште "Дубоки поток - Друглићи" у општини Прибој које је удаљено 19 км од Нове Вароши. На овом сметлишту се одлаже отпад из општина: Нова Варош, Прибој и Пријепоље. Врши се редовно пресипање отпада инертним материјалом, а почела је и делимична рекултивација попуњеног простора.

Будућа регионална санитарна депонија "Бањица" се налази на 18 км од Нове Вароши (1Км од сметлишта "Дубоки пото ") на територији општине Нова Варош и на њој се тренутно изводе радови , како би постала трансфер станица за ове три општине (општина Сјеница још није озваничила одлуку о томе), одакле би се отпад транспортовао на депонију "Дубоко" у Ужицу.

Катастар дивљих депонија не постоји, али претходне три године уз помоћ Министарства за заштиту животне средине и општине Нова Варош, чишћено је 10-ак дивљих депонија годишње. Не врши се примарна селекција отпада, инсталирана је рециклажна линија и формирано 17 рециклажних острва, али недостаје одговарајући пословни манипулативни простор за обављање ове делатности.

Центар за завршну селекцију отпада у Новој Вароши није у радном стању, па су подаци о морфологији базирани на процени. У следећој табели приказана је процена садржаја основних врста отпада у комуналном отпаду за претходне три године.

Извод из извештаја ЈП "3. Септембар" Агенцији за заштиту животне средине.

Р.бр.	врста отпада	2020 (%)	2021(%)	2022(%)
1	папир и картон	8,81	8,26	11,41
2	Стакло	4,77	5,07	4,67
3	Биоотпад	33,24	32,74	29,77
4	Пластика	17,64	19,59	20,55
5	Неметали	8,72	5,4	6,88
6	Композити	4,47	4,94	6,03
7	Гума			
8	Текстил	5,55	6,87	6,25
9	фини елементи	11,93	12,58	11,18

10	Остало	4,87	3,87	3,19
----	--------	------	------	------

Табела 6.2.

На бази овако добијених података не могу се поуздано направити биланси нити утврдити прецизни индикатори напретка у селекцији и третману отпада. Због тога су овим документом у оквиру планирања управљања свим врстама отпада предвиђена мерења масе, што подразумева додатну организацију, средства и јачање стручне и теренске оперативе.

7.3

6.2. ПРОЈЕКЦИЈА КОЛИЧИНА И МОРФОЛОГИЈЕ ОТПАДА ЗА НАРЕДНИ ПЕРИОД

На основу члана 14. Закона о управљању отпадом, Планови из става 1. овог члана садрже:

- 1) очекиване врсте, количине и порекло укупног отпада на територији;
- 2) очекиване врсте, количине и порекло отпада који ће бити искоришћен или одложен у оквиру територије обухваћене планом;
- 3) очекиване врсте, количине и порекло отпада који ће се прихватити из других јединица локалне самоуправе;
- 4) очекиване врсте, количине и порекло отпада који ће се отпремити у друге јединице локалне самоуправе.

6.2.1. Пројекција количина отпада

На тренд укупне количине отпада која ће се третирати на територији општине Нова Варош, у наредном периоду утицаће неколико фактора:

- Стављање у функцију оперативе у оквиру РСДБ, чиме ће на територију општине Нова Варош притицати отпад са територија општина Сјеница, Пријепоље и Прибој;
- Значајно повећана туристичка активност, је реалност са обзиром на капацитет планине Златар;
- Изградња аутопута Београд - Јужни Јадран, чиме ће се у великој мери смањити транзитни саобраћај, а тиме и количина транзитног отпада;
- Настанак речног транзитног отпада у сливу реке Лим у овом моменту није предвидив, обзиром на чињеницу да река дотиче из друге државе и прихвата отпад са дивљих депонија у неколико општина узводно;
- Стагнација или даљи пад индустријске производње.

Посебно треба обратити пажњу на чињеницу да се регионална санитарна депонија Бањица гради на територији општине Нова Варош. Процењена количина отпада која ће се довозити на депонију Бањица 27.160t/g. рачунато на укупан број становника четири општине оснивача у односу од 4016 t/g. (званичан податак ЈП “З. Септембар”) колико се тренутно сакупља на територији општине Нова Варош.

У финансијској анализи овог плана рачуна се са количином отпада која ће се сакупљати на територији општине Нова Варош од 2024. године па на даље у износу од 4162t/g., што је планирано повећање од 10% у односу на 2022. годину.

Процена годишњих количина отпада на територији општина оснивача РСДБ.

Назив општине	Број становника (попис)		Процентуално учешће становника		Процена количина отпада у тонама годишње 2022 година
	2002	2022	2002	2022	
Нова Варош	19.982	13.849	16,7	14,8	4.016
Сјеница	27.970	24.083	23,4	25,7	6.984
Пријепоље	41.188	32.214	34,5	34,4	9.341
Прибој	30.377	23.514	25,4	25,1	6.819
Укупно	119.517	93.660	100,0	100,0	27.160

Табела 6.1.

Пројектовани капацитет регионалне депоније Бањица је 200.000m³, а то је довољно за период мањи од 10 година. Пре него што почне пријем отпада на депонији Бањица, неопходно је увести примарну селекцију и могуће третмане појединих фракција отпада на месту настанка у свим општинама. Овим планом предвиђена је примена и стимулација увођења свих доступних технологија отпада у смислу максималне редукције количине отпада за депоновање. Ово за претпоставку има јасан међуопштински уговор између оснивача РСДБ, као и јасне општинске Одлуке о отпаду за све учеснице, којима ће се утврдити прецизна правила понашања, права и одговорности за све заинтересоване стране.

6.2.2. Пројекција морфологије отпада

Морфологија произведеног отпада у општини Нова Варош ће бити условљена пре свега радикалном променом структуре привреде од индустрије ка туризму. Реално је очекивати наставак тренда смањења количине индустријског отпада. У сектору пољопривреде се такође може очекивати смањење отпада од агрохемикалија, због пораста учешћа органске пољопривредне производње. Што се броја и структуре становника тиче, тренд у претходне три деценије је константан пад. У овом документу тај фактор ће се третирати као неутралан у смислу утицаја на морфологију отпада. Количина отпада на магистралном правцу Београд-Јужни Јадран ће се значајно смањити када буде изграђен аутопут.

Једна од кључних активности која је предвиђена у овом документу је рад на утврђивању поузданих података о морфологији отпада током целог планског периода, поготову у првим годинама, као основ за израду свих потребних биланса за одабир поступака и обезбеђење средстава за третман свих врста отпада у надлежности општине Нова Варош.

7. АНАЛИЗА ЗАИНТЕРЕСОВАНИХ СТРАНА, ОДГОВОРНОСТИ, КАПАЦИТЕТИ

У поглављу 4.4. приказан је институционални оквир процеса управљања отпадом на свим нивоима. У овом поглављу дат је детаљнији опис анализе одговорности, права и потреба свих, у овом моменту идентификованих заинтересованих страна.

Упркос чињеници да је комунални отпад према законима Републике Србије у директној надлежности локалне заједнице, ма како да је организована, економски развијена, стручно компетентна, локална заједница не може сама да прихвати и реши изазов одрживог управљања отпадом. Отпад је глобални изазов људске заједнице. Разлози су јасни:

- Комплетан суви комунални отпад је настао као последица одбацивања предмета и материјала који су дизајнирани и произведени у оквиру великих пословних мултинационалних система далеко ван граница општине Нова Варош, а већина и ван граница Србије;
- Ти мега пословни системи најбоље познају све особине материјала и предмета које су дизајнирали, произвели и пустили у промет и они најбоље знају како са тим може и сме да се поступа;
- Ти пословни системи су на продаји истих материјала и предмета остварили профит из кога произилази њихова одговорност све док се исти безбедно преведу у неко ново стање које ће бити нови производ (предмет, материјал, енергија);

- Држава је та која преко својих прописа и институција уређује односе са свим актерима, од међународних, преко регионалних до локалних и одговорна је за амбијент у коме се управља отпадом;
- Регионални партнери према националној Стратегији о отпаду обезбеђују ефикасније (правно регулаторне, социоекономске, материјалне) токове отпада;
- Обезбеђују ефикаснији приступ тржишту секундарних сировина, технологијама, финансијама;
- Обезбеђују ефикаснију заштиту животне средине;
- Локални партнери треба да развију капацитете и поступке за одрживо селективно прикупљање на месту настанка и транспорт свих селектованих врста отпада које се на локалну територију довозе са стране, до места са кога ће га преузети регионални партнер;
- Локални партнери треба да преузму одговорност третмана оних врста отпада чији се извори налазе на територији локалне заједнице, а то је биоотпад и геоотпад, углавном грађевински отпад од материјала који су настали експлоатацијом локалних позајмишта.

Европска Унија је формирала свеобухватан пакет директива, које представљају оквир за све државе чланице ЕУ, државе које су разним фазама придруживања и држава које имају размену добара са чланицама ЕУ (прекогранична сарадња, промет роба и сл.). Осим правно регулаторног оквира, ЕУ располаже капацитетима за експертску и техничку подршку развоја система управљања отпадом у земљама које су у процесу придруживања. Поједине европске земље пружају подршку Србији у оквиру билатералних споразума (Норвешка, Немачка, Швајцарска, Француска...).

Република Србија у оквиру поглавља 27 у процесу придруживања ЕУ, стално прати развој ЕУ стандарда, уводи их у национално законодавство и имплементира у складу са могућностима. Следи преглед свих у овом тренутку сагледивих и релевантних заинтересованих страна од државног до локалног нивоа. Листа ЕУ прописа дата је у поглављу 4.2.

7.1. ДРЖАВНИ НИВО

Национално законодавство уређује дужности и права локалне самоуправе у сектору управљања отпадом. Носиоци власти су у обавези да утврде, спроводе и унапређују јавну политику у сектору управљања свим комуналним делатностима и да брину да она обезбеди потребе заједнице, поштујући националне прописе уз очување животне средине. Национални прописи су усклађени са међународним прописима и начелима.

Институције и установе државне управе

Министарство заштите животне средине-Сектор за управљање отпадом и отпадним водама

Сектор за управљање отпадом и отпадним водама обавља послове који се односе на:

- припрему стручних основа за израду прописа и непосредно учешће у изради прописа из делокруга рада Сектора;
- координацију активности на припреми, организовању и праћењу процеса израде и реализације стратегија, програма и планова у области заштите животне средине и управљања отпадом; утврђивање,
- координирање и развој циљева животне средине у области управљања отпадом;
- успостављање и развој система управљања комуналним, биоразградивим и индустријским отпадом и сарадња са јединицама локалне самоуправе у погледу усаглашавања праксе и примене закона;
- праћење и учешће у хармонизацији националних прописа са прописима Европске уније у области управљања отпадом у оквиру прекограничног кретања отпада, издавања дозвола за управљање отпадом и дозвола за управљање посебним токовима отпада, као и планирања управљања отпадом;
- учешће у изради стратешких докумената, истраживачких и других планова и програма у области одрживог коришћења, очувања квалитета површинских и подземних вода, заштите вода од загађивања и управљања отпадним водама, њиховом усаглашавању са стратешким документима у области заштите животне средине и дефинисању циљева животне средине у погледу површинских и подземних вода и заштићених области, као и праћење реализације тих стратегија, планова и програма;
- сарадња са другим државним органима и институцијама у остваривању политике заштите животне средине у области управљања отпадом и управљања водама;
- учешће у раду Преговарачке групе за Поглавље 27, раду секторских радних група и припреми преговарачке позиције;

У Сектору за отпад и отпадне воде образоване се уже унутрашње јединице:

- Група за нормативно-правне послове у области управљања отпадом и отпадним водама
- Одељење за управљање отпадом
- Одељење за заштиту вода од загађивања
- Одељење за отпадне воде
- Група за планирање, припрему и праћење пројеката у области управљања отпадом и отпадним водама

Конкретно у случају управљања отпадом у општини Нова Варош, Министарство заштите животне средине је преузело „планирање, припрему и праћење“ пројекта изградње Регионалне санитарне депоније Бањица. Осим тога исто Министарство је преузело и директно суфинансирање пројекта, у складу са чланом 21. став 1. Закона о управљању отпадом.

Министарство финансија

Ово је укључено у финансирање РСДБ преко Сектора за управљање отпадом и отпадним водама.

Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде

Ово министарство је надлежно за управљање отпадом од агрохемикалија, биљном биомасом насталом као нус производ у примарној пољопривредној производњи, биомасом животињског порекла настале у сточарској производњи и преради меса (управа за ветерину).

Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре

Отпад од грађења и рушења потпада под одговорност МЗЖС. Сектор за управљање отпадом и отпадним водама, сарађује са надлежним министарством око дозвола за изградњу грађевинске и саобраћајне инфраструктуре у функцији управљања отпадом на регионалном и националном нивоу. Осим тога саобраћајнице регионалног и републичког ранга су у значајном делу погодан простор за формирање дивљих депонија. Локалне заједнице не могу на таквим местима постављати контејнере без сагласности и обезбеђења мера заштите од стране надлежног министарства.

Министарство рударства и енергетике

Чврсти, течни и гасовити отпад који настаје у процесу рударења, примарне прераде руда и у процесу производње било ког вида енергије је у одговорности овог министарства, и не подлеже Закону о управљању отпадом републике Србије.

Министарство правде

Ово министарство обезбеђује подршку за израду законодавно регулаторног оквира за управљање отпадом, утврђивању подстицајних и репресивних политика и мера и инструмената примене.

Министарство државне управе и локалне самоуправе

У складу са законом је између осталог надлежно за надзор на радом локалних самоуправа, а тиме и за део поверених и изворни послова у комуналној делатности.

Министарство унутрашњих послова

Превасходно је надлежно преко локалних „Комисија за безбедност саобраћаја“ за утврђивање и контроле постављене комуналне инфраструктуре која може имати утицај на безбедност саобраћаја, као и за контролу транспортних средстава и безбедног рада теренских радника за сакупљање и транспорт отпада.

Министарство здравља,

У надлежности овог министарства је сав отпад који настаје у процесима заштите здравља људи: медицински и фармацеутски отпад.

Агенција за заштиту животне средине

Агенција за заштиту животне средине, као орган у саставу Министарства заштите животне средине, са својством правног лица, обавља стручне послове који се односе на:

-Развој, усклађивање и вођење националног информационог система заштите животне средине (праћење стања чинилаца животне средине кроз индикаторе животне средине, регистар загађујућих материја и др.);

-Спровођење државног мониторинга квалитета ваздуха и вода, укључујући спровођење прописаних и усаглашених програма за контролу квалитета ваздуха, површинских вода и подземних вода прве издани и падавина;

-Управљање Националном лабораторијом;

-Прикупљање и обједињавање података о животној средини, њихову обраду и израду извештаја о стању животне средине и спровођењу политике заштите животне средине;

-Развој поступака за обраду података о животној средини и њихову процену;

-Вођење података о најбољим доступним техникама и праксама и њиховој примени у области заштите животне средине;

-Сарадњу са Европском агенцијом за животну средину (ЕЕА) и европском мрежом за информације и посматрање (EIONET), као и друге послове одређене законом.

Остала, у тексту наведена министарства, кабинети и неке ненаведене институције и установе немају директну законску одговорност над токовима отпада, али су

неформално на разне начине укључене било у процесу управљања отпадом, било у процесу производње отпада. Њихово укључивање у процес се појављује кроз:

- Мултисекторске инвестиције;
- Приступ међународним фондовима за заштиту животне средине;
- Едукацију, промоцију, информисање;
- Развој одрживих културних образаца када је у питању однос појединца и заједнице према окружењу;
- Развој нових технолошких поступака за управљање отпадом;
- Укључивање села у одрживо управљање отпадом;
- Укључивање маргинализованих група у процесе управљања отпадом;
- Укључивање деце у процесе управљања отпадом...

Министарство за европске интеграције, Министарство просвете, Министарство културе, Министарство за бригу о селу, Министарство науке, технолошког развоја и иновација, Министарство туризма и омладине, Министарство информисања и телекомуникација, Министарство за јавна улагања, Министарство привреде, Кабинет министра без портфеља задуженог за унапређење развоја недовољно развијених општина, Кабинет министра без портфеља задуженог за равномерни регионални развој.

Јавне организације и удружења на државном нивоу

Стална конференција градова и општина-Савез градова и општина Србије

Државне компаније (електропривреда, рударство,...)

Јавни информативни сервиси са националним фреквенцијама или високим тиражима

Јавне државне институције и установе: културе, образовања, науке, технолошког развоја, социјалне заштите, хуманитарне организације, спортско, рекреативне организације...

Приватни сектор мултинационалног и националног нивоа са значајним утицајем на целокупном простору Србије

Велики произвођачи отпада на националном нивоу (амбалажна индустрија, велики корисници амбалаже, произвођачи и дистрибутери електроопреме, велике грађевинске компаније, велики произвођачи прехранбених производа, пестицида, козметике и других хемикалија, рударске компаније,...)

Системски оператери отпада

Продужена одговорност произвођача дефинисана је Законом о амбалажи и амбалажном отпаду. Амбалажна индустрија основала је у складу са законом „Системске оператере отпада“, који у име својих оснивача брину о испуњењу националних циљева. Тренутно је у Србији регистровано пет системских оператера, који практично покривају одговорност целокупне амбалажне индустрије.

Стручне организације за испитивање отпада обављају послове испитивања отпада за потребе класификације у прекограничном кретању отпада, третмана и одлагања отпада, као и за потребе проглашења престанка статуса отпада, у складу са опсегом делатности за које су акредитоване, и издају извештај о испитивању отпада. До 2021. године, акредитовано је девет институција са статусом стручне организације за испитивање отпада.

Остали учесници са одређеном улогом у управљању отпадом према Закону о управљању отпадом су произвођачи или увозници производа, произвођачи отпада, власници и држаоци отпада, превозници отпада, посредници/трговци и оператери постројења за управљање отпадом - рециклери. Ти актери долазе из јавног и приватног сектора.

Невладин сектор на државном нивоу

Такође, удружења (организације цивилног друштва) регистрована у складу са Законом о удружењима („Службени гласник РС”, бр. 51/2009, 99/2011-др. закони и 44/2018-др. закон) која се баве питањима заштите животне средине и медији, имају значајну улогу у подршци спровођењу циљева управљања отпадом, кампањама информисаности грађанства, као и директној комуникацији са грађанством.

7.2. РЕГИОНАЛНИ НИВО

Општине оснивачи РСДБ

На основу члана 12. Закона о управљању отпадом („Службени гласник РС”, бр. 36/2009, 88/2010, 14/2016, 95/2018-др. закон, 35/2023) прописано је „Скупштине две или више јединица локалне самоуправе на чијим територијама укупно живи најмање 250.000 становника доносе, по прибављеној сагласности министарства, а за територију аутономне покрајине надлежног органа аутономне покрајине, регионални план

управљања отпадом, којим се дефинишу заједнички циљеви у управљању отпадом у складу са Програмом.

Регионални план управљања отпадом може се донети и за територије општина на којима живи мање од 250.000 становника по претходно израђеној студији оправданости за доношење регионалног плана на коју сагласност даје министарство, односно надлежни орган аутономне покрајине.

Поступак израде и доношења регионалног плана из ст. 1. и 2. овог члана уређује се споразумом скупштина јединица локалне самоуправе, у складу са законом.“

Општине Нова Варош, Пријепоље, Прибој и Сјеница представљају регион за управљање отпадом у складу са Националном стратегијом о управљању отпадом. Основне специфичности овог региона за управљање отпадом су:

- Све општине учеснице су у категорији неразвијених у складу са националним стандардима;
- Укупан број становника је испод 93.660, са израженим трендом пада броја становника (табела 6.1.).
- Општина Нова Варош је најмања по броју становника у региону, а на њеној територији је у току изградња Регионалног центра за управљање отпадом.
- Регион је погранични са израженим транзитним карактером (Река Лим, Пруга Београд-Бар, Магистрала Београд-Јужни Јадран, магистрала Пријепоље- Прибој). У географском смислу цео регион припада планинском венцу „Стари Влах“ и спада у високо планинско подручје Србије, укупне површине 2.840km², са густином насељености 33 становника на једном квадратном километру.

Почетне активности, које су резултирале потписивањем Споразума о заједничком управљању отпадом, који су потписале све општине: Пријепоље, Нова Варош, Прибој и Сјеница, број 353-1853 дана 8. 10. 2005. године и њихове скупштине (све осим Сјенице) су донеле одлуку о градњи заједничке регионалне депоније на локацији „Бањица“ на територији Нове Вароши. Локација има 2,6 ha, предвиђена је за 20 година рада, налази се код места Бистрица у планинском делу, тј. у ували Дубоки Дол. Налази се на територији општине Нова Варош близу тремеђе са Прибојем и Пријепољем. Локација "Бањица" на територији општине Нова Варош уз магистрални пут Нова Варош-Прибој на основу Студије је одабрана као најповољнија. Студију о избору локације је урадио Институт „Кирило Савић“, као и идејне и главне пројекте децембра 2005. године и Студију о процени утицаја на животну средину априла 2006. године. Техничку контролу пројеката је урадио „Урбанпројект“ из Чачка, јануара 2006. године. Сагласност на Студију о процени утицаја на животну средину издала је општина Нова Варош, априла 2006. године. Општине су откупиле земљиште. Грађевинска дозвола је добијена и кренуло се у изградњу тела депоније. Уз финансијску помоћ Фонда за заштиту животне средине покренути су грађевински радови на уређењу тела депоније. Изградња

депоније "Бањица" прекинута је у току 2009. године јер је било неопходно прилагодити пројектно-техничко решење и пројектовани технолошки поступак, у међувремену, промењеној националној регулативи у овој области која је у складу са актуелном ЕУ регулативом. Уз помоћ Министарства животне средине, рударства и просторног планирања и иностраних донатора, 2011. године, покренута је активност препројектовања постојеће документације.

Регионална санитарна депонија Бањица д.о.о. Нова Варош (РСДБ)

Дана 29. 8. 2013. године, четири општине основале су заједничко „Друштво са ограниченом одговорношћу за управљање чврстим комуналним отпадом на територији општине Нова Варош, Прибој, Пријепоље и Сјеница РСДБ. Први усаглашени акт је Уговор о основању привредног друштва на основу члана 139-244. Закона о привредним друштвима („Сл. гласник РС“, бр. 136/2011 и 99/2011). Претежна делатност је „Скупљање отпада који није опасан“. Предузеће је преузело управљање наставком активности око изградње регионалне депоније. Од оснивања, предузећем руководи директор као једино запослено лице, а контролу рада врши скупштина коју чини по један представник свих оснивача. До сада је то једини правни акт друштва. Друштво координира наставак изградње регионалне санитарне депоније Бањица. Иницијативу над изградњом комплетне инфраструктуре преузело је Министарство за заштиту животне средине у складу са чланом 21. став 3. Закона о управљању отпадом („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 14/2016, 95/2018-др. закон и 35/2023). РСДБ пружа теренску техничку помоћ. У овом тренутку завршени су следећи радови на изградњи трансфер станице Бањица: грађевински радови на платоу, набављена опрема, доведена вода, изграђено прикључење на магистралну саобраћајницу Пријепоље-Прибој (прва фаза). Да би трансфер станица била оперативна потребно је још изградити приступну саобраћајницу са магистралног пута Пријепоље-Прибој, обезбедити напајање електричном енергијом и успоставити радну оперативу. План инвеститора је да трансфер станица буде оперативна током 2026. године (фаза 2.). Након тога планира се трећа фаза градње. Изградња регионалне депоније на локацији Бањица (депонија, центар за завршну селекцију, компостана, постројење за третман процедурних вода). Комплетирање ове фазе планира се у периоду 2025-2030. године. Инвестицију ће координирати и финансирати Министарство заштите животне средине. У истом периоду ће се направити комплетна организација рада, систематизација радних места и други интерни акти друштва, као и протоколи о сарадњи са локалним ЈКП свих оснивача. Планира се да локална ЈКП из општина Пријепоље, Нова Варош и Пријепоље отпад из својих општина сакупљају и транспортују на локацију Бањица, а у Сјеници се планира изградња трансфер станице са евентуалним третманом појединих врста отпада на месту настанка. Коначна организација и одговорност управљања отпадом на

регионалном нивоу биће утврђена новим Регионалним планом управљања отпадом за општине Нова Варош, Пријепоље, Прибој и Сјеница који је у припреми.

Тренутно се отпад са територије у будућој надлежности Регионалне санитарне депоније Бањица, одлаже на сметлишту Друглићи (општине Прибој, Нова Варош и Пријепоље), а са територије општине Сјеница на постојећем локалном сметлишту у Сјеници.

Регионална развојна агенција Златибор са седиштем у Ужицу

Ради на изради и реализацији донаторских пројеката из области комуналних делатности, привреде, друштвених делатности, заштите животне средине, а посебно развојних пројеката у области управљања отпадом. Покрива простор Златиборског управног округа, учествује на пројектима прекограничне сарадње.

7.3. ЛОКАЛНИ НИВО

Јединице локалне самоуправе имају надлежности у области комуналних делатности и одговорни су за стратешку процену планова и програма, процену утицаја пројеката на животну средину и издавање интегрисаних дозвола из своје надлежности. Управљање комуналним отпадом је брига локалне самоуправе. Према Закону о управљању отпадом, јединица локалне самоуправе: доноси локални план управљања отпадом и стара се о његовом спровођењу; спроводи управљање неопасним (што укључује комунални) и инертним отпадом на својој територији; уређује поступак наплате услуга; издаје дозволе и друге акте; врши надзор и контролу мера поступања са отпадом, као и друге послове утврђене законом. Локална регулатива управљања отпадом утврђена је Одлуком о комуналним делатностима на територији општине Нова Варош, бр: 06-115/10/2017 од 16. 11. 2017. године.

Специфичан положај општине Нова Варош када је у питању сектор заштите животне средине, а посебно када је у питању проблематика отпада састоји се у следећим факторима:

- Спада у мале општине;
- Недовољно развијена општина са високим нивоом незапослености-IV категорија развијености;
- Високо планинско подручје, са отежаном интерном и екстерном комуникацијом;
- Општина, која се реком Лим, граничи са Републиком Босном и Херцеговином;

- Удаљена од великих привредних и културних центара, повезана преко магистралне саобраћајнице Београд-Јужни Јадран и преко пруге Београд-Бар (најближе станице у Бистрици, Прибоју и Пријепољу);
- Заједница је изложена вишедеценијском паду наталитета (табела 5.2.), изнад републичког просека;
- Пад индустријске производње;
- Изложена порасту експлоатације шума што је у општини доминантан природни обновљив, али ограничен ресурс;
- Пораст туристичке активности, коју прати повећана грађевинска активност;
- Комунални отпад са територије Нова Варош тренутно се одлаже без третмана на депонији Друглићи која се налази на удаљености од 20km. од центра насеља Нова Варош у приобаљу реке Лим у граничном појасу са општином Прибој и припада општини Прибој;
- Према националној стратегији о отпаду, предвиђено је да будућа регионална санитарна депонија буде изграђена на локацији Бањица на територији општине Нова Варош у приобаљу реке Лим, удаљена 18km од центра насеља Нова Варош;

Следи преглед одговорности и капацитета заинтересованих страна на локаном нивоу.

Општинска управа општине Нова Варош

Општинска управа општине Нова Варош броји 51 стално запослених. На пословима заштите животне средине ради;

Један инспектор који је задужен за комуналне делатности и у оквиру тога и за заштиту животне средине у складу са законом;

Један референт за послове процене утицаја на животну средину и за издавање дозвола за оператере управљања отпадом;

Овај запослени је истовремено задужен и за послове образовања;

Послови везани за буџетски Фонд за заштиту животне средине општине Нова Варош, као и за израду и управљање донаторским пројектима заштите животне средине поверени су канцеларији за ЛЕР.

Осим правно регулаторне и контролне улоге преко службе инспекцијског надзора, општинска управа општине Нова Варош техничку подршку активностима управљања отпадом (ЛЕР, израда и реализација донаторских пројеката).

Општинска управа преко општинског буџета пружа финансијску подршку активностима управљања отпадом:

-Буџетски Фонд за заштиту животне средине-развојне активности, едукација, промоција.

-Наменски буџет за управљање отпадом (Депонија Бањица, чишћење дивљих депонија, сакупљање отпада са сеоског предела, дотације и субвенције ЈП “З. Септембар”, Плаћање по основу других налога према ЈП “З. Септембар”, чишћење реке Лим уз брану ХЕ Бистрица.

Преглед исплата из буџета општине Нова Варош намењене за управљање отпадом

		Приходи буџета општине Нова Варош и исплате за послове управљања отпадом(рсд).		
Бр.	Година	2020	2021	2022
1.	Укупан буџет	670.014.617,00	751.605.767,00	891.752.106,00
2.	Уплате из буџета општине на рачун ЈП “З. Септембар” за послове управљања отпадом	5.570.750,00	7.016.210,00	9.468.660,00
2.1.	Чишћење дивљих депонија	1.862.750,00	3.484.105,00	4.643.495,00
2.2.	Одвоз отпада по налогу општине Нова Варош (сеоско подручје)	3.708.000,00	3.532.105,00	4.825.165,00
3.	Уплате за изградњу Регионалне санитарне депоније Бањица	20.992.634,00	68.891.969,00	33.046.875,00
3.1.	Изградња трансфер станице са рециклажним двориштем	20.000.000,00	45.499.200,00	30.885.800,00
3.2.	Пројектна документација за санитарну депонију „Бањица“		22.067.909,00	
3.3.	Субвенција за регионалну санитарну депонију	992.634,00	824.860,00	2.191.075,00
4.	Укупна издвајања из буџета општине Нова Варош за управљање отпадом (2+3)	26.563.384,00	75.908.179,00	42.515.535,00
5.	Учешће улагања општине Нова Варош у управљање отпадом у односу на укупан буџет (%)	3,96	10,10	4,77

6.	Учешће уплата из буџета општине на рачун ЈП “З. Септембар” за послове управљања отпадом у односу на укупан буџет општине (%)	0,83	0,93	1,06
----	--	------	------	------

Табела 7.3.1.

ЈП “З. Септембар”

Основне информације

ЈП “З Септембар“ обавља делатност од општег интереса у складу са Законом о јавним предузећима и Законом о комуналним делатностима. Оснивач Предузећа је локална самоуправа Нова Варош, која је исто основала ради обезбеђивања трајног обављања делатности од општег интереса.

Основне делатности Предузећа су:

- сакупљање , пречишћавање и дистрибуција воде,
- прикупљање и одвођење отпадних канализационих вода,
- прикупљање и одвожење комуналног неопасног отпада, као и
- остале комуналне делатности поверене Одлуком о комуналним делатностима на територији општине Нова Варош број: 06-115/10/2017-02 од 16.11.2017. године.
-

Информације о капацитетима и организацији,

У РЈ " Чистоћа " су запослена 22 радника на следећим пословима: шеф 1, пословођа 1, возача 5, механичар 1 и радници на изношењу отпада 14 извршилаца. Не постоји аналитика о ангажовању заједничке службе на пословима прикупљања и транспорта отпада. Овај посао обавља се уз ангажовање следеће опреме:

Спецификација опреме за сакупљање, одвожење и депоновање комуналног отпада на територији општине Нова Варош

Назив опреме	Број комада	Година старости/власништво
Ауто смећар 16м3	1	9 ЈП “З. Септембар”
Ауто смећар 16м3	1	13 ЈП “З. Септембар”
Ауто смећар 7м3	1	13 ЈП “З. Септембар”

Ауто-подизач	1	16 ЈКП
Контејнери 5м ³	14	ЈП “З. Септембар”
Контејнери 1,1м ³	303	ЈП “З. Септембар”
Контејнери 1,1м ³ за селекцију отпада	78	ЈП “З. Септембар”
Контејнери 0,25м ³	220	Грађани

Табела 7.3.2.

Радно време на пословима прикупљања отпада је од 07-14,30 часова, изузев прикупљања отпада из центра града где је радно време од 04 сата ујутру. Отпад се прикупља сваки дан (од марта до децембра), а у периоду од децембра до марта када је већи снег не ради се недељом:

- Отпад из града се купи сваког дана (осим горе наведеног периода , када се не ради недељом);
- Отпад из приградских насеља се износи средом и четвртком;
- Отпад из сеоских средина се износи сваког понедељка и петка;
- Отпад из контејнера од 5м³ се износи по потреби и позиву;
- Кабаста отпад се износи 2-3 пута месечно.

Број камионских тура за сакупљање и одвоз отпада на депонију:

Р.бр.	Дан у седмици	Тип камиона	Број тура
1	Понедељак	(смећар 16м ³)	2
2	Уторак	(смећар 16м ³)	1
3	Среда	(смећар 16м ³)	1
4	Среда	(смећар 7м ³)	2
5	Четвртак	(смећар 16м ³)	1
6	Петак	(смећар 16м ³)	2

7	Субота	(смећар 16m ³)	1
8	Недеља	(смећар 16m ³)	1

Табела 7.3.3.

Највећи проблем у раду је недовољан број теренских радника. ЈП 3. Септембар комуникацију са корисницима остварује преко:

- шалтера,
- контакт телефона,
- службене писарнице,
- званични веб сајт општине <https://www.novavaros.rs/>,
- сајт комуналног предузећа <https://jp3septembar.rs/>,
- фејсбук страница Инфо Нова Варош.

Остали локални оператери отпада

Осим ЈП „3.Септембар“ (поседују дозволу за сакупљање и транспорт неопасног отпада), дозволе за управљање отпадом поседују:

- "Пластика" ДОО, Дозвола за складиштење и третман неопасног отпада (рециклажа отпада од пластике);
- "Златарпласт" АД, Дозвола за складиштење и третман неопасног отпада (рециклажа отпада од пластике);
- Бранко Шаковић ПР Трговина отпадом "Ниџо", Вранеша, Дозвола за складиштење, механичку припрему и транспорт неопасног отпада;
- ПТР "Авдић" Нова Варош, Дозвола за сакупљање и транспорт неопасног отпада;
- "Nanix wood" доо Нова Варош, Дозвола за складиштење, третман и одлагање неопасног отпада (пиљевина, ...-производња пелета).

Остали јавни сектор

Овде се помињу у улози произвођача отпада и учесника у третману отпада (јавна предузећа, установе културе, образовања и спорта). Преглед јавних предузећа и јавних установа са територије општине Нова Варош дат је у поглављу 5.2 овог документа.

Локална привреда

Одговорни произвођачи, загађивачи, учесници у третману отпада. Опис привреде дат је у поглављу 5.2. Оно што је значајно за отпад је да је у периоду од осамдесетих

година прошлог века до данас дошло до драстичног пада индустријског производа са 80% на испод 40%. Не располажемо прецизним подацима, али је евидентно гашење преко 60% индустријских привредних субјеката. У порасту је сектор услуга у оквиру кога је и туристичка делатност.

Локални невладин сектор

Удружење грађана „Студенац“ – заштита водних ресурса и природе Златара; Удружење грађана „Еко Варош“ – промоција значаја животне средине и активности на уређењу града и туристичких зона; Удружење грађана „Смарт“ – заштита животне средине и активности на чишћењу и уређењу пешачких стаза, видиковаца, шеталишта, паркова.

Средства јавног информисања

У Новој Вароши доступне су информације од средстава јавног информисања са националном фреквенцијом, листовима са националног преко локалног листа Варошке новине и локалне радиостанице Радио Златар.

Локално становништво

Грађанке и грађани у најширем смислу, као произвођачи отпада и учесници у третману отпада. Структура становништва и тренд наталитета описани су детаљније у поглављу 5.2.1. Према подацима Регионалне канцеларије Привредне коморе Србије у Ужицу, број запослених лица у општини Нова Варош је у 2019. години био 2987, 2020. године 2869, број незапослених је у 2020. години био 1628, а 2021. године 1591. Број корисника услуге према подацима за 2022. годину је 1016 у колективном моделу становања, 2919 у индивидуалном моделу становања и 330 корисника услуге у статусу правног лица.

Када је у питању управљање отпадом, забрињавајући је податак да је број запослених лица у општини Нова Варош мањи од броја корисника услуге за око 1000, када је реч о физичким лицима, што може да се протумачи као да је значајан број носиоца корисника услуга пензионисано лице, или лице ван службене евиденције запослених (сива економија). Висок ниво незапослености указује на чињеницу да се значајан број корисника/ца суочава са проблемом елементарне егзистенције. Ово се посебно односи на амбицију да пред кориснике услуга поставимо задатак примарне селекције отпада на месту настанка и компостирања биотпада биљног порекла на месту настанка у индивидуалном моделу становања.

Туристи и транзит

Према информацијама Привредне коморе Србије, регионална канцеларија Ужице бележи раст туристичке активности у општини Нова Варош. У 2020. години забележено је 11.642 посета, у 2021. години 17.811, у 2022. години 16.764, а у 2023. години 14.296 посета.

Село и сеоске месне заједнице

Управљањем отпадом на сеоском пределу општине Нова Варош је условљено низом специфичности које захтевају посебне мере, активности и додатна средства.

Специфичности сеоског предела општине Нова Варош може се описати констацијама које следе.

Морфологија отпада на сеоском пределу општине Нова Варош се разликује од морфологије у урбаном делу по:

- садржају амбалаже од пестицида,
- садржају амбалаже од минералних ђубрива,
- садржају ветеринарског отпада,
- садржају био отпада са фарми,
- садржају отпада од прераде меса за сопствене потребе или отпада из мини кланица,
- садржају отпада од природно угинулих животиња (редовни морталитет или заразне болести),
- садржају отпадних синтетичких влакана (од везивања бала, снопова, малине...),
- садржају отпадне пољопривредне механизације и делова пољопривредне механизације (вуна, фолије, црева од система за наводњавање ,....).

Структура произвођача отпада по основној делатности и социјалном положају у друштву:

На сеоском пределу разликујемо више категорија произвођача отпада:

- класична сеоска домаћинства са пољопривредом као искључивом делатношћу,
- сеоска домаћинства са пољопривредом као основном делатношћу, уз туризам као допунску делатност,

- породице које стичу доходак у граду, а живе на селу уз пољопривредну производњу као допунску или основну делатност,
- угоститељски субјекти (ресторани, хостели, камп насеља,...),
- остали привредни субјекти (хладњаче, ауто отпади, бензинске пумпе, продавнице, кланице и прерада меса, разне радионице,...).

Ова чињеница знатно отежава успостављање јединственог система управљања отпадом на селу. Олакшавајућа чињеница је да сви припадници свих пет наведених категорија произвођача отпада на селу имају сопствено двориште у коме могу третирати биоотпад што свакако треба наметнути као обавезу.

Мала густина насељености, раштрканост терена и неприступачност комуналних транспортних возила појединим засецима додатно усложњава прикупљање отпада са села, као и надзор. С друге стране јасна је неопходност сакупљања отпада са сеоског дела, јер је то простор са кога добијамо воду и храну, то је простор који у Западној Србији представља основни туристички потенцијал. Отпад који се неконтролисано одложи у шуми, увалама, провалијама, тамо и остаје и трајно загађује непосредни простор и све рецепијенте низводно.

Олакшавајућа околност је што се на селу може збринути комплетан биоотпад биљног и анималног порекла исхраном домаћих и дивљих животиња у режиму заштите, што поједностављује поступак примарне селекције отпада. Основни предуслови да се успостави трајан одржив процес збризавања отпада са села су:

- да се изради прецизан катастар произвођача отпада на селу,
- да се обави карактеризација и категоризација произвођача отпада на селу,
- да се утврде јасне потребе и обавезе свих заинтересованих страна (тарифни систем, казнено стимулативна политика),
- да се обезбеде стабилна финансијска и потребна одговарајућа техничка средства,
- да се разради јасан план сталне комуникације (информисаност, едукација, промоција, оперативна двосмерна комуникација),
- да се обезбеди ефикасан надзор над процесом и простором.

Због тога је управљање отпадом на селу у овом документу дефинисано као посебан задатак са посебно постављеним циљем. У следећој табели је приказана је листа сеоских месних заједница у односи на градски део општине.

Насеља и становништво у општини Нова Варош

Ред.		Број становника	Број становника
------	--	-----------------	-----------------

бр.	Назив насеља	2002. година	2022. година
1.	Акмачићи	420	303
2.	Амзићи	117	75
3.	Бистрица	791	502
4.	Божетићи	392	233
5.	Брдо	333	306
6.	Буковик	311	178
7.	Бурађа	258	133
8.	Вилови	396	275
9.	Вранеша	485	303
10.	Горња Бела Река	224	106
11.	Горње Трудово	139	37
12.	Дебеља	148	92
13.	Доња Бела Река	287	190
14.	Драглица	257	151
15.	Дражевићи	419	315
16.	Дрмановићи	368	294
17.	Јасеново	272	108
18.	Комарани	346	224
19.	Кућани	256	175
20.	Љепојевићи	126	121
21.	Мишевићи	112	66
22.	Негбина	475	271

23.	Нова Варош-град	10.335	7.542
24.	Ојковица	290	146
25.	Радијевићи	169	104
26.	Радоиња	690	424
27.	Рутоши	887	489
28.	Сеништа	262	130
29.	Тиква		44
30.	Тисовица	117	37
31.	Трудово	92	34
32.	Челице	78	37
33.	Штитково	130	62
	Општина Нова Варош	19.982	13.507

Табела 7.3.6.

7.4. ИСПИТИВАЊЕ ЗАДОВОЉСТВА КОРИСНИКА И КОРИСНИЦА КОМУНАЛНИХ УСЛУГА⁹

У периоду од 15. маја до 5. јуна 2023. године општина Нова Варош и ЈП „3. Септембар“ су спровели испитивање задовољства корисника/ца комуналних услуга на територији општине Нова Варош. Циљ овог испитивања је био да се чује мишљење о квалитету услуга, унапређење комуникације, између грађана/грађанки и јавног комуналног предузећа и да се процени спремност грађана/грађанки да се активно укључи у процес одвајања и третман отпада на месту настанка. Испитивање су спровели чланови Радне групе за израду Локалног плана управљања отпадом општине Нова Варош и запослени у ЈП „3. септембар“. Испитивање је спроведено на узорку од 313 испитаника. (мушкарци и жене, старости 18–30, 30–60 и старији од 60 година) у свим насељеним местима општине Нова Варош. Детаљан опис методологије, технике испитивања и анализа добијених резултата приказани су у посебном документу у прилогу под називом „Испитивање задовољства корисника и корисница услуга ЈП “3. Септембар” Нова Варош“.

⁹ Документ Анализа испитивања задовољства корисника и корисница услуга ЈП “3. Септембар” је саставни део овог документа ЛПУОНВ.

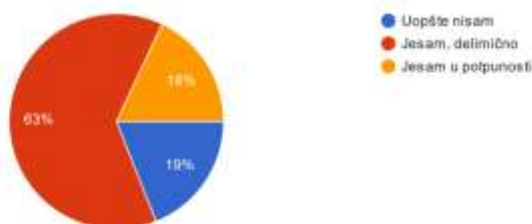
Следи извод из детаљне анализе, релевантан за послове управљања отпадом. Спроведено испитивање је показало да корисници/кориснице имају поверење у јавно комунално предузеће и да су претежно задовољни услугама које су биле предмет овог испитивања (услуге сакупљања и транспорта комуналног отпада, снабдевања пијаћом водом и одржавања канализације на територији општине Нова Варош), што итекако представља позитивне примере.

Што се тиче укупног задовољства квалитетом услуга које пружа ЈП „3.Септембар“ Нова Варош (скупљање и одношење отпада, снабдевање пијаћом водом, одвођење отпадних вода и одржавање чистоће на јавним површинама) укупно 71,97 % испитаника/ца је изјавило да су потпуно и претежно задовољни овим услугама, док је збир оних који су претежно и потпуно незадовољни 28,03 %. То јасно указује да проценат незадовољних испитаника није безначајан и да тај податак треба узети у обзир, утврдити узроке незадовољству и предузети мере превенције.

График бр.7.3.1.

Информисаност о надлежностима и активностима ЈП „3.Септембар“

Koliko ste informisani o nadležnostima, radu i aktivnostima JP "3. Septembar" Nova Varoš?
311 responses

Табела бр.7.3.4.

Задовољство информисаношћу и квалитетом комуникације

Задовољство	доступност информација о раду	квалитет информација	љубазност запослених
потпуно незадовољан/на	29	29	16

претежно незадовољан/на	45	45	27
немам став	89	84	70
претежно задовољан/на	114	116	133
потпуно задовољан/на	30	33	59

Оцену задовољства корисника/ца комуналних услуга дајемо у следећем табеларном приказу:

Табела бр.7.3.5.

Оцена задовољства корисника/корисница

Задовољство	скупљање и одвожење отпада	и снабдевање пијаћом водом	скупљање и одвођење отпадних вода	и одржавање чистоће на јавним површ.
потпуно задовољан/на	79	70	58	40
претежно задовољан/на	137	120	97	108
ни задовољан/на ни незадовољан/на	38	29	42	37
претежно незадовољан/на	32	25	32	37
потпуно незадовољан/на	22	17	24	38
не знам	5	32	38	30
не користим услугу	0	20	22	22

График бр.7.3.2.

Приказ анализе рекламација на услуге или рад ЈП „3.Септембар“ Нова Варош

Da li ste podnosili reklamaciju na usluge ili rad JP "3. Septembar"?

308 responses

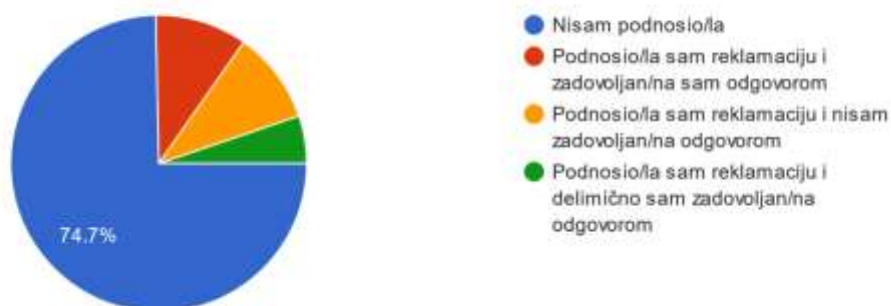

График бр.7.3.3.

Задовољство ценама комуналних услуга ЈП „3.Септембар“ Нова Варош

Da li ste zadovoljni cenom usluga JP "3. Septembar"

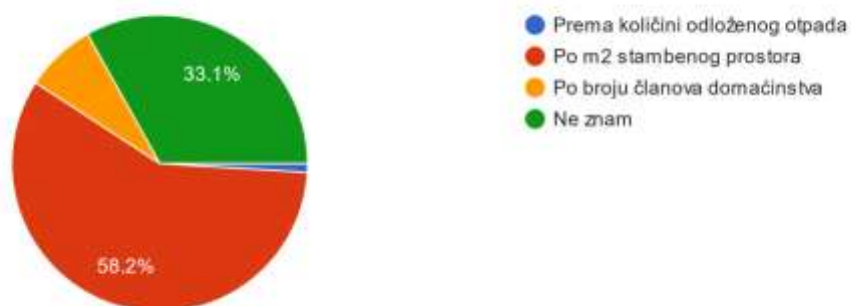

График бр. 7.3.4.

Познавање начина обрачуна услуге изношења отпада

Da li znate kako se trenutno obračunava cena usluge odnošenja otpada u Novoj Varoši?

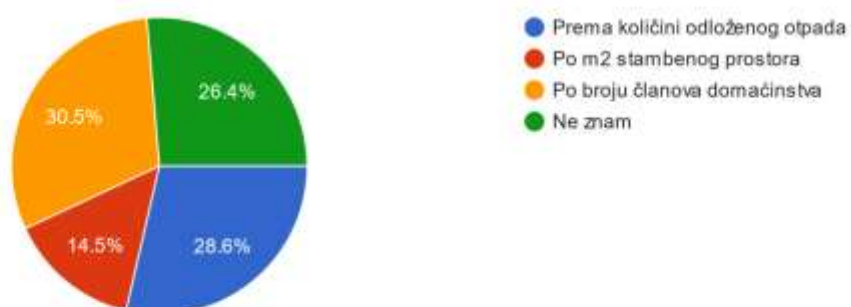
311 responses

График бр.7.3.5. - Критеријум за утврђивање цене услуге одношења отпада

Na osnovu kog kriterijuma bi trebalo da se utvrđuje cena usluge odnošenja otpada?

311 responses

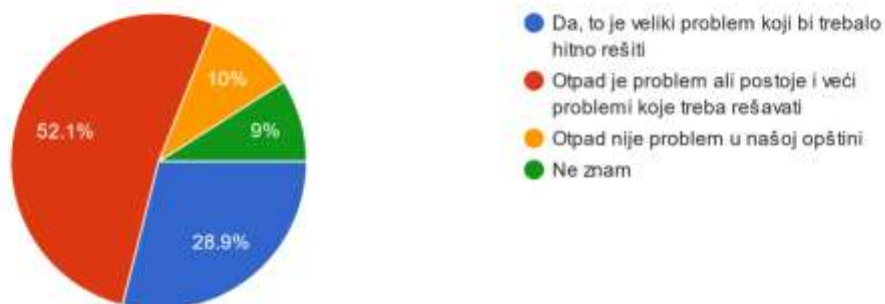
Следећа питања односила су се на прецепцију грађана о проблему отпада.

График бр. 7.3.6.

Да ли је, по вашем мишљењу, комунални отпад проблем у Новој Вароши?

Da li je, po Vašem mišljenju, otpad problem u Novoj Varoši?

311 responses

График бр. 7.3.7.

Највећи проблем у вези са сакупљањем и одношењем отпада?

Šta je, po Vašem mišljenju, najveći problem u vezi sa sakupljanjem i odnošenjem otpada?

308 responses

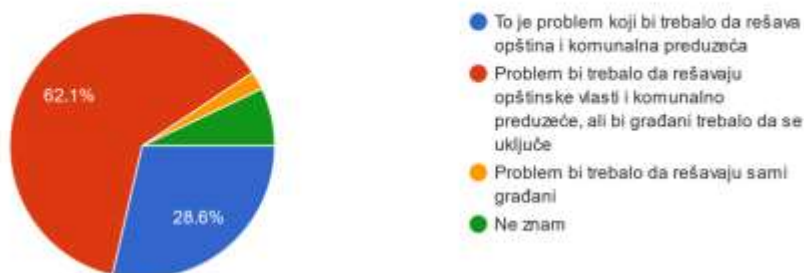
Радује што је највећи број корисника/ца препознао да је решавање питања прикупљања и одлагања отпада заједнички проблем свих актера друштвене заједнице, што је први корак ка ефикаснијем уређењу и спровођењу ове комуналне делатности.

График бр.7.3.8.

Ко треба да решава проблем одлагања отпада у Новој Вароши?

Ko bi trebalo da rešava problem odlaganja otpada u Novoj Varoši?

311 responses

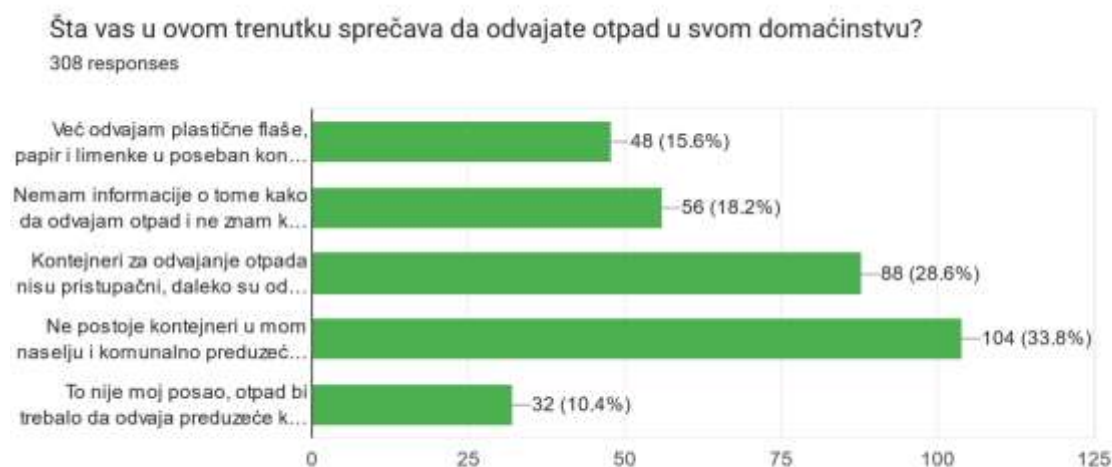

Да ли сматрате да одвајање отпада у домаћинствима доприноси бољем управљању отпадом у Новој Вароши? Сет понуђених одговора, добио је следеће % испитаника-ца:

Да, то доприноси смањењу трошкова и очувању животне средине и редовно то радим	77(24,8%)
Да, то доприноси смањењу трошкова и очувању животне средине, спреман сам да то радим, али не знам како	87 (28%)
Да, то доприноси смањењу трошкова и очувању животне средине, али не постоје услови за одвајање отпада у домаћинствима	100 (32,2%)
Не, то не доприноси бољем управљању отпадом	5 (1,6%)
Не знам	42 (13,5%).

График бр. 7.3.9.

Који су разлози због којих не вршите рециклажу?

8. ВИЗИЈА ЗАЈЕДНИЦЕ

„Нова Варош-Зелени град“, представља визију коју су формулисали чланови радне групе, а која треба да буде идеја водиља за остварење плана управљања отпадом.

Визија је проистекла из анализе постојећег стања и потенцијала у области управљања отпадом у општини Нова Варош и тежи минимизацији утицаја отпада на животну средину.

Ову визију могуће је остварити ако се доследно буду примењивала начела која се заснивају на смањењу притиска на животну средину и обезбеђењу квалитетнијег живота грађана и грађанки уз јасну и одрживу развојну перспективу и изградњу подстицајног окружења за успостављање модела циркуларне економије, узимајући у обзир потребе свих грађана и грађанки, а посебно вишеструко рањивих категорија становништва (жене, деца, млади, особе са инвалидитетом, националне мањине и др.) на територији општине Нова Варош..

Сагласно визији, утврђени су општи и посебни циљеви управљања отпадом, развијене мере, активности и инструменти који су неопходни за њихово остварење.

8.1. ОПШТИ ЦИЉ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ

На основу чланов 13 и 14. Закона о управљању отпадом и у складу са Програмом управљања отпадом Републике Србије, радна група за израду плана поставила је циљеве које треба остварити у погледу поновне употребе и рециклаже отпада у области која је обухваћена планом.

Општи циљ у управљању отпадом у општини Нова Варош је да се на целој територији општине успостави сталан процес кружења употребљаваних материјала, не допуштајући да они постану отпад. Као предуслови постизања овог циља произашли су следећи посебни циљеви:

8.1.1. ПОСЕБАН ЦИЉ 1.

Смањена количина свих врста отпада који се одвози на депонију, развојем система одвајања и третмана свих врста отпада у складу са ЕУ начелима, националним законодавством и националним циљевима.

Очекивани резултати	Показатељи успеха
----------------------------	--------------------------

Развијен поступак и успостављена оператива за третман отпада биљног порекла на месту настанка	Број домаћинстава која врше третман био отпада на месту настанка (900 до 2027., 2500 до 2033.)
Развијен поступак и успостављена оператива за третман отпада биљног порекла на општинској (регионалној) компостани	Количина/t годишње (2027 100, 2033 1.000)
Развијен поступак и успостављена оператива за третман СПЖС	Количина t/годишње (без процене у овом моменту)
Развијен поступак за сакупљање и третман јестивих уља и масти.	Количина t/годишње (без процене у овом моменту)
Развијен поступак за сакупљање и третман отпадног муља насталог у процесу пречишћавања употребљаваних вода на територији општине Нова Варош.	Условљено динамиком изградње постројења за пречишћавање отпадних вода
Развијен поступак и успостављена оператива за сепарацију кабастог отпада	2027. године спремна документација, 2033. године ситем за сепарацију оперативан (количине мерљиве)
Развијен поступак и успостављена оператива за сепарацију амбалажног отпада	Количина t/годишње 2027 50, 2033 400, односно 30Kg. Становнику
Развијен поступак и успостављена оператива за сепарацију електро отпада (укључујући батерије и сијалице).	Количина t/годишње (без процене у овом моменту)
Развијен поступак за сакупљање и третман грађевинског отпада (отпад од градње и рушења грађевинских објеката)	Количина t/годишње (без процене у овом моменту)
Коначно збринути одбачени аутомобили, након завршетка експлоатације аутомобила са свим припадајућим деловима и материјалима.	Број аутомобила годишње (без процене у овом моменту)
Коначно збринути ауто делови и материјали који се одбацију током експлоатације	Количина t/годишње (без процене у овом моменту)

аутомобила приликом сервисирања	овом моменту
Развијен поступак и успостављена оператива за сепарацију текстилног отпада (одећа, обућа, постељине, завесе, теписи, санитарне крпе, пешкири...)	Количина t/годишње (без процене у овом моменту)

8.1.2. ПОСЕБАН ЦИЉ 2.

Елиминисани негативни утицаји отпада на сеоском подручју

успостављањем процеса сакупљања отпада на сеоском делу општине Нова Варош

На сеоском делу општине Нова Варош није потребно развијати класичан модел одвајања отпада по принципу „суви отпад“ - „мокри отпад“, због чињенице да се комплетан мокри отпад може третирати на месту настанка, односно треба обезбедити подршку и увести обавезу произвођача отпада на селу да исти на месту настанка третирају.

На сеоском делу општине биоотпад биљног порекла је доминанто зелени отпад (уређење дворишта, грање након резидбе воћа или сечења врзина, кукурузна шаша, слама, тржишно нереализовани плодови биљне производње, отпадна џибра из процеса производње ракије...). Биљни отпад од производње хране и отпадна храна су у поређењу са претходним занемарљиви. Концепција збрињавања биотпада на селу је третман на месту настанка и то:

- компостирање на месту настанка,
- исхрана домаћих животиња, биљоједа.

На сеоском делу општине биоотпад СПЖП је доминанто (стајњак, отпад од клања и прераде меса за сопствене потребе, отпадна храна и природно угинуле животиње). Концепција збрињавања СПЖП на селу је:

- компостирање стајњака на месту настанка,
- исхрана домаћих животиња месождера,
- исхрана дивљих животиња (заштићених и ловних месождера),
- санитарна сахрана угинулих животиња на сопственом имању према упутству и надзору ветеринара.

У највећем броју случајева сеоско становништво и поступа на овај начин. Кад се почело са постављањем контејнера за сакупљање отпада на селу, један део становништва је грешком почео да део отпада животињског порекла одлаже у те контејнере.

Изузетак од горе специфицираног поступка представља отпада животињског порекла из ресторана, мини кланица и мини прерађивача меса. Овај поступак је дефинисан посебним прописима од стране Републичке управе за ветерину.

Постоје оператери за сакупљање отпадних јестивих уља и масти. Успостављена јасна законска обавеза. На селу практично сви користе отпадне јестиве масти и уља за исхрану домаћих животиња.

Према Закону о управљању отпадом, у члану 5. - значење израза, у ставу 3., индиректно се дефинише појам кабастог отпада, тј. „**центар за сакупљање отпада** јесте место одређено одлуком општине, града, односно града Београда (у даљем тексту: јединица локалне самоуправе), на које грађани доносе отпад и **кабасти отпад** (намештај и бела техника, баштенски отпад, материјал погодан за рециклажу, укључујући и опасан отпад из домаћинства)“;

У кабасти отпад са села не спада баштенски отпад. Део кабастог отпада на селу (дрвени делови, иверица, ламинати и сл.) се може одвојити на месту настанка и искористити као енергент на лицу места. Остало се може одвозити у Центар за сакупљање отпада на локацији у граду. Овде можда треба предвидети могућност да тај отпад становници села довозе на посебно опремљена рециклажна острва на уласцима у градски део. Ово због тога што би већина сеоског становништва свој кабасти отпад довозила у град тракторима, на локације где је забрањен саобраћај трактора. Једно од решења може да буде мобилно постројење за сакупљање отпада.

Одвојено прикупљање и третман амбалаже од пестицида и осталих агрохемикалија је веома компликован поступак без јасно утврђене одговорности, а отпад је у категорији опасног.

Третман осталих врста отпада на селу је истоветан као и у граду, разликоваће се само транспортна логистика (детаљније описано у глави 9 овог документа и у ЛАПНВ).

Очекивани резултати	Показатељи успеха
Прикупљена сува фракција комуналног отпада са сеоског дела општине Нова Варош	Количина/t годишње, (без процене у овом моменту)
Третман биоотпада биљног порекла технологијом компостирања на месту настанка или употребом за	Садржај отпада животињског порекла у

исхрану домаћих животиња	„сувој фракцији отпада” и на дивљим депонијама З> до 2027.
Третман СПЖС исхраном кућних љубимаца или дивљих животиња које се налазе у режиму заштићене или ловне дивљачи	Количина/t годишње, (без процене у овом моменту)
Примена прописаног поступка за сакупљање и третман јестивих уља и масти	Количина/t годишње, (без процене у овом моменту)
Прикупљена сува фракција комуналног отпада са сеоског дела општине Нова Варош	Садржај биомасе у сувом отпаду са сеоског предела 4%>, 2027 и 2%>, 2033
Одвојено прикупљање, третман и поновно коришћење кабастог отпада	Количина/t годишње, (без процене у овом моменту)
Одвојено сакупљање електро отпада (електрични и електронски отпад, укључујући батерије и сијалице) (опасан комунални отпад)	Количина/t годишње, (без процене у овом моменту)
Развијен поступак за сакупљање и третман грађевинског отпада (отпад од градње и рушења грађевинских објеката)	Количина/t годишње, (без процене у овом моменту)
Коначно збринути одбачени аутомобили након завршетка експлоатације аутомобила са свим припадајућим деловима и материјалима.	Број аутомобила годишње (без процене у овом моменту)
Успостављен поступак одвојеног прикупљања и третман амбалаже од пестицида и осталих агрохемикалија	Без процене у овом моменту
Развијен поступак и успостављена оператива за сепарацију текстилног отпада (одећа, обућа, постељине, завесе, теписи, санитарне крпе, пешкири...)	Без процене у овом моменту

8.1.3. ПОСЕБАН ЦИЉ 3.

Затварање и ремедијација несанитарних и дивљих депонија

Очекивани резултати	Показатељи успеха
Постојећа депонија на локацији Друглићи - Дубоки Поток, затворена за пријем отпада, успостављен процес рекултивације и ремедијације простора са циљем обнављања стабилне билошке активности простора	Хемијски, екотоксиколошки тренд, микробиолошки тренд. Био индикатори (развој флоре и фауне током процеса сукцесије, 2030 -2033.
Обезбеђени услови за легалан довоз отпада на локацијама активних дивљих на којима је то оправдано и изводљиво	Број легализованих локација, број и прихватна запремина постављених контејнера. Динамика одвоза отпада на даљи третман, 2027.
Очишћен простор и обезбеђене мере спречавања поновног довоза отпада на локације на којима то није оправдано	Број уклоњених дивљих депонија, број новонасталих дивљих депонија, 2027.
Обезбеђен сталан надзор, уочавање и евидентирање евентуално новонасталих дивљих депонија	Извештаји инспектора, 2025 - 2033.

8.1.4. ПОСЕБАН ЦИЉ 4.

Успостављен одржив систем управљања отпадом захваљујући унапређеним капацитетима комуналног предузећа и локалне самоуправе који ће омогућити грађанима и грађанкама да правилно поступају са отпадом

Очекивани резултати	Показатељи успеха
Обезбеђен одговарајући број запослених одговарајуће квалификације у складу са захтевима усвојене концепције одвојеног прикупљања и транспорта свих врста отпада специфицираних у оквиру циљева (8.1.1, 8.1.2., и 8.1.3.)	Број и структура запослених у ЈП „3. Септембар“
Активиран рад центра за прикупљање отпада (активирање постојећег или изграђен нови центар	Оперативан објекат

за сакупљање и завршну селекцију отпада)	
Обезбеђен континуитет сталне набавке и одржавања, одговарајуће опреме за сакупљање и транспорт у складу са динамиком амортизације	Стање оперативне опреме
Обезбеђена финансијска стабилност ЈП „3. Септембар“ (тарифни систем, унутрашњи капацитети, остали извори финансија)	Годишњи финансијски резултати
Израђена општинска одлука о управљању отпадом општине Нова Варош	Оперативан документ

8.1.5. ПОСЕБАН ЦИЉ 5.

Успостављена одговарајућа међуопштинска сарадња и координиран заједнички рад општина Сјеница, Нова Варош, Пријепоље и Прибој на пословима управљања отпадом.

Очекивани резултати	Показатељи успеха
Оперативна и ефикасна трансфер станица на локацији Бањица (друга фаза изградње)	Количине примљеног и отпремљеног отпада на локацију за коначан третман
Оперативна регионална депонија на локацији Бањица, центар за завршну селекцију, компостана, постројење за третман процедурних вода (трећа фаза изградње)	Смањење учешћа количине отпада за депоновање
Обезбеђен заједнички надзор и контрола над материјалним, финансијским и правним токовима отпада у оквиру надлежности РСДБ	Протокол рада међуопштинског координационог тима, Извештаји, препоруке, корективне мере

8.1.6. ПОСЕБАН ЦИЉ 6.

Развијене одговарајуће навике и мотивисаност грађанства, као услов унапређења процеса управљања отпадом.

Очекивани резултати	Показатељи успеха
Успостављени одговарајући комуникациони канали са циљем опште информисаности и повећања функционалног знања свих заинтересованих страна	Број и садржина саопштења, број питања и одговора, број и садржина коментара
Успостављен сталан процес едукације грађанства	Број и садржина реализованих сталних едукативних садржаја, број полазника, број периодичних радионица и полазника/ца
Обезбеђени одговарајући мотивациони инструменти (оперативна стимулативно казнена политика)	Листа стимулативних мера и обим примене

9. ПРОГРАМ УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ НОВА ВАРОШ

Програм управљања отпадом општине Нова Варош, је усаглашен са инструкцијама са националног нивоа, а његова динамика ће углавном зависити од динамике развоја инфраструктуре у оквиру Регионалне санитарне депоније Бањица. У првој фази развијаће се програмски елементи који се могу развијати у оквиру постојеће инфраструктуре уз минимална улагања, а са видљивим позитивним ефектима. Детаљна разрада програма дата је у АПНВ. Следи приказ програма по програмским целинама.

9.1. ПРОГРАМ САКУПЉАЊА ОТПАДА ИЗ ДОМАЋИНСТВА

Према Закону о управљању отпадом, комунални отпад јесте одвојено сакупљени отпад из домаћинства, укључујући папир, картон, стакло, метал, пластику, биоотпад, дрво, текстил, амбалажу, отпадну електричну и електронску опрему, отпадне батерије и акумулаторе, кабасти отпад и мешани комунални отпад и/или одвојено сакупљени отпад из других извора, ако је тај отпад сличан по природи и саставу отпаду из домаћинства, али не укључује отпад из производње, пољопривреде, шумарства, рибарства и аквакултуре, отпадна возила и отпад од грађења и рушења. Под другим

изворима комуналног отпада подразумевају се: ресторани, продавнице, јавне установе, разне радње у којима настаје сличан отпад...

9.1.1. Основе програма сакупљања отпада из домаћинства

У Новој Вароши се користи и користиће се иста оператива за сакупљање комуналног отпада са свих наведених извора. Ова концепција је условљена је:

- релевантним природним и друштвеним специфичностима општине Нова Варош у целини (глава 5 овог документа);
- оценом стања и пројекцијом настанка отпада у наредном периоду (глава 6 овог документа);
- структуром и утицајем заинтересованих страна свих нивоа (глава 7 овог документа).

У погледу количине, морфологије, дисперзије, начина и динамике настајања, организације сакупљања, броја и диверзитета произвођача отпада у домаћинству, утврђивања и расподеле одговорности а у последње време и у погледу карактера, отпад из домаћинства је најизазовнији за успостављање одрживих токова у односу на све друге. Сама чињеница да се под појмом домаћинства подразумева неколико типова становања додатно усложњава проблематику. Према месту становања разликују се градска и сеоска домаћинства.

У градском и приградском делу општине разликују се домаћинства у индивидуалном типу становања и домаћинства у колективном типу становања. Ова два типа се у односу на збрињавање отпада разликују у следећим, за управљање отпадом, релевантним параметрима:

Морфологија отпада;

Могућност утврђивања индивидуалне одговорности;

Различите навике грађанства, индивидуалана одговорност и ниво комуникације;

Куће по правилу имају већу специфичну површину у односу на број чланова домаћинства;

Средства за сакупљање отпада;

Трошкови сакупљања отпада;

Могућности третмана отпада на месту настанка.

Морфологија отпада насталог у сеоском домаћинству се разликује од морфологије у урбаном делу због тога што је у највећем броју случајева сеоско домаћинство истовремено и производно домаћинство, односно „комерцијално домаћинство“

према номенклатури из сектора пољопривреде. У процесу пољопривредне производње настају следеће врсте отпада, које се морају подвргнути посебним третманима у складу са законом:

- Садржају амбалаже од пестицида;
- Садржају ветеринарског отпада;
- Садржају био отпада са фарми;
- Садржају отпада од прераде меса за сопствене потребе или отпада из мини кланица;
- Садржају отпада од природно угинулих животиња (редовни морталитет или карантинске болести);
- Садржају отпадне пољопривредне механизације и делова пољопривредне механизације.

Осим ових врста отпада у процесу пољопривредне производње настају и следеће врсте отпада које се могу третирати као кућни отпад:

- Отпадна синтетичка влакана од везивања бала, снопова, малине;...
- Отпадна вуна, фолије, црева од система за наводњавање;...
- Амбалажа од минералних и органских биљних и животињских хранива, адитива...

На сеоском делу општине разликујемо више категорија произвођача отпада:

- Класична сеоска домаћинства са пољопривредом као искључивом делатношћу;
- Сеоска домаћинства са пољопривредом као основном делатношћу, уз туризам као допунску делатност;
- Породице које стичу доходак у граду, а живе на селу уз пољопривредну производњу као допунску или основну делатност;
- Туристи у викендицама;
- Угоститељски субјекти (ресторани, хостели, бунгалови насеља,...);
- Остали привредни субјекти (хладњаче, ауто отпади, бензинске пумпе, продавнице, кланице и прерада меса, разне радионице,...).

Ова чињеница отежава успостављање јединственог система управљања отпадом на селу. Мала густина насељености, раштрканост терена и неприступачност комуналним транспортним возилима појединим засецима додатно усложњава прикупљање отпада са села, као и надзор. С друге стране јасна је неопходност сакупљања отпада са сеоског дела, јер је то простор са кога добијамо воду и храну, то је простор који у Западној Србији представља основни туристички потенцијал. Отпад који се неконтролисано одложи у шуми, увалама, провалијама, тамо и остаје и трајно загађује непосредни простор и све реципијенте низводно.

Олакшавајућа чињеница је да сви припадници свих пет наведених категорија произвођача отпада на селу имају сопствено двориште у коме могу третирати биоотпад биљног порекла - компостирање и/или исхрана домаћих и дивљих животиња биљоједа у режиму заштићене или ловне дивљачи. Олакшавајућа околност је и то што се на селу може збринути комплетан биоотпад анималног порекла исхраном домаћих и дивљих животиња месождера или сваштоједа у режиму заштићене или ловне дивљачи. Ове две чињенице поједностављују поступак примарне селекције отпада на селу. У том смислу становницима села свакако треба пружити одговарајућу стручну и техничку подршку, а одговарајућим правним актом утврдити адекватну обавезу.

Основни предуслови да се успостави трајан одржив процес збризавања отпада са села су:

- Да се изради прецизан катастар са активном базом података о произвођачима отпада на селу;
- Да се обави карактеризација и категоризација произвођача отпада на селу;
- Да се утврде јасне потребе и обавезе свих заинтересованих страна (тарифни систем, казнено стимулативна политика);
- Да се обезбеде стабилна финансијска и потребна одговарајућа техничка средства;
- Да се разради јасан план сталне комуникације (информисаност, едукација, промоција, оперативна двосмерна комуникација);
- Да се обезбеди адекватна стимулативно репресивна политика;
- Да се обезбеди ефикасан надзор над процесом и простором.

Поред свега горе наведеног, за израду реализацију и надзор над програмом управљања отпадом насталог у свим типовима домаћинства у граду и на селу, релевантна је и динамика настанка. У том смислу разликујемо две врсте отпада:

- Отпад који настаје свакодневно;

Амбалажни отпад, отпадна храна и отпад од припремања хране, физиолошки отпад (пелене са једнократном употребом, улошци, ситни предмети опште употребе)...

- Отпад који настаје повремено;

Суви кабасти отпад (отпадни намештај, отпадна одећа и обућа, отпадни кућни електрични и електронски апарати, акумулатори, батерије...), сезонски отпад (мокри кабасти отпад (грање од уређења башти и зелених јавних површина, трава од уређења дворишта и башти и зелених јавних површина).

Следи опис дугорочне концепције управљања отпадом из домаћинства. Према организацији посла ЈП „3. Септембар“ у ову групу спадају и сви привредни и јавни субјекти који генеришу сличан отпад. У Новој Вароши се ради о 1016 корисника/ца који станују у колективном типу становања, 3395 корисника/ца који станују у

индивидуалном типу становања, и 330 корисника/ца у категорији правних лица. Подаци о броју корисника/ца на селу нису расположиви јер сеоско становништво не плаћа услугу изношења отпада. Због низа специфичности сеоског подручја описаних у тексту разликоваће се поступци управљања отпадом у градском и сеоском пределу општине:

Поступак (Г) Управљање отпадом из домаћинства у градском и приградском пределу општине;

Поступак (С) Управљања отпадом из домаћинства на сеоском пределу општине.

9.1.2. Поступак (Г) Третман отпада на градском и приградском пределу општине

У градском и приградском делу општине Нова Варош ће се сакупљати, **на месту настанка одвојене**, следеће фракције комуналног отпада:

Отпад који се производи свакодневно;

Отпад који се производи периодично или сезонски.

Отпад који се производи свакодневно ће на месту настанка грађанство раздвајати на фракције „мокри отпад“ и „суви отпад“. Ова подела је функцији организације сакупљања, одвожења и третмана отпада у Новој Вароши;

Мокри отпад у градском и приградском делу општине јесте биолошки разградљив (биоотпад, или биоактиван отпад) комунални отпад који настаје свакодневно.

Састоји се од: отпадне хране, отпада од припремања хране, употребљене пелене за једнократну употребу, употребљени хигијенски улошци, употребљене папирне марамнице, салвете, зелени отпад који настаје у двориштима баштама и на зеленим јавним површинама и охлађен пепео свих врста.

Пепео може истовремено бити и сезонски отпад (зимски период), али у сезони настајања настаје свакодневно. Специфичност у погледу биоактивности „мокре фракције“ је у пеленама за једнократну употребу и хигијенским улошцима који у себи садрже и биоактивну компоненту адсорбент засићен екстремно и телесним течностима и заштитну облогу која може бити или биоразградљива или бионеразградљива. Све горе наведене компоненте се могу подвргнути процесу контролисаног компостирања. Неразградљиве компоненте су инертне у процесу компостирања и лако се издвајају на крају процеса из добијеног компоста просејавањем (завршна обрада компоста). Са овом фракцијом ће се поступати на следеће начине:

ГП1 У колективном типу становања и у објектима правних лица без припадајућег дворишта, произвођачи „мокре“ фракције отпада ће исту одвајати и одлагати у посебне

посуде за мокри отпад, а радници ЈКП ће га преузимати и одвозити на „**централну компостану**“ на коначан третман.

ГП2 У индивидуалном типу становања и у објектима правних лица са припадајућим одговарајућим двориштем произвођачи „мокре“ фракције отпада ће исту одвојено сакупљати и компостирати у индивидуалним компостерима постављеним у својим двориштима или баштама.

Напомена,

Поступак **ГП2** мора бити посебно стимулисан од стране општинске управе и виших нивоа власти.

Суви отпад у градском и приградском делу општине јесте биолошки неактиван неопасан отпад који настаје свакодневно у домаћинствима и у радном простору правних лица која су у систему сакупљања отпада од стране ЈП “З. Септембар”, а по својим габаритима је такав да га грађанство може одложити у стандардне контејнере.

У ову фракцију спадају: папир, картон, стакло, метал, пластика, биоотпад, дрво, текстил, амбалажа, отпадни предмети опште употребе у домаћинству, играчке за децу, отпадна одећа и обућа, кухињске крпе, завесе, убруси и слично, а по свом карактеру не спадају у опасан отпад. Сува фракција отпада је истог састава у оба типа становања у градском и приградском делу града. Са овом фракцијом ће се поступати на следећи начин:

ГП3 Сви произвођачи „суве“ фракције отпада ће исту одвајати на месту настанка и одлагати у посебне контејнере за „суви“ отпад који ће се налазити у **близини становања или пословања** и на локацијама рециклажних острва.

Отпад који настаје периодично или сезонски и тако се и третира јесте кабастог отпад (укључујући и зелени отпад у индивидуалном типу становања и на локацијама правних лица са припадајућим зеленим површинама), електрични и електронски отпад, батерије, акумулатори). Са овом фракцијом ће се поступати на следеће начине:

ГП4а Произвођачи кабастог отпада ће исти одвајати на месту настанка и одвозити на локацију општинског центра за управљање отпадом према инструкцијама добијеним од ЈП “З. Септембар”;

ГП4б Произвођачи кабастог отпада ће исти одвајати и предавати овлашћеном оператеру на месту настанка по позиву.

У сеоском делу општине Нова Варош ће се сакупљати, на месту настанка одвојене, следеће фракције комуналног отпада:

Отпад који се производи свакодневно;

Отпад који се производи периодично или сезонски.

9.1.3. Поступак (C) Управљање отпадом из домаћинства на сеоском пределу општине.

У сеоском делу општине Нова Варош ће се сакупљати, на месту настанка одвојене, следеће фракције комуналног отпада:

Отпад који се производи свакодневно;

Отпад који се производи периодично или сезонски.

Отпад који се производи свакодневно ће на месту настанка становништво села раздвајати на фракције „мокри отпад“ и „суви отпад“. Ова подела је у функцији организације сакупљања, одвожења и третмана отпада у сеоском делу општине Нова Варош.

Мокри отпад у сеоском делу општине јесте биолошки разградљив (биоотпад, или биоактиван отпад) комунални отпад који настаје свакодневно.

Овај отпад се састоји од: биоотпада биљног порекла и СПЖП настао у процесу биљне и сточарске производње или прераде биљних и животињских производа у оквиру пољопривредних домаћинстава, отпадне хране, отпада од припремања хране, употребљене пелене за једнократну употребу, употребљени хигијенски улошци, употребљене папирне марамнице и салвете, зелени отпад који настаје у двориштима, баштама и на зеленим јавним површинама и охлађен пепео свих врста.

Напомене,

Пепео може истовремено бити и сезонски отпад (зимски период), али у сезони настајања настаје свакодневно. Изузетак у погледу биоактивности ове фракције је у пеленама за једнократну употребу и хигијенским улошцима који у себи садрже и биоактивну компоненту адсорбенс засићен екскрементом и телесним течностима и заштитну фолију која може бити или биоразградљива или бионеразградљива. Све горе наведене компоненте се могу подвргнути процесу контролисаног компостирања. Неразградљиве компоненте су инертне у процесу компостирања и лако се издвајају на крају процеса из добијеног компоста просејавањем (завршна обрада компоста). Са овом фракцијом ће се поступати на следеће начине:

СП1 Поступак управљања „мокром“ фракцијом отпада на селу се састоји од компостирања у оквиру имања свих типова становања на селу, употребе хранива у биљној производњи, исхрана домаћих животиња, заштићених дивљих животиња и ловних дивљих животиња.

Суви неопасан отпад у сеоском пределу општине јесте биолошки неактиван неопасан отпад који настаје свакодневно у домаћинствима и у радном простору правних лица која су у систему сакупљања отпада од стране ЈП “3. Септембар”, а по својим габаритима је такав да га грађанство може одложити у стандардне контејнере.

У ову врсту отпада спадају: папир, картон, стакло, метал, пластика, биоотпад, дрво, текстил, амбалажа, отпадни предмети опште употребе у домаћинству, играчке за децу, отпадна одећа и обућа, кухињске крпе, завесе, убриси и слично, отпадна синтетичка влакна од везивања бала, снопова, малина, отпадна вуна, фолије, црева од система за наводњавање, амбалажа од минералних и органских биљних и животињских хранива и др, а по свом карактеру не спадају у опасан отпад. „Сува“ фракција отпада је истог састава у свим типовима становања у селу. Са овом фракцијом ће се поступати на следећи начин:

СП2 Сви произвођачи „суве“ фракције отпада на селу ће исту одвајати на месту настанка и одлагати у посебне контејнере за „суви“ отпад који ће се налазити на локацијама које одреди ЈП “3. Септембар”, а могу их повремено у врећама одвозити у контејнере на локацијама рециклажних острва распоређених у граду.

Отпад који настаје на селу периодично или сезонски, и тако се и третира јесте кабаста отпад, електрични и електронски отпад, батерије, акумулатори. Са овом фракцијом ће се поступати на следеће начине:

СП3а Произвођачи кабастог отпада ће исти одвајати на месту настанка и одвозити на локацију општинског центра за управљање отпадом према инструкцијама добијеним од ЈП “3. Септембар”;

СП3б Произвођачи кабастог отпада ће исти одвајати и предавати овлашћеном оператеру на месту настанка по позиву.

9.2. ПРОГРАМ САКУПЉАЊА ОПАСНОГ ОТПАДА ИЗ ДОМАЋИНСТВА

Према Закону о управљању отпадом, члан 5., став 18. „опасан отпад јесте отпад који по свом пореклу, саставу или концентрацији опасних материја може проузроковати опасност по животну средину и здравље људи и има најмање једну од опасних карактеристика утврђених посебним прописима, укључујући и амбалажу у коју је опасан отпад био или јесте упакован“.

Закон о амбалажи и амбалажном отпаду, у делу Амбалажни отпад који је загађен опасним материјама, члан 22. прописује „Крајњи корисник, као држалац отпада, мора да обезбеди да се са амбалажним отпадом, који је загађен опасним или другим материјама које нису саставни део упаковане робе, поступа у складу са законом којим се уређује управљање отпадом“.

Први услов за обезбеђење одрживог управљања опасног отпада према Закону о управљању отпадом је „Одговорност произвођача производа“, члан 25. „Произвођач производа користи технологије и развија производњу на начин који обезбеђује рационално коришћење природних ресурса, материјала и енергије, подстиче поновно коришћење и рециклажу производа и амбалаже на крају животног циклуса и промовише еколошки одрживо управљање природним ресурсима.

Произвођач или увозник чији производ после употребе постаје опасан отпад дужан је да тај отпад преузме после употребе, без накнаде трошкова и са њима поступи у складу са овим законом и другим прописима.

Произвођач или увозник из става 2. овог члана може да овласти друго правно лице да, у његово име и за његов рачун, преузима производе после употребе“.

У општини Нова Варош не постоје овлашћени оператери за сакупљање, транспорт и третман опасног отпада. С обзиром на степен развијености, географски положај и комерцијални потенцијал и обавезе произвођача ове врсте отпада, општина Нова Варош није у могућности да сам развије потребну инфраструктуру. Регионалним планом треба утврдити интерес за формирање регионалне сакупљачке мреже и конектовати је за постојећу, националну. Овим документом утврђени су поступци грађанства под претпоставком да се обезбеди прихват одвојеног опасног отпада из домаћинства.

У домаћинству и на локацијама правних лица са листе корисника/ца ЈП “3. Септембар” се у саставу комуналног отпада могу наћи две основне групе опасног отпада, према могућности поступања грађанства на месту настанка:

Предмет је у целини у категорији опасног отпада или у себи садржи компоненте које су у категорији опасног отпада (ацетон, алкохол, остала дезинфекциона средства – каустична сода, сона киселина, варикина), а могу се једноставном и безбедном операцијом на лицу места издвојити из неопасне целине предмета;

У ову групу улазе: празне боце у којима је била упакована опасна супстанца у концентрацији која је сврстава у опасну, батерије у даљинским управљачима, лампама, мобилним телефонима, кетриџи, акумулатори итд.

ОП1 Поступак се састоји у испирању амбалаже водом, а након тога одлагање у суву фракцију.

ОП2а Опасни делови се једноставно издвајају из неопасне целине и односе у центар за сакупљање опасног отпада - овлашћени оператер.

Предмети који у себи садрже компоненте са опасним карактеристикама, а који се не могу на једноставан и безбедан начин издвојити из неопасне целине.

У ову групу улазе телевизори, рачунари, расхладни уређаји, рачунари и слични електрични апарати у домаћинству.

ОП26 Предмети се у целини одвозе на локацију овлашћеног оператера или се предају овлашћеном оператеру на месту настанка отпада по позиву.

9.3. ПРОГРАМ САКУПЉАЊА КОМЕРЦИЈАЛНОГ ОТПАДА

Према Закону о управљању отпадом, члан 5. став 11., „комерцијални отпад јесте отпад који настаје у предузећима, установама и другим институцијама које се у целини или делимично баве трговином, услугама, канцеларијским пословима, спортом, рекреацијом или забавом, осим отпада из домаћинства и индустријског отпада“.

Према постојећој концепцији сакупљања отпада у општини Нова Варош комерцијални отпад се не третира као посебан ток. Комерцијални отпад се сакупља транспортује и депонује заједно са комуналним отпадом (отпад из домаћинства). Разлика је у тарифирању услуге изношења отпада у односу на домаћинства. Са обзиром на структуру јавног и приватног сектора у Новој Вароши је количина комерцијалног отпада мала у комерцијалном смислу, али није безначајна са аспекта оптерећења депоније. Комерцијални отпад је (према искуствима из Бајине Баште и Чачка - примарна селекција) претежно суви отпад, са амбалажним отпадом као доминантном фракцијом. У трговинама доминира транспортна амбалажа (кутије, гајбице, термоскупљајуће фолије, стреч фолије, а у хотелима и ресторанима, боце, кесе, фолије. У канцеларијама и предузећима је истоветан као суви отпад у домаћинствима. Према личним запажањима неке од трговина одвајају картон, али се не располаже званичним информацијама о кретању тог отпада након одвајања на месту настанка.

Према дугорочном програму предлаже се да се за ову фракцију отпада примењује поступак из одељка 9.1.2 и 9.1.3. овог поглавља (поступци **ГПЗ и СП1**). Сви произвођачи „суве“ фракције отпада ће исту одвајати на месту настанка и одлагати у посебне контејнере за „суви“ отпад који ће се налазити у **близини становања или пословања** и на локацијама рециклажних острва. Изузетак су већи пословни објекти који имају сопствене контејнере.

Реактивирањем постојећег рециклажног центра или изградњом регионалног центра на локацији Бањица овај отпад ће се завршно селектовати на секундарне сировине, секундарно гориво.

9.4. ПРОГРАМ УПРАВЉАЊА ИНДУСТРИЈСКИМ ОТПАДОМ

Према Закону о управљању отпадом, члан 5. став 7., „индустријски отпад јесте отпад из било које индустрије или са локације на којој се налази индустрија, осим јаловине и пратећих минералних сировина из рудника и каменолома“. Директна одговорност над индустријским отпадом је на произвођачу отпада. Произвођач је обавезан да изради

„План управљања отпадом постројења“ у складу са налогом државног органа. Државни орган, одобрава план, налаже мере и врши надзор.

Доминантан доходак у општини Нова Варош осамдесетих година прошлог века је била индустрија, око 80%: намештаја, прерада пластичних маса,... Временом је дошло до колапса индустријске производње и она сада представља мање од 30% друштвеног дохотка. Управљање индустријским отпадом је у одговорности Владе Републике Србије преко надлежних министарстава. Детаљнији опис привреде и индустрије у оквиру ње детаљно је описан у Плану развоја општине Нова Варош 2021 - 2029., а, за управљање отпадом, релевантни подаци дати су у поглављима 5.2. одељак 5.2.2. и 7.3. одељак 7.3.5. овог документа.

9.5. ПРЕДЛОГ ЗА ПОНОВНУ УПОТРЕБУ И РЕЦИКЛАЖУ КОМПОНЕНАТА КОМУНАЛНОГ ОТПАДА

Општина Нова Варош је изградила рециклажни центар и оформила 17 рециклажних острва. ЈП “З. Септембар” има почетна искуства са примарном и завршном селекцијом и валоризацијом издвојених секундарних сировина. Рад рециклажне линије је блокиран активношћу постројења за производњу пелета.

Осим тога, ограничавајућа околност за општину Нова Варош су мале количине рециклабилних материјала и удаљеност од великих рециклажних система. Због тога је кључна активност на смањењу количине ових врста отпада, превенција настанка која за претпоставку има одговарајућу законску регулативу и промену навика грађанства.

У глави 5 овог документа дата је анализа количина отпада, као и пројекције за наредни период. На основу те анализе и претходних констатација, намеће се следећа хијерархија:

- Поновна употреба

Потенцијал поновне употребе је у: повратној амбалажи, млекомати, отпадна одећа и обућа за хуманитарне сврхе.

- Рециклажа

Активирањем рада рециклажних острва и постојеће рециклажне линије створиће се основа за рециклажу: картона и папира, стаклене амбалаже, ПЕТ амбалаже, алуминијумске амбалаже, алуминијумских фолија, полиетиленске амбалаже и полиетиленских фолија и кеса.

- Остале могућности употребе

Остале компоненте сувог отпада чија је енергетска вредност изнад 14.000Кј/kg, погодне су за сагоревање са искоришћењем енергије (гумени предмети, разне пластике, искључујући ПВЦ и ТЕФЛОН).

9.6. ПРОГРАМ СМАЊЕЊА КОЛИЧИНА БИОРАЗГРАДИВОГ ОТПАДА

Према Закону о управљању отпадом, „биоотпад јесте биоразградиви отпад из башти, паркова, од хране, кухињски отпад из домаћинства, ресторана, угоститељства и малопродајних објеката и сличан отпад из производње прехранбених производа и производа намењених исхрани животиња и производњи хране за животиње“.

Биолошки третман отпада, члан 40. Закон о управљању отпадом: „Биолошки третман отпада је процес разградње биоразградивог органског отпада (папир, картон, баштенски или кухињски отпад и др.) ради добијања корисних материјала за кондиционирање земљишта (компост) и/или енергије (метан) и обухвата нарочито: компостирање или анаеробну дигестију, односно и друге третмане у складу са најбоље доступним техникама (ВАТ). Биолошки третман отпада врши се у складу са дозволом за третман издатом на основу овог закона.

Биолошки третман отпада врши се ради смањења одлагања биоразградивог отпада на депонију, односно смањења емисије гасова са ефектом „стаклене баште“ и њиховог утицаја на животну средину.

Исти Закон разликује два основна поступка биолошког третмана:

анаеробна дигестија јесте процес у којем се биоразградиви материјал разграђује у одсуству кисеоника;

компостирање јесте третман биоразградивог отпада под дејством микроорганизама, у циљу стварања компоста, у присуству кисеоника и под контролисаним условима.

Оба поступка базирају се на процесима који се стално одигравају свуда у природи и неизбежна су карика у укупном процесу кружења материје и енергије. Анаеробна дигестија је део процеса варења хране код преживара у коме су основни производи: метан као обновљиви енергент и суспендована биомаса слична стајњаку, од кога се накнадно у присуству кисеоника коначно добија компост. Компостирање је природни процес који се одиграва у присуству кисеоника (труљење лишћа, траве, грања,...) који резултира добијањем хумуса - компост. Компостирање је оксидациони процес који ослобађа енергију и угљендиоксид. И један и други процес доприносе обнављању биомасе у најширем смислу. У општини Нова Варош је применљив и биолошки третман отпада животињског отпада, а то је употреба за исхрану домаћих, дивљих заштићених и осталих дивљих животиња месождера.

Биолошки третман отпада у општини Нова Варош биће кључни покретач третмана свих других врста комуналног и комерцијалног отпада из следећих разлога:

Процена ЈП “З. Септембар” за 2020, 2021 и 2022. годину: просечна количина био отпада која се одлаже на депонију је 31,91%, или 1.281,50t/годишње, што је највеће масено оптерећење депоније;

Био отпад је углавном пореклом са територије општине Нова Варош, природно је да се ту третира и да производи третмана ту остану;

Разлагање биотпада на депонији је дуготрајан и неконтролисан процес са неконтролисаним ослобађањем метана (метан поседује 24 пута већи потенцијал за стварање ефекта стаклене баште него угљен диоксид);

Повећава органско оптерећење процедурних депонијских вода;

Када се био отпад помеша са „сувим отпадом“, долази до међусобне контаминације, што резултира, с једне стране, загађењем а, с друге стране, обарањем комерцијалне вредности присутних секундарних сировина или секундарног горива;

Ако се био отпад подвргне контролисаном третману, сви процеси и производи се укључују у природан кружни ток материјала на неограничено дуги период, чиме биоотпад престаје да буде оптерећење, а постаје покретач одрживих третмана осталих врста комуналног отпада;

Компост добијен биодигестијом или компостирањем, може се неограничено дуго користити на територији општине Нова Варош. Могуће примене су од масе за рекултивацију девастираних површина, преко хранива за украсне биљке, до употребе као хранива у пољоривреди, у зависности од квалитета компоста;

Увођењем контролисаног биолошког третмана отпада, подиже се ниво знања свих заинтересованих страна а тиме и укупни капацитет заједнице за трајно решавање проблема отпада.

Основне врсте биоотпада које се производе на територији општине Нова Варош су:

- „мокри отпад“ у градском и приградском делу - одељак 9.1;
- „мокри отпад“ у сеоском пределу биљна фракција - одељак 9.1;
- „мокри отпад на селу - СПЖП“ - одељак 9.1;
- биоотпад из индустријске производње прехранбених производа;
- биоотпад из дрвно прерађивачке индустрије;
- био активни муљ из постројења за пречишћавање употребљаваних вода.

У општини Нова Варош развијаће се два програма одрживог третмана биоотпада:

Компостирање биоотпада биљног порекла;

Употреба биоотпада животињског порекла за исхрану животиња.

Анаеробна биодигестија као опција није применљива у општини Нова Варош због недостатка и неравномерне продукције отпадне биомасе током године. Према студијама које су рађене за градове у Србији, минималан број становништва за изградњу биогас постројења је 100.000.

Програм развоја компостирања,

Компостирање „мокрог отпада“ у градском и приградском делу - одељак 9.1;

ГП1 У колективном типу становања и у објектима правних лица без припадајућег дворишта, произвођачи „мокре“ фракције отпада ће исту одвајати и одлагати у посебне посуде за мокри отпад, а радници ЈП „З. Септембар“ ће га преузимати и одвозити на „централну компостану“ на коначан третман.

Овим планом предвиђена је изградња централне компостане. У овом моменту у разматрању су следеће опције:

- **изградња општинске компостане на локацији АМС;**
- **изградња регионалне компостане на локацији Бањица;**
- **изградња регионалне компостане на локацији Друглићи.**

Прва опција је и технички и организационо прихватљива, поготову са аспекта намере да се на тој локацији организује третман кабастог и отпада од грађења и рушења. Локација је лако приступачна, налази се на траси магистралног пута Београд - Јужни Јадран у непосредној близини града. Недостатак ове опције је управо та близина граду. Реално је очекивати отпор грађанства. Друга дилема је везана за регионални концепт, односно потребно је обавити консултације на регионалном и државном нивоу пре доношења ове одлуке.

Друга опција је изградња регионалне компостане за општине Нова Варош, Пријепоље и Прибој на локацији постојеће несанитарне депоније Друглићи. Ова опција је у складу са Националном стратегијом и Националним Програмом - регионални концепт. Ова локација такође има неометан приступ магистралној саобраћајници Прибој - Пријепоље, на тој локацији већ постоји „историјски отпад“, који би у будућности могао да се коначно збрине технологијом „рударења депоније“. Добијени компост може се користити за рекултивацију простора. Удаљеност три општине од локације је скоро истоветна.

Трећа опција је изградња регионалне компостане за општине Нова Варош, Пријепоље и Прибој на локацији будуће регионалне санитарне депоније Бањица. И ова опција је у складу са Националном стратегијом и Националним Програмом - регионални концепт. Ова локација такође има неометан приступ магистралној саобраћајници Прибој - Пријепоље, на тој локацији ће се вршити третман и других врста отпада. Добијени компост може се користити за рекултивацију простора. Удаљеност три општине од локације је скоро истоветна.

С обзиром на разноврсност избора, као и на чињеницу да је компостирање технологија која ће остати актуелна вековима, пре коначне одлуке, потребно је урадити детаљне анализе свих у овом моменту сагледивих опција. Осим вредновања локација, потребно је детаљно сагледати и друге релевантне чињенице: потребе прехранбене индустрије, потребе дрвно прерађивачке индустрије, потребе будућих постројења за третман употребљаваних вода,.. (студија изводљивости).

Први и паралелан корак је да се на локацији постојеће депоније Друглићи постави пилот компостана капацитета до 200t/годишње био отпада, на којој ће се испитати сви релевантни параметри неопходни за постваљање коначне технологије компостирања на изабраној локацији. За потребе пилот компостане ће се изабрати одговарајућа зона колективног становања на којој ће се издвајати био отпад из домаћинства, изабрати одговарајуће привредне и јавне организације које искажу потребу за услугом компостирања био отпада насталог на њиховим локацијама.

Други корак је избор технологије и израда планско пројектне документације за изградњу општинске или регионалне компостане у зависности од постигнутог међуопштинског споразума. **Приказ свих кључних корака приказан је у ЛАПНВ.**

ГП2 Компостирање био отпада у индивидуалном типу становања и у објектима правних лица са припадајућим одговарајућим двориштем произвођачи „мокре“ фракције отпада ће исту одвојено сакупљати и компостирати у индивидуалним компостерима постављеним у својим двориштима или баштама.

Напомена,

Поступак **ГП2** мора бити посебно стимулисан од стране општинске управе и виших нивоа власти. Разлози за то су: пионирски подухват, пројекат подразумева значајну промену навика и понашања свих учесника, резултати ће бити корисни за ширу заједницу, недовољно индикативан ефекат у домаћинству, али веома значајан у маси,..

Први корак ка смањењу количине отпада који ће се депоновати је увођење поступка компостирања био отпада на месту настанка у градском и приградском делу општине Нова Варош. Разлози за то су вишеструки:

Минималне инвестиције уз највеће позитивне ефекте, без ризика од штетних нус продуката:

Једноставна технологија применљива код највећег броја корисника услуга;

Технологија је применљива у будућности, без опасности од застаревања;

Смањење количина отпада за транспорт и побољшан санитарни статус контејнера и камиона;

Истовремено одвајање „суве фракције отпада“ на месту настанка;

Употреба компоста на месту производње;

Шанса за успостављање директне комуникације са грађанством;

Подизање нивоа укључености грађанства у процес управљања отпадом;

Подизање нивоа знања и стварање позитивних навика грађанства.

За потребе развоја овог програма потребно је обавити низ припрема :

Извршити детаљну анализу корисника градског и приградског дела општине који су потенцијални сарадници на увођењу компостирања био отпада на лицу места (карактеристике дворишта, површина стамбеног и помоћних објеката, начин грејања – тип пепела, број станара и станарки, расположење грађанства);

Изабрати одређени број промотера из реда грађанства и јавних установа (школе, предшколске установе...);

Донети одговарајућу општинску одлуку која ће регулисати све аспекте процеса;

Развити план ширења обухвата;

Обезбедити стручна лица за директан рад са грађанством, методом „од врата до врата“;

Развити одговарајуће промотивне алате.

Овај програм ће се покренути током 2024. године, а динамика ће бити у складу са расположивим стручним капацитетима ЈП “3. Септембар” (едукација, надзор, промоција резултата). **Приказ свих кључних корака дат је у ЛАПНВ.**

Третман „мокрог отпада“ - биљна фракција у сеоском пределу - одељк 9.1;

СП1а Поступак управљања овом фракцијом отпада на селу се састоји од компостирања у оквиру имања свих типова становања на селу, употреба хранива у биљној производњи. Овај програм развијаће се паралелно по истој методологији и динамици предвиђеној у програму П2, а према посебном акционом плану у оквиру достизања циља 2.

Програм коришћења СПЖП.

СП1б **Исхрана домаћих животиња**, заштићених дивљих животиња и ловних дивљих животиња. Овај програм развијаће се паралелно по истој методологији и динамици предвиђеној у ЛАПНВ.

9.7. ПРОГРАМ СМАЊЕЊА АМБАЛАЖНОГ ОТПАДА У КОМУНАЛНИМ ОТПАДУ

Управљање амбалажним отпадом регулисано је посебним законом и подзаконским актима.

Закон о амбалажи и амбалажном отпаду (“Службени гласник РС”, број 36/2009, 95/2018 - др).

Члан 4. Основна начела управљања амбалажом и амбалажним отпадом јесу:

- подела одговорности свих привредних субјеката у складу са начелом „загађивач плаћа” и начелом „продужена одговорност произвођача” током животног циклуса производа;
- спречавање, односно смањење стварања амбалаже и амбалажног отпада, као и њихове штетности по животну средину;
- поновна употреба амбалаже, рециклажа и други облици поновног искоришћења и смањење коначног одлагања амбалажног отпада;
- добровољно споразумевање о управљању амбалажним отпадом.

Комунални амбалажни отпад, члан 20. Закона о амбалажи и амбалажном отпаду регулише обавезе грађанства у поступку управљања амбалажним отпадом.

„Крајњи корисник је дужан да прикупи, складишти, одложи или проследи комунални амбалажни отпад, у складу са законом којим се уређује управљање отпадом и законом којим се уређује комунална делатност. Крајњи корисник је дужан да комунални амбалажни отпад разврстава и/или одвојено складишти, тако да не буде измешан са другим отпадом, како би могао да буде прослеђен или враћен, сакупљен, поново искоришћен, прерађен или одложен у складу са законом којим се уређује управљање отпадом.“

Амбалажни отпад који није комунални отпад, члан 21.: „Забрањено је прослеђивање или враћање амбалажног отпада који није комунални отпад комуналним предузећима, осим када за то постоји закључен уговор. Крајњи корисник мора да обезбеди да амбалажа и амбалажни отпад који није комунални отпад, који се прослеђује или враћа, не буде загађен опасним или другим материјама које нису садржане у упакованој роби, а које чине поновно искоришћење или рециклажу немогућом или изводљивом једино по несразмерно вишем трошку“.

У општини Нова Варош, као и за све друге врсте отпада због већ поменутих географских и демографских фактора, не постоји интерес оператера за преузимање комуналног амбалажног отпада селектованог у општини Нова Варош (искуства са радом тренутно некативне рециклажне линије). Према концепцији примарне селекције отпада „суви отпад“-„мокри отпад“, комунални амбалажни отпад ће се у фази селекције на месту настанка припојити сувом отпаду, а након тога у фази завршне селекције, ће се раздвајати на секундарне сировине, секундарно гориво. У општини Нова Варош примењиваће се истоветан поступак за управљање амбалажним отпадом на градском, приградском и сеоском делу општине. Основни услови обезбеђења посебног тока за амбалажни отпад су:

- Постројење линије за завршну селекцију;

Тај услов може се обезбедити реактивирањем постојеће линије на постојећој или на локацији **АМС**, или изградња регионалног центра за завршну селекцију на локацији Бањица.

- Развој поступака **ГП1** и **ГП2**, издвајање био отпада из комуналног отпада, чиме ће се формирати квалитетна „сува фракција“ отпада;
- Трећи, али најважнији услов је да одговорна привреда у складу са законом преузме свој део одговорности над амбалажним отпадом у општини Нова Варош.

Што се комерцијалног амбалажног отпада тиче ЈП “3. Септембар” ће склапати појединачне уговоре са власницима комерцијалног отпада за преузимање, али и то када одговорна привреда обезбеди коначно преузимање и третман ове врсте отпада.

У општини Нова Варош, према тренутној ситуацији, је оправдано вршити промоцију употреба повратне амбалаже где год је то могуће.

9.8. ПРОГРАМ УПРАВЉАЊА ПОСЕБНИМ ТОКОВИМА ОТПАДА

(које су у надлежности општине Нова Варош)

Према Закону о управљању отпадом, члан 5. став 22., посебни токови отпада јесу они за чије је управљање потребно прописати посебне мере које се односе на сакупљање, транспорт, складиштење, третман, односно поновно искоришћење и одлагање (истрошене батерије и акумулатори, отпадна уља, отпадне гуме, отпад од електричних и електронских производа, отпадна возила, амбалажни отпад, отпадне флуоресцентне цеви које садрже живу, отпад из производње титан диоксида, фармацеутски и медицински отпад, РСВ и РСВ отпад, отпад од азбеста, POPS отпад, отпад од грађења и рушења, отпадни муљ, отпадна жива и живина једињења).

9.8.1. Програм управљања истрошеним батеријама и акумулаторима

Обрађен у одељку 9.2. овог документа.

9.8.2. Отпад од електричних и електронских производа

За ову врсту отпада дефинисани су прецизни токови у оквиру одговорности произвођача. Према Закону о управљању отпадом, у ову врсту не спада комунални отпад (батерије, сијалице,...), акумулатори, већ само отпадна опрема (телевизори, мобилни телефони, компјутери, расхладно грејни уређаји... Општина Нова Варош и ЈП „3. Септембар“ емају директну законску одговорност над управљањем овом врстом отпада. Сакупљање, транспорт, складиштење и третман ове врсте отпада је у

искључивој надлежности приватних оператера. Одговорност општине је у издавању дозвола оператерима за сакупљање складиштење и за ту дозволу обавља инспекцијски надзор. На државном нивоу се издаје дозвола за третман ове врсте отпада и за ту делатност врши се и надзор са државног нивоа. Овде се подразумева целокупна процедура од издавања локацијских услова па до контроле материјалних, финансијских и правно регулаторних токова.

9.8.3. Отпад од флуоресцентних цеви које садрже живу

Ова врста отпада ће се сакупљати у посебним посудама у оквиру изграђеног центра за сакупљање отпада (по прибављању дозволе) или на локацији овлашћеног оператера. Уколико су флуоресцентне цеви пореклом из домаћинства, са њима ће се поступати у складу са описом програма у одељку 2. овог документа.

9.8.4. Програм управљања амбалажним отпадом је о

Описан у одељку 9.7. овог документа.

9.8.5. Отпад из производње титан диоксида

Овај производ се не производи на територији општине Нова Варош.

9.8.6. РСВ и РСТ отпад

Ова врста отпада је у директној надлежности Дринско Лимских хидроцентрала и Електродистрибуције Нова Варош.

9.8.7. Отпадна уља

Према закону о управљању отпадом, члан 48. „Отпадна уља јесу сва минерална или синтетичка уља или мазива, која су неупотребљива за сврху за коју су првобитно била намењена, као што су хидраулична уља, моторна, турбинска уља или друга мазива, бродска уља, уља или течности за изолацију или пренос топлоте, остала минерална или синтетичка уља, као и уљни остаци из резервоара, мешавине уље- вода и емулзије“.

- Уља за подмазивање (моторна, трансмисиона, хидрауличка) су у надлежности овлашћених ауто сервиса;
- Јестива уља према закону подлежу ресторани капацитета преко 50 obroka дневно, постоје овлашћени оператери за сакупљање;

- Индистријска уља: термалана уља,(трансформаторска уља - 9.8.6.),уљне емулзије, уљни заштитни премази..., спадају у индустријски отпад и у директној су одговорности индустрије која их користи у својим енергетским или другим производним постројењима.

9.8.8. Управљање отпадним гумама

Члан 49. Отпадне гуме, у смислу Закона о управљању отпадом, јесу гуме од моторних возила (аутомобила, аутобуса, камиона, моторцикала и др.), пољопривредних и грађевинских машина, приколица, вучених машина и сл. након завршетка животног циклуса.

Лице које врши сакупљање, транспорт, третман или одлагање отпадних гума мора да има дозволу, да води и чува евиденцију о количинама сакупљених и третираних отпадних гума и податке о томе доставља Агенцији за заштиту животне средине..

На територији општине Нова Варош, вулканизери приликом замене пнеуматика преузимају истрошене гуме;

Гумено техничка роба (обућа, кабанице,...) спада у суву фракцију комуналног отпада.

9.8.9. Отпадна возила

Отпадна возила су у надлежности овлашћених сакупљача отпадних аутомобила

Специфичност прикупљања и третмана одбачених аутомобила је у томе што се у Србији вози више од половине половних аутомобила увезених из развијенијих држава, па је Србија практично последња дестинација аутомобила и представља велики сакупљачки центар. У Србији је јако развијена мрежа продаје половних аутомобила, као и мрежа сакупљања одбачених аутомобила. У овај посао укључене су и стране фирме са седиштем у Србији.

9.8.10. Отпад од грађења и рушења

Влада Републике Србије је 30. октобра 2023. године донела Уредбу о начину и поступку управљања отпадом од грађења и рушења ("Службени гласник РС", бр. 93/2023 и 94/2023.)

Према према Закону о управљању отпадом и овој Уредби, члан 2. став 4. отпад од грађења и рушења је отпад који настаје извођењем грађевинских и других радова на изградњи и рушењу објеката, адаптацијама, реновирању, реконструисању објеката, изградњи, одржавању и замени инфраструктурних објеката, као и ископима за стамбену, индустријску и путну инфраструктуру (у даљем тексту: отпад од грађења и рушења).

Уредбом је, члан 2. ставови 5-10., извршена детаљна спецификација према врстама, категорији и могућим поступцима збрињавања (опасни отпад, неопасни отпад, мешани отпад...).

Члан 3. Управљање отпадом од грађења и рушења је „скуп активности и мера које обухватају одвојено сакупљање, разврставање, транспорт, складиштење, припрему за поновну употребу, поновно искоришћење и/или одлагање грађевинског отпада“.

Управљање отпадом од грађења и рушења представља стављање под контролу веома различитих материјала, како по хемијском саставу, тако и по карактеру отпада (бетон, асфалт, камен, разне врсте опека, и плочица, стакло, гвожђе, алуминијум, бакар, месинг, олово, инокс материјали, дрво, папир, разне текстилне пресвлаке, азбест, полидисперзије, лепкови, фасадне боје, стиропор, полиуретанске пене и испуне, силиконске испуне, камена вуна, стаклена вуна, полиетилен, ПВЦ... Улоге ових материјала су од конструкције, преко изолације, заптивања, развода електричне енергије, комуникационе мреже, развода воде, канализација, естетских елемената, до амбалаже појединих материјала. Према хемијској основи и могућим технологијама прераде отпада разликују се основне врсте, метали, неметали и органски материјали. Ако се овако разврстају ови материјали се могу поново употребити и то метали у поступку рециклаже, неметали као материјали за насипање терена планираних за градњу и органски материјали као гориво. Изузетак од свега је ПВЦ (поливинилхлорид) који се према данашњим сазнањима не може ни спалити. Он представља један од највећих изазова у сектору управљања отпадом у будућности и заштите животне средине уопште.

Уредбом је такође дата и матрица одговорности. Обавезе јединице локалне управе су:

Члан 15. Мобилно постројење за третман отпада од грађења и рушења може да ради на локацији коју је за његов рад, као и за складиштење третираног отпада од грађења и рушења у мобилном постројењу, одредила јединица локалне самоуправе.

Грађанство може донети највише до једне тоне отпада од грађења и рушења који настаје у домаћинствима на место које је успоставила јединица локалне самоуправе.

У општини Нова Варош се планира да се на локацији АМС у оквиру Центра за сакупљање отпада опреми део за прихват, разврставање и треман појединих врста отпада од грађења и рушења. Поступак детаљније описану у АПНВ.

9.8.11. Отпадни азбест

Поступаће се складу са ставком 9.8.10. и Уредбом о управљању отпадом од грађења и рушења.

9.8.12. ПОПс отпад

У општини Нова Варош, нема производње дуготрајних загађујућих органиских материјала (ПОПс).

9.8.13. Отпадна жива и живина једињења

У општини Нова Варош, нема производње нити евидентиране употребе живе нити једињења или материјала који у себи садрже живу. Жива из медицинских термометара ће се третирати у оквиру медицинског отпада

9.8.14. Фармацеутски отпад

Закон о управљању отпадом, Управљање фармацеутским отпадом, члан 56а

Апотекарске установе које су основане као здравствене установе, односно ветеринарска организација, као и апотеке основане као приватна пракса дужне су:

- 1) да преузму фармацеутски отпад произведен од грађанства и да тај отпад предају лицима која врше сакупљање, транспорт, третман, односно складиштење, поновно искоришћење и одлагање или извоз фармацеутског отпада;
- 2) да воде посебну евиденцију о сопственом фармацеутском отпаду и податке о томе достављају Агенцији;
- 3) да у пословном простору апотеке обезбеде простор за контејнер за бесплатно сакупљање неупотребљивих лекова од грађанства;
- 4) да закључе уговор са лицем из тачке 1) овог става о правима, обавезама и одговорностима у области управљања фармацеутским отпадом од грађанства;
- 5) да на видном месту истакну обавештење да се у тој апотеци прикупљају неупотребљиви лекови од грађанства, као и да за враћање неупотребљивих лекова грађанство не плаћа накнаду.

Грађанство, односно држаоци животиња су дужни да неупотребљиве лекове предају апотеци која је основана као здравствена установа, односно ветеринарска организација или апотеци која је основана као приватна пракса.

9.8.15. Медицински отпад

Закон о управљању отпадом, члан 56. Произвођач медицинског отпада дужан је да сачини план управљања медицинским отпадом ако годишње производи више од 100 тона неопасног медицинског отпада и/или 200 kg опасног медицинског отпада. У надлежности министарства здравља. Подаци о медицинским установама дат је у поглављу 5.2.

9.8.16. Споредни производи животињског порекла

У општини Нова Варош ће се третирати као „мокри отпад“ из сеоских домаћинстава описан у одељку 9.1. поступак **СП1**. Кланичари и прерађивачи меса подлежу прописима које доноси и контролише Управа за ветерину у оквиру Министарства пољопривреде шумарства и водопривреде.

9.9. ПРОГРАМ РАЗВИЈАЊА ЈАВНЕ СВЕСТИ О УПРАВЉАЊУ ОТПАДОМ

Закон о управљању отпадом, члан 14. став 12., налаже да Локални план управљања отпадом садржи између осталог и „Програм развијања јавне свести о управљању отпадом“.

Члан 81. истог закона налаже да: Република Србија, аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе средства предвиђена **чланом 80. овог закона** – финансирање управљања отпадом, користе за инвестиционе и оперативне трошкове управљања отпадом између осталог и за:

- имплементацију регионалних, односно локалних планова управљања отпадом;
- развој информационог система за управљање отпадом;
- програме образовања и јачања свести јавности о питањима заштите животне средине и управљања отпадом.

Члан 11. истог закона налаже: Акциони план управљања отпадом (у даљем тексту: Акциони план), који је саставни део Програма, садржи нарочито: Мере и смернице из става 1. тачка 9) овог члана садрже: мере за спровођење кампања за јачање свести јавности и пружање информација намењених широј јавности или одређеној групи заинтересованих потрошача. Важећи Акциони план АПРС у делу информативне кампање садржи:

МЕРА 1.7: СПРОВОЂЕЊЕ ИНФОРМАТИВНЕ КАМПАЊЕ О СИСТЕМУ УПРАВЉАЊА КОМУНАЛНИМ ОТПАДОМ НАМЕЊЕНЕ ГРАЂАНСТВУ

1.7.1 Реализација пројекта „Подизање јавне свести о циркуларној економији УПРАВЉАЊА КОМУНАЛНИМ ОТПАДОМ НАМЕЊЕНЕ ГРАЂАНСТВУ

1.7.2: Информативна кампања у оквиру пројекта јачања капацитета за управљање отпадом

ЛПУОНВ је документ са амбициозним циљевима, који следе националне циљеве и треба да допринесу побољшању статуса управљања отпадом у Србији. Главна два циља су смањење отпада за депоновање на 40% у 2033. години и развијен обухват сакупљања отпада са целокупне територије општине Нова Варош. Зато је наредних

десет година предвиђена потпуна реформа система управљања отпадом у свим аспектима:

- У току је развој регионалног система за управљање отпадом за општине Нова Варош, Пријепоље, Прибој и Сјеница;
- Планирано је увођење посебних третмана за све врсте комуналног отпада, са примарном селекцијом као основом за успостављање одрживих токова;
- Планирано је да се комплетан био отпад издвоји на месту настанка и да се заокружи његов третман и примена на месту настанка и у оквиру планиране компостане.

Оваква реформа подразумева: нова знања, нове навике, повећан ниво одговорности и мотивисаност свих заинтересованих страна. За то је, између осталог, потребно осмислити и водити сталну: информативну, едукативну и промотивну кампању.

У оквиру циља бр. 6 ЛАПНВ „Развијене одговарајуће навике и мотивисаност грађанства, као услов унапређења процеса управљања отпадом“, предвиђене су следеће мере.

- **Мера 1:** Успостављање одговарајућих комуникационих канала са циљем опште информисаности и повећања функционалног знања свих заинтересованих страна што подразумева:

Надоградњу остojeћих сајтова, (популарни садржаји, актуелне информације, дискусије, дежурни телефон...) - страница која говори о томе, шта и зашто урадити или не урадити;

Обраду и анализу повратних информација од грађанства, дискусију, утицај на процес, повратне информације;

Емитовање, ширење инструкција за грађанство у најширем смислу (обавештење о локацијама за доношење појединих врста отпада, инструкције за селекцију, компостирање, одговори на питања грађана ко, где и како да нешто уради).

- **Мера 2:** Успостављање сталног процеса едукације грађанства, што подразумева:

Формирање мешовите радне групе за развој и примену едукативних алата;

Систематизовање и попуна радног места „Стручни сарадник за едукацију свих учесника у процесу управљања отпадом“ (општинска служба у општинској управи или ЈП “З. Септембар”); Израду и реализацију еко едукативних радионица:

-за предшколску установу;

-за основно образовне установе;

-за средње образовне установе;

- за запослене у општинској управи и ЈКП;
- за НВО и средства јавног информисања;
- за станаре у објектима колективног становања;
- за месне заједнице (посебно сеоске);
- за житеље викенд насеља;
- за хотеле.

Ово је најшира могућа образовна база преко које ће се процес едукације развити ка свим заинтересованим странама.

9.10. МЕРЕ СПРЕЧАВАЊА КРЕТАЊА ОТПАДА (КОЈИ НИЈЕ ОБУХВАЋЕН ПЛАНОМ) И МЕРЕ ЗА ПОСТУПАЊЕ ОТПАДОМ КОЈИ НАСТАЈЕ У ВАНРЕДНИМ СИТУАЦИЈАМА

Овим планом није обухваћен индустријски отпад. Ово је посебна област управљања токовима отпада, која подразумева директну и комплетну одговорност произвођача. Поступци произвођача индустријског отпада дефинисани су посебним интерним плановима чију израду налажу, а примену контролишу државни и локални органи у складу са индустријском граном, карактером и количином отпада. Општински инспекцијски органи могу пријавити надлежним државним органима индустријске субјекте који емитују отпад на начин који није у складу са законом (одлажу отпад на дивље депоније, општинску депонију или посуде које поставља и празни ЈП “З. Септембар”. **Осим тога, чланом 4. овог Закона - изузетци од примене закона,** специфициране су врсте отпадних материјала које нису у надлежности општинских органа и ЈП “З. Септембар”. На тој листи је отпад животињског порекла чији су токови предвиђени овим планом (узимајући у обзир конзумни капацитет фауне на територији општине Нова Варош) у складу са прописима о храни за животиње.

Ванредне ситуације које могу утицати на ванредну производњу или нагомилавање отпада током трајања и након престанка ванредне ситуације:

- саобраћајни удеси са расипањем чврстог или цурења течних или гасовитих штетних или опасних материја,
- поплаве и поплавни наноси (реке Лим, Увац),
- пожари,
- дуготрајне снежне мећаве које онемогућавају теренски рад ЈП “З. Септембар”,
- земљотреси са разорним дејством,
- епидемије које подразумевају ограничено кретање људи и производњу опасног инфективног отпада (маске, отпадне пелене, отпадни улошци, отпадне марамнице...,
- социјални немири (блокада рада јавних служби, посебно ЈП “З. Септембар”)

- ратови.

Управљање отпадом у горе наведеним и сличним ситуација које захтевају ванредне мере у управљању отпадом регулисане су посебним државним и локалним прописима. Уколико је ванредна ситуација предвидива (локални штаб за ванредне ситуације ће донети и контролисати превентивне мере, мере у току настанка и трајања, као и мере за отклањање последица након престанка ванредне ситуације). Уколико ванредна ситуација није предвидива (земљотреси) штаб за ванредне ситуације контролише сталне мере превенције, а у моменту настанка доноси и контролише мере за отклањање последица током трајања и након престанка ванредне ситуације. Превентивне мере су (спречавање настанка ефекта сочива - отпадно стакло у природи, спречавање паљења ватре у природи на безбедан начин, редовно одржавање пропуста, мреже за сакупљање пластике, обезбеђење сталног неометаног приступа возилима ЈКП контејнерима и депонији и проходност саобраћајница, едукација грађанства за превентивно понашање и правилно поступање током и након престанка ванредне ситуације, ефикасна казнена политика за грађанство које својим понашањем може допринети настанку ванредне ситуације,...)

9.11. МЕРЕ САНАЦИЈЕ НЕУРЕЂЕНИХ ДЕПОНИЈА

Законом о управљању отпадом, чланом 5. дефинисани су појмови депонија, несанитарне депоније и дивље депоније.

Катастар дивљих депонија у општини Нова Варош не постоји, али претходне три године уз помоћ Министарства за заштиту животне средине и општине Нова Варош, очишћено је око 10 дивљих депонија годишње. Разликују се две врсте дивљих депонија:

- Депоније које су на локацији на којој се може и сврсисходно је поставити контејнере и на тај начин обезбедити легално довожење отпада;
- Депоније које нису приступачне за комунална транспортна возила или су настале као немар и неодговорност грађанства које има могућност легалног одлагања отпада у контејнере који су у близини дивље депоније.

У наредном периоду се планира израда катастра са активном базом података свих дивљих депонија на територији општине Нова Варош, са детаљним описом (приступачност локације за комунална транспортна возила, анализа простора, извора са које се пуни депонија, количина отпада, динамика пуњења, морфологија отпада...).

У првом горе наведеном случају на локацији погодној за сакупљање отпада ће се очистити локација, а затим уредити за постављање контејнера који ће се увести у редован распоред пражњења. У другом случају ће се након чишћења дивље депоније поставити знаци упозорења грађанству, а након тога ће се локација ставити под појачан

надзор, по могућству видео надзор. У случају да на траси предметне локације постоји погодна локација, биће постављен контејнер уз видљиво обавештење грађанству. Паралелно са овом теренском активношћу биће утврђена одговарајућа казнена одредба за евидентиране починиоце.

Детаљан план дат је у ЛАПНВ у оквиру циља 3.

9.12. МОНИТОРИНГ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И МЕРЕ САНАЦИЈЕ ЗАТВОРЕНЕ ДЕПОНИЈЕ НА РЕЦИ ЛИМ

Депонија на локацији Дубоки поток - Друглићи која се налази на територији општине Прибој, а прима отпад са територије општине Нова Варош спада у неуређене депоније (нема заштитну фолију, постројење за треман отпадних вода, није ограђена, постављена је на самој обали реке Лим, нема контролу одлагања отпада...). Ова депонија прима отпад са територија општина Нова Варош, Прибој и Пријеполје. До затварања депоније неопходно је обезбедити појачане мере мониторинга животне средине у непосредном окружењу и у реци Лим!

Након изградње депоније Бањица, општине Пријеполје, Нова Варош и Прибој приступиће програму затварања, рекултивације и ремедијације простора. Овај поступак биће детаљно описан у Регионалном плану управљања отпадом за ове три општине и општине Сјеница и предмет посебног споразума општина Нова Варош, Прибој и Пријеполје. Општина Сјеница нема одговорност над овом депонијом. У оквиру АПНВ под циљем 3 дат је детаљнији опис предлога мера и активности.

9.13. МОГУЋНОСТИ УНАПРЕЂЕЊА САРАДЊЕ ИЗМЕЂУ ОПШТИНЕ НОВА ВАРОШ И РСДБ

Реализација ЛПУОНВ, посебно програм описан у овој глави, су директно условљени правилима која треба да утврде оснивачи РСДБ. У овом документу су назначене и посебно обрађена варијантна решења за активности за чију реализацију још није утврђена расподела одговорности између оснивача РСДБ. Један од услова за покретање активности ЛПУОНВ се састоји из следећих ставки.

- **Међуопштински споразум**
- **Регионални план управљања отпадом**
- **Међуопштински стручни тим**
- **Систематизација и организација РСДБ**

Детаљнији приказ ситуације у оквиру надлежности РСДБ дат је у поглављу 7.2 овог документа.

Члан 21. Закона о управљању отпадом даје оквир међуопштинске сарадње у сектору управљања отпадом.

„Две или више јединица локалне самоуправе заједнички обезбеђују и спроводе управљање отпадом, под условима и на начин утврђеним законом, Програмом и споразумом скупштина јединица локалне самоуправе.

Споразумом из става 1. овог члана скупштине јединица локалне самоуправе уређују нарочито: међусобна права и обавезе у обезбеђивању услова за обављање делатности и рад постројења за управљање отпадом на подручјима тих јединица локалне самоуправе, права и обавезе комуналног предузећа, односно другог правног или физичког лица у обављању те делатности, начин доношења одлука у случају несагласности јединица локалне самоуправе о појединим питањима везаним за делатности управљања отпадом, као и друга питања од значаја за организацију и спровођење управљања отпадом.

У случају да две или више јединица локалне самоуправе не обезбеде и не спроводе управљање отпадом под условима и на начин утврђен у ставу 1. овог члана, одлуку о заједничком обезбеђивању и спровођењу управљања отпадом на територији тих јединица локалних самоуправа, на предлог министарства, односно надлежног органа аутономне покрајине, доноси Влада.“

9.14. КООРДИНАЦИЈА И НАДЗОР РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПЛАНИРАНИХ АКТИВНОСТИ

Локални план управљања отпадом општине Нова Варош је комплексан документ који предвиђа веома различите типове мера и активности (правно регулаторне, социо економске, техничко технолошке, едукативне, промотивне,...). Постављено је шест специфичних циљева чије постизање захтева предузимање различитих мера и реализацију различитих активности. Са друге стране планом се предвиђају значајне реформе и унапређења система управљања отпадом. У овом планском периоду постаће оперативан још један потпуно нов актер у управљању отпадом - РСДБ, појавиће се нови екстерни партнери - оператери појединих врста отпада...

ЈП “3. Септембар” објективно нема одговарајуће капацитете да преузме комплетну одговорност над реализацијом плана и достизањем постављених циљева. У том смислу предлаже се:

- Формирање мешовите мултидисциплинарне радне групе одговорне за предузимање планираних мера и реализацију активности (Радни тим за реализацију ЛПУОНВ). Група треба да се састоји од шест чланова/ца од којих ће свако бити надлежан за један од посебних циљева и једног координатора/ке. Групу треба да формира својим решењем председник општине Нова Варош. Група ће периодично, а најмање шестомесечно подносити извештај председнику општине и Скупштинском тиму за надзор над реализацијом ЛПУОНВ;

- Формирање Скупштинског тима за надзор над реализацијом ЛПУОНВ. Одбор формира скупштина из редова одборника. Одбор подноси скупштини годишњи извештај о реализацији ЛПУОНВ. Решење о формирању одбора треба да буде саставни део Одлуке Скупштине Нова Варош о доношењу ЛПУОНВ.

10. ПРЕДУСЛОВИ И УСЛОВИ ОДРЖИВОСТИ ПЛАНА УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ ОПШТИНЕ НОВА ВАРОШ

10.1. ПРАВНО РЕГУЛАТОРНИ ПРЕДУСЛОВИ И УСЛОВИ ОДРЖИВОСТИ

10.1.1. Међуопштинска регулатива

Споразум о заједничком управљању отпадом, који су потписале све општине: Пријепоље, Нова Варош, Прибој и Сјеница, број 353-1853 дана 8.10.2005. године и њихове скупштине (све осим Сјенице) су донеле одлуку о градњи заједничке регионалне депоније на локацији „Бањица“ на територији Нове Вароши.

Овај споразум је још увек једини документ који регулише односе између оснивача РСДБ. Потребно је да се сачине и потпишу прецизни уговори између локалних ЈКП и РСДБ, да се изради Статут РСДБ, да се сачини акт о организацији и систематизацији радних места, да се изради и усвоји јединствен тарифни систем итд.

10.1.2. Локална регулатива

Одлука о управљању отпадом општине Нова Варош и одлуке о управљању отпадом општина осталих оснивача РСДБ.

На локалном нивоу је потребно је да се донесу акти који треба да прецизно дефинишу одговорности свих учесника у производњи и третману отпада у свакој локалној заједници оснивача РСДБ посебно. Ове одлуке пре свега треба да:

- дефинишу потребе и обавезе свих учесника у складу са основним циљем да се смањи количина отпада за депоновање;
- дефинишу потребна средства, извори средстава и инструменти обезбеђења;
- дефинишу стимулативно казнену политику;
- дефинишу инструменте обезбеђења (надзор, техника наплате);
- посебно да дефинишу средства едукације свих учесника у производњи и третману отпада.

ЈП “З. Септембар” има дозволу за управљање комуналним неопасним отпадом. Потребно је проширити делатност ЈП “З. Септембар” и прибавити одговарајуће дозволе у складу са израженим амбицијама у овом документу.

10.2. ТЕХНИЧКО ТЕХНОЛОШКИ ПРЕДУСЛОВИ И УСЛОВИ ОДРЖИВОСТИ

ТЕХНОЛОГИЈА

Овим планом предвиђени су третмани отпада који до сада нису примењивани у региону РСДБ. То подразумева увођење:

- новог организационог приступа управљању отпадом;
- увођење технолошких поступака за третман појединих врста отпада, познатих, али до сада не примењиваних у региону РСДБ;
- технике раздвајања врста отпада и или демонтажа одбачених уређаја у сврху одвајања опасних од неопасних компоненти и упућивање истих на коначан третман.

У општини Нова Варош ће се пре свега радити на увођењу технологија третмана биоотпада на месту настанка, на општинским или на регионалним постројењима (у складу са међуопштинским споразумом који то треба да регулише). Концепт је детаљно описан у глави 9. Овог документа. У ЛАПНВ је предвиђен и описан „пилот пројекат“ централне компостане у смислу обезбеђења потребних биланаса и других информација потребних за израду планско пројектне документације централне компостане и за избор технологије која ће се на истој примењивати.

У оквиру ЛПУОНВ је предвиђен пред - третман кабастог отпада и отпада од грађења и рушења. Демонтажа одбачене опреме на компоненте које ће се упућивати на коначан третман овлашћеним оператерима.

Овим планом предвиђено је затварање сметлишта Друглићи, рекултивација и ремедијација загађеног простора. То такође захтева одговарајуће технолошке поступке (отплињавање, рударење, пренамена простора и тд.)

ЛОКАЦИЈЕ И ОБЈЕКТИ

- **Локација Друглићи - Дубоки Поток (ПРИБОЈСКЕ ЧЕЛИЦЕ катастарске парцеле 1093/2; 1145/2; 1145/3; 1146.)**

На овој локацији је објект постојеће депоније за општине Нова Варош, Прибој и Сјеницу. Потребно је испитати оправданост и изводљивост постављања централне регионалне компостане са могућношћу употребе добијеног компоста за рекултивацију загађеног простора. Осим тога потребно је предвидети могућност коначне санције овог

простора технологијом „рударења“, након биолошке стабилизације тела депоније (после 2033).

- **Локација Бањица (ЧЕЛИЦЕ, катастарске парцеле 332/2; 333/1; 333/2; 422/2; 429/3; 430/3,4,5; 431)**

На локацији Бањица ће се изградити објекат санитарне депоније, објекат постројења за третман отпадних вода, објекат трансфер станице, линија за завршну селекцију суве фракције комуналног отпада и евентуално објекат регионалне компостане (још није постигнут коначан договор општина учесница).

- **Локација код АМС(катастарске парцеле Нова Варош 20/1; 22/1; 23/2; 30/1; 30/2; 659)**

У овом плану локација АМС је предвиђена за изградњу објеката за прихват и третман кабастог отпада, отпада од грађења и рушења и евентуално општинска централна компостана (одлука о компостани након договора на регионалном нивоу).

Локација рециклажног центра (катастарска парцела 400/13 Нова Варош, Магистрални пут б.б.)

- На овој локацији је постављена:

-техничка оператива РЈ чистића и РЈ механизација у оквиру ЈП “3. Септембар” техничка оператива чистоће и механизације;

-линија за завршну селекцију „сувог отпада“, која је исправна, радила је, али тренутно није оперативна из разлога: недефинисани однос са корисником простора и због неповољне позиције општине Нова Варош на тржишту секундарних сировина. Питање реактивирања линије за завршну селекцију на овој локацији је такође предмет прецизног договора оснивача РСДБ.

- **УПРАВА „ЈП “3. Септембар” (катастарска парцела 1024/2 Нова Варош.)**

ОПРЕМА

Стање опреме у ЈКП је детаљно специфицирано у поглављу 7.3. овог документа, а пројекција потреба и план набавке у глави 4, ЛАПНВ.

ЉУДСКИ РЕСУРС

За увођење нове организације управљања отпадом, увођење нових технолошких поступака, подизање комуникације између свих заинтересованих страна, едукације, између осталог, је потребно систематизовати два потпуно нова радна места:

- Технолог задужен за управљање биоотпадом (увођење технологије на месту настанка, на централној компостани, анализа количина морфологије, ефеката, едукација становништва, промоција, контрола процеса, контрола компоста примена, третман отпада животињског порекла и тд).
- Технолог задужен за управљање осталим врстама отпада (увођење технологије, анализа количине и морфологије, едукација, комуникација са регионалним и националним оператерима и тд.);
- Шест теренских радника на пословима изношења, транспорта и третмана на месту настанка одвојених врста отпада.

10.3. СОЦИО ЕКОНОМСКИ ПРЕДУСЛОВИ И УСЛОВИ ОДРЖИВОСТИ

У анализи социоекономске одрживости управљања отпадом у општини Нова Варош за основу су узети следећи параметри:

Просечна месечна плата у општини Нова Варош према подацима Републичког завода за статистику за 2022. годину, била је 57.704 динара. Однос постојећег просечног месечног рачуна за грађане и просечне нето плате у Новој Вароши за 2022. годину је $422/57.704$ (0,73)% , а максимално оптерећење до границе приуштивности је $866/57.704$ (1,50)%.

Доња табела приказује пресек:

- цена изношења, превоза и депоновања отпада према тарифама које су важиле 2015. године до половине 2022. године;
- цена које су усвојене половином 2022. године;
- просечних цена на нивоу Србије („КОМДЕЛ“);
- предлог нових цена од стране финансијских експерата на овом пројекту.

категорија корисника/ца	Месечне тарифе по категоријама корисника/ца			
	2015- 2022	2022 -	важећа средња вредност тарифе у Србији	вредност тарифе при учешћу трошкова 1,5% у односу на приходе

					грађана
1	Домаћинства	4,75	6,50	7,74	8,84
2	привреда и остали корисници	7,12	9,75	11,60	13,26
3	паушал(трговински и угоститељски субјекти)	999	1.360,00	1.618,40	1.849,60
4	паушал(пиљаре и мешовита роба)	999	1.360,00	1.618,40	1.849,60
5	паушал (угоститељске радње)	675	920,00	1.095,00	1.251,20
6	паушал (остале трговинске и услужне делатности)	411	920,00	1.095,00	1.251,20

Табела 10.3.1.

Према програму управљања отпадом општине Нова Варош, који је усклађен са Програмом управљања отпадом Републике Србије се подразумева да се успостави контрола над свим токовима отпада. То подразумева значајна унапређења капацитета ЈП “З. Септембар” и успостављање оперативе РСДБ. У том смислу у периоду 2025 - 2033. се планира развој и одржавање следеће локалне комуналне инфраструктуре и јачање кадровских капацитета ЈП “З. Септембар”:

- посуде за прихват раздвојених врста отпада на месту настанка;
- кућни компостери за биоотпад биљног порекла у индивидуалном моделу становања;
- транспортна средства за одвоз примарно раздвојених врста отпада са места настанка до локације за завршни третман у оквиру РСДБ;
- редовно занављање постојеће опреме;
- пријем два стручна лица за организацију и контролу селективног прикупљања и третмана: једног за биоотпад, а једног за остале врсте отпада;
- систематизација и отварање шест нових радних места теренских радника.

Према овом плану предлаже се надлежност РСДБ над третманом свих врста отпада осим грађевинског и кабастог, за које је предвиђена надлежност „ЈП “3. Септембар” на постојећој локацији за сакупљање грађевинског отпада у Новој Вароши.

Следећа анализа приказује кумулативан приказ инвестиционих и оперативних трошкова у односу на пројектоване приходе у три варијанте.

Варијанта 1. Приходи се базирају на важећим тарифма из 2022. године, са трендом повећања од 6% годишње од 2025. године, уз услов повећања нивоа наплате до 90%. Истовремено се превиђа годишњи пораст инвестиционих и оперативних трошкова за 4%.

Варијанта 2. Приходи се базирају на средњим вредностима тарифа из 2022. године на републичком нивоу, са трендом повећања од 6% годишње од 2025. године, уз услов повећања нивоа наплате до 90%. Истовремено се превиђа годишњи пораст инвестиционих и оперативних трошкова за 4%.

Варијанта 3. Подразумева две групе прихода:

- Приходи идентични онима у варијанти 2.
- нови приходи „ЈП “3. Септембар” по основу потенцијала уштеда и зарада на бази 4.162t. отпада који ће се, према процени на бази динамике пораста количине отпада у претходном периоду, (табела 6.1. овог документа) довозити на локацију Друглићи, а касније на локацију Бањица. Ово је са аспекта заштите животне средине, односно редукције депонијског простора и побољшања његовог санитарног статуса, једина одржива варијанта. Предложена расподела финансијске одговорности стимулише све друге видове третмана отпада у односу на депоновање.
- уштеда депонијског простора и трошкова на депонији,.....
750din/t.
- зарада од продаје секундарних сировина,.....
12.000din/t.
- активирање принципа „продужена одговорност произвођача“,...
7.000din/t.
- валоризација енергетског фактора отпада који ће се селектован упућивати у постројења за коинсенерацију,..... 3.000din/t.
- активирање принципа загађивач плаћа за отпад који ће се депоновати..... 1.700din/t.

Напомена: највећа уштеда депонијског простора и подизање вредности свих врста отпада се очекује од биотретмана (компостирања), али се не планира приход од произведеног компоста.

На приливе нових прихода се рачуна од 2025. године, када се планира почетак смањења количина отпада који ће се одлагати на сметлишту Друглићи. Планирано је

као први предуслов је да се одмах почне са кампањом третмана биоотпада на месту настанка и припремом изградње централне компостане. У следећој табели приказан је пресек кумулативних расхода и прихода у горе три описана сценарија, са 2027 и 2033. као пресечним годинама. Подаци су извучени из Excel табела које су састављене на бази података из ЛАПНВ и финансијских извештаја ЈП “З. Септембар” за 2020, 2021 и 2022, годину. Резултати показују да подизање цена на ниво средњих цена у Србији није довољно за обезбеђење позитивног финансијског резултата (варијанте 1 и 2). Финансијска стабилност „ЈП “З. Септембар” може се обезбедити линеарним повећањем цена до границе приуштивости заједнице 1,5% учешћа цене комуналне услуге у односу на просечну плату или обезбеђењем нових, у горњем тексту наведених прихода (Варијанта 3).

Извод из пројекције новчаних токова за период 2024 - 2033.

Р.Бр.	Кумулативни приказ расхода и прихода у хиљадама динара	Варијанта 1		Варијанта 2		Варијанта 3	
		до 2027.	До 2033.	До 2027.	До 2033.	До 2027.	До 2033.
		1	2	3	4	5	6
1.	Инвестициони трошкови	66.392	153.946	66.392	153.946	66.392	153.946
2.	Оперативни трошкови	169.953	512.406	169.953	491.301	169.953	491.300
3.	Укупни трошкови	236.345	666.352	236.345	645.247	236.345	645.247
4.	Укупни приходи	163.325	506.212	186.610	576.730	218.071	661.874
5.	Остатак	- 73.020	- 160.140	- 49.735	- 68.877	- 18.274	- 16.627

Табела 10.3.2.

Ова анализа не узима у обзир демографске трендове из разлога што, упркос смањењу броја становника, количина отпада је у порасту. Расте обухват прикупљања отпада, а с друге стране у порасту је туристичка активност која такође условљава повећање количине отпада.

Напомена: Варијанта 3 има за претпоставку доношење државних прописа који ће омогућити ЈП “З. Септембар” да кроз унапређење технологије управљања отпадом

дође до нових прихода који ће стимулирати активности са ефектом смањења количине отпада за депоновање. Друга опција је линеарно подизање цена комунале до границе приуштивности 1,5% од дохотка. То је једноставније урадити, али се тиме не стимулишу активности које се са државног нивоа, као обавеза, намећу локалним заједницама. Превелико линеарно подизање цена носи у себи и ризик од пада наплативости услуге. Приликом линеарног подизања цене услуге треба имати у виду и чињеницу да је број корисника/ца услуге ЈП “3. Септембар” за око 1000 већи од броја стално запослених (поглавља 5.2. и 7.3. овог документа).

Пројекције новчаних токова у свим варијантама дате су Excel табелама у електронској форми приложеним уз овај документ.

11. ПРЕГЛЕД ОГРАНИЧАВАЈУЋИХ ФАКТОРА

ПРЕТПОСТАВКЕ

- **Доношење државних прописа и обезбеђење инструмената спровођења,** Овде се пре свега мисли на прописе који би требало да стимулишу превенцију настанка отпада и јачање принципа „продужене одговорности произвођача“, када су у питању мале општине ван економских интереса рециклера.
- **Увођење таксе за депоновање,** Основна претпоставка за стимулацију активности усмерене ка смањењу количина отпада за депоновање је да се свака депонија без обзира на ниво санитарне заштите третира као загађивач. Држава треба да донесе одговарајуће прописе и обезбеди инструменте спровођења. Свако депоновање мора бити финансијски оптерећено таксом, која ће бити основни извор прихода за стимулацију увођења технологија са ефектом смањења количине отпада за депоновање.
- **Новчана стимулација свих поступака који смањују количину отпада за депоновање,** Држава треба да донесе прописе по којима ће се свака количина материјала који заврши као секундарна сировина, нови производ или предмет у поновној употреби новчано стимулирати до нивоа који обезбеђује економски интерес оператера.
- **Новчана стимулација спаљивања отпада,** Материјали који се спаљују треба да се финансијски вреднују као гориво (у складу са енергетском вредношћу и трошковима припреме за спаљивање), а не да спалионичари наплаћују услугу спаљивања материјала који имају боље гориве особине од угља.

- **Специјализоване спалионице отпада,** Рад са цементарама не гарантује сигурност у дужем временском периоду.

РИЗИЦИ

- **Радна снага,** Рад радника на изношењу смећа је подцењен у односу на све друге послове у јавном и у приватном сектору. Ово се огледа у: малим платама, нема одговарајућих додатака на услове рада, радници немају бенфицирани радни стаж, немају повећан број дана годишњег одмора, ноћни рад није стимулисан на одговарајући начин. Пет теренских радника у ЈП “З. Септембар” је пред пензијом и проблем новог запошљавања је реалан и велики. Чак се и високо образовани људи нерадо враћају у Нову Варош. Туристички центар Златибор повлачи значајан део радне снаге свих нивоа образовања и тд.
- **Сива економија,** Доста људи у општини Нова Варош приходује у пределу сиве економије (сезонска радна снага, грађевински радови, пољопривредни радови итд.).
- **Недоследна примена корпоративне одговорности цементара,** Цементаре спадају у загађиваче „прљаве“ технологије по више основа. У Србији су оне за сада (ако искључимо спалионицу отпада у Београду), једини оператери за спаљивање отпада и раде то под неповољним условима за сакупљаче отпада. Цена спаљивања је за нијансу повољнија од цене депоновања отпада.
- **Удаљеност општине Нова Варош од тржишта секундарних сировина,** Нова Варош је мала општина и удаљена је од свих рециклара и оператера система. Чак и РСДБ са око 93.000 становника није интересантна за рециклере. Без озбиљне државне стимулативне политике, на овом простору одвајање отпада на месту настанка неће бити финансијски одрживо.

ПРЕТЊЕ

- **Нестабилно тржиште секундарних сировина,** Реална претња која се већ сада утиче на пад обима примарне селекције у већини регионалних центара за управљање отпадом.
- **Неефикасан систем надзора,** Због кашњења са изградњом комуналне инфраструктуре, значајан број локалних заједница није у могућности да испуњава своје обавезе утврђене законом, ПРОПС-ом и АПРС-ом. То, између осталог, има за последицу

не спровођење детаљног надзора над свим заинтересованим странама и попустљиву политику према неизвршењу обавеза од стране већине учесника/ца у процесу управљања отпадом. То за последицу има неефикасан систем за спровођење казнено стимулативне политике, инспекцијски органи, правосудни органи итд.

12. ЗАКЉУЧАК

Општина Нова Варош разуме националне циљеве у области управљања отпадом и у том смислу је покренула процес одвојеног сакупљања отпада на месту настанка. Пројекат је заустављен због нерегулисаних сувласничких односа на локацији постављене линије за завршну селекцију, због немогућности одрживог приступа продајном тржишту секундарних сировина и приступ оператерима за спаљивање секундарног горива. Уз обезбеђење ових услова и претпоставки, ЈП “З. Септембар” може да реактивира ову делатност.

Општина Нова Варош је носилац оснивања и развоја РСДБ. Због недостатка, финансијских и стручних капацитета, управљање изградњом РСДБ је преузело МЗЖС у складу са Законом о управљању отпадом. Динамика изградње инфраструктуре РСДБ условљава динамику развоја система одрживог управљања отпадом у општини Нова Варош.

Овим планом предвиђено је да Општина Нова Варош преузме:

- Одговорност над одвојеним сакупљањем комуналног отпада на целокупној територији општине Нова Варош;
- Транспорт сакупљеног комуналног отпада намењеног депоновању, на регионалну депонију (сада је то локација Дубоки Поток - Друглићи, а у будућности Бањица);
- Одговорност над биотретманом биоотпада на месту настанка у индивидуалном типу становања у градском пределу и на целокупном сеоском пределу општине;
- Одговорност над сакупљањем и третманом кабастог отпада, отпада од грађења и рушења и биотпада сакупљеног у колективном типу становања и на јавним зеленим површинама на централној компостани на локацији „АМС“.
- Део одговорности над затварањем и рекултивацијом загађеног простора на локацији Дубоки Поток - Друглићи;
- Одговорност над чишћењем дивљих депонија и стварање услова за легалан пријем отпада на очишћеним локацијама на којима је то оправдано и изводљиво, а да појача надзор над очишћеним локацијама на којима то није оправдано и изводљиво;
- Одговорност над едукацијом свих учесника/ца у процесу производње и третмана отпада.

Овако постављена матрица одговорности ће бити коначно усаглашена:

- Када буде израђен и усвојен Регионални план управљања отпадом Бањица, чија је израда у току;
- Када буде израђен и усвојен, од стране општина Нова Варош, Пријепоље, Прибој и Сјеница, детаљан међуопштински споразум о управљању отпадом.

До тада ће општина Нова Варош тежиште ставити на активности које ће безусловно остати у одговорности ЈП “З. Септембар”:

- сакупљање и одвоз отпада на депонију;
- третмане отпада на месту настанка - биотретман, где је то изводљиво;
- чишћење дивљих депонија;
- информисање, едукацију и промотивне активности.

13. ИЗВОРИ ПОДАТАКА

- План развоја општине Нова Варош за период 2021-2029.,
- Локални План управљања отпадом општине Нова Варош за период 2010-2020.,
- Регионални План управљања отпадом за општине Нова Варош, Прибој, Пријепоље и Сјеница за период 2010-2020.,
- Програм управљања отпадом Републике Србије,
- Годишњи извештаји буџета Општине Нова Варош за 2020, 2021 и 2022. годину,
- Годишњи извештаји ЈП “З. Септембар” за године 2020, 2021, 2022,
- Извештаји ЈП “З. Септембар” о количинама и морфологији отпада на територији општине Нова Варош за године 2020, 2021, 2022,
- РСДБ, информације о току и плановима наставка изградње,
- Регионална развојна агенција Златибор,
- Привредна кретања на територији Регионалне привредне коморе Златиборског управног округа (Привредна комора Србије-регионална канцеларија Златиборског управног округа),
- Републички завод за статистику (попис становништва),
- Испитивање задовољства корисника и корисница услуга ЈП „З. Септембар“ Нова Варош (СКГО, SALAR, ЈП “З. Септембар”),
- Извештај са препорукама за унапређење стања у погледу ценовне политике у општини Нова Варош (СКГО, SALAR).

14. ПРИЛОЗИ

- Пројекција новчаних токова (електронска форма Excel табеле),

- Локални акциони план за период 2025-2027. године за спровођење и реализацију Локалног плана управљања отпадом општине Нова Варош за период 2025-2033. године,
- Извештај са препорукама за унапређење стања у погледу ценовне политике у општини Нова Варош (СКГО, SALAR),
- Извештај „Испитивање задовољства корисника и корисница услуга ЈП “3. Септембар” Нова Варош“ (СКГО, SALAR, ЈП “3. Септембар”).

Израду овог документа помогла је Влада Шведске кроз пројекат „Одрживе и инклузивне услуге на локалном нивоу”.

Садржај документа је искључиво одговорност општине Нова Варош

На основу члана 27. и члана 35. став 8. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", број 72/09, 81/09 - исправка, 64/10 - УС, 24/11, 121/12, 42/13 - УС, 50/13 – УС, 98/13 – УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 9/20, 52/21 и 62/23) и члана 40. Статута општине Нова Варош ("Службени лист Општине Нова Варош", бр.4/2019, 4/2020 I 17/2024), Скупштина општине Нова Варош, на седници одржаној 21.03.2025.године, донела је

ОДЛУКУ

О УСВАЈАЊУ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ

ЗА ИЗГРАДЊУ ЕТНОМУЗЕЈСКОГ КОМПЛЕКСА ПОСВЕЋЕНОГ ТЕСЛИНИМ ПРЕЦИМА У СЕЛУ РАДОИЊА, У ОПШТИНИ НОВА ВАРОШ

Члан 1.

Усваја се План детаљне регулације за изградњу Етномузејског комплекса посвећеног Теслиним прецима у селу Радоиња, у општини Нова Варош (у даљем тексту: План).

Изради Плана приступило се на основу Одлуке о изради Плана детаљне регулације за изградњу Етномузејског комплекса посвећеног Теслиним прецима у селу Радоиња, општина Нова Варош, бр 06-62/6/2024-02 од 23.08.2024.године, која је објављена у Службеном листу општине Нова Варош, бр.13-1/24.

Члан 2.

Циљ израде Плана је стварање законског и планског основа за изградњу Етномузејског комплекса у част Теслиних предака из фамилија Тесла, Мандић, Калинић и Будисављевић, које ће бити представљене у посебним целинама у оквиру архитектонског решења, као и стварање квалитетнијих услова за развој одрживог туризма и културе овог подручја, уважавајући природни амбијент локације, заштиту животне средине и градитељског наслеђа и основу за даље унапређење и развијање ширег окружења.

Члан 3.

План се састоји из текстуалног дела, графичког дела и документационе основе.

ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

1. ОПШТИ ДЕО ПЛАНА

- 1.1. Правни и плански основ за израду плана
- 1.2. Циљеви израде плана
- 1.3. Граница обухвата плана
- 1.4. Обавезе, услови и смернице из других планских докумената
  - 1.4.1. Извод из Просторног плана општине Нова Варош
- 1.5. Опис постојећег стања
  - 1.5.1. Намена површина
  - 1.5.2. Трасе, коридори и регулација саобраћајница
    - 1.5.2.1. Друмски саобраћај
    - 1.5.2.2. Оцена постојећег стања
  - 1.5.3. Мреже и капацитети јавне комуналне инфраструктуре
    - 1.5.3.1. Хидротехничка инфраструктура
    - 1.5.3.2. Електроенергетска мрежа
    - 1.5.3.3. Телекомуникациона инфраструктура
  - 1.5.4. Зеленило
  - 1.5.5. Биланс површина – постојећи начин коришћења земљишта у оквиру анализираног простора
- 1.6. Оцена расположивих података за израду плана

2. ПЛАНСКИ ДЕО

- 2.1. Правила уређења
  - 2.1.1. Подела на целине и зоне унутар захвата Плана
  - 2.1.2. Грађевинско подручје и земљиште изван грађевинског подручја
  - 2.1.3. Намена простора и биланс површина
    - 2.1.3.1. Намена простора
    - 2.1.3.2. Биланс површина у обухвату Плана
  - 2.1.4. Површине јавне намене – опис локација и попис парцела
  - 2.1.5. Општи урбанистички услови за уређење саобраћајних површина
  - 2.1.6. Општа правила уређења мреже јавне комуналне инфраструктуре
    - 2.1.6.1. Хидротехничка инфраструктура
    - 2.1.6.2. Електроенергетска инфраструктура
    - 2.1.6.3. Телекомуникациона инфраструктура
  - 2.1.7. Смернице за уређење зелених површина у оквиру осталих намена
  - 2.1.8. Правила, услови и ограничења уређења простора
  - 2.1.9. Општи регулациони и нивелациони услови за уређење површина јавне намене – улица
  - 2.1.10. Услови и мере заштите простора
    - 2.1.11.1. Услови и мере заштите животне средине
    - 2.1.11.2. Услови и мере заштите од пожара, елементарних и других непогода
    - 2.1.11.3. Услови и мере заштите природних добара
    - 2.1.11.4. Услови и мере заштите културних добара

- 2.1.11. Услови приступачности особама са инвалидитетом
- 2.1.12. Мере енергетске ефикасности
- 2.1.13. Услови за одвоз и дистрибуцију комуналног отпада
- 2.2. Правила грађења
  - 2.2.1. Планирана препарцелација
  - 2.2.2. Урбанистички показатељи и правила грађења по наменама
    - 2.2.2.1. Површина за пословање
  - 2.2.3. Услови за заштиту суседних објеката
  - 2.2.4. Правила за реконструкцију, доградњу и адаптацију постојећих објеката на простору плана
  - 2.2.5. Општа правила за изградњу објеката
  - 2.2.6. Услови за архитектонско и естетско обликовање објеката
  - 2.2.7. Инжењерскогеолошки услови за изградњу објеката
  - 2.2.8. Услови за прикључење објеката на комуналну инфраструктуру
    - 2.2.8.1. Хидротехничка инфраструктура
    - 2.2.8.2. Електроенергетска инфраструктура
    - 2.2.8.3. Телекомуникациона инфраструктура
  - 2.2.9. Правила за изградњу површина јавне намене – саобраћајне површине
    - 2.2.9.1. Правила изградње саобраћајне мреже
    - 2.2.9.2. Правила изградње површина за паркирање
    - 2.2.9.3. Правила градње коловоза и колско-пешачких стаза
  - 2.2.10. Правила за изградњу мреже и објеката јавне инфраструктуре
    - 2.2.10.1. Правила за изградњу хидротехничке инфраструктуре
    - 2.2.10.2. Правила за изградњу електроенергетске мреже
    - 2.2.10.3. Правила за изградњу телекомуникационе мреже
  - 2.2.11. Очекивани капацитети у обухвату плана детаље регулације
- 2.3. Спровођење плана детаљне регулације

3. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

ГРАФИЧКИ ДЕО

- 01. Катастарско-топографски план са приказом обухвата
- 02.1. Извод из Просторног плана општине Нова Варош – Намена простора
- 02.2. Извод из Просторног плана општине Нова Варош – Мрежа насеља и инфраструктурни системи
- 02.3. Извод из Просторног плана општине Нова Варош – Туризам и заштита простора
- 02.4. Извод из Просторног плана општине Нова Варош – Шематски приказ уређења
  - Насеља – Радоиња
- 03. Анализа постојећег стања / Намена површина – Начин коришћења /

- 04. План намене површина
- 05. План саобраћајних површина и новелације
- 06. План детаљне намене површина
- 07. План урбанистичке регулације са планом препарцелације
- 08. План хидротехничке инфраструктуре
- 09. План електронергетске и телекомуникационе инфраструктуре

ДОКУМЕНТАЦИОНА ОСНОВА

- Одлуке о изради Плана детаљне регулације за изградњу Етномузејског комплекса посвећеног Теслиним прецима у селу Радоиња, општина Нова Варош,
- Документација са раног јавног увида (текст огласа, елаборат за рани јавни увид, извештај о обављеном раном јавном увиду и закључак комисије),
- Услови имаоца јавних овлашћења за израду плана,
- Документација са јавног увида (извештај о обављеној стручној контроли плана са закључком комисије, текст огласа, извештај о одржаној јавној презентацији, извештај о обављеном јавном увиду са закључком комисије) и
- Мишљења имаоца јавних овлашћења.

Члан 4.

Саставни део ове Одлуке је План са комплетном садржином у аналогном и дигиталном облику и налазиће се у архиви Општинске управе Нова Варош.

Члан 5.

Обрађивач Плана је "УРБАНПРОЈЕКТ" а.д. Чачак, ул.Жупана Страцимира бр.35/III. Одговорни урбаниста је Зорица Сретеновић, дипл.инж.арх.

Члан 6.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у Службеном листу општине Нова Варош.

Текстуални део Плана објављује се у Службеном листу општине Нова Варош.

План ће се, у целости, објавити се у електронском облику на званичном сајту Општине Нова Варош.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ НОВА ВАРОШ

Број: 001096036 2025 06356 001 000 060 107 од 21.03.2025.године

ПРЕДСЕДНИК

Скупштине општине

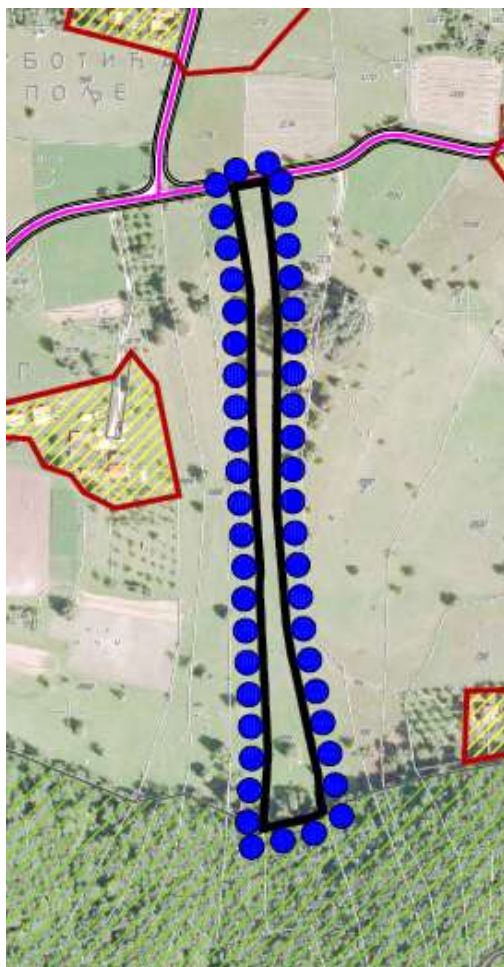
Радосав Васиљевић

Општина Нова Варош

ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ
за изградњу Етномузејског комплекса посвећеног Теслиним
прецима у селу Радоиња, у општини Нова Варош

Текстуални део

Председник
Скупштине општине Нова Варош

Радосав Васиљевић

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ НОВА ВАРОШ

Број 001096036 2025 06356 001 000 060 107

Датум 21. март 2025. год.

„Сл. лист општине Нова Варош“, број ___/2025

УРБАНПРОЈЕКТ А.Д.

32000 ЧАЧАК, Жупана Страцимира бр. 35/III

ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА КОНСАЛТИНГ, УРБАНИЗАМ,
ПРОЈЕКТОВАЊЕ И ИНЖЕЊЕРИНГ

Тел/факс: 032/223-270, тел: 324-409

Матични број: 07167571; ПИБ:102115543; Шифра делатности: 7111
Текући рачун: 160-7120-56 Банка Интеса" АД; 155-1501-66 Халкбанк" АД
Обвезник ПДВ Email: office@urbanprojekt.rs

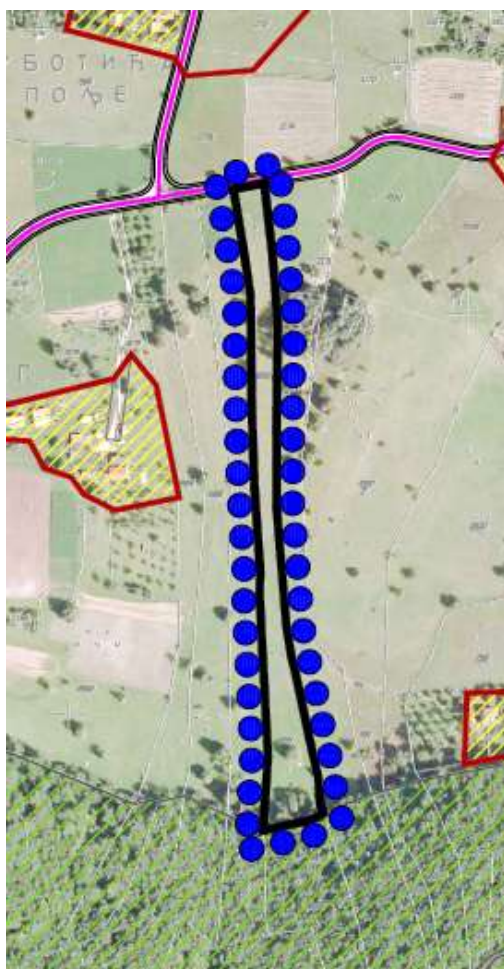
НАЗИВ ПЛАНА	План детаљне регулације за изградњу Етномузејског комплекса посвећеног Теслиним прецима у селу Радоиња, у општини Нова Варош – текстуални део
ФАЗА ИЗРАДЕ	Усвојен план
ФИНАНСИЈЕР	Задужбина „Петар Мандић“ из Београда, ул. Гандијева 44/49
НОСИЛАЦ ИЗРАДЕ ПЛАНА	Општинска управа општине Нова Варош, Одељење за просторно планирање, стамбене послове, урбанизам и грађевинарство
ОБРАЂИВАЧ ПЛАНА	"УРБАНПРОЈЕКТ" АД предузеће за консалтинг, урбанизам, пројектовање и инжењеринг Чачак
ОДГОВОРНИ УРБАНИСТА	Зорица Сретеновић, дипл.инг.арх.
РАДНИ ТИМ	Јелена Стојановић, маст. инж. арх. Наташа Ћирковић, дипл. инж. саобр. Драган Јовашевић, дипл. инж. грађ. Владимир Марковић, дипл. инж. ел. Ива Бојовић, дипл. инж. арх. Јелена Трифуновић Луковић, дипл. инж. пејз. арх.
ДИРЕКТОР	Андреја Андрић, дипл. инж. грађ.

Општина Нова Варош

ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ
за изградњу Етномузејског комплекса посвећеног Теслиним
прецима у селу Радоиња, у општини Нова Варош

Графички део

Председник
Скупштине општине Нова Варош

Радосав Васиљевић

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ НОВА ВАРОШ

Број 001096036 2025 06356 001 000 060 107

Датум 21. март 2025. год.

„Сл. лист општине Нова Варош“, број ___/2025

УРБАНПРОЈЕКТ А.Д.

32000 ЧАЧАК, Жупана Страцимира бр. 35/III

ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА КОНСАЛТИНГ, УРБАНИЗАМ,
ПРОЈЕКТОВАЊЕ И ИНЖЕЊЕРИНГ

Тел/факс: 032/223-270, тел: 324-409

Матични број: 07167571; ПИБ:102115543; Шифра делатности: 7111
Текући рачун: 160-7120-56 Банка Интеса" АД; 155-1501-66 Халкбанк" АД
Обвезник ПДВ Email: office@urbanprojekt.rs

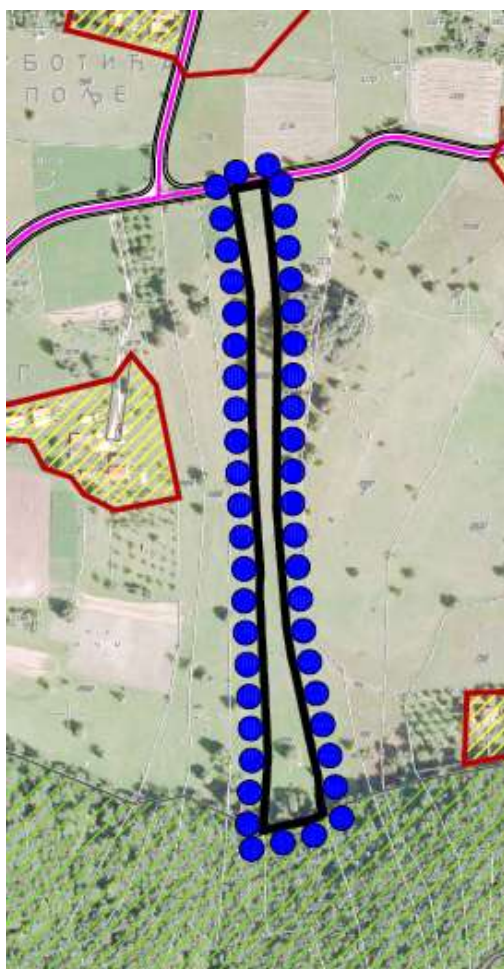
НАЗИВ ПЛАНА	План детаљне регулације за изградњу Етномузејског комплекса посвећеног Теслиним прецима у селу Радоиња, у општини Нова Варош – графички део
ФАЗА ИЗРАДЕ	Усвојен план
ФИНАНСИЈЕР	Задужбина „Петар Мандић“ из Београда, ул. Гандијева 44/49
НОСИЛАЦ ИЗРАДЕ ПЛАНА	Општинска управа општине Нова Варош, Одељење за просторно планирање, стамбене послове, урбанизам и грађевинарство
ОБРАЂИВАЧ ПЛАНА	"УРБАНПРОЈЕКТ" АД предузеће за консалтинг, урбанизам, пројектовање и инжењеринг Чачак
ОДГОВОРНИ УРБАНИСТА	Зорица Сретеновић, дипл.инг.арх.
РАДНИ ТИМ	Јелена Стојановић, маст. инж. арх. Наташа Ћирковић, дипл. инж. саобр. Драган Јовашевић, дипл. инж. грађ. Владимир Марковић, дипл. инж. ел. Ива Бојовић, дипл. инж. арх. Јелена Трифуновић Луковић, дипл. инж. пејз. арх.
ДИРЕКТОР	Андреја Андрић, дипл. инж. грађ.

Општина Нова Варош

ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ
за изградњу Етномузејског комплекса посвећеног Теслиним
прецима у селу Радоиња, у општини Нова Варош

Документациона основа плана

Председник
Скупштине општине Нова Варош

Радосав Васиљевић

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ НОВА ВАРОШ

Број 001096036 2025 06356 001 000 060 107

Датум 21. март 2025. год.

„Сл. лист општине Нова Варош“, број ___/2025

УРБАНПРОЈЕКТ А.Д.

32000 ЧАЧАК, Жупана Страцимира бр. 35/III

ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА КОНСАЛТИНГ, УРБАНИЗАМ,
ПРОЈЕКТОВАЊЕ И ИНЖЕЊЕРИНГ

Тел/факс: 032/223-270, тел: 324-409

Матични број: 07167571; ШИБ:102115543; Шифра делатности: 7111
Текући рачун: 160-7120-56 Банка Интеса" АД; 155-1501-66 Халкбанк" АД
Обвезник ПДВ Email: office@urbanprojekt.rs

НАЗИВ ПЛАНА	План детаљне регулације за изградњу Етномузејског комплекса посвећеног Теслиним прецима у селу Радоиња, у општини Нова Варош – документациона основа плана
ФАЗА ИЗРАДЕ	Усвојен план
ФИНАНСИЈЕР	Задужбина „Петар Мандић“ из Београда, ул. Гандијева 44/49
НОСИЛАЦ ИЗРАДЕ ПЛАНА	Општинска управа општине Нова Варош, Одељење за просторно планирање, стамбене послове, урбанизам и грађевинарство
ОБРАЂИВАЧ ПЛАНА	"УРБАНПРОЈЕКТ" АД предузеће за консалтинг, урбанизам, пројектовање и инжењеринг Чачак
ОДГОВОРНИ УРБАНИСТА	Зорица Сретеновић, дипл.инг.арх.
РАДНИ ТИМ	Јелена Стојановић, маст. инж. арх. Наташа Ћирковић, дипл. инж. саобр. Драган Јовашевић, дипл. инж. грађ. Владимир Марковић, дипл. инж. ел. Ива Бојовић, дипл. инж. арх. Јелена Трифуновић Луковић, дипл. инж. пејз. арх.
ДИРЕКТОР	Андреја Андрић, дипл. инж. грађ.

САДРЖАЈ:

СВЕСКА 1

ОПШТА ДОКУМЕНТАЦИЈА

ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

СВЕСКА 2

ГРАФИЧКИ ДЕО

01.	Катастарско-топографски план са приказом обухвата	P=1:500
02.1.	Извод из Просторног плана општине Нова Варош – Намена простора	P=1:50000
02.2.	Извод из Просторног плана општине Нова Варош – Мрежа насеља и инфраструктурни системи	P=1:50000
02.3.	Извод из Просторног плана општине Нова Варош – Туризам и заштита простора	P=1:50000
02.4.	Извод из Просторног плана општине Нова Варош – Шематски приказ уређења насеља – Радоиња/	P=1:5000
03.	Анализа постојећег стања /Намена површина – Начин коришћења/	P=1:500
04.	План намене површина	P=1:500
05.	План саобраћајних површина и нивелације	P=1:500
06.	План детаљне намене површина	P=1:500
07.	План урбанистичке регулације са планом препарцелације	P=1:500
08.	План хидротехничке инфраструктуре	P=1:500
09.	План електроенергетске и телекомуникационе инфраструктуре	P=1:500

САДРЖАЈ:

ОПШТА ДОКУМЕНТАЦИЈА

- Одлука о изради плана
- Извод о регистрацији привредног субјекта
- Лиценца одговорног урбанисте
- Потврда Инжењерске коморе Србије за одговорног урбанисту
- Изјава одговорног урбанисте

ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

1. ОПШТИ ДЕО	321
1.1. Правни и плански основ за израду плана	321
1.2. Циљеви израде плана	321
1.3. Граница обухвата плана	322
1.4. Обавезе, услови и смернице из других планских докумената	322
1.4.1. Извод из Просторног плана општине Нова Варош	322
1.5. Опис постојећег стања	331
1.5.1. Намена површина	331
1.5.2. Трасе, коридори и регулација саобраћајница	331
1.5.2.1. Друмски саобраћај	331
1.5.2.1. Оцена постојећег стања	331
1.5.3. Мреже и капацитети јавне комуналне инфраструктуре	331
1.5.3.1. Хидротехничка инфраструктура	331
1.5.3.2. Електроенергетска мрежа	331
1.5.3.3. Телекомуникациона инфраструктура	332
1.5.4. Зеленило	332
1.5.5. Биланс површина - постојећи начин коришћења земљишта у оквиру анализираног простора	332
1.6. Оцена расположивих података за израду плана	332
2. ПЛАНСКИ ДЕО	334
2.1. Правила уређења	334
2.1.1. Подела на целине и зоне унутар захвата Плана	334
2.1.2. Грађевинско подручје и земљиште изван грађевинског подручја	334
2.1.3. Намена простора и биланс површина	334
2.1.3.1. Намена простора	334
2.1.3.2. Биланс површина у обухвату Плана	335
2.1.4. Површине јавне намене – опис локација и попис парцела	336
2.1.5. Општи урбанистички услови за уређење саобраћајних површина	336
2.1.6. Општа правила уређења мреже јавне комуналне инфраструктуре	337
2.1.6.1. Хидротехничка инфраструктура	337
2.1.6.2. Електроенергетска инфраструктура	338
2.1.6.3. Телекомуникациона инфраструктура	341

2.1.7. Смернице за уређење зелених површина у оквиру осталих намена	341
2.1.8. Правила, услови и ограничења уређења простора	342
2.1.9. Општи регулациони и нивелациони услови за уређење површина јавне намене - улица	342
2.1.10. Услови и мере заштите простора	342
2.1.11.1. Услови и мере заштите животне средине	342
2.1.11.2. Услови и мере заштите од пожара, елементарних и других непогода	343
2.1.10.3. Услови и мере заштите природних добара	343
2.1.10.4. Услови и мере заштите културних добара	345
2.1.11. Услови приступачности особама са инвалидитетом	345
2.1.12. Мере енергетске ефикасности	346
2.1.13. Услови за одвоз и дистрибуцију комуналног отпада	347
2.2. Правила грађења	347
2.2.1. Планирана преарцелација	347
2.2.2. Урбанистички показатељи и правила грађења по наменама	347
2.2.2.1. Површина за пословање	347
2.2.4. Услови за заштиту суседних објеката	350
2.2.5. Правила за реконструкцију, доградњу и адаптацију постојећих објеката на простору плана	350
2.2.6. Општа правила за изградњу објеката	350
2.2.7. Услови за архитектонско и естетско обликовање објеката	350
2.2.8. Инжењерскогеолошки услови за изградњу објеката	351
2.2.9. Услови за прикључење објеката на комуналну инфраструктуру	354
2.2.9.1. Хидротехничка инфраструктура	354
2.2.9.2. Електроенергетска инфраструктура	354
2.2.9.3. Телекомуникациона инфраструктура	354
2.2.10. Правила за изградњу површина јавне намене – саобраћајне површине	355
2.2.10.1. Правила изградње саобраћајне мреже	355
2.2.10.2. Правила изградње површина за паркирање	355
2.2.10.3. Правила градње коловоза и колско-пешачких стаза	356
2.2.11. Правила за изградњу мреже и објеката јавне инфраструктуре	356
2.2.10.1. Правила за изградњу хидротехничке инфраструктуре	356
2.2.11.2. Правила за изградњу електроенергетске мреже	359
2.2.11.3. Правила за изградњу телекомуникационе мреже	360
2.2.12. Очекивани капацитети у обухвату Плана детаљне регулације	Error! Bookmark not defined.
2.3. Спровођење плана детаљне регулације	362
3. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ	363

На основу члана 27. и члана 35. став 8. Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 72/09, 81/09 - испр, 64/10 - УС, 24/11, 121/12, 42/13 - УС, 50/13 - УС, 98/13 - УС, 132/14, 145/14-УС, 83/18, 31/19, 37/19 – др. Закон, 9/20, 52/21 и 62/23) и члана 40. Статута општине Нова Варош („Сл. лист општине Нова Варош“, бр. 4/2019, 4/2020 и 17/2024), Скупштина општине Нова Варош, на седници одржаној 21. 3. 2025. године, донела је

ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ
за изградњу Етномузејског комплекса посвећеног Теслиним прецима
у селу Радоиња, у општини Нова Варош

• **1. ОПШТИ ДЕО**

• **1.1. Правни и плански основ за израду плана**

Правни основ за израду *Плана детаљне регулације за изградњу Етномузејског комплекса посвећеног Теслиним прецима у селу Радоиња, у општини Нова Варош* садржан је у:

- Закону о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 72/09, 81/09 - испр, 64/10 - УС, 24/11, 121/12, 42/13 - УС, 50/13 - УС, 98/13 - УС, 132/14, 145/14-УС, 83/18, 31/19, 37/19 – др. Закон, 9/20, 52/21 и 62/23).
- Правилнику о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Сл. гласник РС“, бр. 32/19).
- Одлуци о изради *Плана детаљне регулације за изградњу Етномузејског комплекса посвећеног Теслиним прецима у селу Радоиња, у општини Нова Варош* (број 06-62/6/2024-02, „Службени лист општине Нова Варош“, бр. 13-1/24).

Плански основ за израду за изградњу Етномузејског комплекса посвећеног Теслиним прецима у селу Радоиња, у општини Нова Варош (у даљем тексту *План*) је:

- Просторни план општине Нова Варош („Службени лист општине Нова Варош“, бр. 1/2012).

• **1.2. Циљеви израде плана**

Општи циљеви израде плана су:

- утврђивање правила уређења и правила грађења за предметни простор;
- утврђивање мера заштите;
- дефинисање јавног интереса кроз разграничење површина јавне и остале намене;
- квалитетна опремљеност потребном инфраструктуром.

Посебни циљеви израде плана су:

- стварање правног и планског основа за изградњу и организацију комплекса у функцији презентације грађе која афирмише сећање на претке Николе Тесле из фамилија Тесла, Мандић, Калинић и Будисављевић
- стварање квалитетнијих услова за развој одрживог туризма и културе овог подручја, уважавајући природни амбијент локације, заштиту животне средине и градитељског наслеђа и стварање основа за даље унапређење и развијање ширег окружења.

• 1.3. Граница обухвата плана

Граница плана обухвата целе катастарске парцеле бр. 1890 и 1891, обе у катастарској општини Радоиња.

Граница плана обухвата површину потребну за изградњу комплекса, као и површину дела саобраћајнице којом се комплексу приступа.

Површина обухвата износи **0,75** ha.

• 1.4. Обавезе, услови и смернице из других планских докумената

1.4.1. Извод из Просторног плана општине Нова Варош

Предметни простор је Просторним планом опредељен као пољопривредно земљиште.

II ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ

1. ИЗВОД ИЗ ТЕКСТУАЛНОГ ДЕЛА КОНЦЕПТА ПЛАНА У ВИДУ ЗАКЉУЧАКА

...

1.6. ВИЗИЈА, ПРИНЦИПИ И ЦИЉЕВИ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА

...

1.6.3. ЦИЉЕВИ РАЗВОЈА ПО ПОСЕБНИМ ОБЛАСТИМА

...

12. Развој саобраћаја и саобраћајне инфраструктуре:

- основни циљ јесте саобраћајно отварање подручја и повећање доступности природних добара, руралних рејона, центара у мрежи насеља, привредних локалитета и туристичке понуде у простору, реализацијом функционалног и ефикаснијег саобраћаја и саобраћајне инфраструктуре;

- оперативни циљеви су: створити услове за модернизацију железничког колосека Београд-Бар и објеката на прузи Београд-Бар за пројектовану брзину; створити услове за модернизацију станице Бистрица на Лиму на прузи Београд-Бар за комбиновани железничко-друмски саобраћај; објекат железничке станице реконструисати за потребе савременог пословања и управљања железничким саобраћајем и потребама корисника железничких услуга; изградити савремен коловоз на деоницама државних путева који су без њега; извршити рехабилитацију коловоза и реконструкцију појединих деоница државних путева са елементима подужног и попречног профила у циљу повећања нивоа услуга; допунити мрежу општинских путева; изградити савремен (асфалтни) коловоз на оним општинским путевима са земљаним или насутим коловозом; одредити пешачке и бицикличке коридоре и створити услове за изградњу пешачких и бицикличких стаза; створити

услове за изградњу бензинске станице на државном путу II реда Р-228 Кокин Брод (за Прибојску Бању)-Прибојска Бања; створити услове за побољшањем приградског јавног саобраћаја и покривености већег дела територије општине; створити услове за бољу везу са планираним аутопутем Е-763; створити услове за изградњом пратећих садржаја уз државне и општинске путеве за краће задржавање путника (одморишта и мотели); издвојити правце општинских некатегорисаних путева који имају потенцијала да се утврде као категорисани општински путеве.

...

III ПЛАНСКА РЕШЕЊА

...

6. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРНИХ СИСТЕМА И ПОВЕЗИВАЊЕ СА РЕГИОНАЛНИМ ИНФРАСТРУКТУРНИМ МРЕЖАМА

6.1. САОБРАЋАЈ

...

Друмски саобраћај

На свим путевима потребно је редовно одржавати или обновити системе за одвођење и заштиту од површинских и атмосферских вода, објекте доњег строја на крају експлоатационог века или који не задовољавају у погледу носивости или функционалности. Заштита и одржавање косина је још једна активност која се спроводи у склопу редовног одржавања или радова на рехабилитацији, реконструкцији или изградњи путева.

...

Мрежа општинских путева утврђује се просторним планом на основу функционалних потреба простора и мреже насеља. Коначну листу општинских путева утврђује Скупштина општине Нова Варош на основу критеријума и посебних захтева Савета месних заједница.

Због специфичних теренских услова и морфологије сеоских насеља (планинског типа, организована по махалама или засеоцима) усваја се, као најповољнија, категоризација општинских путева на општинске путеве I реда и општинске путеве II реда и остале јавне путеве.

Основну путну мрежу општине чине сви државни путеве и општински путеве I реда.

Општински путеве I реда су путеве којима се успоставља веза мреже насеља и њихових централних садржаја са државном мрежом путева, са централним насељем, тј. Новом Вароши, са посебним предеоним целинама и међусобно.

Општински путеве II реда су они путеве којима се поједини засеоци односно махале повезују са основном путном мрежом.

Остали јавни путеве су сви остали путеве и улице који имају карактер јавног пута.

...

Укупна дужина општинских путева I реда је 251 km. Асфалтирано је само 56,11 km а остатак је са насутим или земљаним коловозом. Планира се реконструкција и изградња савременог коловозног застора или рехабилитација коловоза према плану и програму које доноси надлежно предузеће или орган општинске управе и на основу пројектне документације.

...

IV ПРОПОЗИЦИЈЕ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА

1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА

...

1.2. УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ И ИЗГРАДЊУ ПОВРШИНА И ОБЈЕКТА ЈАВНЕ НАМЕНЕ И МРЕЖЕ САОБРАЋАЈНЕ И ДРУГЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ

...

1.2.2. САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА

За територију општине Нова Варош Просторним планом утврђују се правила грађења и уређења у коридорима јавних путева.

За реконструкцију постојећих путева може се издати локацијска дозвола на основу просторног плана уколико се реконструкција изводи у постојећем јавном или, уколико су корекције јавног минималне и местимичне (поједина кривина, ширина на краћој деоници и сл) али уз претходно решен имовинско-правни однос управљача пута и власника парцеле на којој се корекција врши, о чему се подноси доказ о власништву.

За изградњу нових капацитета мора се израдити одговарајући урбанистички план на основу валидне техничке документације.

Критеријуме за категоризацију државних путева прописује влада Републике Србије и доноси акт о категоризацији државних путева.

Критеријуме за категоризацију општинских путева и улица доноси Скупштина општине на основу којих доноси акт о категоризацији општинских путева и улица.

Правила за изградњу и реконструкцију саобраћајне мреже у насељу

растојање између регулационих линија (ширина појаса регулације) утврђује се у зависности од функције и ранга саобраћајнице, односно инфраструктуре, као хоризонтална, надземна и подземна регулација, а најмања дозвољена ширина појаса регулације по врстама улица је: стамбене -8.0-10.0 m, сабирне-10.0-12.0 m, саобраћајнице у сеоским насељима-10,0 m, колски пролази-5,0 m, приватни пролази-3.0 m, противпожарни пролази-3,50 m; За територију општине Нова Варош Просторним планом утврђују се правила грађења и уређења у коридорима јавних путева.

За реконструкцију постојећих капацитета може се издати локацијска дозвола на основу просторног плана уколико се реконструкција изводи у постојећем јавном или, уколико су корекције јавног минималне и местимичне (поједина кривина, ширина на краћој деоници и сл) али уз претходно решен имовинско-правни однос управљача пута и власника парцеле на којој се корекција врши, о чему се подноси доказ а у складу са чл. 59 Закона о јавним путевима.

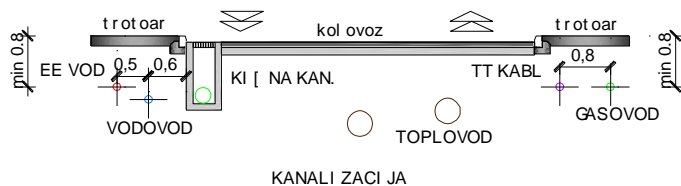
За изградњу нових капацитета мора се израдити одговарајући урбанистички план.

Критеријуме за категоризацију државних путева прописује влада Републике Србије и доноси акт о категоризацији државних путева (Уредба о критеријумима за категоризацију државних путева (Сл. гл. РС бр. 37 од 22.05.2009.)).

Критеријуме за категоризацију општинских путева и улица доноси Скупштина општине на основу којих доноси акт о категоризацији општинских путева и улица.

- **Правила за изградњу и реконструкцију саобраћајне мреже у насељу**

- растојање између регулационих линија (ширина појаса регулације) утврђује се у зависности од функције и ранга саобраћајнице, односно инфраструктуре, као хоризонтална, надземна и подземна регулација, а најмања дозвољена ширина појаса регулације по врстама улица је: стамбене -8.0-10.0 m, сабирне-10.0-12.0 m, саобраћајнице у сеоским насељима-10,0 m, колски пролази-5,0 m, приватни пролази-3.0 m, противпожарни пролази-3,50 m;
- регулациона линија се обележава аналитичко геодетски за све планиране саобраћајнице у насељу;
- регулациона линија и осовина саобраћајнице јавног пута су основни елементи за утврђивање саобраћајне мреже;
- регулациона линија и осовина нових саобраћајница утврђују се у односу на постојећу регулацију и парцелацију, постојеће трасе саобраћајница и функционалност саобраћајне мреже;
- нивелација саобраћајница и других јавних површина одређује се прорачуном падова и попречних и подужних профила појаса регулације. Утврђене аналитичке координате (коте нивелете) карактеристичних тачака у плану нивелације представљају основ за утврђивање нивелета регулационих линија као и основ за постављање улаза у објект или уређење осталог простора ван појаса регулације;
- саобраћајнице изводити са савременим коловозним застором на адекватном доњем носећем слоју и тампону и оивичити ивичњацима. Дозвољена је површинска обрада саобраћајница насутим каменим материјалом у сеоским насељима и махалама;
- у профилу улице, поред саобраћајне функције, обезбедити простор за пролазак инфраструктурне мреже;
- приликом планирања нових или реконструкција постојећих улица тежити да се обезбеди улично зеленило (дрвореди, травњаци и слично);
- пешачке површине (стазе и тротоари) обавезно физички издвојити у посебне површине заштићене од моторног саобраћаја (изузев код интегрисаних улица);
- ширина тротоара за кретање пешака мин. 1,5 m; за инвалидна лица на пешачким прелазима предвидети изградњу рампе нагиба 1:20 (изузетно 1:12) минималне ширине 1,80 m;
- при постављању покретних и непокретних предмета на тротоар мора се очувати минимални профил од 0,9 m.
- попречне профиле и коловозне конструкције свих саобраћајница димензионисати према меродавном саобраћајном оптерећењу;
- радијус закривљења на раскрсницама је мин. 7,5 m (изузетно 6,5) а на раскрсници са правцем државног пута 10.0 m.
- паркирање на јавној површини уз коловоз је могуће и изводи се као управно (једно паркинг место је димензија 2,5(2,3)х5,0 m са коловозом ширине мин 5,5(6,5) m), паралелно (2,0х6,0 m коловоз мин 3,5 m) или косо (2,3х5,0 m коловоз мин 4,5 m
- Пример распореда инфраструктурних капацитета у профилу саобраћајнице у насељу

Правац, односно промена правца државног пута у насељу одређује се одлуком Скупштине општине по претходно прибављеној сагласности надлежног министарства за послове саобраћаја.

- **Правила изградње и реконструкције ван грађевинског подручја**

За територију општине Нова Варош Просторним планом утврђују се правила грађења и уређења у коридорима јавних путева.

За реконструкцију постојећих капацитета могу се издати услови на основу просторног плана уколико се реконструкција изводи у постојећем јавном или, уколико су корекције минималне и местимичне (поједина кривина, ширина на краћој деоници и сл) али уз претходно решен имовинско-правни однос управљача пута и суседа на чијој се парцели корекција врши, о чему се подноси доказ о власништву. За изградњу нових капацитета може се израдити урбанистички план или се грађевинска дозвола издаје на основу овог плана уколико се саобраћајница изграђује на земљишту у општинској или државној својини.

Елементи трасе јавног пута задају се на основу рачунске брзине у зависности од разреда јавног пута и карактеристика терена што се утврђује пројектним задатком.

Пристап државном путу I и II реда планирати и пројектовати у складу са Правилником о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута Прилог 3 (Сл. гл. РС бр. 50 од 08.07.2011.).

Заштитни појас јавног пута је 20 м за државне путеве I реда мерено од регулационе линије на обе стране, 10м за државне путеве II реда, односно 5 м за општинске путеве.

Појас контролисане градње је у ширини заштитног појаса мерено од границе заштитног појаса на обе стране јавног пута.

Паралелно јавном путу, у заштитном појасу, могу се планирати паралелно вођени објекти других инфраструктурних система на растојању од најмање 3,0м од крајњих тачака дотичног инфраструктурног објекта до регулационе линије јавног пута, уз претходно прибављање услова и уз сагласност на техничко решење управљача јавног пута.

Могуће је укрштање других објеката инфраструктуре са јавним путем уз израду одговарајуће техничке документације. Укрштање се изводи управно на осу пута, уз смештање инсталације у прописану заштитну цев која се поставља механичким подбушивањем испод трупа пута. Дубина на којој се налази горња кота заштитне цеви је на 1,35 -1,50 м од горње коте коловоза и на 1,00 м од коте дна одводног канала. Цев је дужине једнаке целој ширини

попречног профила, између крајњих тачака профила, увећаној за по 3,00 m са сваке стране.

Ваздушна регулациона линија је на 7,0 m (4,5 m за надвожњак) а подземна је на 1,8 m од коловозне површине или према претходно прибављеним условима и техничким захтевима управљача пута.

Сви радови на основу техничке документације у заштитном појасу или укрштању пријављују се на 30 дана пре почетка радова. За ове радове управљач јавног пута обезбеђује надзор за време извођења радова који контролише да се радови изводе по захтевима управљача и у складу са техничком документацијом на коју је дата сагласност.

Уз коловоз општинског пута, на постојећим правцима, у случају да ширина коловозне траке не омогућава двосмеран саобраћај, изградити проширења у виду ниша ширине 2,5 m и дужине 50,0 m на растојању од 250-300 m. Проширења служе за мимоилажење возила.

...

3. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА ЗА ПРОСТОРЕ ИЗВАН ГРАНИЦА ГРАЂЕВИНСКИХ ПОДРУЧЈА НАСЕЉА

...

3.2. ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ

Пољопривредно земљиште се састоји од површина намењених пољопривредној производњи: оранице, баште, воћњаци, виногради, ливаде, пашњаци, плантаже, расадници, стакленици и пластеници, рибњаци, вишегодишњи засади и сл.

На пољопривредном земљишту је могућа изградња само под одређеним условима:

- На пољопривредном земљишту на коме је завршена комасација могућа је изградња само објеката инфраструктуре уз поштовање чл. 31-37 Закона о пољопривредном земљишту;
- За изградњу објеката инфраструктуре и објеката за производњу у функцији пољопривредне производње и прераде са листе 1 Уредбе о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину ("Службени гласник РС" бр. 114/2008) претварање пољопривредног земљишта у грађевинско земљиште је могуће само изградом Плана детаљне регулације
- За изградњу објеката у функцији пољопривредне производње, чувања, прераде и пласмана пољопривредних производа: магацини репроматеријала (семе, вештачка ђубрива, саднице и сл.), објекти за смештај пољопривредне механизације, објекти за производњу воћа и поврћа у затвореном простору (стакленици, пластеници), објекти за производњу гљива, рибњаци, сушаре за воће и поврће, хладњаче, објекти за финалну прераду пољопривредних производа и објекти намењени за интензиван узгој стоке и перади (фарме, кланице и сл.) дозвољена је изградња без промене намене пољопривредног земљишта у складу са чл.26 Закона о пољопривредном земљишту („Сл.гл. РС број 62/06, 65/08 и 41/09);
- За изградњу на површини до 0,5 ha пољопривредног земљишта обавезна је израда Урбанистичког пројекта у складу са чланом 60.-63. Закона о планирању и изградњи;

- **За потребну површину грађевинског земљишта од 0,5 – 5,0 ha промена намене пољопривредног у грађевинско могућа је само израдом Плана детаљне регулације;**
- У случају формирања зона повремених становања (викенд становања), зона се не може формирати за мање од десет објеката и за њу је обавезна израда Плана детаљне регулације;
- Стамбени објекти пољопривредног домаћинства ван грађевинског подручја (шеме насеља) могу да се граде по предходној изради Урбанистичког пројекта;
- Објекти за повремено становање ван грађевинског подручја могу се градити по предходно израђеном Урбанистичком пројекту уз услов да имају приступ на саобраћајницу и обезбеђену инфраструктуру;
- Изградња мреже и објеката инфраструктуре као и објеката у функцији објеката инфраструктуре је дозвољена у коридорима саобраћајница уз сагласност надлежног предузећа за путеве
- Објекти туристичких и пратећих садржаја на парцелама непосредно наслоњеним на саобраћајницу, површине максимално до 0,5 ha, са решеним приступом на јавну саобраћајну површину, израдом Урбанистичког пројекта. Становање је дозвољено само као пратећа намена, за властите потребе, уз основну намену на парцели са површином габарита стамбеног објекта, или дела, до 10% од укупно дозвољеног индекса заузетости на парцели.
- Стамбени објекти у функцији пољопривредне производње, изван грађевинског подручја, могу се градити само за властите потребе у функцији обављања пољопривредне делатности.
- Без промене намене пољопривредног земљишта, дозвољена је изградња или реконструкција породичног стамбеног објекта пољопривредног домаћинства или у случају природног раздвајања пољопривредног домаћинства највише до 200 m² стамбеног простора.

Објекти и комплекси примарне пољопривредне производње

У оквиру пољопривредног земљишта друге намене не смеју да угрозе основну намену, односно пољопривреду, могу се дозволити само компатибилне намене као допунске основној намени простора – пољопривреди.

Величина производног комплекса утврђује се зависно од врсте и интензитета производње. За све пољопривредне производне комплексе на површинама већим од 0,5 ha потребна је израда одговарајуће планске или пројектне документације. За производне комплексе (објекте и пољопривредне културе која се узгајају) оптимална величина парцеле дата је у табели бр. 22:

Табела бр.22: Производни комплекси

пољопривредни објекти	оптимално потребна површина
виноград и објекти на поседу	0,5 ha
расадник цвећа и објекти	0,5 ha
воћњак или повртњак и објекти	1 ha
ратарска производња и објекти	2 ha
сточна фарма	5 ha

Објекти намењени пољопривредној производњи су слободностојећи објекти или групације објеката међусобно функционално повезаних.

Урбанистички параметри

Дозвољени индекс заузетости грађевинске парцеле је:

за производне пољопривредне комплексе максимално 30%

за туристичко-услугне намене максимално 40%

за објекте повремених становања максимално 20%

за рурално становање (пољопривредна домаћинства) по ободу грађевинског подручја по правилима датим у урбанистичком плану за зону становања на коју се парцела непосредно наслања.

Монтажно-демонтажни објекти (стакленици, пластеници, кошеви, настрешнице и сл.) се не обрачунавају индексом заузетости.

Дозвољени индекс изграђености грађевинске парцеле је:

за производне комплексе максимално 0,6

за туристичко - услугне намене максимално 1

за објекте повремених становања максимално 0,3

за рурално становање (пољопривредна домаћинства) по ободу грађевинског подручја по правилима датим у урбанистичком плану за зону становања на коју се парцела непосредно наслања

Дозвољена спратност објеката је:

за производне објекте у складу са производним процесом

за туристичко-услугне садржаје максимална спратност је П+2+Пк

за објекте повремених становања максимална спратност је П+Пк

за објекте руралног становања максимална спратност је П+1+Пк

Положај објекта и позиционирање производног комплекса

Минимална заштитна растојања која се морају испоштовати при формирању нових производних комплекса или објеката за пољопривредну производњу су:

од насељеног места – грађевинског подручја 500,0 м', у случају интензивнијег коришћења хемикалија-пестицида не мање од 800,0 м'

од водотокова 100,0 м'

од државних путева 200,0 м'

Минимална заштитна одстојања између границе комплекса сточне фарме и објеката у суседству су:

од стамбених зграда, државних путева, као и речних токова – 200,0 м'

од изворишта водоснабдевања - 800,0 м'.

Наведена растојања могу бити и већа ако то покаже процена утицаја на животну средину за фарме са преко 500 условних грла.

Минимални капацитет основне производње уз који може да се одобри изградња објекта примарне дораде или прераде (кланица, хладњача, и сл.) износи 100 условних грла.

...

4. ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

...

4.2. Смернице за израду планске документације

Просторни план ће се спроводити директно и разрадом планских решења урбанистичким плановима, доношењем програма уређења грађевинског земљишта и гранских планова и програма у складу са законом.

У складу са чланом 216. Закона о планирању и изградњи, Скупштина општине Нова Варош је донела Одлуку о изради Плана генералне регулације за седиште јединице локалне самоуправе Нова Варош.

До доношења Плана генералне регулације за седиште јединице локалне самоуправе Нова Варош важи План генералне регулације Нова Варош и План генералне регулације Туристичке зоне Златар. За простор у обухвату Плана генералне регулације за седиште јединице локалне самоуправе Нова Варош важе одреднице правила уређења и грађења из Просторног плана, за све намене и врсте објеката који нису били предмет разраде Плана генералне регулације (обновљиви извори енергије и слично).

Просторним планом општине Нова Варош није утврђена обавеза израде одређених урбанистичких планова, али у складу са законским овлашћењима надлежни општински орган, по потреби, може да донесе одлуку о приступању изради урбанистичког плана, за било који део територије Општине.

За све површине и објекте јавне намене за које треба утврдити јавни интерес, као и просторе за које су потребна посебна правила грађења, обавезна је израда урбанистичког плана.

За све локације и објекте за које се процени значај у просторном, функционалном или било ком другом смислу, или су од утицаја на непосредно или шире окружење, постоји могућност расписивања конкурса од стране локалне управе, за све просторе и просторне целине процењене као значајне за урбани идентитет насеља или његовог дела, или обавезна израда урбанистичког пројекта у складу са правилима Плана.

Урбанистички пројекат се обавезно ради за објекте јавне намене за које не постоји урбанистички план.

У правилима грађења и уређења изван утврђених грађевинских подручја је прописано за које намене и капацитете је обавезна израда урбанистичког плана да би се створили плански услови за претварање земљишта друге намене у грађевинско земљиште.

Грађевинска подручја одређена Просторним планом се могу израдом одговарајуће урбанистичке документације мењати на начин и у обиму прописаном овим планом.

Правила уређења и грађења дата Просторним планом су усмеравајућа и могу се, урбанистичком разрадом, израдом урбанистичких планова и урбанистичких пројеката, мењати у складу са прописаним конкретним условима, у обиму који не угрожава основну намену, на нивоу целине или зоне.

1.5. Опис постојећег стања

1.5.1. Намена површина

Простор у обухвату плана је неизграђен. Чине га пољопривредне површине – пашњаци. Површина је у паду од југа ка северу. Локацију тангира некатегорисани пут без асфалтног застора, који је просторним планом предвиђен као општински пут I реда.

У графичком прилогу Анализа постојећег стања - Намена површина, намене су приказане према начину на који се површине користе, односно, како су у простору препознате.

1.5.2. Трасе, коридори и регулација саобраћајница

1.5.2.1. Друмски саобраћај

Површине у функцији саобраћаја

Постојећа саобраћајница која са севера тангира границу Плана - некатегорисани пут на кп.бр. 3473 КО Радоиња који према Просторном плану општине има ранг општинског пута I реда са ознаком ОП-39 Радоиња (ДП IIA реда-194)-Кула (ДП IIA реда-194), а који је делом насут, а делом са земљаним застором.

Саобраћајна мрежа

Веза предметног простора са ширим окружењем остварује преко државног пута IIA реда бр. 194, деоница Кокин брод – Прибојска бања и деонице некатегорисаног/ планираног општинског пута ОП-39 који се везује на државни пут.

Са овог пута се остварује директан приступ на парцелу бр. 1890 КО Радоиња.

1.5.2.1 Оцена постојећег стања

Постојећи пут је са коловозом ширине 3.0 m и земљаним застором. Потребно га је доградити у смислу проширења, сходно планираном рангу (општински пут), у складу са Просторним планом.

1.5.3. Мреже и капацитети јавне комуналне инфраструктуре

1.5.3.1. Хидротехничка инфраструктура

Водоводна мрежа

Близу јужне границе катастарске парцеле бр. 1891 КО Радоиња на којој се планира изградња објекта постоји водовод у власништву физичких лица, а са северне стране катастарске парцеле бр. 1890 КО Радоиња постоји крак сеоског водовода са изворишта „Луке“.

На катастарској парцели бр. 1891 КО Радоиња постоји изграђен бунар.

Фекална канализација

На подручју плана нема изграђене фекалне канализације.

Атмосферска канализација

На подручју плана нема изграђене атмосферске канализације.

1.5.3.2. Електроенергетска мрежа

На подручју у обухвату Плана постоје електроенергетски надземни водови:

Далековод (ДВ) 220 kV бр. 266/2 ТС Бистрица – ТС Пљевља (ЦГ);

Далековод (ДВ) 220 kV бр. 299 ТС Бистрица – ХЕ Бистрица и

1 kV ваздушни вод из стубне трафостанице 10/0,4 kV „Гудурићи-Радоиња“.

Око свих надземних водова је дефинисан у складу са Законом о Енергетици (Сл. гласник РС, бр. 145/14, 95/18, 40/21, 35/23 – др.закон, 62/2023 и 94/2024) заштитни појас у коме је изградња објеката ограничена условима и сагласношћу „Електро mreжа Србије“ ад, односно "Електродистрибуција Србије" доо Београд, огранак Електродистрибуција Ужице.

1.6.5.3. Телекомуникациона инфраструктура

На подручју не постоји изграђена телекомуникациона мрежа и објекти.

У ближој и даљој околини постоје објекти бежичне мреже (мобилан телефонија), као и фиксне приступне и транспортне мреже (оптички и бакарни каблови, надземни кабинети).

1.5.4. Зеленило

Предметни простор је у потпуности у функцији пољопривредног земљиштем, односно читав је под пашњацима. У крајњем јужном делу, на међи парцеле, присутна је шумска вегетација, која се шири са шумског земљишта у контакт. Унутар обухвата, као и на осталим границама, присутно је и неколико појединачних стабала листопадног дрвећа. На предметном простору нема значајнијих примерака дендрофлоре, односно, нема појединачних стабала која се истичу старошћу, величином, лепотом крошње и сл.

У оквиру предметног простора није присутно уређено јавно зеленило.

1.5.5. Биланс површина - постојећи начин коришћења земљишта у оквиру анализираних простора

НАМЕНА	УКУПНА ПОВРШИНА КОРИШЋЕЊА m2
Пашњаци	7492
УКУПНО	7492

1.6. Оцена расположивих података за израду плана

За израду плана коришћене су подлоге и подаци који су добијени од надлежних јавних предузећа и институција.

Добијене катастарске подлоге су при изради плана коришћене комбиновано са орто-фото приказом подручја и ажурираном висинском представом.

Остали подаци и услови уграђени су у План, а услови ималаца јавних овлашћења везани за инфраструктурно напајање предметног простора коментарисани су у оквиру поглавља која се баве инфраструктуром.

Списак ималаца јавних овлашћења од којих су добијени услови за израду Плана

Завод за заштиту споменика културе Краљево, Цара Лазара, бр. 24, 36000 Краљево (Услови, бр.1118/3 од 15. 10. 2024. године)

Завод за заштиту природе Србије, Др Ивана Рибара, бр. 91, 11070 Нови Београд (Решење, 03 бр.021-3639/2 од 3. 10. 2024. године)

Министарство одбране, Управа за инфраструктуру одбране, Балканска, бр. 53, 11000 Београд (Услови, бр.16734-2 од 24. 9. 2024. године)

ЈП „3. септембар“, Карађорђева, бр. 114, 31320 Нова Варош (Услови, бр. 1194/2024 од 22. 11. 2024. године)

„Телеком Србија“ а.д., Таковска, бр.2, 11000 Београд (Услови, бр. 413863/2-2024 од 30. 9. 2024. године)

ЈП „Електросрбија“, „Електродистрибуција“ Ужице, Момчила Тешића, бр. 13, 31000 Ужице (Услови, бр. 2541200-Д.09.19.-424495/2-24 од 10. 10. 2024. године)

Електромрежа Србије, Кнеза Милоша, бр. 11, 11000 Београд (Услови, бр. 130-00-УТД-003-1117/2024-002 од 26. 9. 2024. године)

МУП Републике Србије, Сектор за ванредне ситуације, Одељење за ванредне ситуације у Пријеполу, Организациона јединица Нова Варош, Светог Саве, бр. 25, 31320 Нова Варош (Услови, 07.25 бр. 217-3-32/813-2024 од 30. 9. 2024. године)

Општинска управа општине Нова Варош, Одељење за послове инспекције, Карађорђева, бр. 32, 31320 Нова Варош (Услови, бр. 353-299/10/1/2024-10 од 18. 11. 2024. године)

Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, Немањина, бр. 22-26, 11000 Београд (Услови, бр.002691365 2024 14840 007 000 000 001 од 11. 10. 2024. године)

Републички сеизмолошки завод, Парк Ташмајдан, б.б. ПФ16, 11000 Београд (Услови, бр. 02-391-1/2024 од 12. 9. 2024. године)

ЈП „Србијашуме“ Београд, Булевар Михајла Пупина, бр. 113, 11070 Београд (Одговор, бр. 17929 од 12. 11. 2024. године)

Министарство културе РС, Влајковићева, бр. 3, 11103 Београд (Обавештење, бр. 002824483 2024 11800 001 000 632 009 од 18. 10. 2024. године)

Министарство информисања и телекомуникација РС, Немањина, бр. 22-26, 11000 Београд (Услови, бр. 002875874 2024 13460 004 000 001 од 9. 10. 2024. године)

Министарство рударства и енергетике РС, Немањина, бр. 22-26, 11000 Београд (Услови, бр. 002817320/2024 од 24. 10. 2024. године)

„Електропривреда Србије“ а.д., Огранак „Дринско-Лимске ХЕ“, Трг Душана Јерковића 1, 31250 Бајина Башта (Услови бр. 2560500-е.02.01.-1127390/1-2024 од 16. 10. 2024).

ЈП „Србијагас“, Аутопут за Загреб, бр. 11, 11271 Београд (Услови, бр. 06-07-11/2109/1 од 02. 10. 2024. године)

Месна заједница Радоиња, Радоиња бб (Услови бр. 5/2024 од 3. 12. 2024. године)

Списак ималаца јавних овлашћења од којих су затражени, а нису добијени услови за израду Плана

Туристичка организација „Златар“, Карађорђева, бр. 34, 31320 Нова Варош

Министарство здравља, Републичка санитарна инспекција, Одељење Ужице, Димитрија Туцовића, бр. 52, 31000 Ужице

2. ПЛАНСКИ ДЕО

2.1. Правила уређења

2.1.1. Подела на целине и зоне унутар захвата Плана

Простор унутар границе обухвата Плана третиран је као јединствена урбанистичка зона у оквиру које се не издвајају специфичне урбанистичке целине.

2.1.2. Грађевинско подручје и земљиште изван грађевинског подручја

Читав простор у обухвату плана опредељен је као грађевинско подручје.

Грађевинско подручје

Површина грађевинског подручја се поклапа са површином плана и износи 0,75 ha.

Земљиште у оквиру грађевинског подручја је подељено на површине јавне и остале намене.

- површине јавне намене обухватају 0,005 ha

- површине остале намене обухватају 0,745 ha

У оквиру површина јавне намене планирана је:

Саобраћајна површина

У оквиру површина остале намене планирана је:

Површина за пословање

Обухват грађевинског подручја

Граница грађевинског подручја се поклапа са границом плана. Обухвата целе катастарске парцеле бр. 1890 и 1891, обе у катастарској општини Радоиња.

2.1.3. Намена простора и биланс површина

2.1.3.1. Намена простора

Саобраћајне површине

Ситуација: Приступ планираном комплексу је преко постојећег некатегорисаног пута на кп. бр. 6473 КО Радоиња. Овај пут је према Просторном плану планиран као Општински пут I реда ознаке ОП-39 са планираном ширином регулације 9 m. Са будућег општинског пута се улази на предметну локацију, где се, у зони улаза у парцелу планира и адекватан паркинг простор за путничке аутомобиле. Даље у продужетку комплекса планирају се садржаји у виду пешачких стаза, платоа или интерне саобраћајнице ширине до 3 m за потребе функционисања комплекса.

Површина за пословање

У оквиру ове намене је могуће организовати различите пословне и комерцијалне садржаје (трговину, услуге, угоститељство и сл). Као компатибилне намене могу се организовати садржаји у функцији културе, образовања, као и садржаји у функцији туризма. Свака од ових намена може бити заступљена 100 % на парцели или се могу међусобно комбиновати.

У оквиру ове намене забрањена је изградња објеката у функцији производње, као и објеката који загађују животну средину емисијом штетних материја, буке, мириса и сл.

На овом простору је предвиђена изградња и организација комплекса у функцији презентације грађе која афирмише сећање на претке Николе Тесле из фамилија Тесла, Мандић, Калинић и Будисављевић.

Кроз техничку документацију предвидети да комплекс има различите садржаје за презентацију грађе и информација о Теслиним прецима (нпр. изложбене просторе, сале за предавања, биоскопску салу, библиотеку, медијатеку, читаоницу и сл). Такође, предвидети и садржаје за пријем и услуживање посетилаца (инфопулт, ресторан, сувенирницу и сл). Комплекс може садржати и административни део, као и санитарне и техничке просторије и друге садржаје за којима се укаже потреба, а који су у складу са планираним наменама.

Сви ови садржаји треба да буду организовани у оквиру једног објекта.

Поред главног објекта, дозвољена је изградња и пратећих објеката (сеници, перголе, летњиковци и слични објекти који подижу амбијенталну вредност простора). Такође, у оквиру парцеле треба организовати паркинге и манипулативне површине, интерне саобраћајнице и пешачке стазе са одмориштима. У оквиру партерног решења, дозвољено је формирање амфитеатра и сличних објеката који користе погодности терена у нагибу. Партерно решење прилагодити планираној намени, уз стварање микро-амбијената за одмор и боравак на отвореном.

Поред објекта или на његовом крову предвидети изградњу часног крста од металне конструкције.

2.1.3.2. Биланс површина у обухвату Плана

НАМЕНА	ПОВРШИНА КОРИШЋЕЊА (m ²)
ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ ИЗВАН ГРАЂЕВИНСКОГ ПОДРУЧЈА	
ПОВРШИНЕ ОСТАЛЕ НАМЕНЕ	
Површина за пословање	7.445
ПОВРШИНЕ ЈАВНЕ НАМЕНЕ	
Саобраћајне површине	47
УКУПНО ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ	7.492
УКУПНО	7.492

2.1.4. Површине јавне намене – опис локација и попис парцела

Површина јавне намене обухвата део катастарске парцеле 1890, к.о. Радоиња, која је планира као део будуће парцеле за изградњу општинског пута, а који је предвиђен просторним планом као Општински пут I реда ознаке ОП-39.

2.1.5. Општи урбанистички услови за уређење саобраћајних површина

Визија и принципи развоја

Саобраћајна мрежа која обезбеђује мобилност свих будућих корисника планираних садржаја и на оптималан начин активира будући саобраћај, са високим степеном безбедности, као и слободним површинама за кретање пешака.

Принципи развоја саобраћајне инфраструктуре су:

повезивање предметне локације са широм околином, са посебним освртом на остваривању квалитетне везе са некатегорисаним – планираним општинским путем

реконструкција, модернизација и изградња савременог коловозног застора планираног општинског пута у циљу планског развоја целокупног простора у окружењу, као и садржаја планираних у оквиру граница Плана уз адекватно комунално опремање, а у складу са Просторним планом.

Саобраћајна мрежа

Концепција саобраћајног решења има за циљ прихватање и квалитетно опслуживање локалног саобраћаја и остваривање квалитетне везе планираног комплекса са јавном саобраћајном мрежом.

Делови јавне мреже и интерни саобраћај у оквиру граница Плана предложени су на основу свеобухватне анализе постојећег стања, као и урбанистичке концепције са дефинисаним наменама површина.

Посебни циљеви развоја друмског саобраћаја

На основу оцене постојећег стања, ограничења и потенцијала за развој, као и смерница и стечених обавеза из планске документације вишег реда, формиран су циљеви саобраћајне мреже на подручју Плана и то:

квалитетно и ефикасно повезивање планираних садржаја;

повећање безбедности саобраћаја (повећањем попречног профила општинског пута и изградњом интерних колских и пешачких површина у оквиру самог комплекса).

Саобраћајне везе насеља са окружењем

Реализацијом планираног попречног профила општинског пута остварио би се веома висок ниво повезаности простора са непосредном околином а нарочито са ширим окружењем.

Саобраћајне површине

Решење саобраћајне мреже у обухвату Плана је урађено у складу са реалним просторним могућностима, планираним садржајима, стањем на терену и теренским условима. Планирана саобраћајна мрежа на обрађиваном простору базирана је на адекватној саобраћајној вези планираног комплекса са општинским путем имајући у виду његово дограђивање, проширивање у складу са Просторним планом.

Будући општински пут ОП-39 планиран је са попречним профилем који се састоји од коловоза ширине 6м и обостраних банклина/тротоара ширине по 1.5м.

Интерна саобраћајна мрежа у обухвату комплекса састоји се од колског улаза на локацију ширине 5м којим се приступа на паркинг простор за путничке аутомобиле, а у продужетку интерна саобраћајница са ширином од 3.5м води до будућих садржаја и завршава се

паркингом. Такође је на уласку у локацију, директно са општинског пута, формиран паркинг простор за два аутобуса стандардних димензија. Кроз централни део простора, целом дужином до будућег објекта, планирана је пешачка стаза ширине 1.8м са степеништима на појединим деоницама у зависности од нагиба терена, као и проширењима дуж трасе.

Стационарни саобраћај

Захтеви за паркирањем у овој зони решени су у оквиру парцеле комплекса са два паркинг места за аутобусе и 18 паркинг места за путничке аутомобиле стандардних димензија.

Паркирање се обавља на сопственим парцелама будућег комплекса.

Попречни профили

Димензије елемената попречних профила интерне саобраћајнице су планиране тако да се максимално искористи расположиви простор и испоштују прописи и стандарди.

Вертикално решење

Нивелету интерних саобраћајних површина радити на основу кота датих у графичким прилозима, а које треба третирати као оријентационе приликом пројектовања. С обзиром да је у питању пројектовање нових саобраћајница, потребно је водити рачуна о постојећим котама општинског пута.

Услови за приступ на јавну саобраћајну мрежу

Грађевинска парцела мора имати приступ на јавну саобраћајну површину односно трајно обезбеђен приступ на јавну саобраћајницу.

Приступ самог комплекса јавној саобраћајној површини могуће је остварити преко приступног пута минималне ширине 5м.

Посебна правила, услови и ограничења уређења јавних саобраћајних површина

У регулацији улица није дозвољена изградња објеката, изузев оних који спадају у саобраћајне, комуналне објекте и урбану опрему (надстрешнице јавног превоза, споменици, рекламни панои, жардињере, корпе и сл.) и објеката и мреже јавне саобраћајне и комуналне инфраструктуре.

Ситуационо решење саобраћајних површина у оквиру граница Плана аналитички је одређено датим координатама карактеристичних тачака. Планом је прихватљиво да се израдом пројекта одступи од датих елемената (у циљу бољег уклапања у катастарско топографско стање на терену).

Нивелационо решење саобраћајних површина дато је оријентационим апсолутним котама карактеристичних тачака. Израдом пројектне документације и детаљнијом разрадом нивелације на топографској подлози, дозвољава се одступање од датих кота, уз услов да се не смеју нарушити остали услови, као што уклапања укрских места- веза са општинским путем.

2.1.6. Општа правила уређења мреже јавне комуналне инфраструктуре

2.1.6.1. Хидротехничка инфраструктура

Водоводна мрежа

Како је водовод који се налази близу јужне границе катастарске парцеле бр. 1891 КО Радоиња у власништву физичких лица није могуће да се планирани објекат прикључи на њега. Крак сеоског водовода са изворишта „Луке“ који се налази са северне стране катастарске парцеле бр. 1890 КО Радоиња је доста удаљен и висински неодговара те је планирани објекат не може да се прикључи на њега. Предвиђено је да се планирани објекат прикључи на постојећи бунар који се налази на катастарској парцели бр. 1891 КО Радоиња. У постојећи бунар је потребно поставити две пумпе и то једна за санитарну мрежу а друга за хидрантску мрежу. На потребном месту је предвиђен водомерни шахт у коме су смештени одговарајући водомери и водоводна арматура. Потребан притисак на хидрантима треба да буде 2,5 бара. Санитарну мрежу пројектовати тако

да улази у објекат на једном месту, па се у објекту разводи до свих санитарних чворова. Сваки локал мора имати свој интерни водомер. Хидрантска мрежа улази у објекат на два места. Планирана су два спољна надземна хидранта пречника 80 mm. Уколико је потребно поставити резервоар запремине 72 m³ за хидрантску мрежу.

Водоводне цеви су планиране од ПЕХД материјала за радни притисак од 10 бара. Постављају се на постељицу од песка. Затрпавање рова вршити шљунком испод асфалтних површина, односно земљом из ископа испод зелених површина, у слојевима од 30 cm са квашењем и набијањем.

Фекална канализација

Како на предметном потесу не постоји изграђена фекална канализација то је за потребе изградње објекта на парцели неопходна изградња водонепропусне септичке јаме. Водонепропусна септичка јама се гради од армираног бетона и мора имати вентилацију. Са спољашње стране је потребно извести хидроизолацију. Водонепропусна септичка јама се повремено мора празнити. Из објекта се фекалне воде најкраћим путем одводе путем фекалне канализације до водонепропусне септичке јаме.

* * *

Канализационе цеви су планиране од тврдог ПВЦ-а материјала. Постављају се на постељицу од песка. Затрпавање рова вршити шљунком испод асфалтних површина, односно земљом из ископа испод зелених површина, у слојевима од 30 cm са квашењем и набијањем.

На потребним местима предвиђене су ревизионе шахте. Максимално растојање између ревизионих шахти на траси не сме бити веће од 50 m. Ревизионе шахте изградити од АБ прстенова које се завршавају ливено-гвозденим поклопцем са рамом.

Прикључци су пречника 160 mm и пада од 2%. Пожељно је да се прикључци прикључују на фекалну канализацију у ревизионим шахтама.

Растојање водоводне мреже и фекалне канализације треба да је 1,0 m. Код укрштања водоводне мреже и фекалне канализације водоводна цев треба да је изнад.

Укрштања са осталим будућим и постојећим инфраструктурним водовима ће се вршити на лицу места уколико за то буде потребе, имајући у виду прописе и неопходност поштовања нагиба цеви фекалне канализације.

Атмосферска канализација

На предметном плану није планирана атмосферска канализација. Атмосферске воде се гравитационо испуштају у зелене површине.

2.1.6.2. Електроенергетска инфраструктура

На подручју у обухвату Плана постоје електроенергетски надземни водови:

Далековод (ДВ) 220 kV бр. 266/2 ТС Бистрица – ТС Пљевља (ЦГ);

Далековод (ДВ) 220 kV бр. 299 ТС Бистрица – ХЕ Бистрица и

1 kV ваздушни вод из стубне трафостанице 10/0,4 kV „Гудурићи-Радоиња“.

Према условима „Електро мрежа Србије“ ад, на подручју у обухвату Плана није планирана изградња инфраструктуре преносног система електричне енергије.

У случају изградње у заштитном појасу далековода потребна је сагласност ЕМС АД, при чему важе следећи услови:

сагласност се даје на елаборат који инвеститор планираних објеката треба да обезбеди, а који израђује овлашћена пројектна организација;

садржај елабората и мере које се прописују приликом пројектовања и пре и за време извођења радова прописује власник инсталације, а на основу важећих Закона, правилника и техничких прописа.

заштитни појас далековода износи 30 m са обе стране далековода напонског нивоа 220 kV од крајњег фазног проводника;

Претходно наведени услови важе приликом израде Елабората о могућностима градње планираних објеката у заштитном појасу далековода, при чему је потребно:

уцртати положаје планиране инфраструктуре у односу на далеководе и проверити њихов однос и усклађеност са горе наведеним условима и законско-техничком регулативом.

анализирати индуктивни и галвански утицај на потенцијално планиране објекте од електропроводног материјала;

анализирати индуктивни на потенцијалне планиране телекомуникационе водове (не треба ако су у питању оптички каблови).

У близини далековода, а ван заштитног појаса, потребно је размотрити могућност градње планираних објеката у зависности од индуктивног утицаја на:

потенцијалне планиране објекте од електропроводног материјала и

потенцијалне планиране телекомуникационе водове (ово није неопходно ако се користе оптички каблови).

Предвидети мере попут сопствених и колективних средстава заштите, галванских уметака чији је изолациони ниво виши од граничних вредности утицаја, изоловање надземних делова пластичним омотачима и слично.

Уколико постоје метални цевоводи, у зависности од насељености подручја, потребно је анализирати индуктивни утицај на максималној удаљености од 1000 m од осе далековода. Индуктивни утицај, у зависности од специфичне отпорности тла и насељености подручја, потребно је анализирати на максималној удаљености од 3000 m од осе далековода, у случају градње телекомуникационих водова.

У случају да се из елабората утврди колизија далековода и планираних објеката са пратећом инфраструктуром и уколико се утврди јавни (општи) интерес планираног објекта и достави налог мера за измештање (реконструкцију или адаптацију) од стране надлежних органа, потребно је да се:

приступи склапању Уговора о пословно-техничкој сарадњи ради регулисања међусобних права и обавеза између ЕМС АД и свих релевантних правних субјеката у реализацији пројекта адаптације или реконструкције далековода;

о трошку Инвеститора планираних објеката потребно је да се уради техничка документација за адаптацију или реконструкцију и достави ЕМС АД на сагласност;

о трошку Инвеститора планираних објеката, евентуална адаптација или реконструкција далековода (односно отклањање свих колизија констатованих Елаборатом) изврши пре почетка било каквих радова на планираним објектима у непосредној близини далековода;

пре почетка било каквих радова у близини далековода о томе обавесте представници ЕМС АД.

У члану 218 Закона о Енергетици (Сл. гласник РС, бр. 145/14, 95/18, 40/21, 35/23 – др.закон, 62/2023 и 94/2024), дефинисан је заштитни појас електроенергетских водова напонског нивоа 35 kV, 10 kV и 1 kV.

У заштитном појасу испод, изнад или поред електроенергетског објекта могу се градити објекти, изводити друге радње или засађивати дрвеће и друго растиње, ако те радње нису у супротности са планским актом, наменом земљишта, прописима о изградњи објеката, условима прописаним законом или техничким нормативима и другим прописима.*

Власник или носилац других права на непокретности који намерава да изводи грађевинске радове у зони заштите енергетског објекта, пре подношења захтева за издавање грађевинске дозволе, дужан је да прибави сагласност енергетског субјекта.

Сагласност се издаје по испуњености услова енергетског субјекта из члана 218, став 7. Закона о енергетици, које инвеститор објекта/радова доказује достављањем елабората овереног од стране овлашћеног лица у складу са законом.

Заштитни појас за надземне електроенергетске водове, са сваке стране вода од крајњег фазног проводника, има следеће ширине:

1) за напонски ниво 1 kV до 35 kV:

за голе проводнике 10 метара, кроз шумско подручје 3 метра;

за слабо изоловане проводнике 4 метра, кроз шумско подручје 3 метра;

за самонесеће кабловске снопове 1 метар;

2) за напонски ниво 35 kV, 15 метара;

Заштитни појас за подземне електроенергетске водове (каблове) износи, од ивице армирано-бетонског канала:

за напонски ниво 1 kV до 35 kV, укључујући и 35 kV, 1 метар;

за напонски ниво 110 kV, 2 метра;

за напонски ниво изнад 110 kV, 3 метра.

Заштитни појас за трансформаторске станице на отвореном износи:*

за напонски ниво 1 kV до 35 kV, 10 метара;*

за напонски ниво 110 kV и изнад 110 kV, 30 метара.*

При томе се морају поштовати и сви други услови, сигурносне висине и сигурносне удаљености дефинисане Правилником о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона од 1 kV до 400 kV (Сл. лист СРЈ, бр. 18/92).

У односу на изградњу планираног комплекса, на подручју у обухвату Плана је дефинисана оријентациона локација за изградњу трансформаторске станице (ТС) 10/0,4 kV, која ће се градити у случају да у постојећој мрежи не буде довољно капацитета за снабдевање планираних објеката електричном енергијом. Трафо-станица је потребно обезбедити колски прилаз ширине минимално 3 m ради интервенције у случају ремонта или хаварије.

У случају прикључења на постојећу нисконапонску мрежу, оно ће се реализовати изградњом подземног или надземног прикључка од постојећег надземног вода или од најближе постојеће електроенергетске мреже.

У комплексу и дуж општинског пута је потребно изградити и инсталацију јавног осветљења. Избор стубова као и типа светиљке за јавно осветљење планираног простора као и њихов тачан положај биће дефинисан у пројектној документацији. За полагање каблова јавне расвете важе исти услови као и за 1kV-не каблове нисконапонске мреже.

Део потрошње електричне енергије може се покрити и постављањем соларних фотонапонских модула на кровне површине планираних објеката или на слободне површине на парцели.

Ближе услове за пројектовање и прикључење електронергетске мреже и објеката ће у поступку обједињене процедуре прописати надлежно електродистрибутивно предузеће.

2.1.6.3. Телекомуникациона инфраструктура

На подручју не постоји изграђена телекомуникациона мрежа и објекти.

У ближој и даљој околини постоје објекти бежичне мреже (мобилна телефонија), као и фиксне приступне и транспортне мреже (оптички и бакарни каблови, надземни кабинети). Кабловска мрежа је изграђена као подземна, а претплатници су преко спољашњих, односно унутрашњих извода повезани са дистрибутивном мрежом.

Да би се реализовали сви задаци јединственог дигиталног тржишта, планира се изградња широкопојасне инфраструктуре која треба да подржи пренос података великим протоцима на магистралним правцима у читавој транспортној мрежи, као и приступ софтверима, инфраструктури и различитим платформама сваком кориснику, уз задовољење основних услова за квалитет сервиса.

У сегменту фиксне приступне мреже планира се наставак већ започетог процеса трансформације из потпуно бакарне мреже у FTTC (Fiber To The Curb), FTTB (Fiber To The Building) и доминантно FTTH (Fiber To The Home) мрежу грађену оптичким кабловима са довољно пропусног опсега за пројектоване потребе корисника.

Прикључење планираног комплекса ће се реализовати са постојеће или планиране телекомуникационе мреже изградњом подземног прикључка до комплекса.

Планирана телекомуникациона инфраструктура, типски кабинети за смештај телекомуникационе опреме и приводни каблови биће условљене према конкретној намени објекта по захтеву инвеститора, а на основу врсте, категорије и локације потрошача, а према издатим условима надлежног предузећа. У попречном профилу општинског пута планиран је независни коридор за пролаз инсталација електронско-комуникационе инфраструктуре.

У комплексу се могу градити и друге електронско-комуникационе инсталације - структурни кабловски систем (телефонска и локална рачунарска мрежа), стабилна инсталација за дојаву пожара и гашење пожара у електроорманима, систем видеообезбеђења (ЦЦТВ), систем рампи и наплата паркинга и сл.

Планира се и потпуна покривеност овог подручја сигналом мобилне телефоније свих надлежних оператера. На подручју у обухвату ПЛана се могу постављати антенски системи са базним и микро базним станицама мобилне телефоније и радио-релејним станицама на објектима као и остали системи електронских комуникација (wireless internet, камере за видео-надзор и сл.) уз сагласност корисника или власника парцеле.

2.1.7. Смернице за уређење зелених површина у оквиру осталих намена

Зелене површине предметног Плана, чине зелене површине које прате основне намене.

Зеленило површине за пословање

Зеленило ове намене планирано је у оквиру комплекса у функцији презентације грађе која афирмише сећање на претке Николе Тесле из фамилија Теслић, Мандић, Калинић и Будисављевић..

У складу са организацијом комплекса, распоредом саобраћајних и манипулативних површина, позицијом објекта, формирати композиционо решење вегетације које одговара стварању свечаног расположења. Простори који имају меморијални карактер одликују се синтезом архитектуре, скулптуре и вртно-парковске уметности, као и монументалним карактером композиције. За ове просторе је карактеристично стварање одређеног расположења, строго промишљена шема кретања, специфични карактер вегетације, геометријски стил одређених композиција и др.

Распоредом и висинском градацијом зеленила нагласити визуре, формирати видиковце и различите зоне светлости и сенке. При избору биљног материјала бирати врсте са изразито архитектонским облицима (четинарске, пирамидалне врсте, лишћарске врсте са правилним, густим крунама). Користити вегетацију различите форме: шишане боскете, живе ограде, живе

зидове, велике површине партерних травњака, ниске цветњаке јасних боја и облика и др. Велики значај поклонити колоритном обликовању зеленила комплекса.

Ободом комплекса формирати живу ограду обраслу око жичане ограде.

Зелене површине предвиђеног комплекса захтевају интензивно одржавање.

2.1.8. Правила, услови и ограничења уређења простора

У графичком прилогу „План намене површина“ дата је претежна намена у оквиру захвата Плана.

Изградња објеката се може вршити искључиво на основу Плана и по условима прописаним Планом.

У регулацији улице није дозвољена изградња објеката, изузев оних који спадају у саобраћајне, односно комуналне објекте и урбану опрему (надстрешнице јавног превоза, споменици, рекламни панои и сл).

Изградња планираних објеката дозвољена је унутар грађевинских линија, према правилима уређења и грађења утврђеним Планом.

2.1.9. Општи регулациони и нивелациони услови за уређење површина јавне намене - улица

Ширина регулације новопланиране саобраћајнице утврђена је у складу са категоријом саобраћајнице и оптималним коридором за њен смештај.

Регулациона линија утврђује линију разграничења површина одређене јавне намене од површина предвиђених за друге јавне и остале намене и представља будућу границу грађевинских парцела намењених за површине јавне намене, међу којима и саобраћајнице.

Планом регулације улица дефинисани су услови за диспозицију саобраћајних површина – коловоза и тротоара.

Положај саобраћајница у уличном коридору дефинисан је и осовином самих саобраћајница.

Саобраћајним решењем условљено је и постављање нивелете саобраћајнице према конфигурацији терена и другим условима у коридору. Дате висинске коте су оријентационог карактера и могуће су измене ради побољшања техничких решења. У односу на утврђену нивелету саобраћајнице потребно је испланирати терен пре почетка грађења и утврдити висинску коту приземља објеката.

2.1.10. Услови и мере заштите простора

2.1.10.1. Услови и мере заштите животне средине

Саставни део Одлуке о приступању изради овог плана је и Одлука о неприступању изради стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације за изградњу Етномузејског комплекса посвећеног Теслиним прецима у селу Радоиња, на животну средину.

Општи услови заштите животне средине обухватају спровођење норматива који су дефинисани како кроз планове вишег реда, тако и кроз услове за изградњу објеката, заступљеност отворених – слободних простора и зелених површина.

Придржавањем утврђених услова из Плана у погледу врсте и намене новопланираних објеката, њиховог утврђеног положаја, дефинисаних индекса и заузетости простора–парцела и утврђених максималних спратности, уз поштовање ограничења, обезбеђују се квалитетнији услови живота

Општи услови заштите животне средине обезбеђују се придржавањем одредби:

- Закон о заштити животне средине („Сл. гласник РС“ бр. 135/04, 36/09, 36/09-др. закон, 72/09-др. закон, 88/10, 43/11-одлука УС, 14/16).

- Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Сл. гласник РС бр. 135/04 и 88/10),

- Закона о процени утицаја на животну средину ("Сл. гласник РС“ бр.135/04, 36/09),

као и другим законима, правилницима и прописима везаним за ову област.

2.1.10.2. Услови и мере заштите од пожара, елементарних и других непогода

Ради заштите од пожара објекти морају бити реализовани према одговарајућим техничким противпожарним прописима, стандардима и нормативима:

- Објекти морају бити реализовани у складу са Законом о заштити од пожара („Сл. Гласник РС“, бр. 11/09, 20/15, 87/18 и 87/18 – др. закон)

- Објекти морају имати одговарајућу хидрантску мрежу која се по протоку и притиску воде у мрежи планира и пројектује према Правилнику о техничким нормативима за инсталације хидрантске мреже за гашење пожара („Сл. гласник РС“, бр. 3/18)

У складу са наменом будућих објеката и противпожарним прописима за ту врсту објеката, колски приступ ватрогасних возила се може остварити преко припадајуће парцеле или преко суседних парцела, кроз право службености пролаза.

У циљу прилагођавања просторног решења потребама заштите од елементарних непогода, пожара и потреба значајних за одбрану укупна реализација односно планирана изградња мора бити извршена уз примену одговарајућих просторних и грађевинско - техничких решења у складу са законском регулативом из те области.

Ради заштите од потреса новопланиране садржаје реализовати у складу са -Правилником о техничким нормативима за изградњу објеката високоградње у сеизмичким подручјима („Сл. лист СФРЈ“, бр. 31/81, 49/82, 29/83, 21/88 и 52/90).

У поступку спровођења плана обавезна је примена свих прописа, смерница и стручних искуства, као и

-Уредбе о организовању и функционисању цивилне заштите („Сл. гласник РС“, бр. 21/92).

-Закон о одбрани („Сл. гласник РС“, бр.116/07, 88/09, 88/09 – др. закон, 104/09 – др. закон, 10/15 и 36/18).

- Одлука о врстама инвестиционих објеката и просторних и урбанистичких планова од значаја за одбрану („Сл. гласник РС“, бр. 85/15) утврђује који су објекти од значаја за одбрану.

- Уредбом о организовању и функционисању цивилне заштите („Сл. гласник РС“, бр. 21/92)

Градови и насеља у Републици Србији класификовани су кроз четири степена угрожености. За сваки степен утврђене су одговарајуће мере, услови и режими заштите.

2.1.10.3. Услови и мере заштите природних добара

Према условима Завода за заштиту природе Србије, захват плана се не налази унутар заштићеног подручја за које је спроведен или покренут поступак заштите, нити је у просторном обухвату еколошки значајних подручја еколошке мреже Републике Србије.

Током спровођења планских решења, прописују се следећи услови заштите природних добара:

Организацију комплекса извршити на основу параметара тла. Објекте у оквиру комплекса, интерне саобраћајнице, пешачких стаза и одмориштина, ускладити са постојећим природним, амбијенталним и културним вредностима простора;

Активности које ће се на овом простору одвијати не смеју изазвати инжењерско-геолошке или друге деградационе процесе на локацији и у њеној непосредној околини. Сви радови који подразумевају ископе земље не смеју довести до промена карактеристика, односно поремећаја стабилности тла на предметном подручју.

Будуће градилиште треба организовати на минималној површини, како би се девастација околне вегетације свела на минимум. Такође, предвидети да се за потребе приступа радних машина и довожење грађевинског материјала до локације, извођење радова и одвожење отпада и вишка грађевинског и другог материјала у току извођења радова, докле год је то могуће, користе постојеће саобраћајнице како би се спречила фрагментација природне вегетације;

У оквиру парцеле је потребно дефинисати локацију за привремено депоновање грађевинског материјала, отпада насталог уклањањем површинског слоја земљишта и осталог отпада. По завршеним радовима, у што краћем року, уклонити сав вишак грађевинског материјала и комунални отпад на локације које су томе намењене;

Предвидети инфраструктурно опремање (санитарну и водоводну мрежу, канализацију, електроенергетску и телекомуникациону мрежу и др) по високом еколошким стандардима, у складу са планираним грађевинским капацитетима. Уколико то није могуће, планирати снабдевање воде из сопствених извора и изградњу септичке јаме од висококвалитетних водонепропусних материјала.

У склопу планираног комплекса предвидети максимално очување и заштиту околног земљишта, високог зеленила и вреднијих примерака дендрофлоре (појединачна стабала):

површине под зеленилом планирати у функцији заштите и одрживог развоја, уз максимално очување постојећих зелених површина у складу са карактеристикама и наменом простора (целине);

стабла обезбедити од оштећења која могу настати услед манипулације грађевинских машина и транспортних средстава или складиштења опреме, инсталација која се уграђују и др.;

приликом озелењавања простора и формирања зелене ограде, предност дати аутохтоним врстама, отпорним на аерозагађење, које имају густу и добро развијену крошњу, а као декоративне врсте могу се користити и врсте егзота које се могу прилагодити локалним условима, а да при том нису инвазивне и алергене (тополе и сл.). Инвазивне (агресивне, алохтоне) врсте у Србији су: *Acer negundo* (јасенолисни јавор или негундовац), *Amorpha fruticosa* (багремац), *Robinia pseudoacacia* (баргем), *Ailanthus altissima* (кисело дрво), *Fraxinus americana* (амерички јасен), *Fraxinus pennsylvanica* (пенсилвански јасен), *Celtis occidentalis* (амерички копривић), *Ulmus pumila* (ситнолисни или сибирски брест), *Prunus padus* (сремза), *Prunus serotina* (касна сремза) и др.;

Избећи формирање великих компактних асфалтних или бетонских површина, при изградњи паркинг простора, садњом појединачних стабала или прекривањем површине затрављеним растер елементима; обезбедити довољан број паркинг места како би се избегло паркирање на тротоарима, зеленим површинама, ипи на коловозу;

Забрањено је формирање позајмишта или експлоатација материјала са околног простора, ради обезбеђивања материјала (камена, песка, шљунка и сл.) за изградњу планираних објеката;

Осветљење објеката планирати у складу са одговарајућим техничким решењима, функцијом и потребама намене, а изворе светлости пројектовати тако да буду усмерени ка тлу;

Током извођења радова ниво буке и вибрација не сме прећи граничне вредности за радну средину, сагласно чл. 10. и 16. Закона о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС”, бр. 96/2021);

Након завршених радова инвеститор је обавезан да изврши комплетну санацију локације и свих манипулативних површина девастираних током извођења радова, доводећи их у одговарајуће функционално стање усаглашено са непосредном околином укључујући планско озелењавање;

Уколико дође до акцидентног загађења земљишта, површинских и подземних вода, обуставити радови и обавестити надлежне институције и предузећа овлашћена за санирање;

Уколико се у току радова наиђе на геолошко-палеонтолошке или минералошко-петролошке објекте, за које се претпоставља да имају својство природног добра, сагласно чл. 99. Закона о заштити природе, извођач радова је дужан да обавести Министарство заштите животне средине, као и да предузме све мере заштите од уништења, оштећења или крађе до доласка овлашћеног лица.

2.1.10.4. Услови и мере заштите културних добара

Према условима Завода за заштиту споменика културе Краљево, на простору у обухвату плана није убележено постојање културних добара, у складу са Законом о културном наслеђу („Сл. гласник РС“, бр. 129/2021).

Простор обухваћен планом налази се у непосредној близини парцеле бр. 1894/6 к.о. Радоиња на којој је примећено узвишење налик на хумку из периода праисторије унутар које је вршено сахрањивање. Хумке у којима је вршено сахрањивање никада нису усамљене структуре, али се обрадом земљишта њихове калоте често распланиравају тако да нису видљиве на површини терена. Постојање хумке на парцели 1894/1 к.о. Радоиња може указивати на постојање сличних структура и на катастарским парцелама обухваћеним Планом.

У складу са природом археолошких локалитета као дела културног наслеђа које се налази под земљом и често није видљиво на површини терена, за обухват Плана се прописују одредбе Закона о културном наслеђу, чланови 30 и 31, а у вези са члановима 109 и 110 Закона о културним добрима („Сл. гласник РС“, бр. 71/94, 52/11 - др. закон, 99/11 – др. закон):

Ако се у току извођења радова наиђе на археолошки локалитет или предмете, извођач радова је дужан да без одлагања обустави радове и обавести надлежну установу заштите и очувања културног наслеђа (Завод у Краљеву) и предузме мере да се налаз не уништи и да се сачува на месту и положају у коме је откривен. Завод обавестити истог дана на доступне мејлове.

Уколико постоји опасност оштећења, Завод може привремено обуставити радове док се на основу закона не утврди да ли је непокретност има својства културног добра.

Претходна заштита археолошких локалитета (евидентираних и неевидентираних), односно археолошког подручја, је трајна.

Инвеститор је дужан да обезбеди средства за истраживање, чување, публикување и излагање добра које ужива претходну заштиту, које се открије приликом земљаних радова, до предаје добра на чување овлашћеној установи заштите.

Уколико се приликом археолошких истраживања наиђе на грађевинске остатке од интереса за Републику Србију, надлежни Завод ће у договору са Републичким заводом и надлежним Министарством културе израдити мере техничке заштите откривених остатака. У току својих редовних активности Завод у Краљеву може извршити упис нових добара која уживају претходну заштиту о чему ће обавестити надлежно одељење за урбанизам.

2.1.11. Услови приступачности особама са инвалидитетом

Приликом пројектовања објеката и партера у оквиру планираног комплекса тежити остваривању максималне могуће приступачности особама са инвалидитетом, деци и старим особама, а у складу са ограничењима која су условљена великим нагибом терена и малом ширином парцеле.

Приликом пројектовања придржавати се мера прописаних Правилником о техничким стандардима планирања, пројектовања и изградње објеката, којима се осигурава несметано кретање и приступ особама са инвалидитетом, деци и старим особама (“Сл. Гласник РС”, бр.

22/15), као и осталим важећим прописима, нормативима и стандардима који регулишу ову област.

Потребно је испоштовати одредбе Закона о спречавању дискриминације особа са инвалидитетом (Сл. гласник РС број 33/06 и 13/2016), у погледу члана 13.

2.1.12. Мере енергетске ефикасности

Приликом градње објеката тежити одрживим начинима градње и примељивати мере којима ће се обезбедити енергетска ефикасност објеката.

Одржива градња укључује употребу грађевинских материјала који нису штетни по животну средину, управљање отпадом насталим приликом изградње или рушења објеката, као и енергетску ефикасност објеката. Енергетска ефикасност је изузетно значајан сегмент у одрживој градњи због свог дугорочног утицаја приликом експлоатације објеката.

Енергетска ефикасност објеката постиже се кроз низ мера, које треба применити приликом градње објекта.

Топлотна заштита објеката

Недовољна топлотна изолација доводи до повећаних топлотних губитака зими, хладних спољних конструкција, оштећења насталих влагом (кондензацијом), као и до прегревања простора лети.

При изградњи објеката користити савремене термоизолационе материјале на комплетном спољашњем омотачу и избегавати термичке мостове, како би се смањили губици топлотне енергије.

Побољшањем топлотно изолационих карактеристика зграде могуће је постићи смањење укупних губитака топлоте за просечно 40 до 80%.

При прорачуну коефицијента пролаза топлоте објеката узети вредности за 20-25% ниже од максималних дозвољених вредности за ову климатску зону.

Облик и оријентација објекта

Приликом пројектовања објекта потребно је анализирати локацију и посветити посебну пажњу одабиру оријентације и облика објекта.

При обликовању будућег објекта водити рачуна о односу његове основе и волумена. Треба избегавати разуђене форме, односно, треба тежити стварању објеката са што повољнијим односом корисне површине и површине фасаде.

Просторије у којима се проводи највише времена у току дана, треба оријентисати ка југу, како би се искористили топлотне добици од сунца. У летњем периоду, заштита од претеране инсолације се може постићи засеном грађевинским елементима, вертикалним прозорским засторима, зеленилом и сл. У зимском периоду сунчеви зраци падају на земљу под мањим углом, па грађевински елементи, који у летњем периоду засењују прозоре, зими не спречавају продор сунчеве енергије у унутрашњост објекта.

Дрвореди и густе засади око објекта смањују утицај ветра и обезбеђују неопходну засену у летњим месецима. Пожељно је да зеленило, које се сади са јужне стране објекта, буде листопадно како би се омогућила инсолација објекта током зимског периода.

Загревање објекта и потрошне санитарне воде

За производњу топлотне енергије за загревање објеката и потрошне санитарне воде предност дати употреби обновљивих извора енергије. Могу се користити биомаса, сунчева енергија, биогаз, али и сви остали обновљиви извори.

У сврху производње топлотне енергије могу се користити и топлотне пумпе „ваздух-вода“ и „вода-вода“.

При изградњи нових објеката потребно је прво размотрити примену неких од поменутих извора топлотне енергије и у ту сврху предузети све потребне архитектонско-грађевинске мере.

* * *

Енергетска ефикасност свих објеката који се граде утврђиваће се у поступку енергетске сертификације и поседовањем енергетског пасоша у складу са Правилником о енергетској ефикасности зграда (“Службени гласник РС”, број 61/11) и Правилником о условима, садржини и начину издавања сертификата о енергетским својствима зграда („Службени гласник РС”, бр. 69/12 и 44/18 – др. закон).

2.1.13. Услови за одвоз и дистрибуцију комуналног отпада

Решавање евакуације комуналног отпада са грађевинске парцеле обавезно се спроводи кроз његово одлагање на површину која је за то предвиђена (јавни контејнери, рециклажна дворишта или депоније). Евакуацију отпада са парцеле може вршити надлежно јавно комунално предузеће или корисници парцеле у сопственој организацији, уколико комунално предузеће не прикупља отпад са предметне локације.

Одлагање отпада на парцели врши се у одговарајуће посуде, односно у контејнерима смештеним на погодним локацијама у склопу парцеле.

Прикупљања и одношења отпада вршити према Закону о управљању отпадом („Сл. гласник РС“ бр. 36/09, 88/10 и 14/16), а у складу са Стратегијом управљања отпадом за период 2010-2019. године.

2.2. Правила грађења

Приликом пројектовања објеката поштовати све прописе и законе везане за заштиту животне средине, заштиту од пожара, санитарну и хигијенску заштиту, сеизмолошке и геотехничке услове.

Приоритети при реализацији Плана су инфраструктурно опремање предметног простора које треба да прати даљи развој и градњу.

2.2.1. Планирана препарцелација

Планом је предвиђено формирање грађевинске парцеле за изградњу у оквиру површине за пословање, као и катастарске парцеле за саобраћајну површину. Планиране парцеле су приказане на графичком прилогу План урбанистичке регулације са планом препарцелације.

Планирана грађевинска парцела ГП формира се од целе к.п. 1891 и од дела к.п. 1890, обе к.о. Радоиња. Планирана катастарска парцела КП формира се од дела к.п. 1890, к.о. Радоиња.

* * *

Уколико за појави потреба за формирањем грађевинске парцеле за изградњу објеката комуналне инфраструктуре (трафостанице, црпне станице и др.), иста се може формирати на рачун грађевинске парцеле за пословање. Положај и величина парцеле се одређују на основу потреба будућег објекта.

2.2.2. Урбанистички показатељи и правила грађења по наменама

Планом је дозвољена изградња објеката за планирану намену дефинисану у графичком прилогу План намене површина.

У оквиру предметног простора, морају бити испоштовани сви урбанистички показатељи, индекс заузетости и сва прописана правила грађења која важе за планирану намену.

2.2.2.1. Површина за пословање

У оквиру ове намене је могуће организовати различите пословне и комерцијалне садржаје (трговину, услуге, угоститељство и сл). Као компатибилне намене могу се планирати садржају у

функцији културе, као и садржаји у функцији образовања. Свака од ових намена може бити заступљена 100 % на парцели или се могу међусобно комбиновати.

У графичком делу плана дат је прилог бр. 6 План детаљне намене површина, који је илустративног карактера, а приложен је у циљу испитивања просторних могућности локације. Садржаји приказани на овом графичком прилогу нису обавезејући, као ни њихова организација на парцели.

Намена и положај објеката биће дефинисани кроз техничку документацију, а према датим правилима грађења и уз поштовање других прописа за ту врсту објеката. У складу са потребама, приступ интервентних возила до главног објекта може се остварити преко припадајуће парцеле или преко суседних парцела, кроз право службености пролаза.

I) Врста и намена објеката

У оквиру површина ове намене могу се градити

главни објекат у функцији основне и/или компатибилних намена

пратећи објекти (перголе, сеници, летњиковци и сл).

Главни објекат може бити у функцији пословања, културе и образовање. Свака од ових намена се може развијати као самостална или у комбинацији са осталим.

У оквиру ове намене забрањена је изградња објеката у функцији производње, као и објеката који загађују животну средину емисијом штетних материја, буке, мириса и сл.

II) Положај објеката на парцели

Објекте постављати као слободностојеће.

За ову површину је дефинисана зона градње. Грађевинске линије су постављене на растојању од 3 m у односу на задњу и бочне границе парцеле. Грађевинска линија са предње стране парцеле постављена је на границу заштитног појаса далековода.

Објекти се могу поставити на или иза грађевинске линије у складу са функционалном организацијом комплекса и партерног уређења. Амфитеатар, платои, стазе и други елементи партерног уређења се могу поставити и изван зоне градње.

Зона градње је приказана у графичком прилогу План урбанистичке регулације са планом препарцелације.

III) Правила у погледу величине парцеле

Планом је дефинисана грађевинска парцела за ову намену.

Површина планиране грађевинске парцеле се поклапа са површином која је за ову намену опредељена, с тим што се даје могућност смањена ове површине уколико се појави потреба за формирањем засебне грађевинске парцеле за изградњу неког комуналног објекта. О томе је написано више у делу 2.2.1. Планирана препарцелација.

IV) Други објекти на парцели

Дозвољена је изградња једног главног објекта на парцели, као и већег броја пратећих објеката, уз поштовање параметара задатих планом.

Пратећи објекти који се могу градити су летњиковци, сеници, перголе, зимске баште и слични објекти, који повећавају квалитет и употребну вредност простора. Максимална површина једног пратећег објекта не сме прелазити 20 m².

Објекте постављати тако да пратећи објекти не заклањају визуре главном објекту, као ни једни другима.

V) Дозвољена заузетост грађевинске парцеле

Максимални дозвољени индекс заузетости парцеле је 30%, рачунајући главни објекат и пратеће објекте.

Максимална заузетост парцеле је 50% (рачунајући све објекте, стазе, платое, манипулативне површине и паркинге).

Процент учешћа зеленила у склопу ове зоне је мин 50%.

VI) Дозвољена спратност

Максимална дозвољена спратност главног објеката је По+П+1.

Максимална дозвољена спратност пратећих објеката је П.

Дозвољена је изградња подрума или сутерена, уколико не постоје сметње геотехничке и хидротехничке природе.

Максимална висина надзетка поткровне етаже је 1,6 m.

Висина часног крста није ограничена и биће одређена пројектном документацијом, уз услов да својом величином буде уклопљен у комплекс и окружење.

VII) Најмања међусобна удаљеност објеката

Објекте на истој парцели организовати тако да један другом, односно пратећи објекти главном објекту не заклањају сунце дуже од половине трајања дневног осунчања.

Приликом организације објеката на парцели, водити рачуна о визурама које се пружају из главног објекта.

VIII) Услови за оградавање

Препоручује се оградавање живом зеленом оградом обраслом око жичане ограде. Ограда може бити висине до 1,4 m, рачунајући од коте тротоара, односно уређеног терена.

Ограде се постављају на границу парцеле тако да стубови ограде и капије као и жива ограда буду на земљишту власника ограде. Врата и капије на уличној оградни не могу се отворати ван регулационе линије.

IX) Обезбеђивање приступа парцели и простора за паркирање возила

Приступ парцели комплекса је обезбеђен директно са јавне саобраћајне површине.

Паркирање је планирано у оквиру парцеле, у делу парцеле уз јавну саобраћајницу.

X) Минимални степен комуналне опремљености

приступ парцели са јавне саобраћајне површине;

обезбеђено одлагање комуналног отпада;

прикључење на електроенергетску мрежу;

прикључење на систем водовода и канализације.

Планом је предвиђено да се будући комплекс водом снабдева из постојећег бунара на сопственој парцели, а да се отпадне воде прикупљају у водонепропусну септичку јаму. Уколико се у будућности изгради јавна водоводна и канализациона мрежа, дозвољено је прикључење овог простора на исте. Након изградње водовода, бунари се могу задржати, док би било пожељно прекинути коришћење септичке јаме када се створе услови за прикључење на јавну канализациону мрежу.

Прикључење објеката на комуналну инфраструктуру врши се на основу правила овог плана и услова овлашћених комуналних предузећа и организација.

2.2.4. Услови за заштиту суседних објеката

Приликом изградње нових објеката, независно од њихове намене, водити рачуна о заштити суседних објеката у конструктивном смислу, и у смислу неугрожавања услова живљења на суседним парцелама, и парцелама у непосредном окружењу. Грађење нових објеката свих врста и намена планирати на удаљеностима од суседних објеката којима се не угрожава њихова функција, затечени начин и услови коришћења, као ни дневно осветљење просторија постојећих објеката путем отвора оријентисаних према парцели на којој је планирана градња.

У циљу заштите суседних објеката, гледано и кроз однос према простору суседних парцела, планирани објекти, нити њихови најистуренији делови својим положајем (рачунајући и ваздушни и подземни простор) не смеју прелазити границу суседних парцела.

2.2.5. Правила за реконструкцију, доградњу и адаптацију постојећих објеката на простору плана

На простору у обухвату плана нема изграђених објеката.

2.2.6. Општа правила за изградњу објеката

Објекти свих врста и намена треба да су функционални, статички стабилни, хидро и термички прописно изоловани и опремљени свим савременим инсталацијама у складу са важећим нормативима и прописима за објекте одређене намене.

Приликом пројектовања и изградње објеката испоштовати важеће техничке прописе за грађење објеката одређене намене. Објекте пројектовати у складу са геотехничким условима терена и прописима о изградњи на сеизмичком подручју.

Одвођење атмосферских вода са површина крова решити у сопствено двориште, односно усмерити на уличну канализацију. Површинске воде са једне грађевинске парцеле не могу се усмерити према другој парцели, односно објектима на суседним парцелама.

Када за одвођење површинских вода не постоји нивелационо решење, површинске воде са парцеле одводе се слободним падом према риголама, односно према улици са најмањим падом од 1,5%.

Саобраћајне површине, приступне пешачке стазе објектима на парцели, рампе гаража у приземљу и помоћних и радних просторија којима се савладава висинска разлика изнад коте терена, колске приступне путеве дворишту и манипулативне дворишне платое, треба извести са падом оријентисано према улици, евентуално делом према зеленим површинама на парцели (врт, башта и слично).

У случају изградње гараже у сутерену објекта, када је пад рампе за приступ гаражи оријентисан према објекту, одвођење површинских вода решава се дренажом или на други погодан начин. Одвођење површинских вода са рампе изведене за већи број гаража планираних у сутерену објекта обавезно решаваати канализационом мрежом прикљученом на уличну канализацију.

Јавни простор улице се не може користити за обављање делатности (складиштење материјала и сл.) нити за паркирање тешких возила, већ се у ту сврху мора организовати и уредити простор у оквиру парцеле.

Код организације јавних објеката и површина морају се испоштовати сви услови и прописи за несметано кретање деце, старих, хендикепираних и инвалидних лица.

2.2.7. Услови за архитектонско и естетско обликовање објеката

Архитектонско обликовање објеката вршити у складу са планираном наменом, микроклиматским условима, оријентацијом парцеле, амбијентом и локалном архитектонском традицијом. Кроз избор форме, композиције отвора на фасади, примењених боја и материјала и других архитектонских и декоративних елемената, осмислити објекат који ће са окружењем образовати усаглашену, естетски обликовану целину.

Кров и поткровна етажа

На простору овог Плана не постоје ограничења у погледу избора типа крова. Приликом пројектовања равних кровова, предвидети све неопходне техничке мере заштите крова од прокишњавања. Код косих кровова, кровне равни обликовати у складу са пропорцијама објекта. Кровни покривач одабрати у зависности од нагиба кровних равни.

Уколико се користи поткровље, максимална висина надзетка на ободним зидовима је 1,60 m (рачунајући од коте пода поткровне етаже до тачке прелома кровне косине). За осветљење просторија у поткровљу могу се извести лежећи или стојећи кровни прозори, пропорцијама и обликом усаглашени са објектом.

Материјализација фасаде

За грађење објекта користити атестиране грађевинске материјале. Тежити употреби локалних природних материјала.

Фасаде могу бити малтерисане, обложене фасадним облогама или решене комбинованом обрадом. Малтерисане фасаде се боје одговарајућим бојама. Од фасадних облога могу се користити: опека, камен, дрво, разне савремене фасадне облоге и сл.

Грађевински елементи на фасади

Фасаде се могу решавати као равне површине или са испадима (лође, балкони, еркери и сл).

Грађевински елементи (еркери, докати, балкони, улазне надстрешнице са или без стубова, надстрешнице и сл.) на нивоу првог спрата могу да пређу грађевинску линију (рачунајући од основног габарита објекта до хоризонталне пројекције испада) и то:

на делу објекта према предњем дворишту – 1,20 m, али укупна површина грађевинских елемената не може прећи 50% уличне фасаде изнад приземља.

на делу објекта према бочном дворишту претежно северне оријентације 0,60 m, али укупна површина грађевинских елемената не може прећи 30% бочне фасаде изнад приземља.

на делу објекта према бочном дворишту претежно јужне оријентације 0,90 m, али укупна површина грађевинских елемената не може прећи 30% бочне фасаде изнад приземља;

на делу објекта према задњем дворишту (најмањег растојања од стражње линије суседне грађевинске парцеле од 5,00 m) – 1,20 m, али укупна површина грађевинских елемената не може прећи 30% стражње фасаде изнад приземља.

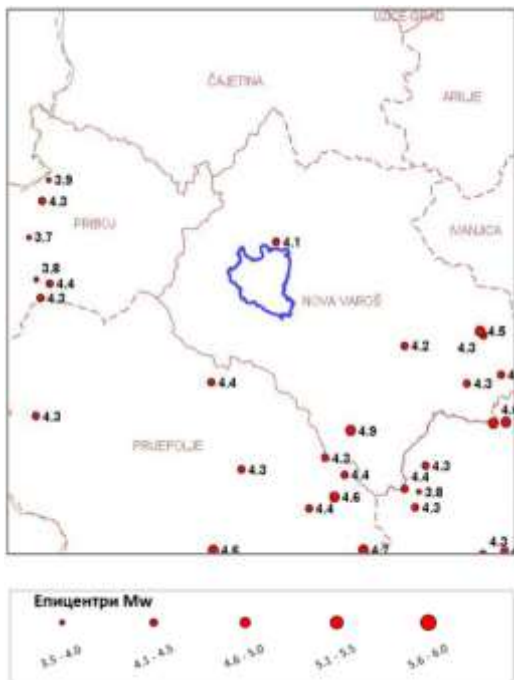
Испади већи од 1,20 m, а максимално до 1,60 m могу се планирати на делу објекта према задњем дворишту вишем од 3,0 m.

2.2.8. Инжењерскогеолошки услови за изградњу објекта

Сеизмичност терена

За потребе сагледавања сеизмичког хазарда у захватау плана израђене су:

Карта епицентара земљотреса $M_w \geq 3.5$ јединице Рихтерове скале

Карта сеизмичког хазарда за повратни период од 475 година, по параметру максималног хоризонталног убрзања на тлу зипа А ($V_s, 30 > 800 \text{ m/s}$)

Карта сеизмичког хазарда за повратни период од 475 година изражен у степенима макросеизмичког интензитета

Табела нумеричких вредности сеизмичког хазарда за повратни период од 475 година, по параметру максималног хоризонталног убрзања PGA на тлу типа А (vs, 30>800m/s)

Место	Lat	Lon	PGA (g)
Полигон 1			0.15

Табела епицентара земљотреса који се налазе на предметној локацији

Год	Мес	Дан	Час	Мин	Сек	Lat	Lon	Дубина	Mw
1939	6	1	1	11	21	43.342	19.834	16	4.6
1979	11	23	21	46	28	43.335	19.924	8	4.3
1979	12	5	21	55	39	43.430	19.980	15	4.3
1980	3	16	12	54	0	43.458	19.910	10	4.2
1980	5	10	19	18	27	43.359	19.845	3	4.4
1981	12	16	12	20	43	43.467	19.998	8	4.3
1981	12	16	12	27	10	43.470	19.994	13	4.5
1981	12	16	18	3	51	43.393	19.851	10	4.9
1982	4	13	19	2	29	43.362	19.730	17	4.3
1982	4	13	23	7	22	43.349	19.912	4	4.4
1982	4	16	17	20	1	43.333	19.806	14	4.4
1982	4	16	22	7	49	43.372	19.823	9	4.3
1982	7	8	18	49	0	43.367	19.935	6	4.3
1984	6	28	1	18	7	43.437	20.018	7	4.3
1991	1	25	20	49	19	43.428	19.695	6	4.4
1994	9	25	3	27	57	43.564	19.503	9	4.3
1994	9	26	7	21	7	43.501	19.513	5	4.4
1999	5	5	22	59	55	43.536	19.489	3	3.7
2000	4	26	21	45	4	43.504	19.498	8	3.8
2000	4	26	22	25	9	43.490	19.503	9	4.3
2001	7	26	0	15	7	43.536	19.765	11	4.1
2003	10	16	11	28	10	43.347	19.928	17	3.8
2008	9	19	11	19	13	43.580	19.510	6	3.9

- **2.2.9. Услови за прикључење објекта на комуналну инфраструктуру**

- **2.2.9.1. Хидротехничка инфраструктура**

Прикључити се са водом на постојећи бунар преко планиране водоводне мреже. На потребном месту предвидети водомерни шахт. У водомерном шахту су смештени водомери за санитарну и хидрантску воду. Сваки локал мора имати свој интерни водомер.

Како нема постојеће фекалне канализације предвиђена је водонепропусна септичка јама. Отпадне воде се прикупљају планираном фекалном канализацијом и одводе најкраћим путем у планирану водонепропусну септичку јаму. Канализационе цеви су пречника 160 mm. и пада од 2%.

- **2.2.9.2. Електроенергетска инфраструктура**

Напајање комплекса електричном енергијом ниског напона вршити у складу са одговарајућим условима испоручиоца електричне енергије, надземним или подземним водовима са неког од прикључних места, или директно са извода надлежне ТС 10/0,4 kV. Прикључни кабл завршити у тзв. КПК орману на фасади објекта или на неки други прописани начин, дат условима испоручиоца ел. енергије.

Електричне инсталације унутар објекта пројектовати и извести у складу са прописима и стандардима из ове области, уз примену свих потребних заштитних мера.

Код реконструкције НН мреже, односно "превођења" надземне у подземну мрежу, најчешће је потребно извршити и реконструкцију кућних прикључака, коришћењем подземних водова и КПК ормана. Као уличне разводне ормане са изводима за напајање више објеката, користити одговарајуће атестиране слободностојеће ормане, постављене на бетонске темеље. Ове ормане постављати по тротоарима, зеленим површинама, другим јавним површинама, или грађевинским парцелама уз решавање одговарајућих имовинско-правних односа, тако да буду уклопљени у амбијент, односно да буду неупадљиви како бојом, тако и димензијама, као и да не угрожавају безбедност пешака и других учесника у саобраћају и општу безбедност грађана.

- **2.2.9.3. Телекомуникациона инфраструктура**

Прикључак комплекса на телекомуникациону инфраструктуру вршити у складу са одговарајућим условима надлежних оператера, обавезно подземним водом са неког од прикључних места, или директно са извода из постојећег или планираног мултисервисног чвора. Прикључни кабл завршити у тзв. концентрационом орману на фасади или унутар објекта на погодном месту, или на неки други прописани начин, дат условима вршиоца телекомуникационе услуге.

Телекомуникационе инсталације унутар објекта пројектовати и извести у складу са прописима и стандардима из ове области, уз примену свих потребних заштитних мера, тако да се ни у ком случају не ометају остали корисници.

- **2.2.10. Правила за изградњу површина јавне намене – саобраћајне површине**

- **2.2.10.1. Правила изградње саобраћајне мреже**

Саобраћајно решење - геометрију саобраћајница радити на основу графичког прилога где су дати сви елементи за обележавање: радијуси кривина, радијуси на раскрсницама, попречни профили, као и координате пресечних тачака и темена хоризонталних кривина. Приликом израде пројеката могућа су мања одступања трасе у смислу усклађивања са постојећим стањем.

За саобраћајнице које су у обухвату овог Плана важе услови директно из Плана.

Регулација

Регулациона линија и осовина јавне саобраћајнице – Планираног општинског пута, који тангира планирани Етномузејски комплекс, преузета је из Просторног плана и представљају основне елементе за дефинисање саобраћајне мреже, чиме је дата граница у оквиру које је техничко решење трасе

Планом хоризонталне регулације улица дефинисани су услови за диспозицију саобраћајних површина – коловоза и тротоара у профилу улице.

Нивелација

Нивелета постојећег јавног пута се задржава. Улаз на комплекс и планирани паркинзи за путничке аутомобиле и аутобусе, који се надовезују на јавни пут, нивелационо се морају прилагодити постојећем стању.

Нивелету свих саобраћајних површина радити на основу кота датих у графичким прилозима, а које треба третирати као оријентационе приликом пројектовања. С обзиром да је у питању надоградња и модернизација постојећег јавног пута (планирани општински пут), као и пројектовање нових саобраћајница у оквиру самог комплекса, потребно је водити рачуна о постојећим котама, приликом комплетирања мреже, као и о котама осталих инфраструктурних мрежа.

Општи услови

За планиране саобраћајне површине обавезна је израда Пројектне документације. Код пројектовања саобраћајних површина и саобраћајница, стационарног саобраћаја, мора се предвидети у складу са важећим прописима.

- **2.2.10.2. Правила изградње површина за паркирање**

Услови и нормативи за паркирање на површинама остале намене

Планирани садржаји своје потребе за стационарањем возила треба да решавају у оквиру своје грађевинске парцеле.

Број места за паркирање путничких возила одредити према нормативима:

- пословање, администрација, услуга и сл.: 1ПМ на 70 м² корисног простора
- угоститељство: 1ПМ на два стола са по четири столице, или 1ПМ/на један сто за угоститељски објект прве категорије

Места за смештај возила и простор за маневрисање возила приликом уласка/изласка на места за смештај возила, у зависности од угла паркирања, димензионисати према важећим нормативима.

- **2.2.10.3. Правила градње коловоза и колско-пешачких стаза**

- У условима и пројектима, изградњу коловоза планирати од савремених материјала и са савременим коловозним конструкцијама према важећим стандардима са зазором од асфалта, калдрме или камених плоча у зависности од решења пројектанта.
- Коловозну конструкцију за све саобраћајнице срачунати на основу ранга саобраћајнице, односно претпостављеног саобраћајног оптерећења за период од 20 год. и геолошко-геомеханичког елабората из којег се види носивост постељице природног терена.
- Нивелета коловоза мора бити прилагођена датом нивелационом решењу, постојећем терену и изграђеном коловозу са којим се повезује планирани коловоз.
- Вертикална заобљења нивелете извести зависно од ранга саобраћајнице, односно рачунске брзине
- Оивичење коловоза радити од бетонских ивичњака 18/24цм. На улазу у комплекс оивичења радити од упуштених (оборених) ивичњака и рампама прописаним за хендикепирана лица.
- Тротоаре и посебне пешачке стазе радити са зазором од природног материјала.
- Све елементе попречног профила који се међусобно функционално разликују одвојити одговарајућим елементима.

- **2.2.11. Правила за изградњу мреже и објеката јавне инфраструктуре**

- **2.2.10.1. Правила за изградњу хидротехничке инфраструктуре**

Правила изградње представљају скуп међусобно зависних елемената за формирање трасе, међусобног положаја, дубине укопавања, као и других правила.

Инсталације и објекти водовода и канализације

- Водовод и канализација се морају трасирати тако да:
  - не угрожавају постојеће или планиране објекте, као и планирани начин коришћења земљишта,
  - да се подземни простор и грађевинска површина рационално користе,
  - да се поштују прописи који се односе на друге инфраструктуре,
  - да се води рачуна о геолошким особинама тла, подземним водама...
- Растојање водоводних цеви од осталих инсталација (гасовод, топловод, електро и телефонски каблови) при укрштању не сме бити мање од 0,5 m.
- Тежити да водоводне цеви буду изнад канализационих, а испод електричних каблова при укрштању.

- Тежити да на прелазу преко водотока и канала водоводне цеви буду изнад корита. У изузетним случајевима (прелаз испод реке, канала, саобраћајница и сл.) цеви се морају водити у заштитној челичној цеви.
- Минимална дубина укопавања цеви водовода и канализације је 1,0 m од врха цеви до коте терена, а падови према техничким прописима у зависности од пречника цеви.
- Нове цеви положити на слоју песка, на дубини мин 1,0 m, водећи рачуна о укрштању са другим инсталацијама.
- Минимално дозвољено растојање водовода и канализације при паралелном вођењу са другим инсталацијама дато је у табели.

Минимално дозвољено растојање између инсталација при паралелном вођењу

	Растојање (m)
међусобно водовод и канализација	0.4
до гасовода	0.3
до топловода	0.5
до електричних каблова	0.5
до телефонских каблова	0.5

- Пролаз водоводних цеви кроз ревизионе шахте и друге објекте канализације није дозвољен.
- Минимални пречник уличне фекалне канализације је Ø 200 mm, а кућног прикључка Ø 160 mm. Нагиби цевовода су према важећим прописима из ове области, у складу са техничким прописима ЈКП.
- На свим променама правца, прикључцима, као и на правим деоницама на приближно 50 m, потребно је предвидети ревизионе силазе (шахте).
- Одвођење употребљених вода из подрумских етажа (постојећих и планираних) вршиће се искључиво препумпавањем.
- Избор материјала за изградњу водоводне и канализационе мреже, као и опреме извршити уз услове и сагласност ЈКП .
- На канализационој мрежи код сваког рачвања, промене правца у хоризонталном и вертикалном смислу, промене пречника цеви, као и на правим деоницама на одстојању приближно 50 m, постављају се ревизиони силази.
- Црпне станице (како за воду, тако и за канализацију) постављају се у непосредној близини саобраћајница, на грађевинској парцели предвиђеној само за те сврхе. Габарити објекта се одређују у зависности од протока садржаја, капацитета, типа и броја пумпи. Величина грађевинске парцеле за црпне станице одређује се у зависности од зона заштите и обезбеђује се оградавањем.
- Слободан простор око резервоара, црпних станица, инсталација за поправак квалитета воде, комора за прекид притиска и дубоко бушених бунара обухвата најмање 10,0 m од објекта. Ова зона се обезбеђује оградавањем и може се користити само као сенокос.

- Појас заштите око водоводних и канализационих цевовода износи најмање по 2,5 m од спољне ивице цеви. У појасу заштите није дозвољена изградња објеката, ни вршење радњи које могу загадити воду или угрозити стабилност цевовода.
- Уколико у јавној приступној саобраћајници не постоји изграђена градска фекална канализација, до изградње фекалне канализације - отпадне воде из објеката прикључити искључиво у водонепропусне јаме (од полимерних материјала или водонепропусног бетона).
- Положај санитарних уређаја (сливници, нужници...) не може бити испод коте нивелете улица, ради заштите објеката од успора фекалне канализације из уличне мреже. Изузетно, може се одобрити прикључење оваквих објеката на градску мрежу фекалне канализације уз услове заштите прописане техничким условима ЈКП. Ове уређаје уграђује корисник и саставни су део кућних инсталација, а евентуалне штете на објекту сноси корисник.
- Уколико у близини објеката не постоји улична атмосферска канализација, прикупљене атмосферске воде са локације се могу упустити у отворене канале поред саобраћајница (уколико постоје) или у затрављене површине у оквиру локације.
- Забрањена је изградња понирућих бунара.
- Забрањена је изградња објеката и сађење засада над разводном мрежом водовода или канализације. Власник непокретности која се налази испод, изнад или поред комуналних објеката (водовод, канализација...), не може обављати радове који би ометали пружање комуналних услуга.
- Сви индустријски објекти морају имати предtretман пречишћавања технолошке воде пре испуштања у градску канализацију, чиме ће се испоштовати ниво квалитета канализације при упуштању у реципијент.
- Постављање подземних инсталација (водовод, канализација, електро и ПТТ мрежа...) испод зелених површина, вршити на растојању од мин 2,0 m од постојећег засада, а уз одобрење општинског органа за раскопавање и враћање површина у првобитно стање.
- Код пројектовања већих инфраструктурних објеката (постројења за захват чисте воде, постројења за пречишћавање отпадних вода, резервоари, колектори, дистрибутивни цевоводи...) неопходно је извршити консултације са стручном службом ЈКП.
- Код пројектовања и изградње, обавезно је поштовање и примена свих важећих техничких прописа и норматива из ове области.

- **2.2.11.2. Правила за изградњу електроенергетске мреже**

Технички услови и препоруке за изградњу објеката у близини далековода 110kV

- Приликом извођења радова, као и касније приликом експлоатације планираних објеката, водити рачуна да се ни на који начин не наруши сигурносна удаљеност од 6 m у односу на проводнике далековода напонског нивоа 220 kV.
- Испод и у близини далековода не садити високо дрвеће које се својим растом може приближити на мање од 6 m у односу на проводнике далековода напонског нивоа 220 kV, као и у случају пада дрвета.
- Забрањено је коришћење прскалица и воде у млазу за заливање, уколико постоји могућност да се млаз воде приближи на мање од 6 m проводницима далековода напонског нивоа 220 kV.
- Нисконапонске прикључке, телефонске прикључке, прикључке за кабловску телевизију и друге прикључке извести подземно у случају укрштања са далеководом.
- Све металне инсталације (електро-инсталације, грејање и друго) и други метални делови (ограде и друго) морају да буду прописно уземљени. Нарочито водити рачуна о изједначењу потенцијала.
- Забрањено је складиштење лако запаљивог материјала у заштитном појасу далековода.
- Приликом извођења било каквих грађевинских радова, нивелације терена, земљаних радова и ископа у близини далековода, ни на који начин се не сме угрозити статичка стабилност стубова далековода. Терен испод далековода се не сме насипати.
- Делови цеговода кроз које се испушта флуид морају бити удаљени најмање 30 m од најистуренијих делова далековода под напоном.

Трафостанице 10/0,4 kV

- Трафостанице 10/0,4 kV, градити као монтажно-бетонске, порталне од челичних профила, стубне бетонске или зидане. Удаљеност енергетског трансформатора од суседних објеката мора бити мин. 3 m. Трафостанице се могу градити на грађевинским парцелама, уз решавање имовинско-правних односа и обавезно усклађивање траса енергетских водова са постојећим, или планом предвиђеним трасама.

10 kV и 0,4 kV мрежа

- 10 kV мрежу градити подземно у кабловским канализацијама, директно полагањем у земљу или ваздушно на бетонским стубовима са самоносивим кабловским снопом или голим проводницима;
- Дубина укопавања каблова не сме бити мања од 0,7 m за каблове напона до 10 kV.
- Електроенергетску мрежу полагати најмање 0,3 m од темеља објеката и 1,0 m од коловоза.
- Укрштање кабловског вода са путем изван насеља врши се тако што се кабл полаже у бетонски канал, односно у бетонску или пластичну цев увучену у хоризонтално избушен отвор тако да је могућа замена каблова без раскопавања

пута. Вертикални размак између горње ивице кабловске канализације и површине пута треба да износи најмање 0,8 m.

- Међусобни размак енергетских каблова у истом рову одређује се на основу струјног оптерећења, али не сме да буде мањи од 0,07 m при паралелном вођењу, односно 0,2 m при укрштању.
- НН мрежа је надземна или подземна и по правилу не повезује суседне ТС.
- При постављању каблова у ров потребно је остварити следећа минимална растојања са другим објектима:
  - кабл 10 kV - кабл 10 kV, 0,1 m код паралелног вођења, 0,3 m код укрштања;
  - кабл 10 kV - кабл 1 kV, 0,07 m код паралелног вођења, 0,3 m код укрштања;
  - ел. ен. кабл – ТТ кабл, 0,5 m код паралелног вођења, 0,3 m код укрштања за каблове напона 250 V према земљи, односно 0,5 m за каблове напона према земљи већег од 250 V;
  - ел.ен. кабл се поставља испод ТТ кабла;
  - ел. ен. кабл – водоводна или канализациона цев, 0,5 m код паралелног вођења, 0,4 m код укрштања за каблове 10 kV, односно 0,3 m за каблове 1 kV;
  - ел. ен. кабл – топловод, 0,7 m код паралелног вођења, 0,6 m код укрштања;
- Инсталације јавног осветљења изводити према одговарајућим пројектима, коришћењем стубова за јавно осветљење, или постојећих НН стубова и светиљки са изворима светла, правилно одабраних на основу одговарајућих светлотехничких захтева примењујући мере енергетске ефикасности. Стубове постављати у зоне тротоара, зелених површина или разделних острва, тако да не угрожавају општу безбедност грађана и безбедност учесника у саобраћају. Водове изводити у виду подземних инсталација, трасираних у складу са решењима датим у графичком прилогу и третирати их као и остале НН водове. Напајање извршити из посебних мерно-разводних ормана, ван трафостаница 10/0,4 kV.

• **2.2.11.3. Правила за изградњу телекомуникационе мреже**

- Приликом пројектовања и изградње телекомуникационих инсталација поштовати сву важећу законску регулативу из ове области, а посебно Закон о електронским комуникацијама ("Службени гласник РС" бр. 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 и 9/20), Правилник о захтевима за утврђивање заштитног појаса за електронске комуникационе мреже и припадајућих средстава, радио коридора и заштитне зоне и начину извођења радова приликом изградње објеката ("Службени гласник РС" бр. 16/12) и Правилник о техничким и другим захтевима при изградњи пратеће инфраструктуре потребне за постављање електронских комуникационих мрежа, припадајућих средстава и опреме приликом изградње пословних и стамбених објеката ("Службени гласник РС" бр. 132/12).
- ТК приступну мрежу градити у кабловској канализацији или директним полагањем у земљу. ТК каблове односно ТК канализацију полагати у профилима саобраћајница испод тротоара и испод зелених површина. На прелазу испод коловоза саобраћајница као и на свим оним местима где се очекују већа механичка напрезања тла каблове обавезно полагати кроз кабловску канализацију (заштитну цев);

- У пословним објектима се мрежа завршава у ормару за унутрашњу монтажу.
- При укрштању са саобраћајницом угао укрштања треба да буде 90°;
- Изградња телекомуникационе канализације капацитета мин. 3 PVC или PE цеви Ø 110мм са стандардним телекомуникационим окнима, за повезивање на постојећу ТК канализацију Телекома. Цеви се полажу у ров дубине 1.3м. Окна су димензија 2.0x2.0x1.9м, за подручје полагања основних каблова (600, 500 и 400x2) а за дистрибутивне каблове капацитета испод 300x4 планирати мини окна од монтажних елемената. Планирати и полагање каблова и цеви у тзв. мини ровове у путном земљишту у циљу смањења трошкова и ефикасности изградње. Дефинисати коридоре за изградњу ТК канализације или полагање телекомуникационих каблова директно у земљу дуж улица са израдом синхрон плана са коридорима осталих ималаца инфраструктуре. При томе треба узети у обзир постојеће инсталације и мере за њихову заштиту, укључујући размештање у Новопланиране коридоре. Уз све новоположене каблове треба да буде положен и сноп од 2-3 резервне PE цеви 40мм за потребе будуће дигитализације ТК мреже. Телекомуникациони кабл се полаже у ров димензија 0.4x0.8м, а на прелазима улица 0.4x1м уз постављање заштитних PVC цеви Ø 110мм;
- При укрштању са саобраћајницом угао укрштања треба да буде 90°.
- Није дозвољено полагање енергетског кабла у исти ров са телекомуникационим каблом. Дозвољено је приближавање енергетског и телекомуникационог кабла на међусобном размаку од најмање: 0,5 m за каблове 1 kV и 10 kV; 1 m за каблове 35 kV;
- Укрштање енергетског и телекомуникационог кабла врши се на размаку од најмање 0,5 m. Угао укрштања треба да буде у насељеним местима: најмање 30°, по могућности што ближе 90°, ван насељених места: најмање 45°. Енергетски кабл, се по правилу, поставља испод телекомуникационог кабла. Уколико не могу да се постигну захтевани размаци на тим местима се енергетски кабл провлачи кроз одговарајућу заштитну цев, али и тада размак не сме да буде мањи од 0,3 m.
- Размаци и укрштања према наведеним тачкама се не односе на оптичке каблове, али и тада размак не сме да буде мањи од 0,3 m,
- Дубина полагања каблова не сме бити мања од 0,8 m и 0,3 m за мини ров,
- Дозвољено је паралелно вођење телекомуникационог кабла и водоводних цеви на међусобном размаку од најмање 0,6 m. Укрштање телекомуникационог кабла и водоводне цеви врши се на размаку од најмање 0,5 m. Угао укрштања треба да буде што ближе 90° а најмање 30°;
- Дозвољено је паралелно вођење телекомуникационог кабла и фекалне канализације на међусобном размаку од најмање 0,5 m. Укрштање телекомуникационог кабла и цевовода фекалне канализације врши се на размаку од најмање 0,5 m. Угао укрштања треба да буде што ближе 90° а најмање 30°;
- Дозвољено је паралелно вођење телекомуникационог кабла и гасовода на међусобном размаку од најмање 0,4 m,
- Од регулационе линије зграда телекомуникациони кабл се води паралелно на растојању од најмање 0,5 m;

- Код планирања GPON мреже нема универзалног решења, већ се жељени оптимум постиже у складу са конкретним захтевима у сваком појединачном случају;
- Као уличне разводне ормане са изводима за прикључење више објеката, користити одговарајуће атестиране слободностојеће ормане, постављене на бетонске темеље. Ове ормане постављати по тротоарима, зеленим површинама, другим јавним површинама, или грађевинским парцелама уз решавање одговарајућих имовинско-правних односа, тако да буду уклопљени у амбијент, односно да буду неупадљиви како бојом, тако и димензијама, као и да не угрожавају безбедност пешака и других учесника у саобраћају и општу безбедност грађана. До објекта за смештај телекомуникационе опреме потребно је обезбедити приступну пешачку стазу минималне ширине 1,5 m од најближе јавне саобраћајнице.

2.2.12. Очекивани капацитети у обухвату Плана детаљне регулације

НАМЕНА	ПОВРШИНА КОРИШЋЕЊА (m ²)	СПРАТ- НОСТ	ИЗ	БРГП
ГРАЂЕВИНСКО ПОДРУЧЈЕ				
ПОВРШИНЕ ОСТАЛЕ НАМЕНЕ				
Пословање	7445	По+П+1	0,3	4467
ПОВРШИНЕ ЈАВНЕ НАМЕНЕ				
Саобраћајне површине	47	/	/	/
УКУПНО	7492			4467

У табели су дати максимални капацитети који се теоретски могу остварити у оквиру предметног простора, а у складу са опредељеним површинама и задатим параметрима градње.

2.3. Спровођење плана детаљне регулације

Овај план детаљне регулације представљају основ за:

- Издавање локацијских услова
- Израду пројеката препарцелације и парцелације
- Израду геодетског елабората исправке граница суседних парцела и спајање суседних парцела истог власника

- **3. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ**

Овај план ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у *"Службеном листу општине Нова Варош"*.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ НОВА ВАРОШ
Број 001096036 2025 06356 001 000 060 107
21. 3. 2025. године

ПРЕДСЕДНИК
Скупштине општине Нова Варош
Радосав Васиљевић

На основу члана 27. и члана 35. став 8. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", број 72/09, 81/09 - исправка, 64/10 - УС, 24/11, 121/12, 42/13 - УС, 50/13 – УС, 98/13 – УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 9/20, 52/21 и 62/23) и члана 40. Статута општине Нова Варош ("Службени лист Општине Нова Варош", бр.4/2019, 4/2020 I 17/2024), Скупштина општине Нова Варош, на седници одржаној 21.03.2025 године, донела је

ОДЛУКУ

О УСВАЈАЊУ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ

II ФАЗЕ СИСТЕМА ЗА ВОДОСНАБДЕВАЊЕ НОВЕ ВАРОШИ И УСПУТНИХ НАСЕЉА СА ИЗВОРИШТА ЋУРЧИЋА ВРЕЛО, ДЕОНИЦА БОЖЕТИЋИ – КОМАРАНИ

Члан 1.

Усваја се План детаљне регулације II фазе система за водоснабдевање Нове Вароши и успутних насеља са изворишта Ћурчића врело, деоница Божетићи - Комарани (у даљем тексту: План).

Изради Плана приступило се на основу Одлуке о изради Плана детаљне регулације II фазе система за водоснабдевање Нове Вароши и успутних насеља са изворишта Ћурчића врело, деоница Божетићи - Комарани, бр.06-52/7/2018-02 од 13.06.2018.године, која је објављена у Службеном листу општине Нова Варош, бр.10/2018.

Члан 2.

Циљ израде Плана је основа за решавање имовинско-правних односа, као и обезбеђење услова за издавање локацијских услова и грађевинске дозволе за изградњу водовода. Такође, овај план је основа за решавање проблема водоснабдевања становника на територији месних заједница Божетићи и Акмачићи, у којима се одвија најинтензивнија пољопривредна производња у општини Нова Варош, са највећим бројем грла стоке. У овом делу општине је центар производње златарског сира, јединог производа овог краја са заштићеним географским пореклом.

Члан 3.

План се састоји из текстуалног дела, графичког дела и аналитичко-документационе основе.

A. ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

I ОПШТИ ДЕО ПЛАНА

2. Уводни цео

2.1. Правни и плански основ

2.2. Извод из Просторног плана општине Нова Варош ("Службени лист општине Нова Варош", бр.1/2012)

1.2.1. Извод из Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе Увац ("Службени гласник РС", бр.83/2010)

2.3. Обухват плана са пописом катастарских парцела

2.4. Опис постојећег стања

2.4.1. Анализа подручја и природне вредности насеља

2.4.2. Начин коришћења простора и инфраструктура

II ПЛАНСКИ ДЕО

3. Правила уређења и грађења

3.1. Детаљна намена површина

3.1.1. Површине јавне намене

3.1.2. Остало земљиште

3.2. Опис и критеријуми поделе на катастарске целине / зоне

3.3. Упоредни биланс намене површина

3.4. Урбанистички и други услови за уређење и изградњу површина и објеката јавне намене и мреже саобраћајне и друге инфраструктуре, као и услове за њихово прикључење

3.4.1. Ошта правила парцелације, препарцелације и регулације

3.4.2. Мрежа саобраћајница

3.4.3. Услови за приступачност простора

3.4.4. Инфраструктурна мрежа, објекти и површине

3.4.5. Услови и мере заштите животне средине

4. Смернице за спровођење плана

Б. ГРАФИЧКИ ДЕО

1. Катастарско-топографски план са границом пројекта
2. План мреже и објеката комуналне инфраструктуре
3. Регулационо – нивелациони план
4. План површина јавних намена са смерницама за спровођење

Ц. АНАЛИТИЧКО – ДОКУМЕНТАЦИОНА ОСНОВА

- Одлука о изради Плана детаљне регулације II фазе система за водоснабдевање Нове Вароши и успутних насеља са изворишта Ђурчића врело, деоница Божетићи – Комарани, бр.06-52/7/2018-02 од 13.06.2018.године;

- Извод из ППО Нова Варош;

- Извод из ППППН Специјалног резервата Увац;
- Катастарско – топографски план;
- Извештај Комисије за планове о обављеном раном јавном увиду плана II фазе система за водоснабдевање Нове Вароши и успутних насеља са изворишта Ђурчића врело, деоница Божетићи – Комарани;
- Услови јавних предузећа и организација;
- Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину;
- Извештај о извршеној стручној контроли плана;
- Мишљења и сагласности на план;
- Извештај о јавном увиду;
- Сагласност Агенције за просторно планирање и урбанизам Републике Србије, са Извештајем о извршеној контроли усклађености плана;
- Закључак Комисије за упућивање плана у процедуру усвајања.

Члан 4.

Саставни део ове Одлуке је План са комплетном садржином у аналогном и дигиталном облику и налазиће се у архиви Општинске управе Нова Варош.

Члан 5.

Обрађивач Плана је "КОНИНГ" д.о.о. Нови Сад, ул.Данила Киша бр.7. Одговорни урбаниста је Миладин Милановић, дипл.инж.арх., бр.лиценце 200 1420 13.

Члан 6.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у Службеном листу општине Нова Варош.

Текстуални део Плана објављује се у Службеном листу општине Нова Варош.

План ће се, у целости, објавити се у електронском облику на званичном сајту Општине Нова Варош.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ НОВА ВАРОШ

Број: 001096036 2025 06356 001 000 060 107 од 21.03.2025.године

ПРЕДСЕДНИК

Скупштине општине

Радосав Васиљевић

На основу члана 32. став 1 тачка 5 Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник РС", бр.129/2007), члана 35. и 46. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", број 72/09, 81/09 - исправка, 64/10 - УС, 24/11, 121/12, 42/13 - УС, 50/13 – УС, 98/13 – УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 9/20, 52/21 и 62/23) и члана 40. Статута општине Нова Варош ("Службени лист Општине Нова Варош", бр.4/2019, 4/2020 и 17/2024), Скупштина општине Нова Варош, на седници одржаној 21.03.2025.године, донела је

О Д Л У К У

О ИЗРАДИ ИЗМЕНА И ДОПУНА ПЛАНА ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА СЕДИШТЕ ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ НОВА ВАРОШ („Службени лист Општине Нова Варош“, бр.11/2013, 2/2016, 6/2018, 22/2019, 4-3/2023 и 4/2024)

На основу члана 46. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 81/09- испр., 64/2010 – одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013- одлука УС, 50/2013- одлука УС, 98/2013- одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019, 9/2020, 52/2021 и 62/2023) одређује се:

Члан 1.

Назив плана

Доношењем ове Одлуке приступа се изради измена и допуна Плана генералне регулације за седиште јединице локалне самоуправе Нова Варош („Службени лист Општине Нова Варош“, бр.11/2013, 2/2016, 6/2018, 22/2019, 4-3/2023 и 4/2024), у даљем тексту: измене и допуне Плана генералне регулације.

Члан 2.

Оквирна граница измена и допуна Плана генералне регулације

Задржана је постојећа граница дефинисана Планом генералне регулације за седиште јединице локалне самоуправе Нова Варош („Службени лист Општине Нова Варош“, бр.11/2013, 2/2016, 6/2018, 22/2019 и 4-3/2023).

Измене и допуне плана односе се на следеће локације:

- локација 1: кат.парц.бр.462/4, 463/2, 468/2, 463/7, 465, 469, 492/3, 463/1, 463/4, 485/3, 463/8, 466/2 и 487/6 КО Нова Варош – промена намене земљишта;

- локација 2: потес у зони 2 – Златар, по намени комерцијалне делатности – туристички садржаји – пансион (ТЦ9), од кат.парц.бр.789/32 КО Брдо на северозападу, до кат.парц.бр.720/20 КО Брдо на југоистоку – измена урбанистичких параметара и грађевинске линије;

- локација 3: потес кат.парц.бр.57 КО Нова Варош – корекција регулационе и грађевинске линије улице Рода Стевовића;

- локација 4: потес улица Поточило – корекција регулационе и грађевинске линије у складу са стањем на терену;

- локација 5: кат.парц.бр.176/1 КО Брдо – промена намене за потребе реализације пројекта полазне станице Гондоле Златар;

- локација 6: кат.парц.бр.287/1, 286 и 284 КО Брдо – промена намене земљишта;

- локација 7: кат.парц.бр.221/2 и 221/3 КО Брдо – промена намене земљишта;

- локација 8: кат.парц.бр.428/1, 428/12 и 428/5 КО Нова Варош – промена намене земљишта;

- локација 9: кат.парц.бр.900/2 и 900/5 КО Нова Варош корекција регулационе линије и саобраћајно решење овог потеса;

- локација 10: кат.парц.бр.1554/1 КО Нова Варош – корекција регулационе линије;

- локација 11: кат.парц.бр.1748 КО Нова Варош – промена намене земљишта;

- локација 12 – део кат.парц.бр.653/1 КО Нова Варош – промена намене земљишта;

- локација 13 – кат.парц.бр.313/7, 313/4 и 313/8 КО Нова Варош – корекција регулационе линије и

- остале локације које се евидентирају после јавног увида измена и допуна Плана генералне регулације.

Члан 3.

Услови и смернице планских докумената вишег реда и ширег подручја и развојних стратегија

Плански основ за израду измена и допуна Плана генералне регулације је:

- Просторни план Општине Нова Варош („Службени лист Општине Нова Варош“ број 1/2012).

Члан 4.

Принципи планирања, коришћења, уређења и заштите простора

С обзиром да је предмет обраде у Плану генералне регулације простор који је великим делом изграђен, даљи развој подразумева првенствено усаглашавање фактичког и планираног стања, а све у циљу рационалнијег коришћења грађевинског земљишта.

Члан 5.

Визија и циљ израде измена и допуна плана, коришћење, уређење и заштита планираног подручја

Основни циљ израде измена и допуна Плана генералне регулације је утврђивање правила уређења и грађења, односно стварање планског основа за унапређење планираног саобраћајног решења и усклађивање са фактичким стањем и нивелационим условима.

Члан 6.

Концептуални оквир планирања, са предлогом основних намена простора и коришћења земљишта

Изменама и допунама Плана генералне регулације додатно ће се разрадити простор који је већ дефинисан Планом генералне регулације за седиште јединице локлане самоуправе Нова Варош („Службени лист Општине Нова Варош“, бр.11/2013, 2/2016, 6/2018, 22/2019, 4-3/2023 и 4/2024).

Члан 7.

Рок за израду измена и допуна Плана генералне регулације

Рок за израду нацрта измена и допуна Плана генералне регулације је 120 дана од дана ступања на снагу ове Одлуке, не рачунајући време потребно за спровођење законске процедуре.

Члан 8.

Начин финансирања израде измена и допуна планског документа

Средства за израду измена и допуна Плана генералне регулације обезбедиће се из буџета Општине Нова Варош.

Носилац израде плана је Општинска управа Нова Варош. Израда измена и допуна Плана генералне регулације повериће се најповољнијем понуђачу након спроведеног поступка у складу са Законом о јавним набавкама.

Члан 9.

Место и начин обављања јавног увида

У складу са чланом 51б став 2 и став 6 Закона о планирању и изградњи, у случају мањих измена и допуна, као и за потребе изградње инфраструктурних објеката или објеката јавне намене, примењује се скраћени поступак измена и допуна планског документа.

У скраћеном поступку измена и допуна планског документа, не спроводи се поступак раног јавног увида, на начин да се израђује нацрт измена и допуна планског документа.

По објављивању одлуке о изради измена и допуна Плана генералне регулације, носилац израде приступа изради нацрта Измена и допуна Плана генералне регулације. За потребе израде нацрта, носилац израде прикупља податке, нарочито о: постојећој планској документацији, подлогама, посебним условима за заштиту и уређење простора, другој документацији значајној за израду плана, стању и капацитетима инфраструктуре, другим подацима неопходним за израду плана.

Пре излагања на јавни увид, Нацрт измена и допуна Плана генералне регулације подлеже стручној контроли. Након обављене стручне контроле Нацрта измена и допуна Плана генералне регулације од стране Комисије за планове, у складу са чланом 49 и 51б став 3 Закона о планирању и изградњи, Нацрт измена и допуна Плана генералне регулације се упућује на јавни увид у трајању од 15 дана, који се оглашава у дневном и локалном листу.

О излагању Плана на јавни увид стара се носилац израде.

Члан 10.

Одлука о изради или неприступању израде стратешке процене утицаја на животну средину

За потребе израде измена и допуна Плана генералне регулације, не приступа се изради Стратешке процене утицаја на животну средину, на основу претходно обављеног поступка о одлучивању, сходно Закону о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", број 94/2024). Саставни део ове одлуке је Одлука о неприступању изради стратешке процене утицаја измена и допуна Плана генералне регулације за седиште јединице локалне самоуправе Нова Варош на животну средину, бр. 001239045 2025 06356 004 007 350 136 од 18.03.2025, донета од стране Одељења за просторно планирање, стамбене послове, урбанизам и грађевинарство Општинске управе Нова Варош.

Није потребна израда студије заштите непокретног културног добра, на основу Мишљења Завода за заштиту споменика културе Краљево, бр.339/2 од 18.03.2025.године.

Члан 11.

Податак о усвајању планског документа

Чланом 35. Закона о планирању и изградњи, одређено је да урбанистичке планове доноси скупштина јединице локалне самоуправе.

Члан 12.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу општине Нова Варош“.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ НОВА ВАРОШ

Број: 001096036 2025 06356 001 000 060 107 од 21.03.2025.године

ПРЕДСЕДНИК

Скупштине општине

Радосав Васиљевић

СА Д Р Ж А Ј

1.	О Д Л У К У О ИЗМЕНАМА ЛОКАЛНОГ ПРОГРАМА ЗАПОШЉАВАЊА ЗА 2024-2026 ГОДИНУ ОПШТИНЕ НОВА ВАРОШ	1
2	ПРОГРАМ КОРИШЋЕЊА СРЕДСТАВА БУЏЕТСКОГ ФОНДА ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ОПШТИНЕ НОВА ВАРОШ ЗА 2025.ГОДИНЕ	11
3	СРЕДЊОРОЧНИ ПЛАН ОПШТИНЕ НОВА ВАРОШ ОД 2025. ДО 2027. ГОДИНЕ	15
4	ОДЛУКА О УСВАЈАЊУ СРЕДЊОРОЧНОГ ПЛАНА РАЗВОЈА ОПШТИНЕ НОВА ВАРОШ ЗА ПЕРИОД 2025-2027.ГОДИНА	57
5	ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА ПЕРИОД 2025-2027. ГОДИНЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ И РЕАЛИЗАЦИЈУ ЛОКАЛНОГ ПЛАНА УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ ОПШТИНЕ НОВА ВАРОШ ЗА ПЕРИОД 2025-2033.ГОДИНЕ (у даљем тексту АПНВ)	58
6	ЛОКАЛНИ ПЛАН УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ ОПШТИНЕ НОВА ВАРОШ 2025 - 2033	175
7	ОДЛУКА О УСВАЈАЊУ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ИЗГРАДЊУ ЕТНОМУЗЕЈСКОГ КОМПЛЕКСА ПОСВЕЂЕНОГ ТЕСЛИНИМ ПРЕЦИМА У СЕЛУ РАДОИЊА, У ОПШТИНИ НОВА ВАРОШ	308
8	ОДЛУКА О УСВАЈАЊУ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ II ФАЗЕ СИСТЕМА ЗА ВОДОСНАБДЕВАЊЕ НОВЕ ВАРОШИ И УСПУТНИХ НАСЕЉА СА ИЗВОРИШТА ЋУРЧИЋА ВРЕЛО, ДЕОНИЦА БОЖЕТИЋИ – КОМАРАНИ	313
9	О Д Л У К А О ИЗРАДИ ИЗМЕНА И ДОПУНА ПЛАНА ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ЕДИШТЕ ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ НОВА ВАРОШ („СЛУЖБЕНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ НОВА ВАРОШ“, БР.11/2013, 2/2016, 6/2018, 22/2019, 4-3/2023 И 4/2024	316

Издавач: Општина Нова Варош, Нова Варош, Карађорђева 32

Одговорни уредник: Милка Радић